

BIULETYN

URZĘDU PATENTOWEGO

Wydawnictwo Urzędu Patentowego
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Urząd Patentowy PRL - na podstawie art 33 i art. 78 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz U PRL Nr 43, poz. 272) - dokonuje ogłoszenia w „Biuletynie Urzędu Patentowego” o zgłoszonych wynalazkach i wzorach użytkowych. Ogłoszenia o zgłoszeniach drukowane w „Biuletynie” podane są w układzie klasowym według symboli Int. Cl.» i zgodnie z § 26 ust. 4 zarządzenia Prezesa Urzędu Patentowego PRL z dnia 21.XII.1972 r. w sprawie ochrony wynalazków i wzorów użytkowych (MP z 1973 r. na 1, poz. 4) zawierają następujące dane:

- oznaczenie klasy i podklasy według symboli III międzynarodowej klasyfikacji patentowej, tj. Int. Cl,
  - numer zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
  - datę zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
  - datę i kraj uprzedniego pierwszeństwa oraz numer zgłoszenia dokonanego za granicą lub oznaczeni wystawy - jeżeli zastrzeżono pierwszeństwo,
  - imię i nazwisko lub nazwę zgłaszającego,
  - miejsce zamieszkania lub siedzibę oraz kraj zgłaszającego,
  - imię i nazwisko wynalazcy (wynalazców),
  - tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego,
  - skrót opisu wynalazku lub wzoru użytkowego wraz z figurą rysunku najlepiej obrazującą wynalazek IUD wzór użytkowy,
  - liczbę zastrzeżeń.
- Po wykazie ogłoszeń w układzie klasowym według symboli Int. Cl⁸ podaje się wykaz zgłoszeń opublikowanych w danym numerze w układzie numerowym.

Ogłoszenia dotyczące zgłoszeń o udzielenie patentów tymczasowych zostały oznaczone literą T za numerem zgłoszenia. Jeżeli po dniu takiego ogłoszenia zostanie złożony wniosek o udzielenie patentu (art 26 ust. 3 u.ow.), Urząd Patentowy ogłasza o wniosku w „Wiadomościach Urzędu Patentowego”.

- Od dnia ogłoszenia o zgłoszeniu wynalazku lub wzoru użytkowego osoby trzecie mogą:
- 1) zapoznać się ze wskazanym opisem wynalazku lub wzoru użytkowego, zastrzeżeniami patentowymi lub ochronnymi i rysunkami oraz sporządzać z nich odpisy;
  - 2) w terminie sześciu miesięcy - nadsyłać do Urzędu Patentowego swoje uwagi co do istnienia przeszkód uniemożliwiających udzielenie patentu (prawa ochronnego).

Odpowiednio uzasadnione pod względem faktycznym (dokumentacja dowodowa) i prawnym uwagi należy nadsyłać w dwóch egzemplarzach pod adres: Urząd Patentowy PRL - 00-950 Warszawa, skr. poczt. 203, Al. Niepodległości 188.

Informuje się, że odbitki kserograficzne dokumentów wymienionych w pkt. 1 można zamawiać w Urzędzie Patentowym, przy czym w zamówieniu należy:

- a) podać numer „Biuletynu Urzędu Patentowego”, w którym dokonano ogłoszenia o zgłoszeniu oraz numer strony,
- b) wskazać numer zgłoszenia, klasę patentową i tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego.

Urząd Patentowy PRL podaje do wiadomości konta w NBP:

1. Urząd Patentowy PRL - NBP V O/M w Warszawie
konto: 1052-2583-222 cz. 54 dz. U rozdz. 9111 f 77 - opłaty związane z rejestracją i ochroną wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów zdobniczych, znaków towarowych; opłaty za skargi i odwołania.
1. Urząd Patentowy PRL, Centralny Ośrodek Informacji Patentowej - NBP V O/M w Warszawie
konto: 1052-2583-222 Cz. 54 dz. 7 rozdz. 7811
45 - wpłaty z tytułu sprzedaży wydawnictw
44 - wypłaty za usługi poligraficzne i mikrofilmowe.
3. Urząd Patentowy - NBP V O/M w Warszawie konto: 1052-2583-13932 - wpłaty za powołanie biegłego.

Warunki prenumeraty:

Prenumeratę na kraj przyjmują Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch”, oraz urzędy pocztowe i doręczyciele w terminie do dnia 25 listopada na rok następny.

Cena prenumeraty rocznej 2340 zł.

Jednostki gospodarki uspołecznionej, instytucje, organizacje i wszelkiego rodzaju zakłady pracy zamawiają prenumeratę w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch”, w miejscowościach, w których nie ma Oddziałów RSW - w urzędach pocztowych.

Czytelnicy indywidualni opłacają prenumeratę wyłącznie w urzędach pocztowych i u doręczycieli.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicą przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch”, Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto NBP XV Oddział w Warszawie Nr 1153-201045-139-11. Prenumerata ze zleceniem wysyłki za granicę jest droższa od prenumeraty krajowej o 50% dla zleceniodawców indywidualnych i o 100% dla zlecających instytucji i zakładów pracy.

Egzemplarze archiwalne można nabywać w Urzędzie Patentowym PRL - Centralny Ośrodek Informacji Patentowej, Al. Niepodległości 188, skr. poczt. 203, 00-950 Warszawa

URZĄD PATENTOWY POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Numer oddano do składania w grudniu 1980 r. ark. wyd. 18,06 ark. druk. 16,5 Papier druk. sat. kl. V, 63 g 61X86. Nakład 3428+25 egz.

Cena 90

zł

INDEKS 3532t

Olsztyńskie Zakłady Graficzne im. Seweryna Pieniężnego - 10-417 Olsztyn, ul. Towarowa 2. Lz. 6

BIULETYN

URZĘDU PATENTOWEGO

Warszawa, dnia 13.03.1981 r.

Nr 6 (190) Rok IX

Ogłoszenia o zgłoszonych w Polsce I. Wynalazkach do opatentowania II. Wzorach użytkowych do ochrony

I. WYNAŁAZKI

Dział A

PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

A01N C07C P. 212897 19.01.1979 A42B P. 223206 T 01.04.1980

Pierwszeństwo:

20.01.1978 - St. Zjedn. Am. {Nr 870 973}
24.07.1978 - St. Zjedn. Am. (Nr 927 198)

FMC Corporation, Philadelphia, Stany Zjednoczone Ameryki (John Francis Engel).

Środek owadobójczy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego środka owadobójczego, który będzie charakteryzować się wyższą aktywnością przeciw owadom z rzędu Homoptera, takim jak mszyce i lepszą trwałością na światło.

Środek owadobójczy zawierający substancję czynną i dopuszczalny w rolnictwie nośnik według wynalazku charakteryzuje się tym, że jako substancję czynną zawiera nową grupę cyklopropanokarboksylanów - nadchlorowcoalkilowinylocyklopropanokarboksylany o wzorze 2, w którym jeden z podstawników Y i Z oznacza grupę nadchlorowcoalkilową o 1-4 atomach węgla, a drugi oznacza atom wodoru lub chlorowca, niższą grupę alkilową, grupę fenylovą, fenylotio lub benzylovą, Y i Z mogą być również połączone i mogą tworzyć grupę nadchlorowcocyklopentylidenową, R' oznacza grupę użytoczną do wytwarzania owadobójczych estrów cyklopropanokarboksylanu w połączeniu z odpowiednim kwasem piretroidowym.

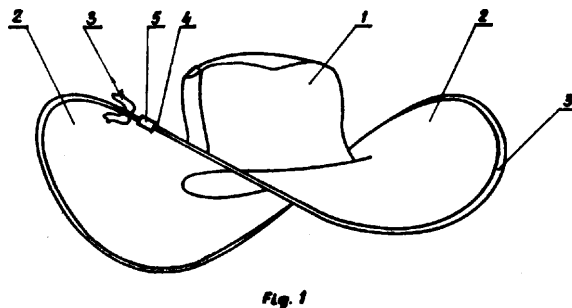
Przedmiotem wynalazku jest również sposób wytwarzania związków o wzorze 2, w którym Y, Z i R' mają wyżej podane znaczenia, który polega na tym, że związki o wzorze 7, w którym X oznacza atom chloru lub bromu, Y à Z mają wyżej podane znaczenie a alk oznacza grupę alkilową o 1-4 atomach węgla, poddaje się odchlorowcowodorowaniu, przy czym otrzymuje się związek o wzorze 8, w którym R' oznacza grupę alkoksylową o 1-4 atomach węgla lub grupę hydroksylową, który to związek przekształca się następnie w związek o wzorze 2. (13 zastrzeżeń)

Bogumiła Wolska, Witold Wolski, Wrocław, Polska (Bogumiła Wolska, Witold Wolski).

Składany kapelusz plażowy

Przedmiotem wynalazku jest składany kapelusz plażowy o zmiennych wymiarach.

Kapelusz według wynalazku wykonany z podatnej tkaniny, ma miękką główkę (1) dowolnego kształtu i rondo (2), którego brzeg jest wykończony obustronnie lamówką (3). W kanał utworzony przez obszcycie lamówką (3) wsunięty jest sprężysty drut (4) o przekroju prostokątnym, zaś jego końce są ze sobą złączone. Długość drutu (4) jest co najmniej o 10% większa od długości obrysu rondo (2). Korzystne jest, gdy rondo (2) ma obrys kołowy, zaś stosunek wysokości do szerokości drutu (4) ma się jak 3:1 do 4:1. (3 zastrzeżenia)

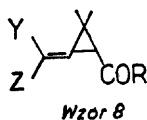
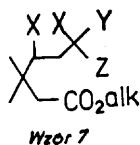
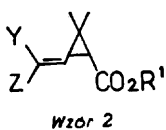

A61B P. 217624 08.08.1979

Akademia Medyczna, Warszawa, Polska (Janusz Czechowski, Jerzy Goździk).

Urządzenie radiologiczno-fotograficzne, zwłaszcza do lokalizacji ciał obcych w oku

Urządzenie składa się z lampy rtg (1), sterownicy rtg (2) i przystawki fotograficznej (3) zawierającej również kasetę rtg. Na filmie rtg i filmie fotograficznym wykonuje się jednocześnie zdjęcia oka w tym samym powiększeniu 1:1. Po nałożeniu obu wywołanych filmów na siebie tak aby dokładnie pokryły

się krzyżowe znaki ustala się położenie ciała obcego widocznego na rentgenogramie w stosunku do punktów zewnętrznych oka widocznego na fotografiamie.

(5 zastrzeżeń)

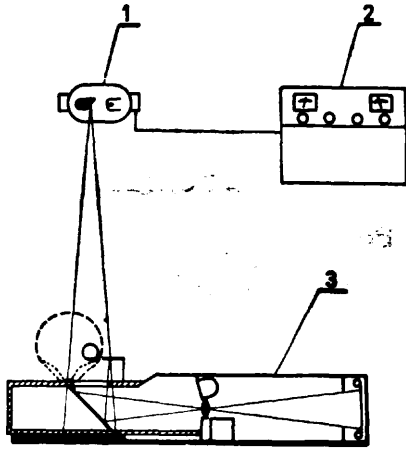

Fig. 1

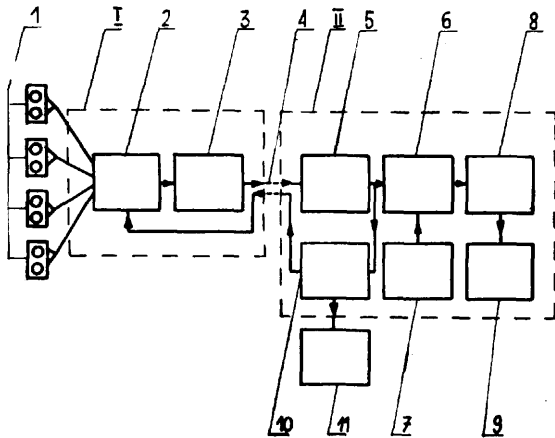
A61B P. 217932 23.08.1979

Instytut Medycyny Morskiej i Tropikalnej, Gdynia, Polska (Janusz Droszcz, Michał Łaszczczyński).

Urządzenie do pomiaru prędkości przewodzenia potencjałów czynnościowych przez włókna mięśniowe

Urządzenie według wynalazku zawiera filtr pasmowy (6) korzystnie wielogałęziowy typu grzebieniowego. Wejście filtru pasmowego (6) przyłączone jest do wyjścia wzmacniacza głównego (5), a wyjście dołączone jest do wejścia detektora i układu logarytmującego wartość sygnału (8), na wyjściu którego znajduje się wskaźnik wychyłowy (9). Filtr pasmowy (6) posiada element (7) przestrajający częstotliwość środkową pasma przepustowego.

Urządzenie posiada przełącznik analogowy (2) łączący wybiórczo pary elektrod bipolarnych (1), z przedwzmacniaczem różnicowym (3) o wyjściu dołączonym do wejścia wzmacniacza głównego (5). Do wyjścia wzmacniacza głównego (5) dołączone jest wejście bloku sterowania (10), którego wyjścia przyłączone są odpowiednio do monitora oscyloskopowego (11) i przełącznika analogowego (2). (2 zastrzeżenia)

A61B P. 217933 23.08.1979

Instytut Medycyny Morskiej i Tropikalnej, Gdynia, Polska (Janusz Droszcz).

Sposób pomiaru prędkości przewodzenia potencjałów czynnościowych przez włókna mięśniowe

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że prędkość przewodzenia potencjałów czynnościowych

określona jest z wartości częstotliwości środkowej filtru pasmowego, w momencie pokrycia się zaniku gęstości widma mocy sygnału elektromiograficznego, z oknem filtru pasmowego.

Pokrycie to uzyskuje się przez zmianę odległości pomiędzy elektrodami bipolarnymi przy stałej wartości częstotliwości środkowej filtru pasmowego.

Pokrycie zaniku widma mocy sygnału z oknem filtru pasmowego uzyskuje się także poprzez zmianę częstotliwości środkowej filtru pasmowego przy stałej odległości między elektrodami pomiarowymi.

(2 zastrzeżenia)

A61J P. 217345 23.07.1979
A61K

Starogardzkie Zakłady Farmaceutyczne „Polfa”, Starogard Gdański, Akademia Medyczna, Gdańsk, Polska (Stanisław Janicki, Marian Królak, Stanisław Magiełka, Halina Ribicka, Krystyna Starostka).

Sposób wytwarzania tabletek buforu barbitalowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu umożliwiającego wytwarzanie tabletek charakteryzujących się dobrymi wskaźnikami wytrzymałościowymi, niehigroskopijnymi, rozpuszczających się całkowicie w wodzie o temperaturze pokojowej.

Sposób wytwarzania tabletek buforu barbitalowego do badania odczynu wiązania dopełniacza, zawierających mieszaninę barbitalu i barbitalu sodowego, chlorek sodowy, chlorek magnezowy i chlorek wapniowy polega na powleczeniu, przed procesem tabletkowania składników buforu substancjami wielkocząsteczkowymi, przy czym chlorek sodowy powleka się polietylenoglikolem 6000, a mieszaniny pozostałych składników poliwinylpyrrolidonem. (1 zastrzeżenie)

A61J P. 217901 21.08.1979

Zakłady Naprawcze Sprzętu Medycznego, Kraków, Polska (Józef Kwiecień, Ewa Kolendowska, Maria Ulanik, Piotr Ulanik).

Urządzenie do sączenia i rozlewania płynów infuzyjnych

Urządzenie według wynalazku posiada dwa zbiorniki (1) i (2), połączone są ze sobą szeregowo, rurociągiem (7), w którym jest włączony sączonek gazowy Schotta (8). Obydwa zbiorniki są połączone od góry, do wytwornicy pary rurociągiem (15), ciepłej wody rurociągiem (13), próżnia rurociągiem (16), powietrze lub gaz obojętny sterylny (17). Dodatkowo do zbiornika wstępnego (1), jest doprowadzona rurociągiem (18) woda destylowana, oraz powietrze lub gaz obojętny sterylny rurociągiem (19), zakończonym w zbiorniku rurką spełniającą rolę mieszacza. (1 zastrzeżenie)

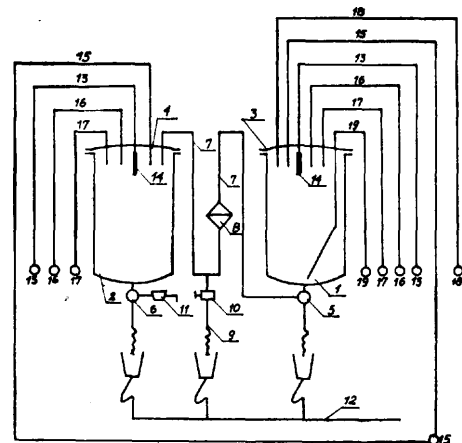

fig. 1

A61K P. 217644 07.08.1979

Akademia Medyczna, Wrocław, Polska (Alfons Kubis, Roman Witek, Halina Krutul, Andrzej Żaba).

Sposób wytwarzania kompleksu działającego przeciw bakteriom, grzybom i pierwotniakom wywołującym schorzenia u ludzi i zwierząt

Sposób według wynalazku polega na hydratacji grup polarnych pochodnych winylowych, korzystnie alkoholu poliwinylowego lub poliwinylpyrolidonu, przez wsypanie ich równomiernym strumieniem do ogrzewanej wody do temperatury 40-50°C, przy jednoczesnym mieszaniu bez dopuszczenia do absorpcji powietrza, a następnie na schłodzeniu uzyskanego żelu do temperatury pokojowej i dodawaniu porcjami etanoloaminy, przy dalszym mieszaniu, aż do uzyskania mieszaniny homogennej. Korzystne jest stosowanie 0,5-30% wag. etanoloaminy i 1-10% wag. pochodnych winylowych.

Etanoloamina w połączeniu z pochodnymi winylowymi poddany hydratacji tworzy związek kompleksowy na zasadzie połączeń wodorowych.

Kompleks ten ma właściwości bakterio- i grzybobójcze oraz bakterio-, grzybo- i pełzakobójcze. Przeznaczony jest do leczenia zwłaszcza chorób błon śluzowych jam ciała. W przewidzianym stężeniu nie wykazuje działania drażniącego ani toksycznego przy pełnym działaniu terapeutycznym. (2 zastrzeżenia)

A61K P. 217900 21.08.1979

Katowickie Zakłady Chemii Gospodarczej „Polle-na”, Katowice, Polska (Ryszard Rychel, Bożena Nogaj, Jadwiga Orlińska-Skwara, Halina Kubierska).

Środek do pielęgnacji włosów w postaci emulsji

Środek według wynalazku charakteryzuje się tym, że stanowi mieszaninę chlorku trójmetylocetyloamoniowego w ilości 0,5-1,5% wagowych, alkoholu cetylowego w ilości 0,5-3% wagowych, ekstraktu z ziół szałwi i pokrzywy w ilości 1-5% wagowych, kwasu cytrynowego w ilości 0,05-0,2% wagowych, środka konserwującego w ilości 0,05-0,5% wagowych, kompozycji zapachowej w ilości 0,3-2% wagowych, wody w ilości 87,5-97,5% wagowych i mieszaniny mo-

no-dwu-trójglicerydów utwardzonych kwasów tłuszczowych zwierzęcych z dodatkiem kwasów tłuszczowych roślinnych w ilości 0,1-0,3% wagowych. (1 zastrzeżenie)

A61K P. 224179 T 12.05.1980

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Stefania Bachman, Stanisław Galant, Lidia Gębicka).

Sposób obróbki żeli żelatynowych przeznaczonych do celów terapeutycznych

Sposób obróbki żeli żelatynowych przeznaczonych do celów terapeutycznych, według wynalazku charakteryzuje się tym, że mokre żele żelatynowe o stężeniu 2-4%, korzystnie odgazowane pod zmniejszonym ciśnieniem, po uprzednim procesie żelowania w temperaturze 10-20°C w ciągu 1-3 godzin, umieszczone ewentualnie w dowolnym opakowaniu hermetycznym, poddaje się napromieniowaniu dawką promieniowania gamma ^{60}Co 0,8-2,0 $\times 10^4$ J/kg przy szybkości dawkowania 0,3-0,5 J/kg/godzinę w temperaturze 0-18°C, po czym napromieniowane żele poddaje się ewentualnie procesowi suszenia sublimacyjnego lub suszenia w podwyższonej temperaturze. (1 zastrzeżenie)

A61K P. 224943 13.06.1980

Pierwszeństwo: 14.06.1980 - Stany Zjednoczone Ameryki (nr 048 344)

Forest Laboratories, Inc., Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki (Joseph Martin Schor).

Sposób wytwarzania środków leczniczych o opóźnionym uwalnianiu substancji czynnej

Sposób wytwarzania tabletek, pastylek, czopków i innych stałej konsystencji farmaceutycznych dawek jednostkowych o opóźnionym, regularnym wywalaniu leczniczo czynnego składnika, według wynalazku charakteryzuje się tym, że nośnik taki jak hydroksypropylometyloceluloza lub mieszanina hydroksypropylometylocelulozy z do 30% wagowymi etylocelulozy i/lub do 30% wagowymi karboksymetylocelulozy sodowej, poddaje się hydrolizie i utlenieniu do zawartości w 100 g 0,2-3,0 g a grup karbonylowych i 0,37-2,6 g grup karboksylowych. (16 zastrzeżeń)

**Dział B
RÓŻNE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT**B01D P. 217163 13.07.1979
C23F

„Agromet-Inofama” Fabryka Maszyn Rolniczych, Inowrocław, Polska (Jan Paprzycki).

Urządzenie do ciągłej regeneracji kwasu solnego HCl w procesach trawienia stali

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania takiego urządzenia do regeneracji kwasu solnego w procesach trawienia stali, które umożliwia regenerację kwasu solnego w sposób ciągły bez przerywania procesów trawiennych oraz utrzymanie zawartości żelaza w kąpielach trawiennych na żądanym poziomie.

Urządzenie składa się z dwóch podstawowych zespołów, to jest z reaktora do przemiany żelaza Fe^{++} na Fe^{+++} przy użyciu utleniacza w postaci H_2O_2 i z kolumny jonitowej wypełnionej żywicą - anionitem (23) wiążącym podczas przepływu HCl cząsteczki Fe^{4+} . Płaszcz stalowy reaktora (1) w postaci cylindrycznej jest zaopatrzonej w górnej części w kołnierz, do którego jest przykręcona płyta sitowa pośrednia (3) wraz z górną pokrywą (2), w umiejscowiony w jego wnętrzu dyfuzor (4) z trzema dyszami wytryskowymi (5) do podawania H_2O_2 do reaktora oraz w króćce: (6, 7, 8 i 9). Płaszcz stalowy kolumny jonitowej (11) o postaci cylindrycznej jest wyposażony we

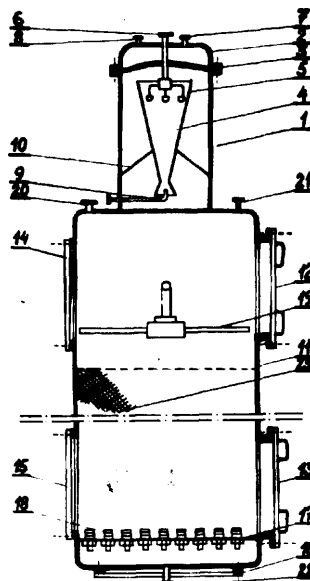

Fig. 1

włazy rewizyjne: górny (12) i dolny (13), we wzierniki do kontroli poziomu cieczy: górny (14) i dolny (15), w dolną przegrodę kolumny (17), dolną płytę montażowo-rewizyjną (16), pośrednie urządzenie sitowe (19), w dysze szczelinowe wielowarstwowe (18), w króćce: (20, 21, 22) oraz w złoże anionitu.

(1 zastrzeżenie)

B01D P. 217177 17.07.1979

Stauffer Chemical Company, Westport, St. Zjedn. Am. (Joseph Patric Creagh, Edwin Bruce Lusk, Douglas Clifton Riley, jr.).

Sposób oczyszczania gazu
zanieczyszczonego wolną siarką

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu usuwania wolnej siarki z gazów, a szczególnie z gazów zawierających głównie dwutlenek siarki.

Sposób według wynalazku polega na zetknięciu gazu zanieczyszczonego wolną siarką z gazowym trójtlenkiem siarki w kąpieli oleum przy temperaturze zawartej między 82°C a 121°C, przy czym dodatkowo gaz oczyszcza się z materiału zawierającego węgiel.

(9 zastrzeżeń)

B01F P. 217311 23.07.1979

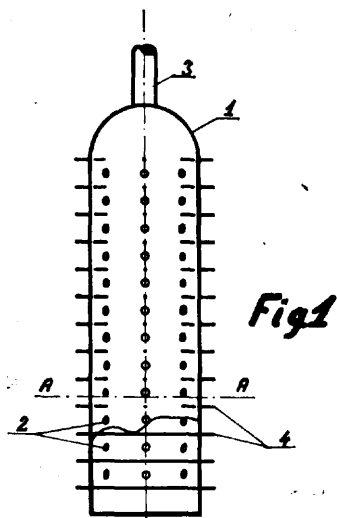
Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska Zakłady Azotowe „Puławy”, Puławy, Polska (Stanisław Grzelczyk, Marian Popowicz, Józef M. Berak, Kazimierz Balcerzak, Józef Grzegorzewicz, Kazimierz Matyja, Zbigniew Schimmelpennig, Marian Góra).

Mieszadło do mieszania reagentów
występujących w różnych stanach skupienia

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania mieszadła, które umożliwi uzyskanie wysokiego stopnia konwersji gazów podczas jednokrotnego przepływu gazowych reagentów przez reaktor.

Mieszadło według wynalazku złożone jest z pionowego dzwonu (1), zamkniętego od góry, otwartego od dołu, z otworami (2) w ścianach pionowej części cylindrycznej, połączonego zamkniętym końcem z wałkiem napędowym (3). W ścianach pionowej części cylindrycznej dzwonu (1) znajdują się elementy (4) zwiększające intensywność mieszania reagentów.

(2 zastrzeżenia)

B01J P. 217273 20.07.1979
C07B

Instytut Chemii Organicznej PAN, Warszawa, Polska (Halina Stębowska, Stanisław Tyrlik, Małgorzata Hauke).

Sposób wytwarzania katalizatora
do uwodornienia aromatycznych związków nitrowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej technologii procesu, która umożliwi uzyskanie układów katalitycznych o żądanej selektywności.

Sposób wytwarzania katalizatora do uwodornienia aromatycznych związków nitrowych, stanowiącego połączenie kompleksowe soli Co^{++} z azotowymi związkami organicznymi polega na tym, że połączenie kompleksowe wytwarza się dwuetapowo, przy czym w pierwszym etapie sól Co^{++} poddaje się reakcji z dwumetyloglioksymem, dwuoksymem 1,2-cykloheksanodionem lub zasadą Schiffa, w środowisku rozpuszczalnika organicznego i atmosfery gazu obojętnego, a wytrącony przy tym związek kompleksowy kobaltu stanowiący prekursor katalizatora wyodrębnia się ze środowiska reakcyjnego i w drugim etapie poddaje się reakcji z aminą lub fosfiną również w środowisku bezwodnego rozpuszczalnika organicznego i atmosfery wodoru pozostawiając katalizator w roztworze rozpuszczalnika organicznego. Stężenie kobaltu w roztworze katalizatora dobiera się w granicach 5-50 mmoli/litr. Do wytwarzania prekursora katalizatora stosuje się bezwodną sól słabego kwasu z kobaltem dwuwartościowym taką jak octan, benzoetan, węglan. Jako rozpuszczalnik organiczny w obydwu etapach procesów stosuje się aceton, octan etylu, chloroform, tetrahydrofuran. Jako aminę stosuje się pirydynę, morfolinę, piperydynę, pirymidynę. Jako fosfinę stosuje się trój-n-butylofosfinę, dwutylofenylofosfinę.

(6 zastrzeżeń)

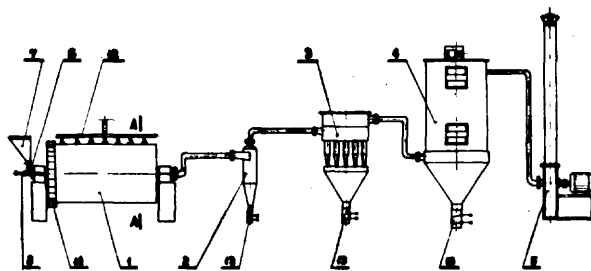
B02C P. 218087 31.08.1979
C09C

Zakłady Metalurgiczne „Trzebinia”, Trzebinia, Polska (Władysław Tabor, Zdzisław Musienko, Włodzimierz Pilarski, Zygmunt Marcela).

Urządzenie do wytwarzania
płatkowego proszku mosiądzu

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do wytwarzania płatkowego proszku mosiądzu złożone z młyną (1) z dyfuzorem (9) zaopatrzonego w zawór regulacyjny (8) umieszczony w osi podajnika (6) oraz z przyłączonych do wyjścia szeregowo cyklonu (2), multicyklonu (3), filtra workowego (4) i wentylatora (5). Średnica dyfuzora (9) ma się do średnicy młyny (1) jak 1:2 do 1:2,4.

(2 zastrzeżenia)

B05B P. 217357 24.07.1979

Przedsiębiorstwo Wdrażania i Upowszechniania Postępu Technicznego i Organizacyjnego „POSTEOR”, Poznań, Polska (Edward Krajewski, Antoni Koszański).

Zraszacz sektorowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji urządzenia, która eliminowałaby przeguby ruchowe i jednocześnie pozwalałaby na zmniejszenie ilości części składowych urządzenia i uzyskanie dużego zasięgu zraszania przy optymalnej charakterystyce opadu.

Zraszacz sektorowy mający dźwignię z kierownicą spełniającą funkcję młotka, urządzenie odrzutnikowe oraz hamulec ruchu zraszacza według wynalazku charakteryzuje się tym, że oś (2) urządzenia odrzutnikowego umocowana jest równoległe do rury prądowej (3) zraszacza i łączy bezprzegubowo kierownicę odrzutnika (4) z rolką (5) sterującą urządzeniem odrzutnikowym. Na korpusie (7) zraszacza umieszczone są dwa zderzaki-krzywki do ograniczenia ruchu rolki (2). Pomiędzy korpusem (7) zraszacza a tarczą dociskową (8) znajduje się tarcza hamulcowa (9) połączona wielo wypustem z prowadnicą (10). (4 zastrzeżenia)

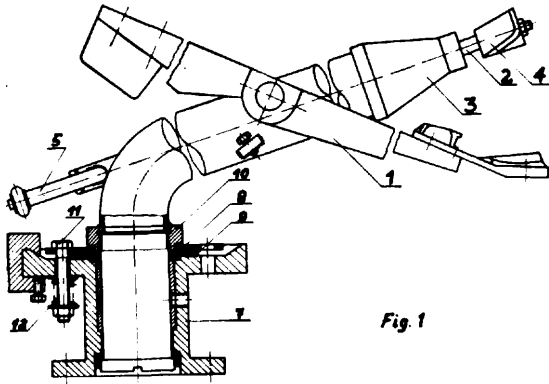

Fig. 1

B21D P. 217289 19.07.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy ArmatURY Przemysłowej, Kielce, Polska (Witold Kochanowicz, Adam Moskal, Marian Kamiński).

Urządzenie do zawalcowywania pierścieni metalowych w kadłubach zasuw, zwłaszcza w armaturze

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia zapewnienia szczelności w kadłubach zasuw, zwłaszcza w armaturze żeliwnej, w których siedliska wykonywane są ze stali stopowej.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że kadłub (1) ukształtowany jest z tulei do suwliwego mocowania drąga walcarki (8) zaś prostopadle do otworu tulei usytuowane są obudowy rolek zagniatających (2), ułożyskowane w osadach (3), połączonych wodzikami (13) z klinem <6>, dociskany od góry sprężyną (7) przylegającą do kadłuba (1) i klina <6>. Na kołnierzu zasuw zamocowany jest przy pomocy obejm (14) zderzak (10) z umieszczoną w części środkowej śrubą (11), do której przylega kadłub (1). (3 zastrzeżenia)

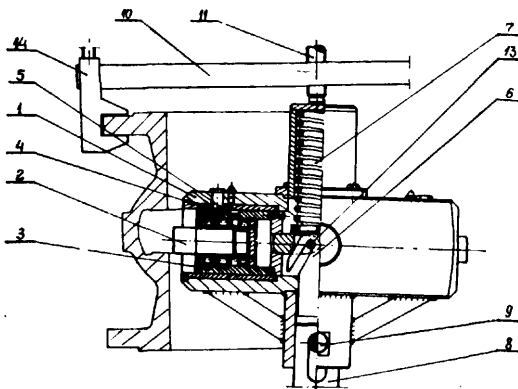

Fig. 1

B21D P. 218065 30.08.1979

Dolnośląskie Zakłady Odlewnicze Przedsiębiorstwo Państwowe Szprotawa, Polska (Józef Szwaja, Stanisław Olbert, Stanisław Skawiński).

Sposób otrzymywania niektórych odlewów, a szczególnie odlewów płyt podwlewnicowych

Sposób odlewów o płaskich powierzchniach pracujących szczególnie płyt podwlewnicowych według wynalazku charakteryzuje się tym, że płaska powierzchnia pracująca odtwarzana jest przez ochładzalnik spełniający rolę półkokili o kształcie tego samego odlewu. Stanowi on lustrzane odbicie przedmiotu odlewającego, według płaszczyzny podziału formy.

Uzyskuje się w ten sposób bardzo dobrą jakością powierzchni odlewu oraz prawidłowe warunki krzepnięcia odlewu. Przed zalaniem formy metalem, odlew stanowiący dolną część formy musi być nagrzany do temperatury minimum 200°C oraz pokryty pokryciem ochronnym. (4 zastrzeżenia)

B21D P. 223355 T 08.04.1980

Akademia Rolniczo-Techniczna, Olsztyn, Polska (Wojciech Lewandowski, Zenon Katewicz, Janusz Rejewski, Włodzimierz Ptasznik).

Wykrojnik do podkładek płaskich

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego wykrojnika, który umożliwi otrzymywanie płaskich podkładek.

Wykrojnik do podkładek płaskich wykrawanych na prasach mechanicznych za pomocą dwóch elementów tnących, jakimi są: stempel i matryca, mający ruchomą płytę dociskową, według wynalazku charakteryzuje się tym, że płyta dociskowa (5) dociskana jest do płyty tnącej (1) za pomocą klinów (9) i (10). (1 zastrzeżenie)

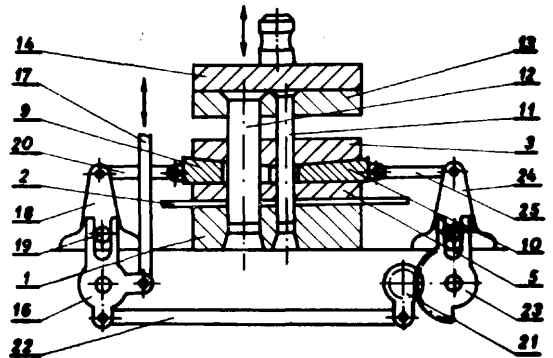

Fig. 1

B21F P. 217164 14.07.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Elektrotechnicznego „POLAM-ELGOS”, Czechowice-Dziedzice, Polska (Henryk Knopek, Waldemar Wilczewski, Eli-giusz Kania).

Sposób i urządzenie do ciągłego wytwarzania wskaźników zadziałania wraz z sprężynami spiralnymi

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie podniesienia jakości wykonywanych wyrobów oraz zwiększenia wydajności procesu wytwarzania wskaźnika.

Sposób według wynalazku polega na tym, że sprężyna (5) jest nawijana na drucie (11) wskaźnika zadziałania po uprzednim połączeniu drutu (11) z oczkiem (13) oraz na odcieciu gotowej sprężyny (5) i następnie na ucięciu drutu (11) wskaźnika zadziałania.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że składa się z części wykonującej połączenie oczka (13) z drutem (11) wskaźnika zadziałania oraz części wykonującej sprężyny (5), przy czym trzpień (7), na którym nawija się sprężyna (5) zaopatrzony jest wzdłuż swej osi w rowek (9), w który naprowadza się drut (11) wskaźnika zadziałania.

(2 zastrzeżenia)

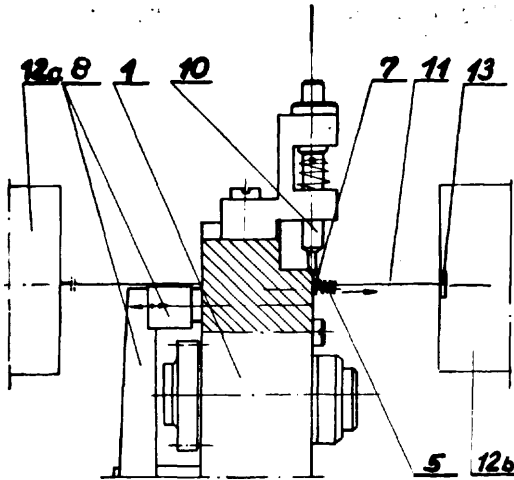

Fig 2

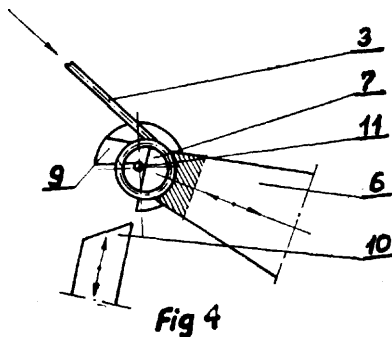

Fig 4

B21H P. 218213 10.09.1979

Instytut Obróbki Plastycznej, Poznań, Polska (Zbigniew Przybysz).

Uchwyt trzymająco-centrujący do prętów okrągłych

Wynalazek dotyczy konstrukcji szybkorozłącznego uchwytu trzymająco-centrującego do prętów okrągłych. Posiada on dwa oddzielne zespoły samozaciskowe w postaci tulejki małej (1) i tulejki dużej (2),

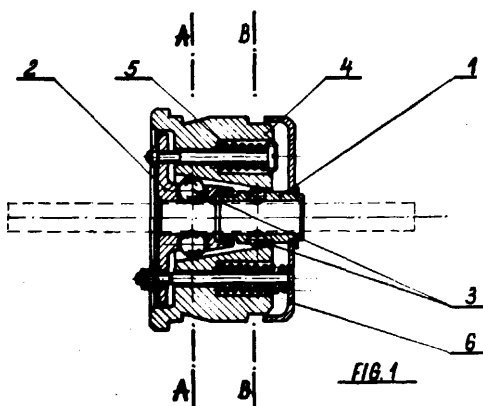

FIG. 1

w których gniazdach znajdują się co najmniej po trzy kulki (3), równomiernie rozmieszczone na obwodzie oraz z jednej strony dolegające do trzymanego pręta a z drugiej toczące się po powierzchni stożkowej pierścienia stałego (4). Tulejka mała (1) i tulejka duża (2) wraz z kulkami (3) poosiowo wypchane są przez sprężyny dociskowe (5) w kierunku mniejszej średnicy stożka pierścienia stałego (4) podczas blokowania pręta i wycyfowane w przeciwnym kierunku przez wciśnięcie płytki czołowej (6) przy zwalnianiu pręta.

(2 zastrzeżenia)

B21K P. 222715 T 14.03.1980

Politechnika Świętokrzyska, Kielce, Polska (Zygmunt Jóźwik, Krzysztof Krupa).

Sposób wytwarzania odkówek podwójnych do pierścieni zwłaszcza pierścieni łożysk tocznych

Sposób według wynalazku polega na tym, że materiał wyjściowy kształtuje się przez wyciskanie przeciwbieżne w matrycach zamkniętych na przedkulkę w kształcie powłoki stożkowej z denkiem, następnie wycina się denko, po czym kształtuje się odkawkę podwójną, a następnie rozcina się ją na dwa pierścienie: zewnętrzny i wewnętrzny tak, że żaden z pierścieni nie posiada kołnierza.

(3 zastrzeżenia)

B22C P. 217156 13.07.1979

Fabryka Samochodów Ciężarowych „POLMO” im. F. Dzierżyńskiego, Starachowice, Polska (Henryk Surdy).

Układ wlewowy, zwłaszcza do zalewania form z pionowym podziałem

Przedmiotem wynalazku jest układ wlewowy, zwłaszcza do zalewania form z pionowym podziałem, dla których stosunek wysokości odlewu do jego średniego wymiaru podstawy jest większy od jedności.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania pożądanego kierunkowego krzepnięcia metalu, wyeliminowania węzłów termicznych oraz zmniejszenia erozyjnego działania płynnego metalu na formę i rdzenie.

Układ wlewowy według wynalazku charakteryzuje się tym, że pomiędzy pionową belką (1) doprowadzającą a szczelinowym wlewem (3) doprowadzającym ma umieszczoną pośrednią belkę (2) pionową. Belka (2) ta połączona jest z pionową belką (1) doprowadzającą za pomocą wlewu (6) krawędziowego zorientowanego w górnej strefie belki (2) pośredniej. Natomiast szczelinowy wlew (3) doprowadzający ma dolną płaszczyznę zorientowaną powyżej dolnej płaszczyzny

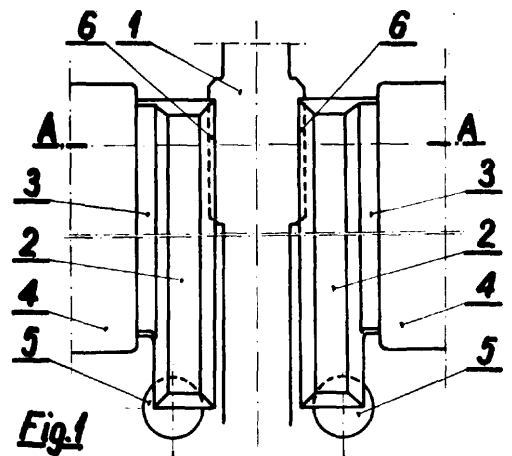

Fig. 1

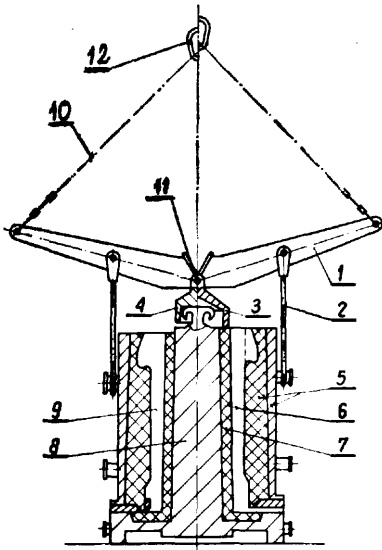
belki (2) pośredniej, dzięki czemu utworzony został **amortyzator metalu wpływającego** przez wlew (6) kra-
wędziowy również dla początku zalewania. Z tą czę-
ścią belki (2) pośredniej, która znajduje się poniżej
dolnej płaszczyzny wlewu (3) szczelinowego, połączo-
na jest walcowa śmietniczka (5), której średnica i wy-
sokość dobierana jest zależnie od czystości wewnątrz
układu wlewowego. (3 zastrzeżenia)

B22D P. 218158 05.09.1979

Biuro Projektów Przemysłu Hutniczego „**BIPRO-
HUT**”, Gliwice, Polska (Stanisław Mańka, Romuald
Michalik, Antoni Gdynia, Edward Gajownik, Wiesław
Nowicki, Stanisław Jurkiewicz).

Urządzenie wypychające do form
i **odlewo**w zwłaszcza wlewnic

Urządzenie wypychające do form i odlewów, zwła-
szcza wlewnic charakteryzuje się tym, że stanowią
je, zawieszane na cięgnach (10) połączone na końcach
przegubem (11), ramiona (1) każde zaopatrzone w łącz-
nik (2) zaczepiony do formy (5), przy czym do prze-
gubu (11) jest zamocowana korzystnie wymienna gło-
wica (3) lub (4). Łącznik (2) jest zamocowany do ra-
mienia (1) blisko przegubu (11). (2 zastrzeżenia)

B22D P. 225121 20.06.1980

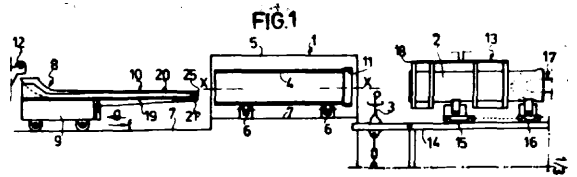
Pierwszeństwo: 25.06.1979 - Francja (7916251)

Pont-A-Mousson S.A., Nancy, Francja.

Sposób i urządzenie do odśrodkowego odlewania rur

Sposób odśrodkowego odlewania rur, w którym płyn-
ne żeliwo wlewa się do wirującej kokili za pośred-
nictwem belki wlewowej zasilanej z wahlowej kadzi,
wykonując wzdluzne względne ruchy postepowe i
powrotne między belką wlewową i kokilą, przy
czym zasilanie płynnym żelwem belki wlewowej prze-
rywa się zanim dziób zalewowy belki wlewowej osią-
gnie koniec wyjściowy kokili, charakterystyczny tym,
że wydatek żeliwa wlewane do kokili modeluje się
przez zmianę pochylenia belki wlewowej w czasie za-
lewania kokili, utrzymując stałą prędkość względnego
przesuwu belki wlewowej i kokili.

Urządzenie do stosowania tego sposobu belkę noś-
ną tworząca prawie poziomy wysięgnik (19) niosący
rynnę odlewniczą (20) prawie tej samej długości,
która jest umocowana na belce nośnej (19) w pobli-
żu swego dzioba zalewowego (25) przy czym urzą-
dzenie posiada siłownik (28) do podnoszenia końca
belki nośnej (19) znajdującego się od strony wlewu
żeliwa do rynny. Rynna wlewowa (20) posiada łupinę
(22), która jest uruchamiana przez podnośnik (28),
a początek belki nośnej (19) jest zamocowany na si-
łowniku (28) zamocowanym do czołowego boku plat-
formy przesuwowego wózka (9). (9 zastrzeżeń)

B22F P. 218070 30.08.1979

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 83148.

Zakłady Metalurgiczne „Trzebinia”, Trzebinia, Pol-
ska (Adam Dyląg, Zdzisław Zajęga, Stanisław Pa-
jak).

Sposób wytwarzania porowatych wyrobów spiekanych
z proszków metalicznych

Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania porowa-
tych wyrobów na drodze metalurgii proszków według
patentu nr 83148.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym,
że kształtki po uformowaniu pokrywa się przez na-
tryskiwanie lub zanurzenie substancją błonotwórczą,
składającą się z 8—20% wag. żywicy naturalnej lub
syntetycznej, 0—3% wag. **plastyfikatora** oraz 80—92%
wag. alkoholu etylowego. (2 zastrzeżenia)

B23B P. 217578 03.08.1979

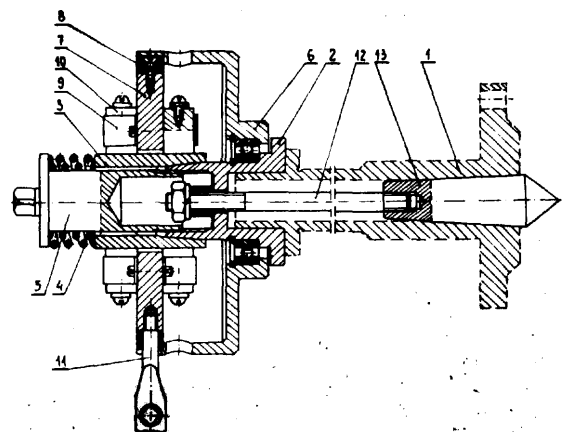
Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Kazimierz
Wieczorowski, Krzysztof Kodym, Tadeusz Piętek).

Urządzenie do zasilania energią elektryczną
przedmiotów obrabianych na tokarkach

Urządzenie do zasilania energią elektryczną przed-
miotów obrabianych na tokarkach.

Wynalazek dotyczy urządzenia do wyposażania to-
karek, na których przeprowadza się obróbkę przed-
miotów z zastosowaniem przepływu prądu elektrycz-
nego w strefie skrawania.

Rozwiązanie urządzenia polega na tym, że wrzecio-
no (1) robocze tokarki jest osadzone w tulei (2) łoży-
skowej zaopatrzonej w stożkową końcówkę, na któ-
rej to końcówce jest osadzona tuleja (3) dociskana
zespołem sprężyn (4) do tulei (2), przy czym na ob-
wodzie tulei (3) są rozmieszczone szczotki (10) osa-
dzone w osadach (9) umocowanych do tarczy (7),
odizolowanej od obudowy (6) łożysk i zaopatrzonej
w prądowy zacisk (11). (1 zastrzeżenie)

B23B

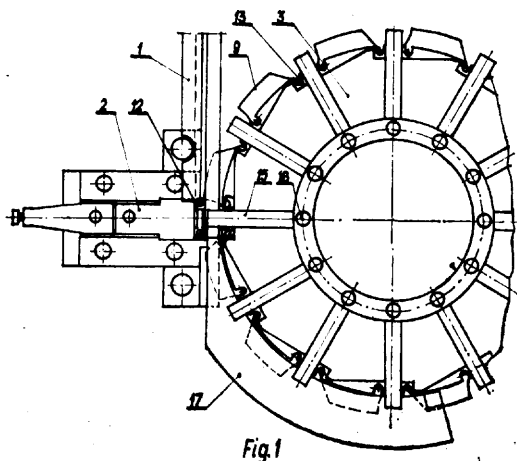
P. 217755

13.08.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Elektrotechnicznego „POLAM-ELGOS”, Czechowice-Dziedzice, Polska (Jan Pilch, Kazimierz Raner).

Urządzenie do podawania i mocowania w tarczy uchwytowej elementów obrabianych w automacie wielorzecionowym

Urządzenie do podawania i mocowania w tarczy uchwytowej elementów obrabianych w automacie wielorzecionowym według wynalazku jest prostą konstrukcją zespołu składającego się z rynny transportowej (1), zasilacza (2) i tarczy uchwytowej (3) wraz z dociskaczami (15) z możliwością stosowania jego w automatach jedno i dwugłowicowych. Zasilacz (2) jest wykonany w postaci suwaka (4) wraz z popychaczem (5) w którym umieszczona jest w otworze cylindrycznym (6) sprężyna śrubowa (7) i zaopatrzony w rolkę (8), dociskaną sprężyną (7) do krzywki czołowej (9), a po stronie popychacza (5) ma przytwierdzoną do suwaka (4) płytkę zderzakową (10) zaopatrzoną w śrubę (11), regulującą skok suwaka (4). Natomiast na tarczy (3) ma promieniowo umiejscowione dociskacze sprężyste (15), które jednym końcem przylegają do krzywki (17), przy czym wolny koniec dociskacza (15) ma część ślizgową (18), współpracującą z krzywką (17) oraz występ (19) zakończony bocznym noskiem (20), stanowiące część dociskową. Nadto na bocznej powierzchni tarczy (3) jest przytwierdzona krzywka (9) w kształcie pierścienia pełnego o działaniu czołowym, a druga (17) w kształcie segmentu kołowego o działaniu bocznym jest przytwierdzona do korpusu automatu. (1 zastrzeżenie)

B23B

P. 218023

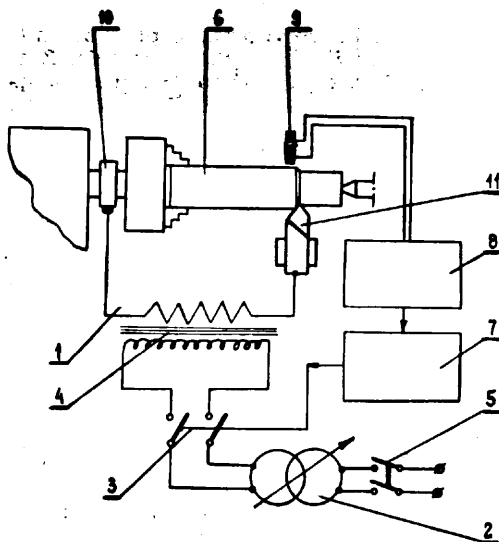
28.08.1979

Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Kazimierz Wieczorkowski, Krzysztof Kodym, Tadeusz Piątek, Jerzy Babiaryz).

Urządzenie do obróbki skrawaniem

Wynalazek dotyczy urządzenia do obróbki skrawaniem przedmiotów wykonanych z materiałów trudno-skrawalnych. Istota rozwiązania polega na tym, że urządzenie jest wyposażone w elektryczny układ (1) zasilający, składający się z autotransformatora (2), stycznika (3) i transformatora (4) zmniejszającego napięcie, przy czym w obwód układu (1) po stronie uzwojenia wtórnego transformatora (4) jest włączony obrabiany przedmiot (6).

Układ (1) jest połączony ze sterującym układem (7) oraz z zabezpieczającym układem (8). Układ sterujący jest połączony z indukcyjnym czujnikiem (9) przekazującym impulsy na zabezpieczający układ (8). Czujnik (9) jest usytuowany w pobliżu strefy skrawania i wykonuje ruch wzdłuż obrabianego przedmiotu (6) z wyprzedzeniem w stosunku do skrawającego narzędzia (11). (2 zastrzeżenia)

B23B

P. 222920 T

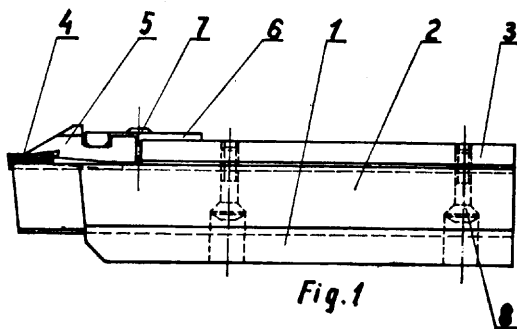
22.03.1980

Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego „Stargard”, Stargard, Polska (Zygmunt Maciaszek, Bolesław Marek, Kazimierz Blumowski, Adam Jakubowski, Andrzej Klorkowski, Antoni Horbatowicz).

Nóż tokarski - przecinak składany

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wymiany płytek tnących w nożach tokarskich-przecinakach składanych.

Przecinak składany składa się z wymiennej płytki tnącej (4) umieszczonej na regulowanej podporze (2) i ustalonej za pomocą oporu płytki (5), na którą działa docisk (6) mocowany śrubą (7). Nacisk jaki jest wywierany powoduje wzajemne zakleszczanie się tych elementów. (1 zastrzeżenie)

B23C

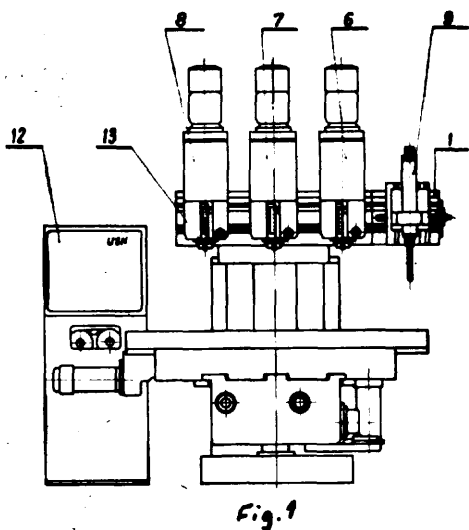
P. 217763

15.08.1979

Fabryka Obrabiarek Precyzyjnych FOP PONAR-Pruszków, Zakład 1-go Maja w Pruszkowie, Pruszków Polska (Jerzy Horedecki, Jan Gaciąg, Jarosław Budziński, Jan Wall).

Wielorzecionowa frezarka ze sterowaniem numerycznym

Wielorzecionowa frezarka ze sterowaniem numerycznym ma belkę (1), która jest przymocowana do korpusu (2) a korpus ten wiąże się ze wspornikiem (3) i stołem krzyżowym (4). Płaszczyzna pionowa (5) belki (1) jest jednocześnie wykonana jako prowadnica na której umocowane są przesuwne wrzecienniki (6, 7 i 8) oraz urządzenie kopiujące (9). (1 zastrzeżenie)

B23C P. 222692 T 12.03.1980

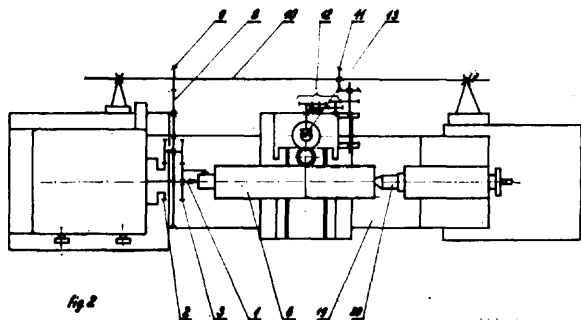
Akademia Techniczno-Rolnicza, Bydgoszcz, Polska (Włodzimierz Lewandowski, Zbigniew Czerniecki).

Urządzenie do frezowania obwodniowego na tokarce

Istota wynalazku polega na tym, że przekładnia obiegowa składająca się z kła (1), kół centralnych (2 i 3), kół obiegowych i jarzma zamocowana jest we wrzecionie tokarki, natomiast przekładnia gitara (12) zamontowana jest na skrzynce na suporcie tokarki.

Przedmiot wynalazku może znaleźć zastosowanie w każdym zakładzie pracy posiadającym tokarki.

(1 zastrzeżenie)

B23D P. 216432 18.06.1979

Huta „Batory”, Chorzów, Polska (Teofil Kadzimirz, Feliks Rózek, Stefan Dreszer, Joachim Jońca, Witold Gibiec).

Układ napędu pily do cięcia metalu

Przedmiotem wynalazku jest układ napędu suportu piły do cięcia metali, zwłaszcza do cięcia wyrobów walcowanych w stanie gorącym lub zimnym.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania obrotu suportu w czasie jazdy do przodu i do tyłu, uproszczenia systemu sterowania elementami napędowymi oraz zwiększenia uniwersalności zastosowania napędu.

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że składa się z trzech siłowników nurnikowych (2 i 3), przy czym dwa siłowniki (2) ułożone są symetrycznie po obu stronach suportu (1) powodując posuw do przodu, a trzeci siłownik (3) działa na suport (1) z drugiej strony, wytwarzając siłę stabilizującą w czasie jazdy suportu (1) do przodu oraz powoduje posuw do tyłu. (1 zastrzeżenie)

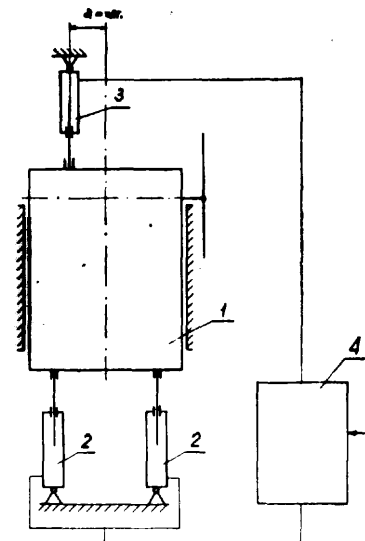

Fig. 1

B23D P. 217110 14.07.1979

B21

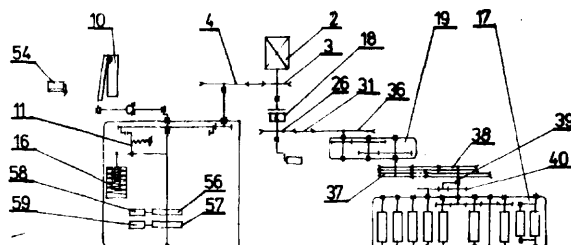
Wrocławskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich Budownictwa Przemysłowego nr 1, Wrocław, Polska (Zygmunt Chilarecki).

Urządzenie do prostowania i cięcia taśm metalowych, zwłaszcza bednarki

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do prostowania taśm metalowych, zwłaszcza bednarki, a następnie cięcia na odcinki żądanej długości za pomocą jednego urządzenia o stosunkowo prostej konstrukcji.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia zautomatyzowania procesu operacji prostowania i cięcia, zwiększenia dokładności wykonania obróbki oraz zwiększenia bezpieczeństwa obsługi.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że silnik elektryczny (2) połączony jest mechanicznie z zespołem nożyc (10), składających się z mechanizmu skokowego napędu i mechanizmu cięcia oraz jednocześnie poprzez sprzęgło elektromagnetyczne (18) podwójnego działania i reduktor (19) z zespołem rolek prostujących (17), przy czym sprzęgło elektromagnetyczne (18) połączone jest z układem wyłączników krańcowych (54, 58, 59) powodujących zatrzymanie rolek prostujących (17) z jednoczesnym włączeniem napędu nożyc (10) wykonujących operację cięcia, po zakończeniu której sprzęgło (18) samoczynnie włącza się uruchamiając ponownie zespół rolek prostujących (17). (5 zastrzeżeń)

B23F

P. 216782

02.07.1979

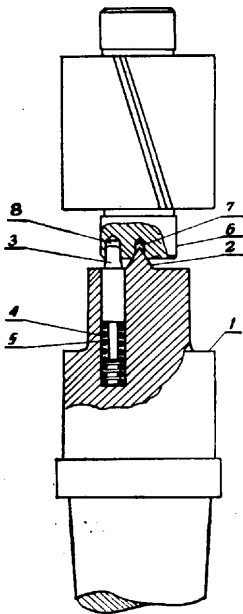
„Polifarb” Zakłady Farb, Włocławek, Polska (Witold Puzan, Hieronim Smogała).

Sposób mocowania korpusów metalowych przeznaczonych do wyfrezowania z nich kół zębatach i urządzenie do mocowania korpusów metalowych przeznaczonych do wyfrezowania z nich kół zębatach

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skrócenia czasu obróbki koła zębatego oraz zaoszczędzenia materiału.

Sposób mocowania korpusów metalowych przeznaczonych do wyfrezowania z nich kół zębatach pomp transportowych według wynalazku polega na tym, że w otwory (7) i (8) zakończenia korpusu obrabianego (6) wprowadza się odpowiednio kiel centrujący (2) i zapadkę (3), obciążoną sprężyną (4), umieszczoną w kanale (5) trzpienia mocującego (1).

Urządzenie do mocowania korpusów metalowych przeznaczonych do wyfrezowywania z nich kół zębatach pomp transportowych według wynalazku charakteryzuje się tym, że stanowi trzpień (1) wyposażony od strony czołowej w kiel centrujący (2) i zapadkę (3), obciążoną sprężyną (4), umieszczoną w kanale (5) trzpienia (1). (2 zastrzeżenia)

B23F

P. 217774

14.08.1979

Kombinat Maszyn Elektrycznych „EMA-KOMEL”, Zakład Maszyn Elektrycznych i Motoreduktorów „INDUKTA”, Bielsko-Biała, Polska (Jan Wójcikowski, Zygmunt Stachurski, Jan Gamrot, Eugeniusz Suchanek, Antoni Krajewski, Michał Fodwika, Jan Nitoń).

Frez ślimakowy zwłaszcza do obróbki kół zębatach

Przedmiotem wynalazku jest frez ślimakowy zwłaszcza do obróbki kół zębatach posiadający wymienne płytki skrawające z węglików spiekanych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie szybkiego mocowania i wymiany płytek skrawających przy uproszczonej konstrukcji elementów mocujących i zachowaniu wymaganej dokładności ustawienia płytek.

Frez ślimakowy ma płytki skrawające (2) ułożone w rowkach (a) korpusu (1) tak, że wzdłużne płaszczyzny symetrii (b) płytek (2) tworzą z płaszczyzną prostopadłą do osi freza a zarazem dna rowka (a) kąt (ε) i są zamocowane równocześnie w kierunku równoległym do osi freza i obwodowym przez zaciski (3, 3') w których skład wchodzi część sprężysta (c) o kształcie wężykowatym lub zygawkowatym w wklejonymi w jej kątowne naprzemianległe rowki (f) wałeczkami (4), część oporowa (d) i dociskowa (e) wraz z elementem wywołującym docisk wkrętem (5).

Przy tym, część oporowa (d) i część dociskowa (e) mają powierzchnie stykające się z płytkami skrawającymi (2) nachylone również pod kątem (ε) w stosunku do płaszczyzny prostopadłej do osi freza, zaś długość (z) części oporowej (d) jest zróżnicowana przy poszczególnych rowkach (a) w zależności od skoku linii śrubowej zwojów freza. (3 zastrzeżenia)

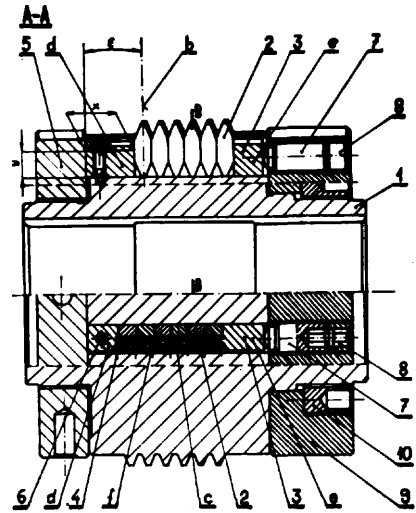

Fig. 2

B23K

P. 216243

08.06.1979

Kombinat Huta im. Lenina, Kraków, Polska (Tadeusz Sadowski, Stanisław Dobosz, Henryk Korpoczwicz, Aleksander Basista).

Sposób elektro-żuźlowego napawania wewnętrznych powierzchni otworowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób napawania powierzchni wewnętrznych otworów, których długość jest większa od 1,5-krotnej średnicy otworu.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia szybkości i dokładności napawania wewnętrznych powierzchni otworów.

Sposób według wynalazku polega na zaślepieniu napawanego otworu w jego dolnej części zaślepką (2) przy jednoczesnym przedłużeniu tegoż otworu w jego górnej części przy pomocy nadstawki (3).

Do otworu wprowadza się centrycznie stapiający się w procesie napawania o kształcie stożka ściętego i przekroju kołowym lub wielobokowym przewodnik (5) drutów spawalniczych (8), który zostaje centrycznie umocowany w otworze przy pomocy kostek izolacyjnych (6).

Na całość napawanego przedmiotu nakłada się ściśle dopasowaną chłodnicę wodną (7), której wewnętrzna, przylegająca do napawanego przedmiotu ściana jest wykonana z materiału o dużej przewodności cieplnej, najkorzystniej z miedzi. (3 zastrzeżenia)

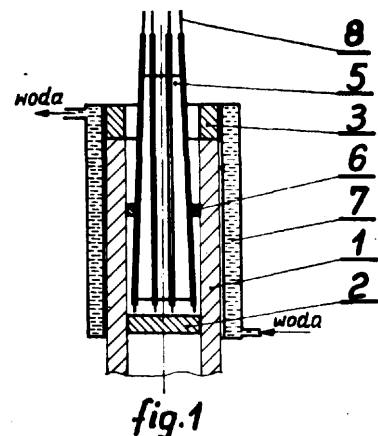

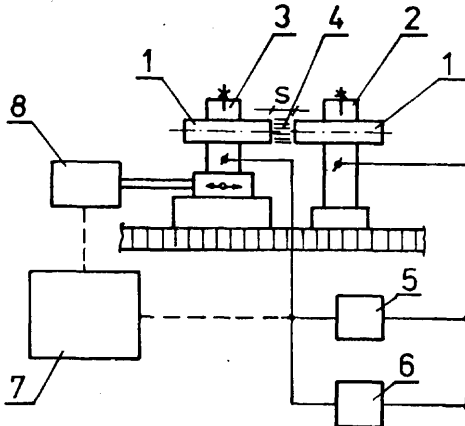
fig. 1

B23K P. 218055 31.08.1979

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Zygmunt Krzymowski).

Sposób zgrzewania **elektrycznego** metali

Według sposobu w pierwszej kolejności między częściami przeznaczonymi do zgrzewania zajarza się łuk spawalniczy celem ich nadtopienia i następnie, po zwarcie łączonych części (1) za pomocą urządzenia dociskowego (8), wywiera się docisk zgrzewania. (1 zastrzeżenie)

B23K P. 218104 01.09.1979

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Janusz Dziemiątko, Stanisław Stolarz).

Lutowie do lutowania łańcuszków jubilerskich

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego składu lutowia, które pozwala na znaczne obniżenie kosztów wytwarzania łańcuszków srebrnych.

Lutowie składa się z proszku cynku o ziarnistości 10–65µm w ilości powyżej 75% masowych, proszku miedzi o tej samej ziarnistości w ilości 0–5% masowych, proszku fosforu czerwonego w ilości 0–10% masowych, proszku bezwodnego kwasu borowego w ilości 1–10% masowych, proszku fluoroboranu potasu w ilości 0–3% masowych oraz proszku boraksu w ilości 0–2% masowych. (2 zastrzeżenia)

B23K P. 222614 T 10.03.1980

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Hubert Drzeniek, Zygmunt Krawczyk).

Sposób regenerowania recypientów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie regenerowania recypientów stosowanych w procesach wyciskania metali.

Sposób według wynalazku polega na łukowym napawaniu co najmniej jednej warstwy stopu metalu a powierzchnię roboczą tulei wewnętrznej. Proces napawania prowadzi się ruchem obwodowym i wzdłużnym. Podczas napawania przepiężona tuleja znajduje się w recypencie. Proces napawania prowadzi się bądź w osłonie gazowej, bądź pod topnikiem, bądź też elektrodami samoosłaniającymi. Korzystnie jest napawać wewnętrzną powierzchnię tulei warstwą lub warstwami ścięciem wzdłuż linii śrubowej o skoku równym 0,6 szerokości napawanego ścięgu. (3 zastrzeżenia)

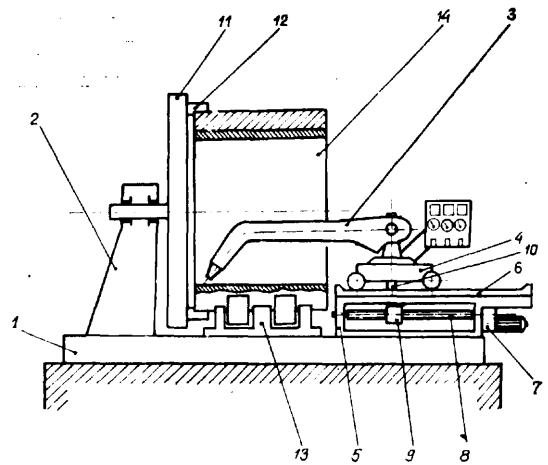
B23K P. 222615 T 10.03.1980

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Hubert Drzeniek, Zbigniew Koralewicz, Zygmunt Krawczyk).

Urządzenie do napawania metalowych powierzchni obrotowych

Wynalazek dotyczy urządzenia wyposażonego w głowicę do napawania drutem elektrodowym osadzoną na samojezdnym wózku.

Istota wynalazku polega na tym, że urządzenie do napawania metalowych powierzchni obrotowych ma sztywną podstawę (1) na której osadzony jest mechanizm (2) obrotu napawanego przedmiotu (14) oraz konstrukcja wsporcza (5) z torem jezdny (6). Po torze (6) przemieszczany jest wózek (4) z głowicą napawalniczą (3). W konstrukcji wsporczej (5) osadzony jest dodatkowy napęd (7) samojezdnego wózka (4), w postaci śruby pociągowej (8) współpracującej z nakrętką (9). Mechanizm (2) obrotu napawanego przedmiotu (14) i konstrukcja wsporcza (5) usytuowane są w poziomym układzie posobnym, rozdzielone zespołem rolek podporowych (13). (4 zastrzeżenia)

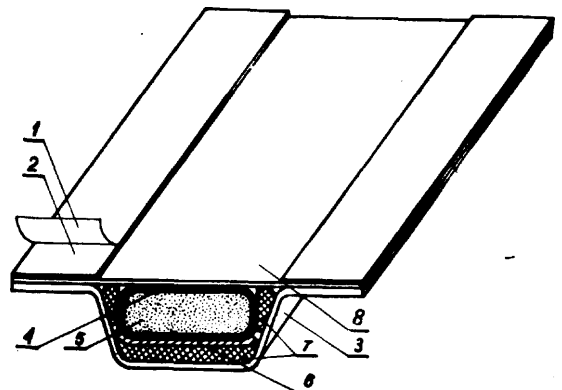

B23K P. 222688 T 12.03.1980

Akademia Techniczno-Rolnicza, Bydgoszcz, Polska (Mariusz Lisewski, Stanisław Smarzyński).

Topnikowa podkładka elastyczna

Istota wynalazku polega na tym, że dolne korytko obudowy (3) połączone jest trwale z pokrywą obudowy (8), przy czym wewnątrz obudowy (3) umieszczony jest topnik (5) w worku (4) o szerokości dziesięciu odległości między łączonymi blachami, przy czym

topnik (5) w worku (4) ułożony jest na warstwie izolacji termicznej (6) a pokrywa obudowy (8) posiada na krawędziach dwa paski klejące (2) chronione papierem (1). Topnik (5) umieszczony w worku (4) ścisłany jest z trzech stron przez wkładki sprężyste (7).

Przedmiot wynalazku ma zastosowanie przy spawaniu blach o większych tolerancjach krzywoliniowości łączonych krawędzi i przesunięć blach względem siebie. (2 zastrzeżenia)

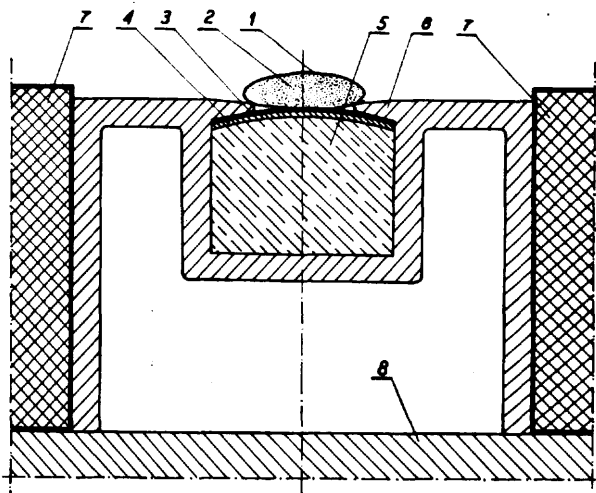
B23K P. 222689 T 12.03.1980

Akademia Techniczno-Rolnicza, Bydgoszcz, Polska (Mariusz Lisewski, Stanisław Smarzyński).

Podkładka topnikowa
do spawania na stole spawalniczym
zwłaszcza elektromagnetycznym

Istota wynalazku polega na tym, że między elektromagnesami (7) stołu spawalniczego (8) posiada konstrukcję (6) z wnątką wypełnioną materiałem sprężystym (5) chronionym warstwą izolacji termicznej (3) i (4), na których umieszczony jest worek (1) z topnikiem (2). Górna powierzchnia worka (1) usytuowana jest powyżej czynnej powierzchni elektromagnesów (7).

Przedmiot wynalazku ma zastosowanie przy spawaniu blach o większych tolerancjach krzywoliniowości łączonych krawędzi i przesunięć blach względem siebie bez stosowania urządzeń pomocniczych. (2 zastrzeżenia)

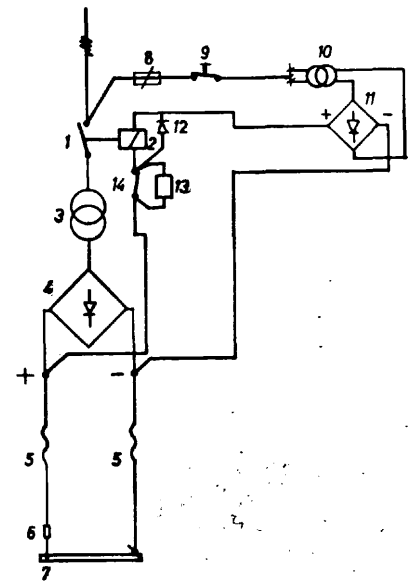
B23K P. 222699 T 14.03.1980

Przedsiębiorstwo Projektowania i Wyposażenia Obiektów Przemysłowych „PROZEMAK”, Oddział Projektowy w Gliwicach, Gliwice, Polska (Gerard Kroczek, Roman Nowosad).

Układ sterowania spawarki prostownikowej

Układ sterowania spawarki prostownikowej charakteryzuje się tym, że sterowniczy transformator (10) wraz z prostowniczym układem (11) połączony jest z cewką (2) stycznika (1), oraz ze spawalniczymi przewodami (5).

Układ według wynalazku ma zastosowanie w spawarkach transformatorowych prostownikowych jedno i wielostanowiskowych. (1 zastrzeżenie)

B23K P. 223157 T 31.03.1980

Przedsiębiorstwo Robót Montażowych „Chemomontaż”, Pionki, Polska (Stanisław Zdrodowski, Jan Czyż, Adam Gajek, Zdzisław Kwiatkowski, Kazimierz Wójcik).

Urządzenie do automatycznego
obwodowego spawania elementów
zwłaszcza o niekołowym kształcie złącza

Urządzenie składa się z dwóch naprzeciwległych wrzecienników (1), wału napędowego (2), motoreduktora (3) i zespołu prowadzącego automat spawalniczy. Wrzecienniki (1) oraz krzywka (9) sterująca położeniem automatu spawalniczego napędzane są przy pomocy jednego wału napędowego (2) poprzez przekładnie łańcuchowe (11, 12, 13). Ponadto urządzenie posiada mechanizm krzywkowy sterujący położeniem wspornika (5) podczas spawania, na którym mocowany jest znany automat spawalniczy. Urządzenie według wynalazku umożliwi spawanie elementów o różnych kształtach bez potrzeby uprzedniego szepienia. (6 zastrzeżeń)

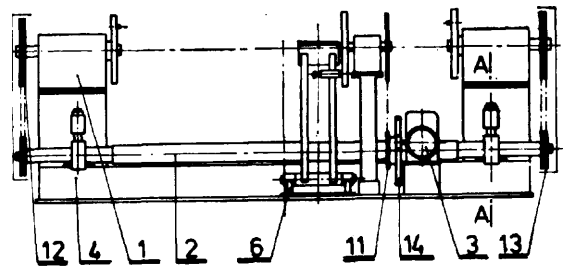

Fig. 1

B23K P. 224365 20.05.1980

F16L

Pierwszeństwo: 21.05.1979 - Stany Zjednoczone Ameryki (Nr 040515)

C-I-L Inc., Montreal, Kanada (Stephan Mac Millan Istvanffy, Vonne Duane Linse).

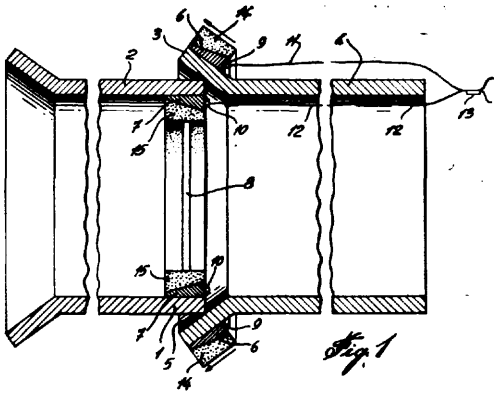
Sposób spawania dwóch odcinków rury metalowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wybuchowego spawania ze sobą sekcji rury metalowej o dużej średnicy stosowanej przy budowie dużych rurociągów naftowych i gazowych. Paskowe ładunki spawalniczego materiału wybuchowego: wewnętrzny (7) i zewnętrzny (6) są równocześnie detonowane przy zachodzących na siebie teleskopowo końcach rur (2, 4).

Ładunki spawalnicze (6, 7) są detonowane równocześnie za pomocą ładunków inicjujących (9, 10) o bardzo dużej prędkości detonacji umieszczonych wzdłuż przedniej krawędzi każdego ładunku spawalniczego (7, 6). Ładunki inicjujące są odpalane przez pojedynczy detonator (13). Prędkość detonacji inicjującego materiału wybuchowego jest wybrana tak, że ładunki spawalnicze (6, 7) są równocześnie detonowane wokół rur z utrzymywaniem czół detonacji w superpozycji względem siebie i pod dużym kątem względem osi rury (2, 4).

Dzięki temu unika się nierównoważonych sił na rurach i zmniejsza się do minimum zderzenie obwodowych fal uderzeniowych, przez co unika się uszkodzenia rury i niedokładnego spawania.

(7 zastrzeżeń)

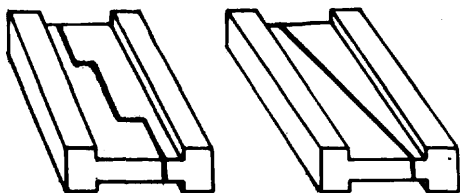
B23P P. 217423 26.07.1979

Fabryka Przyrządów i Uchwytów „PONAR-BIAL”, Zakład Nr 1 - Wiodący, Białystok, Polska (Czesław Klimeczuk, Witold Krawczyk, Bogdan Żakowski).

Sposób wykonania szczęk mocujących do uchwytów tokarskich

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu wykonania szczęk umożliwiającego zaoszczędzenie materiału i robocizny.

Sposób według wynalazku polega na tym, że materiał wyjściowy wykonuje się w kształcie płaskownika o przekroju dwuteowym, tnąc się na długość szczęki, a następnie przecina ukośnie do podstawy szczęki w linii łamanej lub prostej. (1 zastrzeżenie)

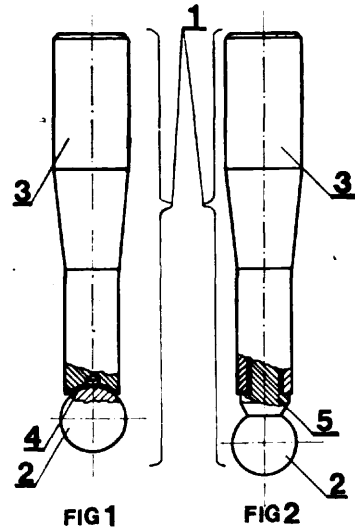
B23P P. 217615 06.08.1979

Państwowe Przedsiębiorstwo „Polmozyt”, Wrocław, Polska (Stefan Marcinkowski, Teodor Weleđa, Adam Piechociński).

Sposób i urządzenie do regeneracji zwrotnic samochodów

Przedmiotem wynalazku jest sposób i urządzenie do regeneracji zwrotnic samochodowych.

Zgodnie z wynalazkiem, po usunięciu ze zwrotnicy uszkodzonych lub zużytych tulei osadza się w niej nowe tuleje a następnie powolnym, pionowym ruchem roboczym, poosiwo względem osi tulei przepycha się przez tuleję kulisty przepychacz (1). Urządzenie według wynalazku stanowi kulisty przepychacz (1) utworzony z metalowego, cylindrycznego trzpienia (3), na którego końcu jest usytuowana wahlwie metalowa kula (2). (2 zastrzeżenia)

B23P P. 218032 28.08.1979

Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Marian Krawczyk, Franciszek Miś).

Złącze ustalające

Wynalazek dotyczy złącza do ustalania elektrody roboczej obrabiarki erozyjnej względem jej wrzeciona. Zapewnia ono dokładność i powtarzalność ustawienia elektrody roboczej względem obrabianego przedmiotu, zwiększając przez to wydajność i dokładność obróbki erozyjnej. Złącze składa się z dwóch części (1 i 2) osadzonych na wspólnym czopie (8). Część (1) dolna posiada na powierzchni czołowej gniazdo (6) stożkowe współosiowe ze sworzniem (3) i dwie przyzmy (7) wgłębne rozstawione o kąt 180°. Część (2) górna posiada czop (8) stożkowy odpowiadający kształ-

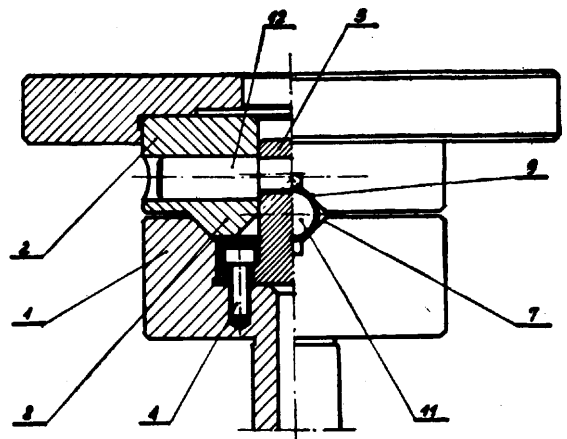

Fig. 1

towi gniazda (6) i pryzmę (9) wgłębną. Pryzmy (7 i 9) wgłębne tworzą ze sobą gniazda bazowe, w których osadzone są elementy bazujące w postaci rolek (11) walcowych przymocowanych luźno do części (2) górnej. Wzajemny docisk wszystkich części złącza zapewnia wałek mimośrodowy (12) osadzony obrotowo i prostopadle do osi wzdłużnej złącza w części (2) górnej i w sworzniu (3). Złącze mocowane jest częścią (2) górną we wrzecionie obrabiarki, a do części (1) dolnej mocowana jest elektroda robocza.

(1 zastrzeżenie)

B23P

P. 218033

28.08.1979

Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Franciszek Miś, Marian Krawczyk).

Złącze ustalające

Wynalazek dotyczy złącza do ustalania elektrody roboczej obrabiarki erozyjnej względem jej wrzeciona. Zapewnia ono dokładność i powtarzalność ustawienia elektrody roboczej względem obrabianego przedmiotu, zwiększając przez to wydajność i dokładność obróbki erozyjnej. Złącze składa się z dwóch części (1 i 2) osadzonych na wspólnym czopie (8).

Część (1) dolna posiada na powierzchni czołowej gniazdo (6) stożkowe współosiowe ze sworzniem (3) i dwa występy (7) pryzmowe rozstawione o kąt 180° .

Część (2) górna posiada czop (8) stożkowy odpowiadający kształtowi gniazda (6) i pryzmą (9) wgłębną, w którą wchodzi występy (7). Wzajemny docisk wszystkich części złącza zapewnia wałek mimośrodowy (10) osadzony obrotowo i prostopadle do osi wzdłużnej złącza w części (2) górnej i sworzniu (3). Złącze mocowane jest częścią (2) we wrzecionie obrabiarki, a do części (1) dolnej mocowana jest elektroda robocza.

(1 zastrzeżenie)

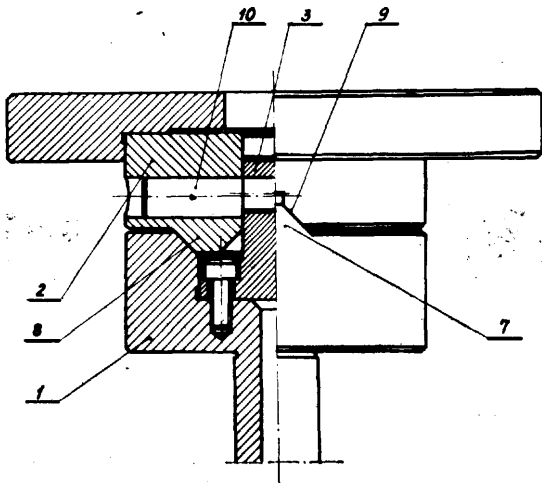

Fig. 1

B23P

P. 218196

07.09.1979

Politechnika Rzeszowska, im. Ignacego Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Franciszek Miś, Józef Nowak, Marian Krawczyk).

Złącze ustalające

Wynalazek dotyczy złącza do ustalania elektrody roboczej obrabiarki erozyjnej względem jej swiraka. Złącze składa się z części (1) podstawowej i części (2) dostawianej, które posiadają na swoich powierzchniach czołowych osadzone elementy bazowe w postaci tulejek (3) z gniazdem stożkowym i czopów (4) stożkowych. Część (1) podstawowa wyposażona jest w trzy tulejki (3) z gniazdem stożkowym rozmieszczone co

120° , a część (2) dostawiana posiada trzy czopy (4) stożkowe rozmieszczone identycznie i ściśle przylegające do gniazd stożkowych tulejek (3). Wzajemny docisk części złącza zapewnia ciągnio (5) i przetyczka (6) osadzone w częściach (1 i 2) złącza. Złącze mocowane jest częścią (1) podstawową w suwaku obrabiarki, a część (2) dostawiana służy do mocowania elektrody roboczej.

(1 zastrzeżenie)

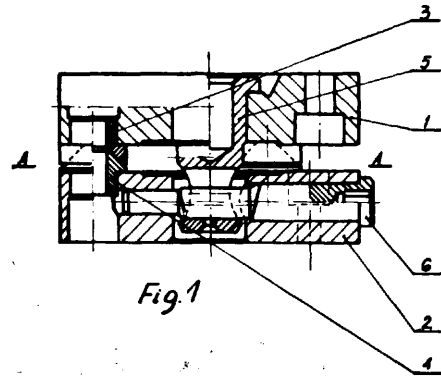

Fig. 1

B23P
G05D

P. 223397 T

10.04.1980

Institut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Polska (Kazimierz Albiński, Ryszard Czechanowski, Alfred Liebeskind, Zbigniew Wojtaszek).

Sposób i układ sterowania przepłukiwaniem szczeliny międzyelektrodowej w drażnarce elektroerozyjnej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie automatycznego wyboru właściwej intensywności przepłukiwania szczeliny międzyelektrodowej w drażnarce elektroerozyjnej.

Sposób według wynalazku polega na tym, że wydatek cieczy dielektrycznej dostarczanej do szczeliny międzyelektrodowej jest zmieniany w czasie obróbki tak, by zmniejszyć liczbę impulsowych wyładowań elektrycznych o napięciu niższym od określonej wartości progowej, przy czym kolejna zmiana wydatku następuje w wyniku porównania w komparatorze liczby impulsowych wyładowań elektrycznych o napięciu niższym od określonej wartości progowej, zliczonej przez licznik i zapamiętanej w rejestrze przed ostatnią zmianą wydatku, z liczbą takich impulsów zliczoną przez licznik po ostatniej zmianie wydatku.

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że przyłączony do szczeliny międzyelektrodowej (1) dyskryminator amplitudy napięcia (2) jest połączony przez bramkę (3) z licznikiem impulsów (4), którego wyjścia są połączone z wejściami rejestru (5) i wejściami (A) komparatora (6), przy czym wyjścia rejestru (5) są połączone z wejściami (B) komparatora (6), a wyjścia (A<B) i (A>B) komparatora (6) są połączone z wejściami układu sterującego (7) pracą liczni-

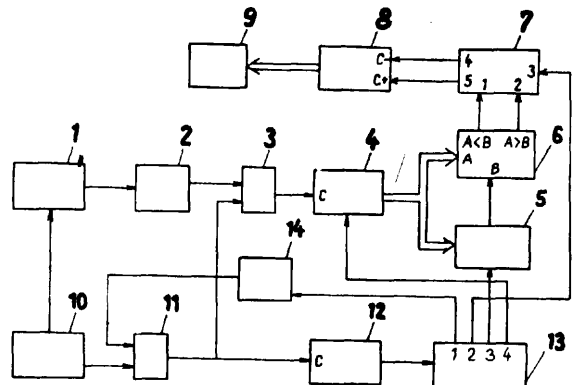

fig. 3

ka rewersyjnego (8) połączonego z nastawnikiem płukania (9) a ponadto generator zasilający (10) jest połączony przez bramkę (11) i licznik impulsów (12) z generatorem serii impulsów (13), do którego wyjść są podłączone licznik impulsów (4), rejestr (5) i układ sterujący (7). (4 zastrzeżenia)

B23P P. 226239 13.08.1980

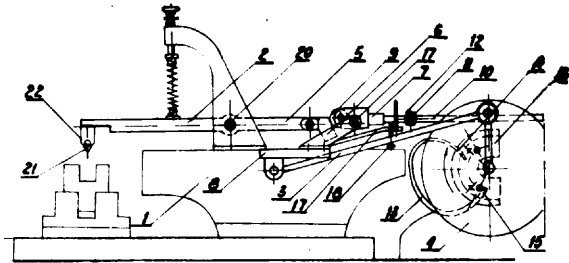
Kombinat Przemysłu Narzędziowego „VIS” - Bydgoska Fabryka Narzędzi, Bydgoszcz, Polska (Zbyszek Arendarski).

Mechanizm urządzenia nacinającego rysarki do pilników

Przedmiotem wynalazku jest mechanizm urządzenia nacinającego rysarki, przeznaczony do kształtowania zębów pilników, metodą tak zwanego rysowania.

Istota rozwiązania według wynalazku mechanizmu, składającego się z ruchomego suwaka (1), w którym osadzona jest wahliwie dźwignia suwaka (2), napędzanej przez korbowód (3) połączony z napędzanym kołem mimośrodowym (4), które wprawia go w ruch posuwisto-zwrotny, polega na tym, że wspomniana dźwignia składa się z dwóch części: ramienia dociskowego (5) zakończonego końcówką (6) skierowaną pod kątem 30° ku dołowi oraz dźwigni regulacyjnej (7) osadzonej wahliwie we wsporniku (8) zamocowanym na suwaku (1), która jednym swym końcem wyposażonym w rolkę (9) styka się z końcówką (6) a na swym ramieniu (10) wyposażona jest w rolkę (11) osadzoną w uchwycie (12), który umocowany jest przesuwnie na dźwigni (7), przy czym na kole mimośrodowym (4) zamocowana jest krzywka (13) przeznaczona do współpracy z rolką (11).

(2 zastrzeżenia)

B23Q P. 217541 02.08.1979

Fabryka Przyrządów i Uchwytów „PONAR-BIAL”, Białystok, Polska (Mikołaj Pawlicz).

Urządzenie ustalające w określonych pozycjach element wirujący

Urządzenie ustalające w określonych pozycjach element wirujący mające szczególne zastosowanie przy mocowaniu przedmiotów na obrabiarkach, jest wy-

sażone w krzywką czołową (1), która z jednej strony jest połączona za pomocą sprzęgła z elementem wirującym, zaś z drugiej strony styka się z tłokiem (4) siłownika, zabezpieczonym przed obrotem trzpieniem (5). Krzywka czołowa (1) posiada krzywiznę, której najniższe położone punkty odpowiadają pozycjom ustalenia elementu wirującego. (3 zastrzeżenia)

B23Q P. 217543 03.08.1979

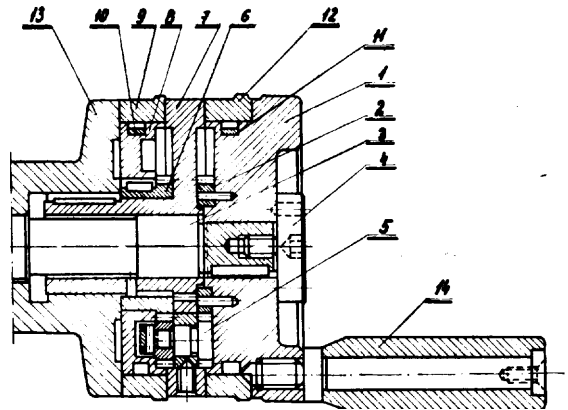
Fabryka Obrabiarek Specjalizowanych „PONAR-TARNÓW”, Zakład Nr 2, Andrychów, Polska (Stanisław Zajac).

Układ podwójnej skali z odczytem calowym i metrycznym do obrabiarek

Przedmiotem wynalazku jest układ podwójnej skali z odczytem calowym i metrycznym mający zastosowanie w obrabiarkach do odczytu podziałek skalowych przesuwu suportów wzdłużnych i poprzecznych.

Układ wyposażony jest w podzielnicę calową i metryczną oraz przekładnię zębatą, w której koło zębate (2) posiada 63 zęby a koło zębate (6) posiada 62 zęby. Piasta napędzająca (1) układu połączona jest nierozłącznie ze śrubą pociągową (3). Sprężyna (10) usytuowana w rowku pierścienia zabierającego (8) i sprężyna (11) usytuowana w rowku piasty napędzającej (1) oddziałują momentem tarcia na pierścienie skalowe (9) i (12). Cały układ zamyka śruba specjalna (4) regulująca luzy powierzchni trących piasty (1), korpusu (7) i pierścienia zabierającego (8).

(1 zastrzeżenie)

B23Q P. 218048 29.08.1979

Instytut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Polska (Krzysztof Kowalik).

Urządzenie odciążające

Urządzenie odciążające służy do zrównoważania ciężaru przemieszczającego się w kierunku pionowym w obrabiarkach i urządzeniach kontrolno-pomiarowych.

Urządzenie na wspólnej osi (5) ma krążek duży (3) połączony cięgnem (2) z odciążanym ciężarem (1), krążek mały (7) połączony cięgnem (8) z siłownikiem odciążającym (9), oraz koło hamulcowe (6), którego hamulec (10) jest sterowany siłownikiem (11) poprzez dźwignię (12). Siłownik odciążający (9) i siłownik (11) są zasilane ze wspólnego źródła ciśnienia (14). (3 zastrzeżenia)

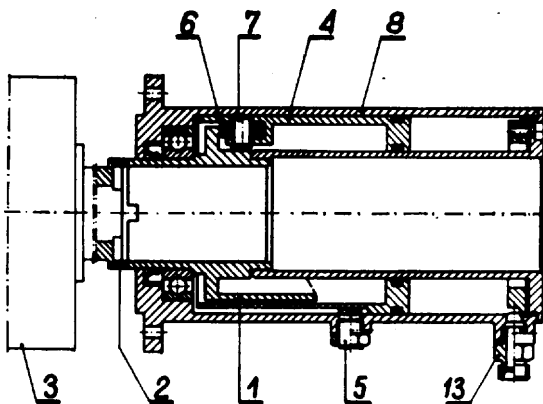
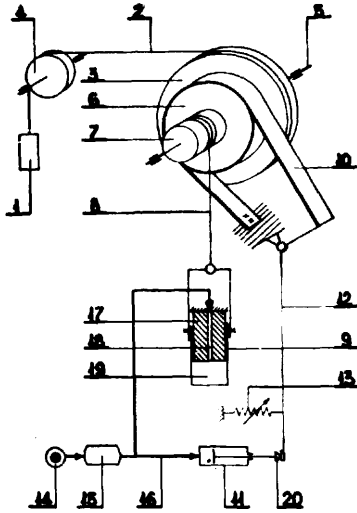

Fig.1

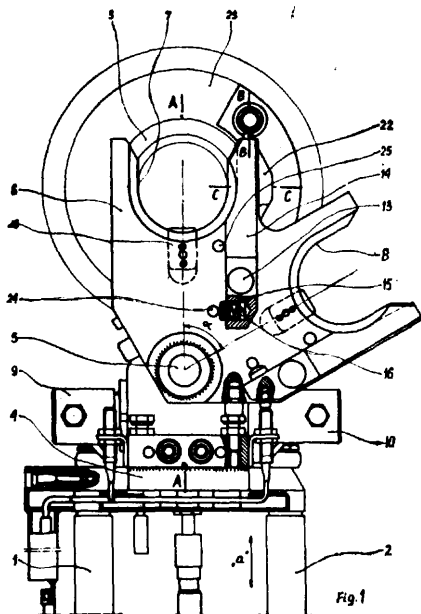

B23Q P. 222882 T 21.03.1980

Centrum Badawczo-Konstrukcyjne Obrabiarek, Pruszków, Polska (Adam Dzierzkowski).

Podajnik narzędzi dla centrów obróbkowych

Podajnik narzędzi dla centrów obróbkowych posiada dwa umieszczone pod kątem wycięcia chwytowe (7 i 8). Blokowanie oprawek narzędziowych (3) w wycięciach chwytowych odbywa się za pomocą dźwigni blokującej (14) o bardzo małej sile dociskowej. Szczęki chwytowe (6) obracane są wokół osi (5) za pośrednictwem cylindrów hydraulicznych (9 i 10) przesuwających zębatkę, która za pomocą koła zębatego obraca oś (5). (1 zastrzeżenie)

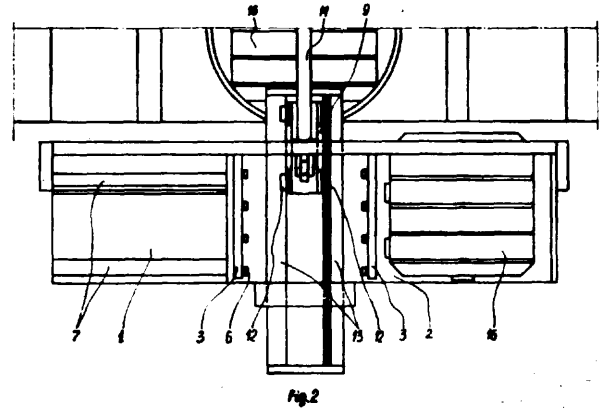
B23Q P. 222883 T 21.03.1980

Centrum Badawczo-Konstrukcyjne Obrabiarek, Pruszków, Polska (Adam Dzierzkowski, Jacek Jordan, Andrzej Sajkowski).

Urządzenie do zmiany palet przedmiotów obrabianych

Urządzenie według wynalazku służące do indywidualnej automatycznej zmiany przedmiotów obrabianych na paletach dla centrów obróbkowych po-

siada zmieniacz palet zawierający podstawę (1) z prowadnicami (7), po których przemieszcza się płyta (2). Nad zmieniaczem palet rozmieszczony jest dosyłać palet z wózkiem (9), rolkami (12) i prowadnicami (13). Dosyłać sięga specjalnym ramieniem (10) płaszczyzny przemieszczania palet i przy pomocy specjalnego zabieraka przetacza palety ze stołu centrum na stół zmieniacza i odwrotnie. (2 zastrzeżenia)

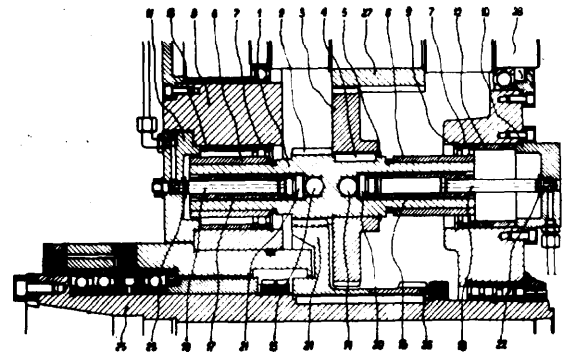

B23Q P. 222884 T 21.03.1980

Centrum Badawczo-Konstrukcyjne Obrabiarek, Pruszków, Polska (Adam Dzierzkowski, Waldemar Siuta).

Wrzeciennik centrum obróbkowego

Wrzeciennik centrum obróbkowego posiada blok przesuwny w postaci wałka (1) z kołami zębatymi (2 i 3), który wyposażony jest w cylindry (16 i 17) współpracujące z nieruchomymi tłoczkami (18 i 19). Blok łożyskowy jest obrotowo i przesuwnie w łożyskach wałeczkowych (7) o pierścieniach wewnętrznych w postaci tulei (6). (2 zastrzeżenia)

B23Q P. 222885 T 21.03.1980

Centrum Badawczo-Konstrukcyjne Obrabiarek, Pruszków, Polska (Adam Dzierzkowski, Waldemar Siuta).

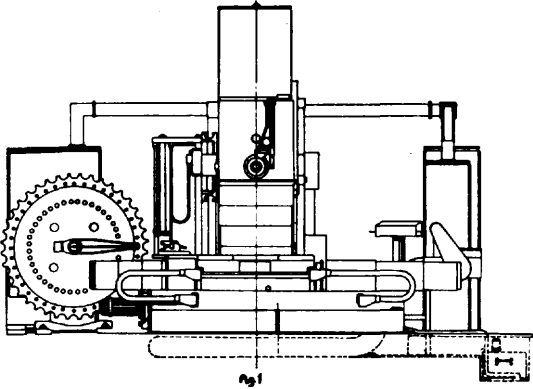
Podajnik narzędzi obrotowych z gniazdem pośrednim

Przedmiot wynalazku rozwiązuje zagadnienie wymiany narzędzia między wrzecionem a gniazdem pośrednim w centrach obróbkowych na dowolnej wysokości osi Y, co odbywa się przy zatrzymanej obrabiarce natomiast wymiana narzędzia między gniazdem pośrednim a magazynem narzędzi odbywa się w czasie trwania obróbki. Podajnik usytuowany jest tak względem wrzeciennika obrabiarki, że jego oś obrotu leży zawsze w jednej płaszczyźnie z osią wrzeciona. Jest on odciążony cylindrem hydraulicznym i ciągle zabierany przez listwę stalową zamocowaną

na wrzecienniku, dzięki której wrzeciennik wraz ze stojakiem wykonując przesuw wzdłuż osi Z stale utrzymuje oś podajników w tej samej płaszczyźnie względem wrzeciennika.

Gniazdo pośrednie wykonuje ruchy w kierunku do magazynu i od magazynu z możliwością otwierania i zamykania szczęk w celu oddawania i zabierania narzędzi oraz ruch w kierunku do góry i do dołu w celu wymiany narzędzi przez podajnik z gniazda pośredniego do wrzeciona i odwrotnie.

Gniazdo pośrednie i podajnik prowadzone są na tulejach kulkowych. (4 zastrzeżenia)

B23Q P. 222886 T 21.03.1980

Centrum Badawczo-Konstrukcyjne Obrabiarek, Pruszków, Polska (Adam Dzierżkowski).

Podajnik narzędzi obrotowych

Podajnik narzędzi obrotowych dla centrów obróbkowych, dwuramienny z osią obrotu usytuowaną pod kątem do osi wrzeciona obrabiarki, w którym każde z jego ramion wyposażone jest w łapy chwytowe składające się z dwóch niezależnych chwytowych szczęk (21 i 22) napędzanych od hydraulicznego cylindra poprzez wspólny suwak zaopatrzone w poprzeczny rowek z dwoma wycięciami po obu jego końcach, sprężony z prowadzącymi kołkami (19 i 20), które są prowadzone w kształtowych otworach (25 i 26) częściowo równoległych do kierunku ruchu suwaka, a częściowo w przedniej części rozchylające się skośnie na zewnątrz. (1 zastrzeżenie)

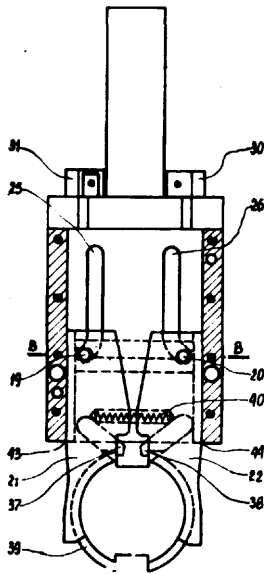

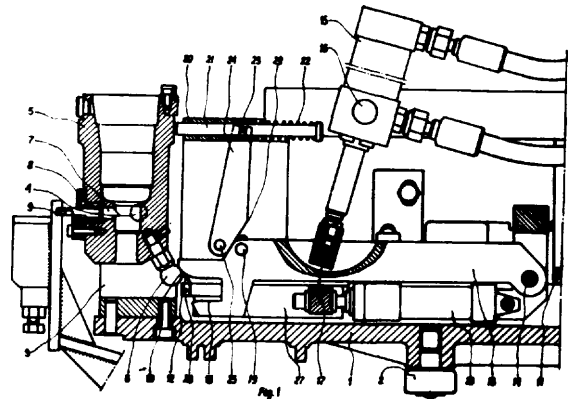
Fig. 5

B23Q P. 223053 T 21.03.1980

Centrum Badawczo-Konstrukcyjne Obrabiarek, Pruszków, Polska (Adam Dzierżkowski).

Magazyn narzędzi z wychylnymi gniazdami dla centrów obróbkowych

Magazyn narzędzi z wychylnymi o 90° gniazdami dla centrów obróbkowych posiada narzędziowe gniazda (5) z elementem kulistym (6), który jest prowadzony po obwodowej bieżni walcowej (10) tarczy nieruchomej (11) w pozycji zamkniętej gniazda (5). Dla wychylenia gniazda narzędziowego (5) o 90° służy dźwignia (13), której wycięcie (18) współpracuje z elementem kulistym (6). Wstępne wychylenie gniazda narzędziowego (5) uzyskuje się za pomocą popychacza (21) uruchamianego dźwignią (24) przy współpracy jej występu (29) z kołkiem popychającym (19) dźwigni (13). Suwak (27) posiada skośną powierzchnię (28) dla zwolnienia za pomocą wycięcia (9) elementu zatraskowego (7) umieszczonego w oprawce narzędziowej (5). (3 zastrzeżenia)

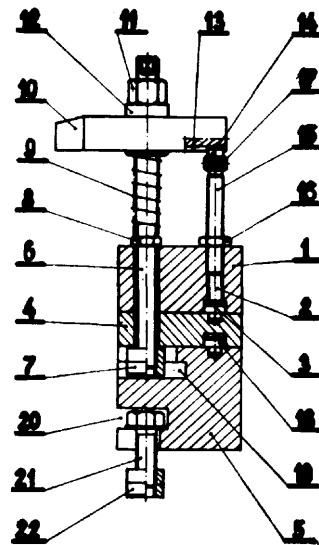
B23Q P. 223170 T 31.03.1980

Instytut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Polska (Janusz Hyży, Jerzy Stós, Tadeusz Madej).

Mocowadło z zaciskiem ręcznym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ręcznego mocowania przedmiotów obrabianych na stole obrabiarki.

Mocowadło posiada korpus (1) z gniazdem centrującym (3) wsparty na podstawie pośredniej (4) utwierdzonej do podstawy podwyższającej (5) śrubą zaciskową (6) zaopatrzoną w sprężynę (9). Korpus (1) usta-

lony jest względem podstawy pośredniej (4) i podstawy podwyższającej (5) czopami ustalającymi (18).. Podstawa podwyższająca (5) ma rowek teowy górny (19) i rowek (20) pod śrubą mocującą (21).

(1 zastrzeżenie)

B24B P. 223354 T 08.04.1980

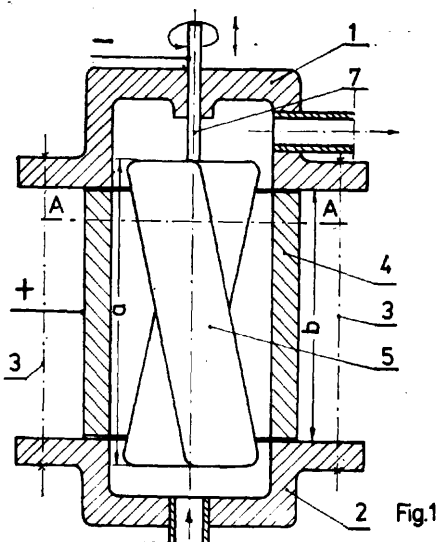
Uniwersytet Śląski, Katowice, Polska (Mieczysław Wołek).

Sposób elektrolitycznego polerowania gładzi cylindrów aluminiowych i urządzenie do polerowania gładzi cylindrów aluminiowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania zwiększenia gładkości gładzi cylindrowej.

Sposób elektrolitycznego polerowania gładzi cylindrów aluminiowych polega na tym, że elektrolit wprowadza się w sposób ciągły w ruchu turbolentnym wokół polerowanych gładzi, przy czym wielkość przepływu powinna być regulowana stosownie do potrzeb technologicznych tak, aby proces polerowania przebiegał optymalnie.

Urządzenie do stosowania tego sposobu mające dwa kołpaki (1) i (2) skręcone śrubami (3), pomiędzy którymi znajduje się co najmniej jeden cylinder (4) stanowiący anodę charakteryzuje się tym, że wewnątrz cylindra (4) ma obrotową katodę w postaci wirnika (5), którego pobocznica ma długość (a) równą lub większą od długości (b) cylindra (4). Pobocznica jest wykonana z co najmniej jednej taśmy spiralnie zwiniętej. (2 zastrzeżenia)

B24B P. 223686 T 22.04.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn i Urządzeń Technologicznych, Kraśnik, Polska (Stefan Lech Niedzielski, Seweryn Bobiński, Bolesław Zołądek).

Sposób szlifowania czół pierścieni metodą przelotową, zwłaszcza czół pierścieni łożyskowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawienia jakości oraz zwiększenia wydajności szlifowania.

Sposób według wynalazku polega na jednoczesnym szlifowaniu dwóch rzędów pierścieni (3) na szlifierkach dwuwrzecionowych poziomych, przy czym pierścienie (3) prowadzone są pomiędzy trzema szynami prowadzącymi dwie szyny zewnętrzne (1) i jednej szyny środkowej (2) ustawionej w osiach obrotu tarcz szlifierskich. (2 zastrzeżenia)

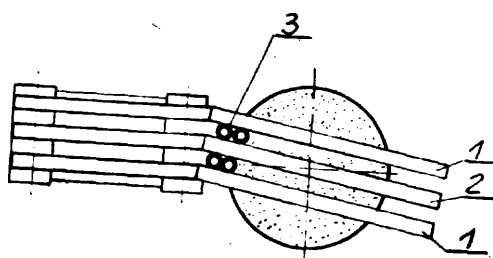

Fig. 1

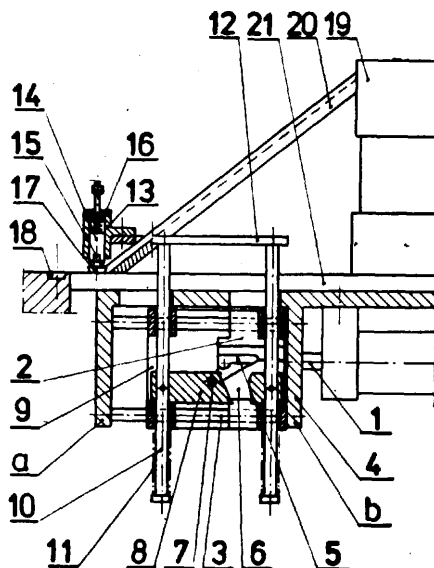
B25J P. 216968 07.07.1979

Dolnośląskie Zakłady Wytwórcze Aparatury Precyzyjnej „FAEL”, Ząbkowice Śląskie, Polska (Ryszard Wojtowicz).

Manipulator montażowy do podawania detali, zwłaszcza styków

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji manipulatora zapewniającego dużą dokładność osadzania styków w gnieździe montażowym.

Manipulator montażowy do podawania detali, zwłaszcza styków, ma ruchomy korpus (9) osadzony suwliwie na poziomych kolumnach (3). W korpusie tym umieszczone są kolumny pionowe (10) ze sprężynami (11), które połączone są płytą (12) z umieszczoną na niej głowicą (13) i listwami (8) z osadzonymi w nich kołkami (7). Manipulator zawiera też suwak (2), umieszczony wewnątrz korpusu ruchomego (9) i osadzony na tych samych kolumnach poziomych (3) mających zapadki (5), których końce przylegają do skośnych płaszczyzn płytek (6) przymocowanych do suwaka (2). Suwak ten dzięki połączeniu z tłoczyskiem (1) siłownika napędzającego przekazuje jego ruch posuwisto-zwrotny na ruch po prostokacie głowicy (13) wsuwającej styki (17) do gniazda montażowego (18). (3 zastrzeżenia)

B25J
B05C

P. 217426

27.07.1979

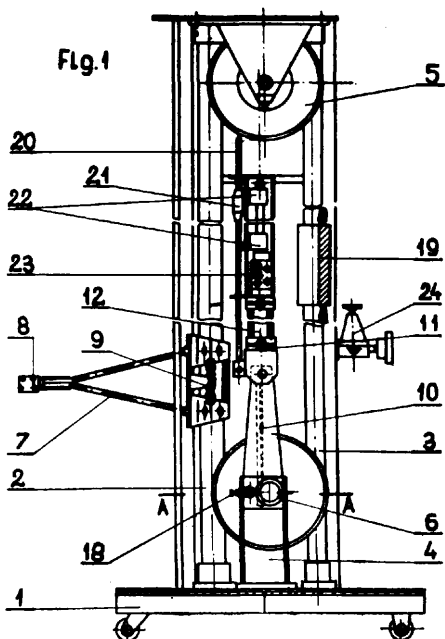
Zakłady Urządzeń Okrętowych „Famor”, Bydgoszcz, Polska (Wiesław Ardanowski, Stefan Arasimiak, Zygmunt Białodrzewski, Jerzy Kalinowski).

Manipulator

Przedmiotem wynalazku jest manipulator, zwłaszcza do natryskowego wykonywania prac malarskich w kabinach wyposażonych w przenośnik.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia skoku ramienia wodzącego manipulatora.

Manipulator jest wyposażony w cylinder pneumatyczny (12), którego tłoczyśko (11) jest połączone z zębatką (10) zazębiającą się z kołem zębatym (6) sprzężonym z kołem łańcuchowym (5). (4 zastrzeżenia)

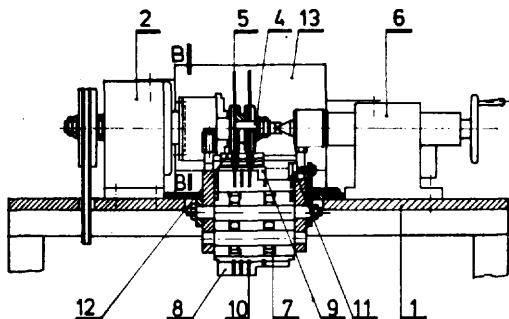
B26D P. 211929 18.12.1978

Zakłady Urządzeń Okrętowych „Famor”, Bydgoszcz, Polska (Jerzy Kalinowski).

Urządzenie do cięcia półwyrobów, zwłaszcza z tworzyw sztucznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania budowy urządzenia upraszczającego proces cięcia, zmniejszającego wysiłek fizyczny pracownika obsługującego oraz ograniczającego możliwość pęknięcia półwyrobów podczas przecinania oraz zapewniającego większą dokładność odcinanych segmentów.

Urządzenie według wynalazku, składające się ze stołu i organu tnącego w postaci tarczy, napędzanego silnikiem umocowanym do stołu charakteryzuje się tym, że stół (1) jest wyposażony w przenośnik (7), dociskacz górny (12) i boczny (11) oraz osłonę (13) organu tnącego (5) sprzężoną i mechanizmem napędowym przenośnika (7). (3 zastrzeżenia)

B27B P. 217243 18.07.1979

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 195678

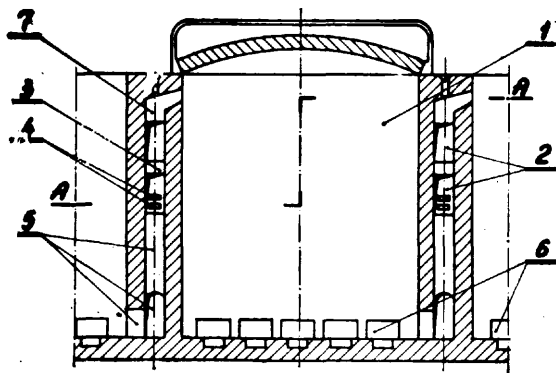
Sądckie Zakłady Elektro-Węglowe, Nowy Sącz, Polska (Miroslaw Lebidziejewski, Marian Potoczek, Józef Jungiewicz, Jan Kolowca, Kazimierz Zabłocki, Jan Witowski).

Wielokomorowy piec kręgowy do wypalania wyrobów elektrodowych

Przedmiotem wynalazku jest ulepszona konstrukcja pieca kręgowego wielokomorowego do wypalania wyrobów elektrodowych w systemie komorowo-kokilowym w celu osiągnięcia optymalnej rekuperacji ciepła oraz poprawy równomierności rozkładu temperatury w całej przestrzeni roboczej komory pieca.

Wielokomorowy piec kręgowy według wynalazku charakteryzuje się tym, że komora pieca (1), ma komorę spalania (2) wzmocnioną wiązaczami (3), wyposażoną z obu stron w dwie lub więcej kształtek palnikowych (4).

Natomiast w dolnej części dno komory pieca (1) wykonane jest w kształcie płyty, korzystnie płyty z filarkami (6), progami **wsporczyymi** lub płyty o powierzchni gładkiej, żebrowanej, w zależności od rodzaju konstrukcji stosowanych kokil stalowych. (1 zastrzeżenie)

B30B P. 223586 18.04.1980

Pierwszeństwo: 18.04.1979 - Niemiecka Republika Demokratyczna (nr WPB 30B/212293)

VEB Kombinat Umformtechnik „Herbert Warnko”, Erfurt, Niemiecka Republika Demokratyczna (Günter Braun, Bernd Schoof, Ingolf Weissleder).

Mechanizm przestawiania punktu zatrzymania i **wskazania** nastawy skoku prac **mimośrodowych**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia czynności przestawiania punktu zatrzymania skosu prasy mimośrodowej i wskazań nastawy skosu.

Przedmiot wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera podwójną wskazówkę (6) sprzężoną synchronicznie z wałem mimośrodowym (12) i rozprzęganą,

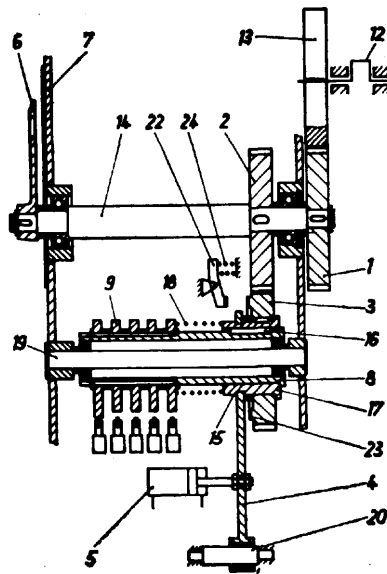

Fig. 1

zabezpieczony przed obrotem, nastawiany na stałe zespół krzywek (9). Podwójna wskazówka (6) przemieszcza się po dwóch podziałkach wykonanych na jednej skali odpowiednio do ruchu do przodu suwaka prasy występującego przy przestawianiu skoku. (3 zastrzeżenia)

B41M P. 224363 20.05.1980

Pierwszeństwo: 21.05.1979 - Stany Zjednoczone Ameryki (Nr 041092)

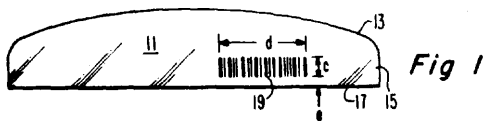
RCA Corporation, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki (Philip Michael Heyman).

Cechowanie kodowe,
przystosowane do maszynowego odczytu
i sposób wykonywania cechowania kodowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie znakowania zakodowanym cechowaniem na przedmiotach płaskich lub niepłaskich, odpornym na degradację podczas obróbki termicznej lub chemicznej.

Cechowanie (19) kodowe przystosowane do maszynowego odczytu zawiera dużą liczbę skorelowanych znaków wyszlifowanych na powierzchni (15) obrabianego przedmiotu (11), przy czym znaki i otaczające je powierzchnie mają zasadnicze różne współczynniki odbicia światła.

Sposób wykonywania cechowania kodowego (19) przystosowanego do maszynowego odczytu, w którym dostarcza się zespół do szlifowania zdefiniowanego obszaru powierzchni, przesuwają się zespół szlifujący wzdłuż poszczególnej ścieżki, względem powierzchni, dla selektywnego szlifowania zdefiniowanego obszaru powierzchni oraz podczas przesuwania zespołu szlifującego włącza się albo wyłącza się zespół szlifujący dla szlifowania albo braku szlifowania zdefiniowanych obszarów powierzchni zgodnie z zadaniem programem. (7 zastrzeżeń)

B60C P. 218161 05.09.1979

Olsztyńskie Zakłady Opon Samochodowych „STOMIL”, Olsztyn, Polska (Ewaryst Petz).

Opona pneumatyczna ciężarowa radialna
z osnową nylonową

Opona według wynalazku ma na wewnętrznej części każdej ścianki bocznej, w miejscu przejścia barku (2) w bok (3) w przybliżeniu płaski, pierścieniowy

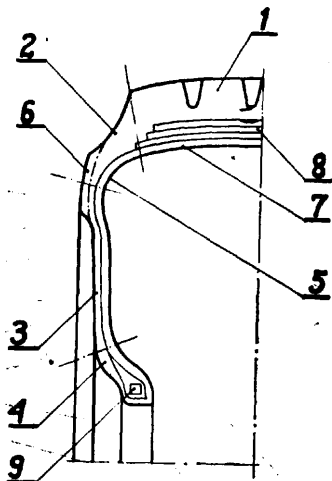

fig. 1

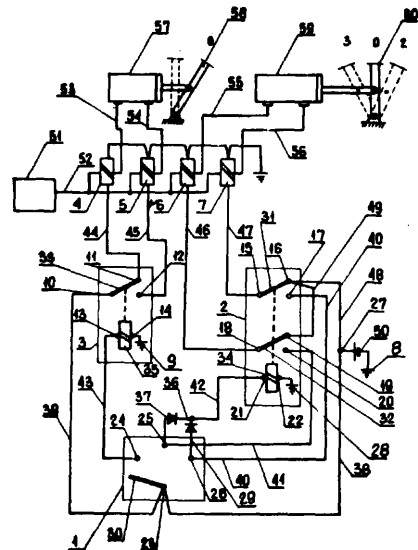
wgłębienie (5) o głębokości 1 do 3% szerokości opony pomiędzy wewnętrznymi ściankami bocznymi. Ponadto, na zewnętrznej części każdej z tych ścianek bocznych, naprzeciw pierścieniowych wgłębień (5), ma pierścieniowy pas gumy (6) o grubości równej lub większej od głębokości wgłębienia (5). Górna krawędź pasa (6) znajduje się w odległości, od szczytu wypukłości bieźnika (1), wynoszącej 1,3 do 1,9 całkowitej grubości opony mierzonej w środku bieźnika (1). Korzystnie, w przekroju poprzecznym, zarys dna pierścieniowego wgłębienia (5), tworzy zarysem wewnętrznej powierzchni opony pod bieźnikiem (1), linię krzywą. (2 zastrzeżenia)

B60K P. 217514 31.07.1979

Huta Stalowa Wola, Kombinat Przemysłowy, Stalowa Wola, Polska (Zbigniew Walas, Jan Marchut).

Układ elektromagnetyczny
sterowania trójbiegową skrzynią biegów

Przedmiotem wynalazku jest układ elektropneumatyczny sterowania trzybiegową skrzynią biegów, w którym biegi włączane są za pomocą siłowników pneumatycznych (57, 59) zasilanych przez zawory elektropneumatyczne (4, 5, 6, 7) sterowane przekaźnikami elektromagnetycznymi (2 i 3), przy czym jeden siłownik dwupołożeniowy (57) służy do włączania i wyłączania biegu I, a jeden siłownik trójpołożeniowy do wybiórczego włączania i wyłączania biegu II i III. Każdy siłownik (57, 59) jest połączony z dwoma zaworami elektropneumatycznymi odpowiednio (4, 5) i (6, 7), które z kolei są sterowane odpowiednio przekaźnikiem (3) o jednym zestyku przełączanym (10, 11, 12) i przekaźnikiem o dwóch zestykach przełączanych (15, 16, 17) i (18, 19, 20) z tym, że w obwodzie prądowym przekaźników (2 i 3) i zaworów elektropneumatycznych znajduje się jako element inicjujący zmianę biegu ręczny wielopołożeniowy przełącznik dźwawkowy (1). Układ jest zasilany ze źródła prądu (50) połączonego ze stykiem przełączanym (16) przekaźnika (2), ze stykiem stałym przekaźnika (1) oraz ze stykiem stałym (10) przekaźnika (3). (2 zastrzeżenia)

B60S P. 218186 06.09.1979
A47L

Jan Rydz, Kraków, Polska (Jan Rydz).

Samochodowe urządzenie odkurzające

Urządzenie według wynalazku rozwiązuje problem niezależnego od źródeł zasilania, odkurzania samochodów chłodzonych powietrzem, z wyprowadzonymi na zewnątrz karoserii czerpniami powietrza.

Urządzenie składa się z przystosowanego kształtem do kształtu czerpni powietrza, pojemnika zewnętrznego (1), wyposażonego w uszczelniającą podkładkę gumową (3), oraz króciec (4), do którego w znany sposób jest przymocowany płócienny pojemnik na kurz (5).

Całe urządzenie w czasie pracy jest przyssane do karoserii samochodu (2) za pomocą podciśnienia wytworzonego przez dmuchawę silnika. Przechodząca przez urządzenie przy przysłoniętej drugiej czerpni powietrza cała struga powietrza chłodzącego stanowi siłę napędową zasysającą kurz oraz inne nieczystości z wnętrza odkurzanego samochodu. Siłę ciągu urządzenia odkurzacjącego można ustalać za pomocą regulacji obrotów pracy silnika samochodu.

(1 zastrzeżenie)

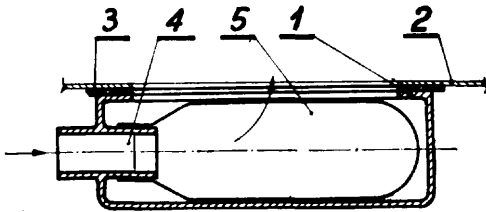

fig.2

B61K P. 218293 12.09.1979

Przedsiębiorstwo Projektowo-Technologiczne Przemysłu Taboru Kolejowego „Taskoprojekt”, Poznań, Polska (Romuald Jurdzik).

Urządzenie do zatrzymywania i ustalania zestawu kołowego na torze

Urządzenie do zatrzymywania i ustalania zestawu kołowego na torze należy do dziedziny wyposażenia pomocniczego dla kolei. Istotą wynalazku jest urządzenie do zatrzymywania i ustalania zestawu kołowego (3) na torze wyposażone w dwa zespoły blokujące (2) toru, dwa podnośniki (4) oraz szyny (5) i (6) z sfazowanymi główkami tworzącymi układ przymowy ustalający i unieruchamiający zestaw kołowy (3) w stałej płaszczyźnie prostopadłej do toru.

Zespoły blokowania (2) zabudowane wewnątrz toru posiadają suwaki (9) napędzane poprzez cylindry (10) korzystnie pneumatyczne, natomiast podnośniki (4) zabudowane w osiach szyn (5) i (6) między sfazowanymi główkami posiadają cylindry (14) z suwakami (13) mającymi bezpośredni kontakt z zestawem kołowym (3) przy czym w osi każdego suwaka jest zabudowana sprężyna (19) zwiększająca udźwig (1-1) cylindra i utrzymująca suwak (13) w górnym położeniu.

Urządzenie jest sterowane przez zawory i napędzane korzystnie z sieci powietrza sprężonego poza urządzeniem. (3 zastrzeżenia)

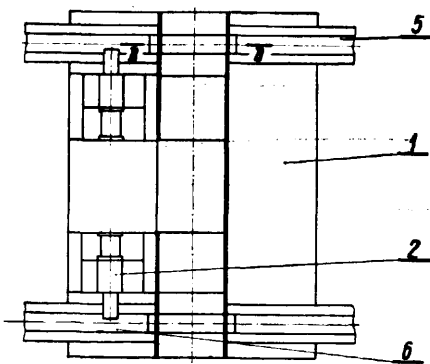

fig.2

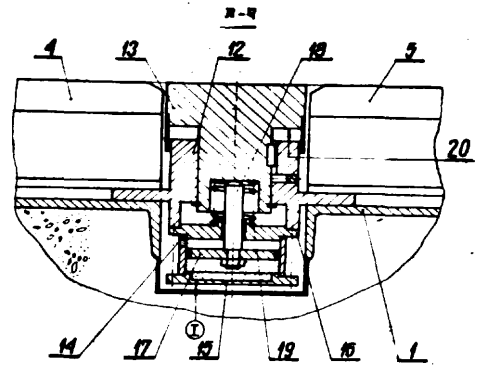

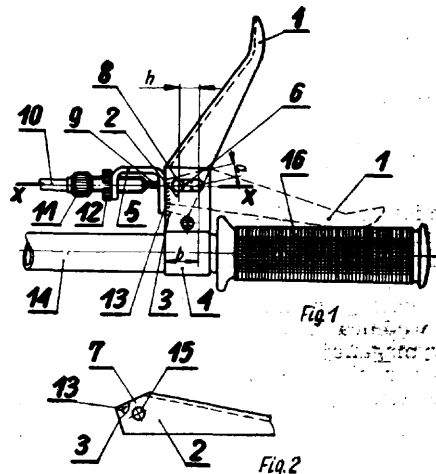
fig.1

B62M P. 218109 01.09.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik”, Świdnik, Polska (Edward Franczak, Stefan Trochimiuk).

Mechanizm blokujący dźwignię biegów, zwłaszcza do motorowerów

Mechanizm blokujący dźwignię biegów według wynalazku może mieć zastosowanie do pojazdów mechanicznych jednobiegowych lub dwubiegowych. Konstrukcja mechanizmu charakteryzuje się tym, że dolna część dźwigni (1) jest ukształtowana w postaci czworokąta (2), którego boki (3, 7) przecinają się pod kątem większym od 90°. Trzpień (8) jest osadzony obrotowo w otworze (15) czworokąta (2) zaś skrajne końce trzpienia współpracują przesuwnie z wzdłużnym otworem (6) osady (4), przy czym skok „h” trzpienia (8) jest równy różnicy wymiarów „b-a”. (3 zastrzeżenia)

B63B P. 218091 31.08.1979

Stocznia Szczecińska im. Adolfa Warskiego, Szczecin, Polska (Franciszek Zbigniew Minko, Zbigniew Kalinowski).

Układ połączeń sekcji pokrywy łuku ładunkowego i mechanizmów do jej przemieszczania

Układ według wynalazku ma zastosowanie do budowy wielosekcyjnych pokryw łukowych, przeznaczonych głównie do instalowania na statkach wodnych lub też na obiektach lądowych, wszędzie tam gdzie łuk ładowni zakryty być musi pewnie i trwale, a pokrywa łuku wytrzymywać duże obciążenia mechaniczne.

Układ ten charakteryzuje się tym, że każda parzysta sekcja pokrywy z następną nieparzystą sekcją pokrywy połączona jest poprzez mechanizm ich przemieszczania, składający się z wielosworzniowej zawiasy (6) i pary przeciwbieżnych siłowników hydraulicznych (5) do tej zawiasy przyłączonych.

Łącznik (8) zawiasy ma z każdą z sąsiednich i łączonych sekcji pokrywy (2) i (3) jeden obrotowy i bezpośredni punkt połączenia poprzez sworzeń górny (9) i jeden pośredni obrotowy punkt połączenia przez sworzeń dolny (10) za pomocą siłownika hydraulicznego (5). (2 zastrzeżenia)

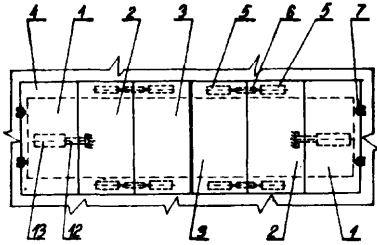

Fig. 1

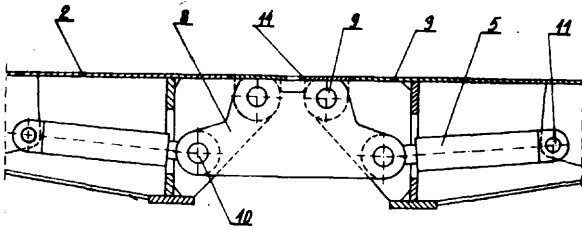

Fig. 3

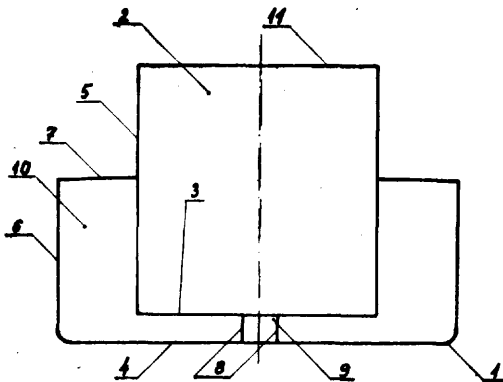
B63B P. 223993 T 02.05.1980

Stocznia im. Komuny Paryskiej, Gdynia, Polska (Antoni Rylke).

Statek do przewozu ropy naftowej lub jej pochodnych

Przedmiotem wynalazku jest statek do przewozu ropy naftowej lub jej pochodnych, wyposażony w zbiorniki ładunkowe usytuowane w środkowej jego części.

Statek według wynalazku ma pokład (7) usytuowany nad wodnicą konstrukcyjną w minimalnej odległości wymaganej dla wolnej burty, a pokłady (11) ładunkowych zbiorników (2) usytuowane są wyżej w płaszczyznach wymaganych objętością tych zbiorników. (1 zastrzeżenie)

B63C

P. 217590

06.08.1979

Biuro Projektowo-Technologiczne Morskich Stoczní Remontowych, Gdańsk, Polska (Edwin Wiśniewski).

Urządzenie sygnalizacyjne styku podpory obłowej do poszycia kadłuba statku osadzonego na doku

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie sygnalizacyjne styku podpór obłowych do poszycia kadłuba statku stojącego na doku, charakteryzujące się tym, że ma stykową listwę (1) z boku obłowej podpory (8), umieszczoną ponad płaszczyznę styku tej podpory (8). Ciśnienie w przewodach (3) i hydraulicznych siłownikach (2) uzyskuje się za pomocą ręcznej pompki (7). Zawór (5) przelewowy służy do zabezpieczenia instalacji przed nadmiernym wzrostem ciśnienia w przewodach (3) spowodowanego przez zetknięcie się stykowej listwy (1) z poszyciem kadłuba statku. W momencie styku stykowej listwy (1) z poszyciem kadłuba zapala się lampka (6) i zostaje przez obsługującego przekręcony zawór przelewowy na pompie (7), powodując spadek ciśnienia w przewodach (3). Na skutek braku ciśnienia w przewodach (3) stykowa listwa (1) opada do wysokości płaszczyzny styku obłowej podpory (8), natomiast olej w pojemności skokowej hydraulicznego siłownika (2) przemieszcza się do pompy (7). Manometr (4) służy do kontroli wstępnego ciśnienia, powodującego wysunięcie się stykowej listwy (1) ponad płaszczyznę styku obłowej podpory (8). (1 zastrzeżenie)

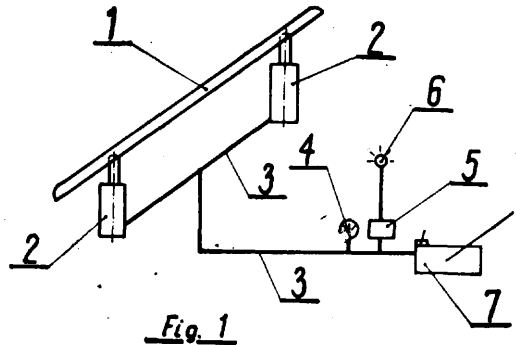

Fig. 1

B64C

P. 217742

11.08.1979

Przedsiębiorstwo Doświadczalno-Produkcyjne Szybownictwa „PZL-Bielsko”, Bielsko-Biała, Polska (Tadeusz Łabuć, Jan Foltyn).

Pokrywa wlotu powietrza

Samoczynnie sterowana pokrywa (1) kanału (2) powietrza chłodzącego otwierająca wlot powietrza pod wpływem różnicy ciśnień wywołanej pracą zespołu napędowego (silnik-śmigło). Wzrostowi obrotów silnika (3) towarzyszy wzrost obrotów śmigła (4) co powoduje zwiększenie podciśnienia w kanale (2). Pokrywa (1) reaguje na wzrost podciśnienia zwiększeniem otwarcia wlotu. (4 zastrzeżenia)

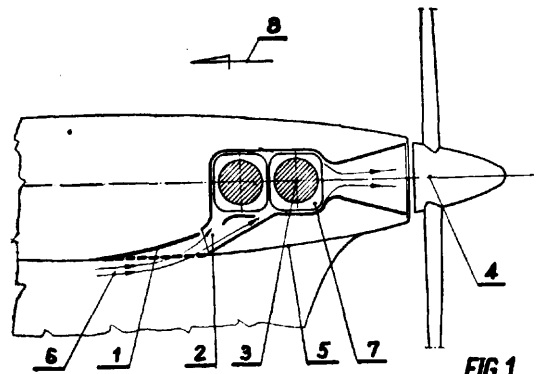

FIG. 1

B64C

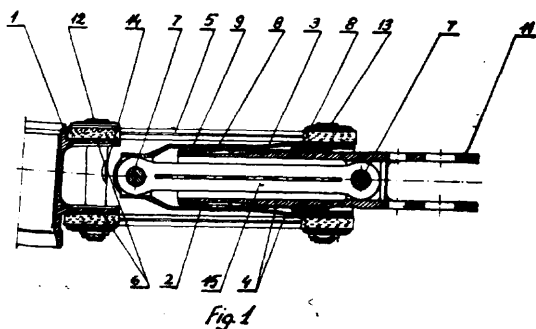
P. 218042

29.08.1979

Ośrodek **Badawczo-Rozwojowy** Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik”, Świdnik, Polska (Zbigniew Paluch, Tadeusz Sawczuk, Janusz Robak).

Piasta wirnika wiroplata
zwłaszcza wirnika nośnego śmigłowca

Piasta wirnika wiroplata według wynalazku jest zaopatrzona w elastyczne zamknięte pasy (5), które są ułożone **przeciwnielegle** parami, przy czym w osi **przekreń** pasy (5) mogą być ułożone równoległe bądź zbieżnie ku piastce (1). Końce pasów (5) obejmują sworznie (12, 13) w ten sposób łączą część **centralną** piasty (1) z przegubem osiowym (4). Dźwignia sterowania (9) jest wyprowadzona na zewnątrz korpusu (2) przez otwór (10). (2 zastrzeżenia)

B65B

P. 213184

02.02.1979

Zakład Doświadczalny Budowy Urządzeń i Aparatury Doświadczalnej Przemysłu Farb i Lakierów „DOZAFIL”, Wrocław, Polska (Piotr Kajzer, Tomasz Mietko, Andrzej Śmiech).

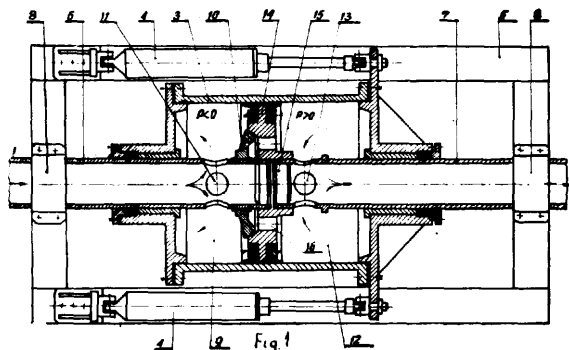
Urządzenie do wypełniania opakowań
odmierzoną **ilością** cieczy

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do objętościowego wypełniania ściśle określoną ilością cieczy opakowań takich jak puszki cieczami lepкими np. farbami, emaliami, lakierami itp.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie **uproszczenia** budowy urządzenia oraz zwiększenia **dokładności** dozowania.

Urządzenie do wypełniania opakowań odmierzoną ilością cieczy składające się z podstawy, platformy podtrzymującej opakowanie, rury dozującej, **elementów** montujących wspomnianą rurę, cylindra z tłokiem, charakteryzuje się tym, że cylinder tłoka jest cylindrem pomiarowym (3), wyposażonym w **elementy** siłowe (4) ruchu **posuwisto-zwrotnego**, z pływającym tłokiem (14) z trzonem (6, 7) wydrążonym, którego wydrążenie (13) stanowi drogę przepływu od części dozującej (12) cylindra pomiarowego (3) do opakowania.

Tłok pływający (14) z otworkami (16), dzieli wspomniany cylinder pomiarowy (3) na część dozującą (12) i na część zasilającą (9). Trzon tłoka dzieli się na wy-

drążoną część zasilającą (6) ułożoną w części zasilającej (9) cylindra pomiarowego (3), i na wydrążoną część dozującą (7), ułożoną w części dozującej (12) cylindra pomiarowego (3), a wspomniana część zasilająca (6) i część dozująca (7) trzonu tłoka oddzielone są od siebie korkiem rozdzielczym (15). Pomędzy tłokiem pływającym (14) a wydrążeniem (11), w części zasilającej trzonu tłoka (6), na trzonie (6) zamontowany jest grzybek odcinający (10). (1 zastrzeżenie)

B65B

P. 224922

12.06.1980

Pierwszeństwo:

15.06.1979 - **Wlk.**, Ks. Luksemburg (nr 81 388)

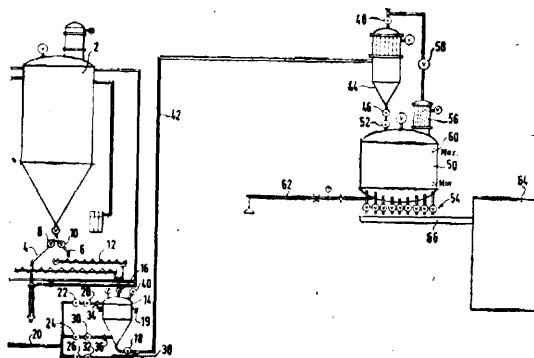
Paul Wurth S.A., Luksemburg, Wielkie Księstwo Luksemburg.

Sposób dozowania materiałów stałych transportowanych pneumatycznie ze zbiornika magazynowego do komory ciśnieniowej i urządzenie do dozowania materiałów stałych transportowanych pneumatycznie ze zbiornika magazynowego do komory ciśnieniowej

Sposób dozowania materiałów stałych transportowanych pneumatycznie ze zbiornika magazynowego do komory ciśnieniowej polega na tym, że waży się zasobnik dozujący spoczywający na wagach i dokonuje się składowania pośredniego w zasobniku pośrednim przed przeprowadzaniem materiału sproszkowanego do zbiornika zasilającego, z którego jest on wyprowadzany automatycznie zależnie od potrzeb.

Urządzenie do dozowania materiałów stałych transportowanych pneumatycznie ze zbiornika magazynowego do komory ciśnieniowej zawiera zasobnik dozujący (14) zawieszony na czujnikach nacisku do ciągłego określania ciężaru zawartości zasobnika (14), zasobnik pośredni (44) zamontowany za zasobnikiem dozującym (14), zbiornik zasilający (50) zamontowany za zasobnikiem pośrednim (44), oraz zawory (16), (18), (22), (24), (26), (40), (46), (48) skojarzone odpowiednio z tymi zasobnikami i ze zbiornikiem w celu odcinania ich na wlocie i na wylocie.

Rozwiązanie według wynalazku ma zastosowanie do pneumatycznego wprowadzania dozowanej ilości materiałów sproszkowanych do komory ciśnieniowej **bez** przerywania. (11 zastrzeżeń)

B65D

P. 218052

31.08.1979

Biurow Studiów i Projektów Urządzeń Hutniczych „Hutmaszprojekt”, Katowice, Polska (Franciszek Muskietorz, Leon Greinert).

Pojemnik materiałów kawałkowych i sypkich

Pojemnik według wynalazku składa się z dwu łupin (2) i wyposażony jest w parę czopów transportowych (3), a także zawiera drugą parę czopów rozdzielczych (4) zamocowanych przegubowo na cięgnach (5) związanych z łupinami (2). (1 zastrzeżenie)

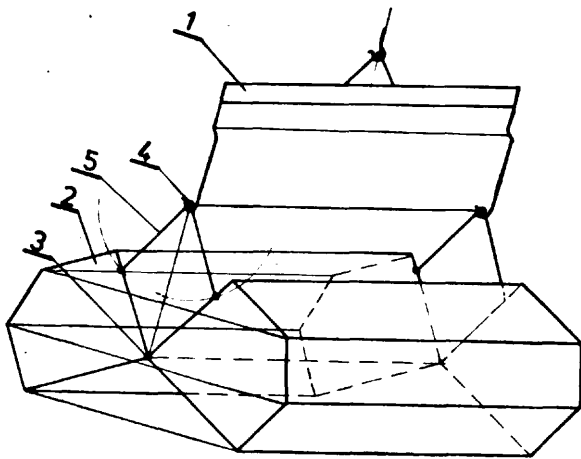

Fig. 2

B65G

P. 215846

24.05.1979

Biuro Projektowo-Technologiczne Przemysłu Motoryzacyjnego, MOTOPROJEKT, Warszawa, Polska (Józef Jerzak, Wojciech Mikos).

Pomost ładunkowy do pojazdów bezszynowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania pomostu ładunkowego odpornego na niskie temperatury.

Pomost ładunkowy do pojazdów bezszynowych składający się z platformy, kłapy pośredniej, cięgien, kompensacyjnej spiralnej sprężyny, zderzaków i jarzma charakteryzuje się tym, że ma śrubę pociagową (6) współpracującą z nakrętką (7) osadzoną w suwaku (8) złączonym z klapą pośrednią (4), a drugi koniec śruby pociągowej (6) jest sprzęgnięty z platformą (1) i za pośrednictwem przekładni zębatej (9) z silnikiem elektrycznym (10) osadzonym w konstrukcji nośnej platformy (1), w której znajduje się drugi silnik elektryczny (11), napędzający za pośrednictwem przekładni zębatej (12) i mechanizmu zapadkowego (13) śrubą pociagową (14) współpracującą z nakrętką (15) osadzoną w fundamencie (3). (1 zastrzeżenie)

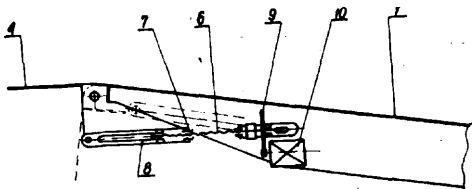

Fig. 3

B65G
B61B

P. 218005

29.08.1979

Ryszard Sobczyk, Morawica, Jerzy Barański, Kielce, Polska (Ryszard Sobczyk, Jerzy Barański).

Uniwersalny system ciągów łańcuchowo-linowych w transporcie i komunikacji publicznej

Projekt dotyczy budowy nadziemnego systemu ciągów łańcuchowo-linowych zawieszonych na wysokości, z boku każdej jezdni.

Do systemu ciągów doczepione pojazdy nie posiadają silników, posiadają natomiast wysięgniki doczepne i koła.

System napędza się silnikami elektrycznymi lub innymi znanymi silnikami. (1 zastrzeżenie)

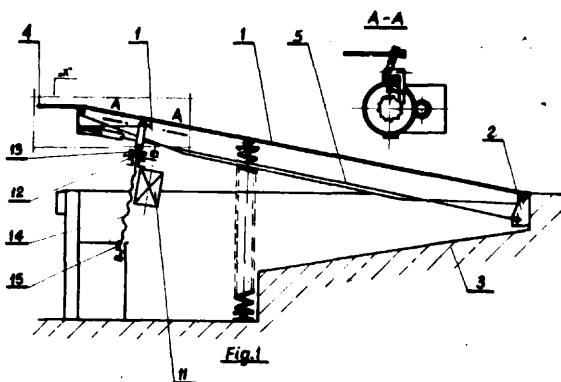

Fig. 1

B65G

P. 218020

28.08.1979

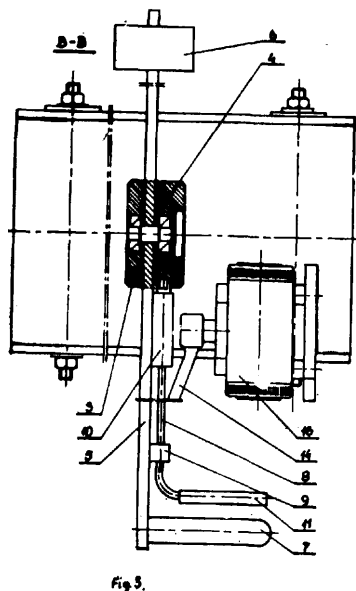
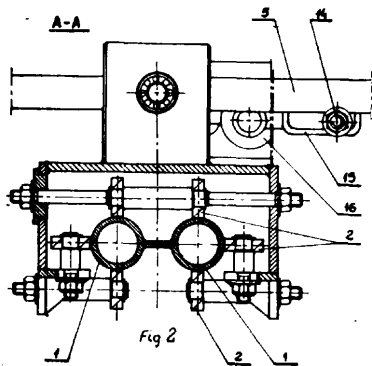
Cieszyńska Fabryka Zamków Błyskawicznych „Zam-pol”, Cieszyn, Polska (Wiktor Szczotka, Eugeniusz Ostuska).

Urządzenie transportowe

Wynalazek dotyczy urządzenia transportowego przebaczonego do podnoszenia i przemieszczania małych i **średniej** wielkości ładunków, a zwłaszcza mającego zastosowanie w galwanizerni do wyciągania z kąpieli wannowych i przemieszczania bębnow z drobnymi elementami.

Urządzenie stanowi wózek umieszczony na prowadnicach (1). Wózek jest wyposażony w **dwuramienną** dźwignię (5) z blokadą, osadzoną wychylnie w podporach (3) i (4). Na jednym ramieniu dźwigni jest osadzony przeciwcieżar (6) unoszący ładunek po zwolnieniu blokady.

Drugie ramię dźwigni zaopatrzone w rękojeść (7) je: połączone za pomocą wodzika (14) z amortyzatorem (16) jednostronnego działania, przy czym do ramienia tego jest podwieszony chwytak do zaczepiania ładunków. (2 zastrzeżenia)

B65G P. 218197 07.09.1979

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Górnictwa Odkrywkowego „Poltegor”, Wrocław, Polska (Władysław Wysocki).

Sposób wykonywania robót górnico-eksploatacyjnych dla kopalni odkrywkowej

Przedmiotem wynalazku jest sposób wykonywania robót górnico-eksploatacyjnych w szczególności robót ziemnych dla kopalni odkrywkowej węgla brunatnego.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że przy wykonywaniu wkopu udostępniającego zdejmowany nadkład zwałuje się na przedpolu robót odkrywkowych a po wyeksploatowaniu części wkopu udostępniającego zwałowisko rozbiera się i zwałuje się w wyrobisku eksploatacyjnym. (1 zastrzeżenie)

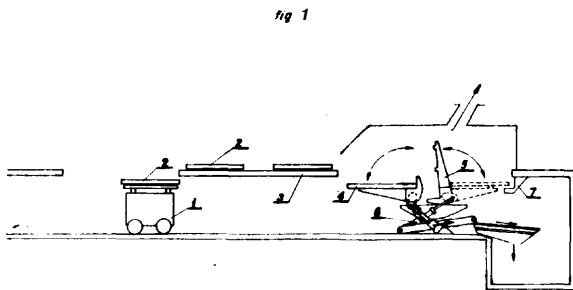
B65G P. 218268 11.09.1979

Biuro Projektów Przemysłu Hutniczego „BIPRO-HUT” Oddział w Warszawie, Warszawa, Polska (Janusz Suchnicki, Andrzej Szymański, Wiesław Złotkowski).

Linia czyszczenia płyt **podwlewnicowych**

Wynalazek obejmuje zespół urządzeń do czyszczenia płyt **podwlewnicowych**, których najważniejszym elementem jest wywracarka płyt. Działanie jego ma zastąpić ciężką pracę fizyczną wykonywaną obecnie przez załogę Stalowni.

Sposób eksploatacji urządzeń jest następujący: Urządzenie podające płyty (wózek samobieżny (1) przewożony płytą na 2 różnych poziomach kładzie płytę (2) na ramionach wejściowych wywracarki (4). Wywracarka przy pomocy przełożenia z ramion wejściowych (4) na ramiona odbiorcze (5) obraca płytę wokół osi poziomej powodując wysypanie się z płyty (2) gruzu i piasku. W końcowej fazie obrotu płyta (2) zostaje uderzana dynamicznie o opór stały (7). Oczyszczoną płytę wywracarka powraca do położenia wyjściowego, z którego płyta zostaje przewieziona przy pomocy wózka (1) lub suwnicy na stanowisko postojowe do murowania. (5 zastrzeżeń)

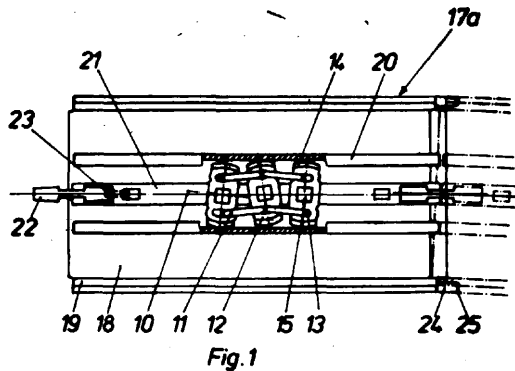
B65G P. 225357 30.06.1980

Pierwszeństwo: 03.07.1979 - RFN (nr P2926798.9)

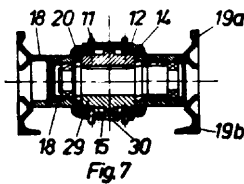
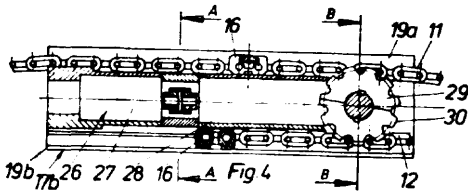
Klöckner - Werke Aktiengesellschaft, Duisburg, Republika Federalna Niemiec (Karl Bähre, Werner Böer, Jörg Richter, Gerald Seebacher, Hans Warnke).

Łańcuchowy przenośnik zgarniakowy

Przedmiotem wynalazku jest łańcuchowy przenośnik zgarniakowy, stosowany zwłaszcza w przemyśle węglowym. Przenośnik według wynalazku cechuje się tym, że łańcuch (10) jest przesuwny, a zgarniaki (16)

B65G E21C P. 218197 07.09.1979

są zabezpieczone przed obrotem względem koryta przenośnika (17) z luzem poprzez połączenie kształtowe z sąsiadującymi członami (12) oraz jest wyposażony w co najmniej jeden napęd pośredni (26) z kołem łańcuchowym (29), które zazębione jest jednocześnie z górnym i dolnym biegiem łańcucha (10). W poziomych członach (12) łańcucha są osadzone z niewielkim luzem wzdłużnym pionowe ogniwa łańcucha (11), które jednocześnie służą jako trzpienie napędowe dla koła łańcuchowego (29). (14 zastrzeżeń)

B65H
D01G

P. 218100

01.09.1979

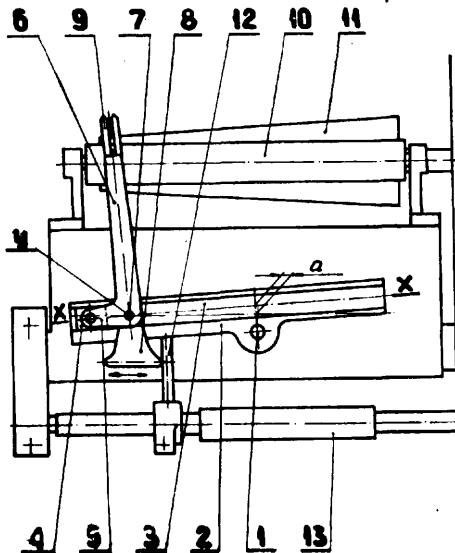
Łódzka Fabryka Maszyn Jedwabniczych „Polmatex-Majed”, Łódź, Polska (Henryk Piątkowski, Edward Staszewski).

Urządzenie zapobiegające powstawaniu cięćw na czołach nawojów wytwarzanych na przewijarce precyzyjnej

Urządzenie zapobiegające powstawaniu cięćw na czołach nawojów wytwarzanych na przewijarce precyzyjnej.

Wynalazek zapewnia układanie się poszczególnych warstw nawoju na jego brzegach zgodnie z wymogami procesu technologicznego.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że oś wzdłużna (X-X) rowka (3) szyny (2) prowadzącej kamień (4) ślizgowy, połączony z ramieniem (5) dźwigni (6) kątovej z przewodnikiem (9) nitki, leży powyżej osi obrotu (y) tej dźwigni wokół sworznia (7) i jest przesunięta w stosunku do niej o odległość (a) w płaszczyznach poziomych, do siebie równoległych. (1 zastrzeżenie)

B66B
E21F

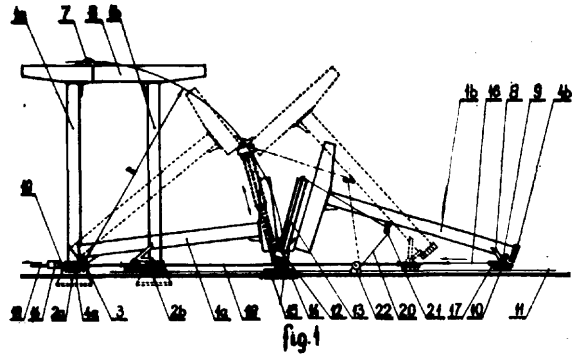
P. 218121

03.09.1979

Przedsiębiorstwo Budowlano-Montażowe Hutnictwa, Lubin, Polska (Wacław Minta, Narcyz Dębiński, Leopold Solarski).

Sposób montażu kozłowej basztowej wieży wyciągowej

Sposób montażu kozłowej basztowej wieży wyciągowej polega na tym, że każdą z dwu nóg (1a) nieprzesuwanych osadza się w przegubie (3) rusztu (4a) rektyfikacyjnego, zaś dwie następne nogi (1b) przesuwno-obrotowe osadza się oddzielnie za pomocą podpór (8) na wózkach (10) jezdnych. Następnie za pomocą masztów (13) teleskopowych unosi się pomost (6) górny, aż do całkowitego wysunięcia segmentów masztów (13) teleskopowych. Uniesioną częściowo konstrukcję wieży zabezpiecza się przed ponownym rozsunieniem, opuszcza się maszty (13) teleskopowe a następnie ściąga się wózki (10) jezdne wypychając jednocześnie pomost (6) górny, aż do całkowitego zamknięcia się. Nogi wieży łączy się za pomocą śrub z fundamentami (2a i 2b). Następnie za pomocą cięgieł (18) stałych przytwierdzonych do pomostu (6) górnego i podnośników (14) hydraulicznych wciąga się rowrocznie pomost (23) średni i pomost (24) dolny na odpowiednią wysokość i łączy je na stałe z nogami (1a i 1b) kozła wieży basztowej. (1 zastrzeżenie)

B66C
B65G

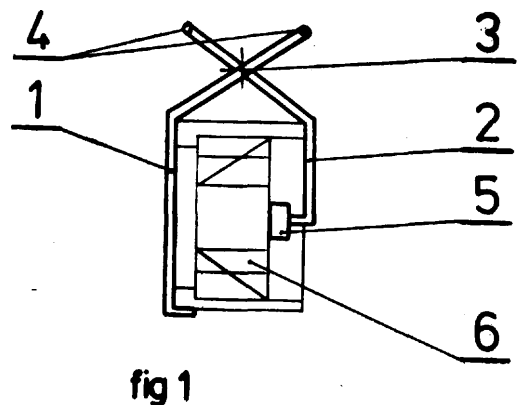
P. 217639

07.08.1979

Huta „Zygmunt”, Bytom, Polska (Stefan Kaczmarek, Erwin Wieczorek).

Zawieszanie nożycowe do przemieszczania przedmiotów zwłaszcza gorących łożysk kół

Wynalazek służy do przemieszczania i nasadzania gorących łożysk kół na osie. Zawieszanie składa się z dwóch ramion (1 i 2) o różnej długości, zagiętych

na jednym końcu pod kątem prostym, przy czym krótsze ramię (2) zakończone jest dociskowym elementem (5). (1 zastrzeżenie)

B66C

P. 217873

21.08.1979

Przemysłowy Instytut Maszyn Budowlanych, Ko-
byłka, Polska (Tadeusz Bartosik, Eugeniusz Rytel,
Wojciech Bekier, Jan Mitoraj, Andrzej Machniewski,
Ilija Pachomow, Gieorgi Fiodrow, Anatoli Filonienko,
Jewgienij Matwiejczuk).

Wciągarka hydrauliczna

Przedmiotem wynalazku jest wciągarka hydrauliczna, zwłaszcza do żurawi budowlanych, składająca się z 7. przekładni dwustopniowej, wyposażonej w silnik hydrauliczny, hamulec, bęben i łapy mocujące. Ponadto wciągarka ma wyprofilowany w kształcie tulei korpus (9) z łożyskami (12) przenoszącymi obciążenie

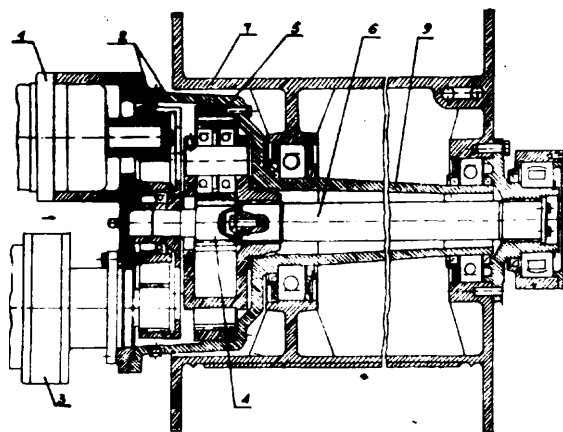

Fig. 1

wewnętrzne, występujące na bębnie (7; i elementami kulistymi (8) w podporach mocujących (10 i 11). (1 zastrzeżenie)

Dział C

CHEMIA I METALURGIA

C01B

P. 217364

25.07.1979

Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa, Zakłady Urządzeń Przemysłowych, Nysa, Polska (Halina Leszczyńska, Maria Jędraska, Wiesław Cieślowski, Zygmunt Wojciechowski, Roman Wnuk).

Sposób wydzielania siarki z bitumicznej piany siarkowej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie usprawnienia technologii procesu przy jednoczesnym zwiększeniu wydajności odzysku siarki a także czystości wydzielonej siarki.

Sposób wydzielania siarki z odpadowej piany zawierającej siarkę, kwas siarkowy, węgiel, substancje mineralne i związki organiczne polega na filtracji w temperaturze 120–150°C i przy różnicy ciśnień nie przekraczającej na przegrodzie filtracyjnej 1,5 atn ($2,5 \cdot 0,980665 \cdot 10^{-4}$ MPa), po odparowaniu z piany takiej ilości wody, aby kwas siarkowy w niej zawarty był o stężeniu wyższym niż 50%.

Sposób według wynalazku znajduje zastosowanie do odzysku siarki z odpadu, jakim jest piana siarkowa przy procesie rafinacji siarki. (2 zastrzeżenia)

C01B

P. 217453

28.07.1979

Biuro Studiów, Projektów i Realizacji Inwestycji Przemysłu Nieorganicznego „Biprokwas”, Gliwice, Polska (Antoni Marczewski, Anna Surdel, Henryk Romańczyk).

Sposób wytwarzania antymonianu sodu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia technologii procesu.

Sposób wytwarzania antymonianu sodu z antymonu metalicznego i/lub tlenku antymonu przez stapianie z azotynem i/lub azotanem sodu polega na bezpośrednim wyługowaniu tlenku sodu, korzystnie zimną wodą, z płynnego stopu o wysokiej temperaturze. (1 zastrzeżenie)

C01F

P. 224809

07.06.1980

Pierwszeństwo:

07.06.1979 - Stany Zjednoczone Ameryki (nr 46,460)
07.06.1976 - Stany Zjednoczone Ameryki (nr 46,461)

Aluminum Company of America, Pittsburgh, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób chlorowania substancji glinowej zawierającej tlen

Substancję glinową poddaje się chlorowaniu w obecności środka redukującego pod ciśnieniem powyżej 294,2 kPa. Większy niż liniowy wzrost szybkości reakcji uzyskiwany pod ciśnieniem znacznie przekraczającym ciśnienie atmosferyczne jest cechą reakcji chlorowania, którą stosuje się w celu zwiększenia wydajności produkcji chlorku glinowego.

α -tlenek glinu korzystnie poddaje się chlorowaniu pod ciśnieniem ponad 980,7 kPa uzyskując zadawane ilości chlorku glinowego. (10 zastrzeżeń)

C01G

P. 217481

30.07.1979

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Irena Pająk, Anna Bojanowska, Ewa Lach, Henryk Ogaża, Zbigniew Myczkowski, Jerzy Komorowski, Adam Cais, Tadeusz Grzywaczewski, Hubert Pisarski, Zygmunt Bielawski).

Sposób wytwarzania siarczanu miedzi

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie otrzymania siarczanu miedzi z rozdrobnionej miedzi metalicznej z pominięciem procesu utleniania miedzi w piecach prażalniczych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że materiał podlegający procesowi roztwarzania wprowadza się bezpośrednio do mieszalnika wypełnionego roztworem H_2SO_4 , a mieszaninę wprawia się w ruch turbulentny o liczbie Reynoldsa nie niższej od 10^4 , po czym po podgrzaniu wprowadza się do mieszaniny utleniający gaz w postaci pęcherzyków o silnie rozwiniętej powierzchni właściwej. (6 zastrzeżeń)

C02F

P. 217069

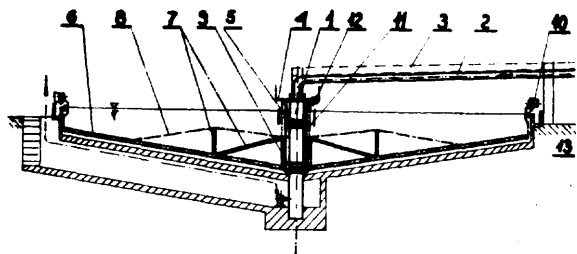
12.07.1979

Centrum Konstrukcyjno-Technologiczne Maszyn Górniczych „Komag”, Gliwice, Polska (Andrzej Gielniewski).

Odstożnik promieniowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostej i lekkiej konstrukcji odstożnika promieniowego o dużej średnicy, służącego do grawitacyjnego wydzielenia części stałych z wód obiegowych zakładów przemysłowych.

Odstojnik według wynalazku ma ramiona (6) zgarniające zawieszono swą konstrukcją klatkową (9) na centralnej kolumnie (1) nadawczo-odbiorczej za pomocą elastycznych cięgien (11). Długość tych cięgien (11) jest zmieniana za pomocą mechanizmu podnoszenia (12) działającego w oparciu o rzymską śrubę. Ruch obrotowy z symetrycznie rozmieszczonych wózków (10) obwodowego napędu jest przenoszony na ramiona (6) zgarniające za pomocą elastycznych cięgien (13) o stałej długości. Ramiona (6) zgarniające są prowadzone przez pionowe prowadnice (5) usytuowane wokół centralnej kolumny (1), a zamocowane do obrotowego pomostu (4) opartego na centralnej kolumnie (1). (12 zastrzeżeń)

C04B

P. 217344

23.07.1979

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Izolacji Budowlanej, Katowice, Polska (Ewa Mieczkowska, Roman Zieleziński, Edward Czapła, Ludomir Pawełka, Romuald Pałubicki, Jerzy Borkiewicz, Iwona Nowak).

Sposób rozwłóknienia azbestu

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie takiej metody rozwłóknienia azbestu, która umożliwiłaby osiągnięcie sedimentacji powyżej 90%, a tym samym poważnie zmniejszyłaby udział azbestów długowłóknistych w mieszance azbestowej przeznaczonej do zbrojenia wyrobów azbestowo-cementowych stosowanych w budownictwie.

Mieszankę azbestu długowłóknistego i krótkowłóknistego wraz z wodą poddaje się przegniataniu w gniotowniku w czasie 5—20 minut. Następnie dodaje się tyle wody, aby koncentracja włókien azbestowych w zawieszynie osiągnęła 2—20% wagowych i poddaje się rozwłóknianiu w hydropulperze lub hydromikserze w czasie 3—10 minut.

Zawieszinę tę poddaje się ostatecznemu rozwłóknianiu za pomocą rozwłókniacza wirowego umieszczonego okresowo w zbiorniku w czasie 1—20 minut. Zawieszina zostaje poddana drganiom wirowym i ruchowi turbulentnemu, w wyniku czego następuje dalsze rozwłóknienie azbestu i zawieszina osiąga sedimentację 98—100%. (3 zastrzeżenia)

C04B

P. 217416

26.07.1979

Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Odpadów Elektrycznych, Katowice, Polska (Marian Rduch).

Ceramiczne tworzywo z popiołów lotnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania ceramicznego tworzywa z udziałem popiołów lotnych stanowiących produkt odpadowy powstały podczas spalania węgla kamiennego w nowoczesnych kotłach pyłowych przemysłu energetycznego, nadającego się do zastosowania w budownictwie.

Tworzywo według wynalazku składa się z 70—83% wagowych popiołów lotnych, 7—16% wagowych żuźla lub piasku, 1,2—1,5% wagowych krystalicznego siarczanu sodu, 6—20% wagowych wapna, 1,4—2,2% wagowych roztworu chlorku wapnia oraz wody w ilości pozwalającej na dobór sposobu formowania. (1 zastrzeżenie)

C05F

P. 217122

27.06.1979

Akademia Medyczna, Lublin, Zakład Agrofizyki PAN, Lublin, Polska (Tadeusz Wolski, Ignacy Dechnik, Jan Gliński, Agnieszka Mazurkiewicz).

Nawozy organiczno-mineralne i sposób otrzymywania nawozów organiczno-mineralnych

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest uzyskanie nawozów organiczno-mineralnych mających szerokie zastosowanie zarówno w produkcji polowej jak i ogrodniczej jako tzw. podłoża, dzięki zawartości składników oddziałujących strukturotwórczo w glebach, a ponadto poprawiających właściwości wodno-fizyczne i biologiczne, szczególnie gleb lekkich, dzięki składnikom silnie hydrofilowym.

Nawozy organiczno-mineralne według wynalazku składają się z surowców celulozowych, zwłaszcza słomy, trocin, kory lub torfu o zmodyfikowanej strukturze celulozowej poprzez działanie mocznikiem w podwyższonej temperaturze, z odpadowych surowców keratynowych, korzystnie o zmodyfikowanej podanym wyżej sposobem strukturze oraz z mocznika, przy czym stosunek surowców celulozowych do surowców keratynowych oraz do całkowitej zawartości mocznika wynosi od 0,1:1:1 do 4:1:100.

Sposób według wynalazku polega na ogrzewaniu lub stapianiu w temperaturze około 100°C wyżej wymienionych surowców z mocznikiem lub jego nasyconymi roztworami, a następnie na granulacji uzyskanego produktu znanymi metodami. (5 zastrzeżeń)

C05G

P. 218256

12.09.1979

Polska Akademia Nauk, Zakład Agrofizyki, Lublin, Polska (Ignacy Dechnik, Tadeusz Wolski, Jerzy Czajkowski, Zofia Błaszak).

Sposób otrzymywania stałych nawozów organiczno-mineralnych zwłaszcza z gnojowicy

Istota wynalazku polega na zaglomerowaniu przy pomocy środka chemicznego korzystnie acetonowego roztworu cyjanoakrylanu i wypełniaczy, zawartych w gnojowicy części stałych oraz wprowadzonych dodatkowo wypełniaczy organicznych i składników mineralnych, a następnie mechanicznym oddzieleniu zaglomerowanych cząstek, które po podsuszeniu nadają się do bezpośredniego stosowania jako nawóz organiczno-mineralny zwłaszcza na glebach lekkich. (3 zastrzeżenia)

C07C

P. 217184

16.07.1979

Farmaceutyczna Spółdzielnia Pracy „Galena”, Wrocław, Polska (Andrzej Żmójdzin).

Sposób wytwarzania kwasu 2,5-dwuhydroksybenzenosulfonowego oraz jego soli

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia technologii procesu przy jednoczesnym wzroście jego wydajności.

Sposób wytwarzania kwasu 2,5-dwuhydroksybenzenosulfonowego oraz jego soli, zwłaszcza z dwuetyloaminą, polega na sulfonowaniu hydrochinonu w roztworze rozpuszczalników organicznych, w którym reakcję prowadzi się w obecności eterów lub estrów, korzystnie octanu etylu, po czym ewentualnie do mieszaniny posulfonacyjnej wprowadza się wprost odpowiednią zasadę i dodatkowy rozpuszczalnik, zwłaszcza alkohol. (4 zastrzeżenia)

C07C

P. 217298

20.07.1979

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Zofia Pokorska, Renata Fiszler, Zygmunt Ciesielski, Ireneusz Wilczyński, Henryk Boebel, Jerzy Orliński, Ignacy Lachman, Stanisław Młynarczyk).

Sposób utleniania **p-ksylenu** i **p-toluilanu** metylu

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie sposobu ponownej szybkiej aktywacji reakcji utleniania p-ksylenu i p-toluilanu metylu przy jednoczesnym zahamowaniu niekorzystnych reakcji i minimalizacji strat reagentów i katalizatora.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do pierwszego lub wszystkich stadiów procesu utleniania p-ksylenu i p-toluilanu metylu dodaje się świeżego p-ksylenu i składników metalicznych katalizatora w postaci karboksylanów wyższych kwasów tłuszczowych, zawierających w cząsteczce co najmniej 6 atomów węgla, w ilościach odpowiednio p-ksylenu powyżej **300-milionowych** części wagowych reaktywowanej mieszaniny z utleniania a składników metalicznych katalizatora w ilości 10 do **1000-milionowych** części wagowych reaktywowanej mieszaniny z utleniania. (1 zastrzeżenie)

C07C P. 217340 23.07.1979

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Manfred Stajszczyk, Jolanta Zobel, Marian Baruś, Wojciech Lalewicz).

Sposób wydzielania produktów chlorowania z gazów poreakcyjnych po chlorowaniu metanu i chlorku metylu

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie takiej technologii procesu, która zapobiegałaby odkładaniu się produktów stałych w procesie sprężania gazów pozbawionych chlorowodoru po wstępnym ich osuszeniu.

Wynalazek dotyczy wydzielania produktów wysokotemperaturowego chlorowania metanu i chlorku metylu z gazów poreakcyjnych poprzez wydzielenie chlorowodoru na drodze absorpcji w wodzie lub w rozcieńczonym kwasie solnym, neutralizację powstałych składników kwaśnych wodnym roztworem alkali, osuszenie gazów i wstępne schłodzenie osuszonych gazów do temperatury 253—258 K przy ciśnieniu 100—110 hPa. Po oddzieleniu wykroplonej fazy ciekłej fazą gazową kieruje się do znanych operacji sprężania i chłodzenia dla całkowitego rozdzielania produktów chlorowania. (1 zastrzeżenie)

C07C P. 217347 24.07.1979

Instytut Przemysłu Farmaceutycznego, Warszawa, Polska (Danuta Szlomek-Nesteruk, Sławomir Franciszek Paszkowski).

Sposób otrzymywania 3-merkaptu-5-acetoksy-2-pentanonu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia technologii procesu przy jednoczesnym zwiększeniu wydajności i czystości uzyskiwanego produktu.

Sposób wytwarzania półwodzianu 3-merkaptu-5-acetoksy-2-pentanonu, produktu pośredniego w syntezie witaminy B polega na tym, że octan γ -acetylo- γ -chloropropylu poddaje się reakcji z wodorosiarczkiem sodowym w środowisku wodnym, a produkt reakcji wyodrębnia się w postaci oleju i osusza nad substancjami odwadniającymi, takimi jak bezwodny siarczan sodowy lub magnezowy oraz sorbent molekularny 4A. (2 zastrzeżenia)

C07C P. 217399 25.07.1979

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Antoni Płoszaj, Manfred Stajszczyk, Andrzej Brzezicki, Andrzej Kossakowski, Andrzej Lisiecki, Józef Bańkowski, Mieczysław Rogalski, Jerzy Kulczyński, Anna Patyk, Mieczysław Ziółko, Andrzej Dębowski).

Sposób otrzymywania nitrozwiązków aromatycznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawy ekonomiki procesu.

Sposób otrzymywania nitrozwiązków aromatycznych przez nitrację węglowodorów aromatycznych mieszaniną zawierającą kwas azotowy, kwas siarkowy i wodę, charakteryzuje się tym, że poddawany nitracji węglowodór aromatyczny, kierowany jest najpierw jako rozpuszczalnik do usuwania nitrozwiązków ze ścieku wodnego na drodze ekstrakcji, po czym ekstrakt zawierający rozpuszczone nitrozwiązki używany jest jako ekstrahent do ekstrakcji nitrozwiązków i kwasu azotowego z kwasu ponitracyjnego, którą prowadzi się dowolnym ze znanych sposobów. (5 zastrzeżeń)

C07C P. 217459 28.07.1979

Akademia Medyczna, Lublin, Polska (Tadeusz Wolski, Władysław Gołkiewicz, Edward Soczewiński, Maria Bieganowska, Grażyna Matysik).

Sposób otrzymywania pochodnych aminokwasów o wysokiej czystości

Wynalazek" rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu otrzymywania DABS - aminokwasów o wysokiej czystości, nadających się szczególnie jako wzorce do celów analitycznych.

Sposób otrzymywania pochodnych aminokwasów (DABS - aminokwasu) polega na reakcji aminokwasu w roztworze kwaśnego węglanu sodu z acetonowym roztworem chlorku kwasu 4NN-dumetyloamino-azobenzenu-4'-sulfonowego (DABS-Cl).

Nieprzereagowany DABS-Cl usuwa się z mieszaniny reakcyjnej przez ekstrakcję rozpuszczalnikiem oksoniowym, korzystnie eterem dwuetylowym. Pochodne DABS-aminokwasu znajdują się w fazie wodnej, po zakwaszeniu fazy wodnej do pH około 3, ekstrahuje się ekstrahentem uzależnionym od polarności otrzymanego DABS-aminokwasu. (2 zastrzeżenia)

C07C P. 217470 30.07.1979

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Zakłady Azotowe „Kędzierzyn”, Kędzierzyn, Polska (Zbigniew Leszczyński, Andrzej Cybulski, Marek Galantowicz, Tadeusz Wójtowicz, Andrzej Jakubowicz, Zbigniew Ślęzak, Zbigniew Budner).

Sposób wytwarzania bezwodnika kwasu ftalowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu, w którym nie będzie występowało zjawisko nadmiernego wzrostu temperatury.

Sposób wytwarzania bezwodnika kwasu ftalowego polega na katalitycznym utlenianiu naftalenu lub o-ksylenu gazem zawierającym tlen w częściowo przepornow chłodzonej przestrzeni reakcyjnej wypełnionej ziarnistymi katalizatorami, zróżnicowanymi pod względem rozmiaru, stężenia, składu i struktury, przy czym utlenianie przebiega w kilku strefach, wokół których utrzymuje się różne temperatury, zaś przy wlocie reagentów do przestrzeni reakcyjnej utrzymuje się zwiększone ciśnienie. (7 zastrzeżeń)

C07C P. 217710 T 10.08.1979

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Jerzy Schroeder, Andrzej Jakubowicz, Mieczysław Szustakowski, Tadeusz Kelm, Izabela Cieślak, Janusz Halała, Bogdan Zarychta, Ewa Francman).

Sposób wytwarzania formaldehydu

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania formaldehydu stanowiącego półprodukt do produkcji klejów stosowanych, zwłaszcza w przemyśle meblarskim.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wydajności formaldehydu i stopnia przemiany metanolu oraz przedłużenia czasu pracy katalizatora.

Wynalazek dotyczy sposobu polegającego na przepuszczeniu mieszaniny par metanolu z wodą i powietrzem, będącym w niedomiarze stechiometrycznym, przez warstwę zmodyfikowanego katalizatora srebrowego mającego postać kryształków od 0,2 do 3,0 mm.

Istota wynalazku polega na tym, że stosuje się katalizator, który umieszcza się w reaktorze po czym na jego górną warstwę wprowadza się aktywatory, najkorzystniej w postaci roztworów związków glinu, berylu, magnezu, krzemu lub cyrkonu w ilości do 1 g/m² powierzchni przekroju złoża katalizatora w przeliczeniu na pierwiastek związku aktywującego.

(1 zastrzeżenie)

C07D P. 217075 12.07.1979

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Wojciech Zieliński).

Sposób otrzymywania pochodnych izochinolin

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie otrzymywania z dobrymi wydajnościami pochodnych izochinolin, a zwłaszcza podstawionych w pozycji 3, z dostępnych surowców.

Sposób według wynalazku polega na przegrupowaniu oksymu β-arylo-α, β - nienasyconego związku karbonylowego podstawionego w pozycji α do chlorku N-styryloimidoliowego działaniem pięciochlorku fosforu w zakresie temperatur 0°—30°C. Następnie chlorek poddaje się cyklizacji do izochinolin w temperaturze 80°—190°C.

(7 zastrzeżeń)

C07D P. 217204 17.07.1979

Pabianickie Zakłady Farmaceutyczne „Polfa”, Pabianice, Polska (Włodzimierz Grabowicz).

Sposób otrzymywania uracylu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej technologii procesu, która całkowicie eliminuje powstawanie przykrych zapachów.

Sposób otrzymywania uracylu i 6-metylouracylu polega na utlenianiu grupy tiolowej do hydroksylowej w 2-tiouracylu lub 2-tio-6-metylouracylu za pomocą soli dwuchromianowej w roztworze wodnym, w obecności kwasu siarkowego, w temperaturze 0—100°C. Uzyskane związki mają zastosowanie w syntezie organicznej leków i w biochemii.

(1 zastrzeżenie)

C07D P. 217410 27.07.1979

Hoechst AG, Frankfurt n/Menem, RFN.

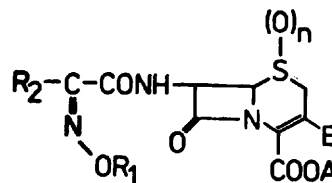
Sposób wytwarzania związków cefamowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej technologii procesu, która umożliwi zwiększenie wydajności procesu przy jednoczesnym zwiększeniu czystości otrzymywanego produktu.

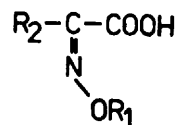
Sposób wytwarzania związków cefamowych o ogólnym wzorze 1, w którym A oznacza wodór, równoważnik metalu alkalicznego albo metalu ziem alkalicznych albo organicznej zasady azotowej albo resztę grupy estrowej, R₁ oznacza wodór, ewentualnie podstawioną grupą alkilową, alkenylową, alkinylową, cykloalkilową, aralkilową, acylową, aryłową, arylosulfonylową, alkilosulfonylową albo heterocykliczną, R₂ oznacza ewentualnie podstawiony przez alkil o 1—4 atomach węgla, aryl albo przez ewentualnie chronioną grupę aminową rodnik furylowy, tiazolilowy albo fenyłowy i B oznacza małowcząsteczkową grupę alkoksylową, metylową, acetoksymetylową, karbamoilometylową, chlorowic albo grupę —CH₂-Het, gdzie Het może oznaczać 5- do 6-członowy pierścień o 1—4 heteroatomach, i w którym grupa R₁O znajduje się w położeniu syn i n oznacza liczbę 0, 1 lub 2, polega na

tym, że acyluje się kwas karboksylowy o ogólnym wzorze 2 albo jego sól, w którym R₁ i R₂ mają wyżej podane znaczenie, przy czym ich aktywowanie przeprowadza się za pomocą czynnika tworzącego halogenek kwasowy w obecności specjalnych pochodnych kwasu karboksylowego.

(3 zastrzeżenia)

WZÓR 1

WZÓR 2

C07D B01D P. 217457 28.07.1979

Akademia Medyczna, Lublin, Polska (Leon Jusiak, Edward Soczewiński).

Sposób wyodrębniania mieszaniny alkaloidów z surowców roślinnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego sposobu wyodrębniania mieszaniny alkaloidów z surowców roślinnych.

Sposób według wynalazku polega na ekstrakcji surowca roślinnego wodnym roztworem kwasu octowego lub jego chlorowcopochodnych o stężeniu molowym 0,1—5,0 i następnie reekstrakcji alkaloidów z kwaśnego wodnego wyciągu chlorowcopochodnymi węglowodorów alifatycznych, korzystnie chloroformem, trójchloroetylenem, dwuchloroetanem. Kwaśną fazę wodną po reekstrakcji uzupełnia się akstrahentem do pH około 2,6—3,0 i stosuje do dalszej ekstrakcji surowca roślinnego.

(1 zastrzeżenie)

C07D P. 217458 28.07.1979

Akademia Medyczna, Lublin, Politechnika Wrocławska, Wrocław, Wrocławskie Zakłady Zielarskie, Wrocław, Polska (Leon Jusiak, Józef Respondek, Edward Soczewiński, Tadeusz Zaba, Maksymilian Ciesielski, Piotr Sieradzki).

Sposób otrzymywania chlorowodorku chelidoniny z korzenia glistnika

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie potania i skrócenia czasu trwania procesu przy jednoczesnym zwiększeniu jego wydajności.

Sposób otrzymywania chlorowodorku chelidoniny z korzenia glistnika, zwanego też jaskółczym zielenem, polega na ekstrakcji zespółu alkaloidowego z surowca rozcieńczonym kwasem octowym, zbuforowaniu fazy wodnej do pH=4,1 i wyekstrahowaniu z niej chelidoniny chloroformem, odparowaniu chloroformu i rozpuszczeniu pozostałości w etanolu wytrąca się selektywnie chlorowoderek chelidoniny stężonym kwasem solnym i najwyżej jednorazowo przekształca się dla uwolnienia od śladowych zanieczyszczeń ubocznych alkaloidów.

Uzyskany chlorowoderek chelidoniny stosowany jest w lecznictwie przy niezycie przewodu pokarmowego, raku żołądka, kamicy żółciowej i innych.

(2 zastrzeżenia)

C07G P. 217239 18.07.1979

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Leonard Falkowski, Barbara Stefańska, Elżbieta Troka, Jerzy Goliński, Edward Borowski).

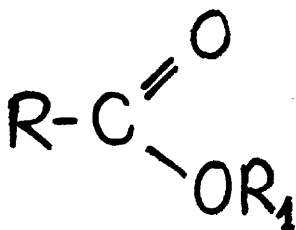
Sposób otrzymywania estrów antybiotyków z grupy makrolidów polienowych i ich N-podstawionych pochodnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia uzyskania w prosty sposób różnego typu estrów alifatycznych i aromatycznych makrolidów polienowych.

Sposób otrzymywania estrów antybiotyków z grupy makrolidów polienowych i ich N-podstawionych pochodnych o wzorze 1, w którym R oznacza resztę antybiotyku lub jego N-podstawioną pochodną, a R¹ oznacza alkil o długości łańcucha od C₁ do C₅ lub aryl, polega na tym, że antybiotyk z grupy makrolidów polienowych lub jego N-podstawioną pochodną rozpuszcza się lub zawiesza w alkoholu i lub obojętnym rozpuszczalniku organicznym lub w mieszaninie obojętnych rozpuszczalników organicznych, w obecności dwucykloheksylokarbodwuimidu i lub hydroksybenzotriazolu, całość pozostawia do przereagowania w temperaturze pokojowej lub podwyższonej do 40°C, a następnie uzyskany produkt wydziela się ze środowiska reakcji znanymi sposobami.

Jako antybiotyk z grupy makrolidów polienowych stosuje się pimarycyne, rimecydynę, nystatynę, poli-funginę, amfoterycynę B, kondycydynę, leworynę, aureofacynę.

Jako N-podstawioną pochodną stosuje się makrolidy polienowe podstawione acetylem, N-/N'N'-dwumetyloamino/metylenylem, N-penten-2-on-3-ylem-2, N-/1-karboalkoksy/propen-1-ylem-2. (5 zastrzeżeń)

WZÓR 1

C08F P. 217084 12.07.1979

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Bronisław Jachym, Zbigniew Dreger, Andrzej Kuczowski).

Sposób otrzymywania fotoprzewodzących polimerów

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej technologii otrzymywania fotoprzewodzących polimerów w obszarze światła widzialnego, stosowanych w elektrofotografii, która umożliwia wyeliminowanie wydzielenia się krystalitów akceptora z układu, co znacznie zwiększa wytrzymałość warstw na przeciebie w wysokim polu elektrycznym.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do poliwinyllokarbazolu dodaje się związki o właściwościach akceptorowych w postaci czterocyjanochinodwumetanu w ilości około 4% wagowych, rozpuszcza się w 10% dioksanie lub mieszaninie acetonitryl-chloroform w stosunku 1:4, roztwór termostatuje się w temperaturze 40–60°C przez około 1 godzinę, a następnie wytwarza się warstwę fotoprzewodzącego polimeru. (1 zastrzeżenie)

C08F P. 217910 21.08.1979

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Janusz Beres, Antoni Kucuczka, Daniel Maksymiec, Jerzy Wasilewski, Mieczysław Zawadzki, Wanda Powierza, Stanisław Boguszewski, Genowefa Chmura).

Sposób wytwarzania rozpuszczalnych w wodzie polimerów akrylanu magnezu

Sposób według wynalazku polega na tym, że 100 części wagowych wodnego roztworu o temperaturze otoczenia, zawierającego 9–20% wagowych akrylanu magnezu, 3–10% wagowych kwasu akrylowego i 0,02–0,5% wagowych inicjatorów polimeryzacji dozuje się do 10–100 części wagowych wody, wodnego roztworu akrylanu magnezu i kwasu akrylowego zawierającego ewentualnie inicjatory polimeryzacji, lub roztworu poliakrylanu magnezu z taką prędkością aby temperatura reakcji nie przekroczyła 100°C, a po zakończeniu dozowaniu mieszaninę reakcyjną utrzymuje się w temperaturze reakcji do stwierdzenia braku wolnych monomerów. (1 zastrzeżenie)

C08G C08L P. 217259 20.07.1979

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Bronisław Jachym, Tadeusz Słupkowski, Irena Witort, Andrzej Kuczowski).

Sposób deelektryzacji żywic poliestrowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania żywicy poliestrowej charakteryzuje się stałą cechą deelektryzacji oraz polepszonymi właściwościami konstrukcyjnymi.

Sposób deelektryzacji żywic poliestrowych polega na tym, że do ciekłej nienasyconej żywicy poliestrowej wprowadza się sadzę acetylenową w ilości od 0,4–5% wagowych korzystnie z dodatkiem około 1% parafiny i całość po dokładnym wymieszaniu poddaje się polimeryzacji znanymi sposobami. (1 zastrzeżenie)

C08G P. 217800 15.08.1979

Zespół Usług Technicznych przy Oddziale Wojewódzkim NOT w Bydgoszczy, Bydgoszcz, Polska (Walde-mar Nowakowski, Bolesław Figurny, Witold Szyłman, Bogdan Nowakowski).

Sposób wytwarzania emulsji polioliowej

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania emulsji polioliowej z poliostropolioli, stanowiących produkt poliaddycji tlenku propylenu i tlenku etylenu, przez wprowadzenie do nich regulatorów właściwości technologicznych i fizykochemicznych.

Wynalazek charakteryzuje się tym, że jako regulatory elastyczności wprowadza się do emulsji poliostropolioli będące produktami polikondensacji kwasu adypinowego i wybranego diolu lub mieszanin dioli względnie mieszanin dioli i trioli lub trioli. (1 zastrzeżenie)

C08G P. 218184 06.09.1979

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Hanna Adamowicz, Zofia Pokorska, Ewa Pisarzewska, Zbigniew Wyderka, Roman Szelechter, Barbara Krasoń, Andrzej Pacelt, Alicja Zgadzaj, Barbara Smolana).

Sposób wytwarzania żywic aminowo-formaldehadowych przeznaczonych zwłaszcza do laminowania płyt dekoracyjnych

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania nie wymagających modyfikacji żywic melaminowo-mocznikowo-formaldehadowych przeznaczonych do

nasywania papierów kryjących rdzeń płyt laminowanych i utwardzanych podczas prasowania.

Istota wynalazku polega na dwustopniowej kondensacji melaminy, mocznika, formaldehydu wziętych w określonych proporcjach, przy czym w drugim stopniu kondensacji żywy wprowadza się dodatkową określoną ilość melaminy. (3 zastrzeżenia)

C08G P. 218095 01.05.1979

Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń, Polska (Zbigniew Wojtczak, Ryszard Mieczkowski, Ryszard Sojcecki, Czesław Bobrowski).

Sposób wytwarzania
poliuretanowych plastyfikatorów
warstw **światłoczułych**

Sposób wytwarzania poliuretanowych plastyfikatorów warstw światłoczułych na drodze reakcji poliaddycji glikoli polietylenowych o masie cząsteczkowej 600—10.000 z 4,4'-dwuizocyjanianem dwufenylometanu lub 2,4-dwuizocyjanianem toluenu w atmosferze gazu obojętnego, w temperaturze niższej od temperatury wrzenia rozpuszczalnika, odznacza się tym, że uzyskany poliuretan dysperguje się w wodzie destylowanej w obecności monostearynianu gliceryny lub oleinanu sodowego oraz ich rozpuszczalnika. Jako rozpuszczalnik monostearynianu gliceryny i oleinianu sodowego stosuje się benzen lub dioksan. (3 zastrzeżenia)

C08G P. 218114 04.09.1979

DSO „Pharmachim”, Sofia, Bułgaria (Kivil Dimov Dimov, Mikołaj Borissov Vassilev, Dimitar Gantschev Dimitrov, Ekaterina Ivanowa Terlemesjan, Angelina Hristova Georgieva, Borislav Alexandrov Dimitrov).

Biologicznie aktywna siatka poliamidowa

Podano sposób wytwarzania biologicznie aktywnego materiału siatkowego z włókien poliamidowych, odpowiedniego do bezpośredniej implantacji do organizmu ludzkiego.

Siatka utkana jest z włókien poliamidowych o grubości 5—10 Tech o do 500 skrętach na 1 metr włókna i ma oczka o wymiarach $1 \div 1,5 \times 1,2 \div 2,0$ mm. Siatka jest poddawana obróbce środkiem przeciwbakteryjnym co powoduje że zawiera ona 0,1—5% tego środka. Siatka ta ulega powolnej resorpcji w ustroju i nie jest odrzucana przez organizm w wyniku reakcji obronnej. (2 zastrzeżenia)

C08J P. 217677 08.08.1979

Zakłady Uszczelnień i Wyrobów Azbestowych „Polonit”, Łódź, Polska (Jerzy Godycki, Zygmunt Demus, Kazimierz Wawszczak, Bolesław Mochowski, Jerzy Libudzisz, Waldemar Dorman).

Sposób wytwarzania
płyt uszczelniających azbestowo-kauczukowych

Sposób wytwarzania płyt uszczelniających azbestowo-kauczukowych polega na tym, że 20 do 90% kauczuku stanowiącego lepiszcze płyt rozprowadza się w benzynie, a pozostałą część dodaje w postaci lateksu. Po wymieszaniu wprowadza się substancje wulkanizujące, antyutleniające, inne uzupełniacze syplki i azbest, a po uzyskaniu jednorodnej masy formuje się płyty na kalandrze. Pozwala to na wytwarzanie płyt olejoodpornych bez stosowania rozpuszczalników aromatycznych lub alifatycznych chlorowanych zamiast benzyny, które są znacznie bardziej toksyczne. (1 zastrzeżenie)

C08J P. 217798 15.08.1979

Zespół Usług Technicznych przy Oddziale Wojewódzkim NOT w Bydgoszczy, Bydgoszcz, Polska (Waldemar Nowakowski, Bolesław Figurny, Witold Szylman, Bogdan Nowakowski).

Sposób wytwarzania
 pianek poliuretanowych spienianych beziścienniowo

Wysoką elastyczność i jednorodność pianki uzyskuje się w wyniku zastosowania w recepturze pianki obok polieteropolioli dodatkowo polieteropolioli będących produktami polikondensacji kwasu adypinowego i wybranego diolu lub triolu, względnie mieszanin dioli, mieszanin trioli lub mieszanin dioli i trioli oraz modyfikowanych toluilenodwuizocyjanianów, w których 5—75% grup izocyjanianowych przeprowadzono w reakcji z wodą w biuret - lub trimer względnie mieszaninę tych składników o dowolnym składzie wagowym. Do wytwarzania pianek stosuje się polieteropolioli w ilości od 0,1 do 5% wagowych w ogólnej ilości polioli. Modyfikowane toluilenodwuizocyjaniany stosuje się w ilości od 80% do 110% względem zapotrzebowania stechiometrycznego reakcji. (3 zastrzeżenia)

C08J P. 217801 15.08.1979

Zespół Usług Technicznych przy Oddziale Wojewódzkim NOT w Bydgoszczy, Bydgoszcz, Polska (Waldemar Nowakowski, Bolesław Figurny, Witold Szylman, Bogdan Nowakowski).

Sposób wytwarzania elementów sprężystych

Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania elementów sprężystych przez spienianie prekursorów poliuretanowych i charakteryzuje się tym, że element pozbawiony komórek zamkniętych i dostatecznie utwardzony uzyskuje się bezpośrednio po wyjęciu z formy przez zastosowanie prekursorów o odpowiednim składzie. Prekursory zawierają w komponencie polioliowym obok polieteropolioli, będących produktami poliaddycji tlenku propylenu i tlenku etylenu oraz krótkołańcuchowego triolu i mających pierwszorzędowe grupy hydroksylowe oraz ciężar cząsteczkowy od 3000 do 7000, również polieteropolioli będące produktami polikondensacji kwasu adypinowego i wybranego diolu, triolu, mieszaniny dioli, mieszaniny trioli lub mieszaniny dioli i trioli - oraz zawierają w komponencie izocyjanianowym modyfikowany toluilenodwuizocyjanian, w którym 5-75% grup izocyjanianowych przeprowadzono w reakcji z wodą w biuret i - lub trimer, względnie mieszaninę tych składników o dowolnym składzie wagowym. (3 zastrzeżenia)

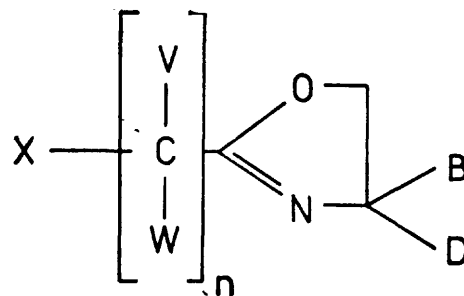
C08K P. 217554 03.08.1979

Pierwszeństwo:
04.08.1978 - Stany Zjednoczone Ameryki (nr 931087)
30.05.1979 - Stany Zjednoczone Ameryki (nr 06/043787)

Uniroyal, Inc. Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki.

Kompozycja z przeciwutleniaczem
oraz sposób stosowania i wytwarzania
przeciwutleniacza

Kompozycja zawiera materiał organiczny, ulegający pod wpływem powietrza, ciepła lub światła degradacji oraz dokładnie zmieszany z nim antyutleniacz, stanowiący pochodną 2-oksazoliny.

WZÓR 1

Wynalazek dotyczy **także** sposobu wytwarzania pochodnych **2-oksyzolin** o wzorze I. Sposób ten polega na działaniu kwasem, chlorkiem lub **estrem** kwasu karboksylowego na **β -aminoalkohol** w odpowiednim rozpuszczalniku, w temperaturze **90—225°C** pod ciśnieniem 100 Pa do 10 kPa. (53 zastrzeżenia)

C08L P. 217246 19.07.1979
C09D

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 76521.

Zjednoczone Zespoły Gospodarcze Sp. z o.o., Warszawa, Polska (Józef Leszczyński, Ryszard Lipiński, Wszemił Pietrzyk, Andrzej Sawicki).

Sposób wytwarzania utoksycznionego środka do izolacji przeciwwilgociowej i antykorozyjnej elementów budowlanych do pokryć dachowych

Sposób wytwarzania utoksycznionego środka do izolacji przeciwwilgociowej i antykorozyjnej elementów budowlanych oraz pokryć dachowych według patentu nr 76521 polegający na tym, że do **1—7** części wagowych kauczuku naturalnego, rozpuszczonego w **10—70** częściach wagowych węgłowodoru lub mieszaniny węglowodorów aromatycznych, wprowadza się **0,1—1** części wagowej stężonego kwasu siarkowego i poddaje się cyklizacji w temperaturze **80—130°C** w czasie do 5 godz., po czym na gorąco łączy się z asfaltami lub pakami i smołami węglowymi albo innymi znanymi kompozycjami asfaltowymi w ilości **35—80** części wagowych, miesza aż do uzyskania jednorodnego roztworu i po obniżeniu temperatury poniżej **90°C** dodaje się **0,5—4** części wagowych związków powierzchniowo czynnych, zwłaszcza alkoholi jednowodorotlenowych o ilości węgla w łańcuchu **1—5** lub trójetanoloaminy i jej mydeł z kwasami tłuszczowymi lub kwasem **alkilbenzenosulfonowym**, charakteryzuje się tym, że w procesie łączenia składników środka lub do gotowego środka wprowadza się **0,2—5,0** części wagowych w stosunku do ilości środka związków grzybo- i owadobójczych lub grzybobójczych, korzystnie zawierających w swojej strukturze wolne grupy **wodorotlenowe** np. pięciochlorofenol lub kwas salicylowy. (1 zastrzeżenie)

C08L P. 217627 08.08.1979

Instytut Badawczy Dróg i Mostów, Warszawa, Polska (Kazimierz Alama, Grażyna Wojdanowicz, Janusz Zawadzki, Konrad Jabłoński, Stefan Maniewski, Tadeusz Paluch, Jerzy Wojtowicz, Jerzy Januś, Jan Radziszewski).

Masa **mineralno-siarkowo-bitumiczna**

Masa według wynalazku zawiera od 0 do 20% wagowo siarki w stosunku do całej mieszanki, korzystnie od 10% do 50% **wagowo** w stosunku do wymaganej ilości wypełniacza mineralnego.

Masa według wynalazku zawiera dodaną do kruszywa siarkę czystą w stanie płynnym lub stałym, albo siarkę znajdującą się w materiałach odpadowych takich, jak na przykład kek itp.

Utworzone ze zmieszania bitumu z siarką lepiszczę zawiera siarkę rozpuszczoną w ilości od 0 do maksymalnej, jaka zdolna jest rozpuścić się w bitumie.

Lepiszczę siarkowo-bitumiczne utworzone ze zmieszania bitumu z siarką zawiera asfalt drogowy lub pozostałości po destylacji ropy naftowej albo smołę drogową lub pak. (5 zastrzeżeń)

C08L P. 217799 15.08.1979

Zespół Usług Technicznych przy Oddziale Wojewódzkim NOT w Bydgoszczy, Bydgoszcz, Polska (Waldemar Nowakowski, Bolesław Figurny, Witold Szyłman, Bogdan Nowakowski).

Prekursor poliuretanowy **zwłaszcza** do wytwarzania pianek elastycznych

Prekursor poliuretanowy do wytwarzania pianek elastycznych oparty na komponencie izocyjanianowym i polioliowym charakteryzuje się tym, że komponent polioliowy zawiera zestaw polieteropolioli stanowiących produkt **poliaddycji** anionowej tlenku propylenu i tlenku etylenu oraz polieteropolioli o liczbie hydroksylowej od 35 do 70 będących produktami polikondensacji kwasu adypinowego i wybranego **diolu** lub mieszanin **dioli** i trioli, względnie mieszanin **dioli** lub mieszanin trioli lub wybranego triolu. Komponent izocyjanianowy zawiera modyfikowany toluilenodwuiizocyjanian, w którym **5—75%** grup izocyjanianowych przeprowadzono w reakcji z wodą w buřet lub trimer względnie ich mieszaninę o dowolnym składzie wagowym.

Komponent izocyjanianowy zawarty jest w prekursorze w ilości od 15 do 75% wagowych całości prekursora. Polieteropoliolie zawarte są w **prekursorze** w ilości do 6 g na 100 g polieteropolioli. (3 zastrzeżenia)

C08L P. 217803 15.08.1979

Zakłady Uszczelnień i Wyrobów Azbestowych „Polonit”, Łódź, Polska (Jerzy Godycki, Zygmunt Demus, Kazimierz Wawszczak, Bolesław Machowski, Jerzy Libudzisz, Waldemar Dorman).

Sposób wytwarzania elementów ciernych azbestowo-kauczukowych

Sposób wytwarzania elementów ciernych polega na tym, że do rozpuszczonego kauczuku miesza się azbest i pozostałe składniki, a z otrzymanej masy formuje płyty na kalandrze, którego jeden walec jest ogrzewany do temperatury **130—150°C**, a drugi chłodzony do temperatury nie wyższej niż **30°C**. Z otrzymanych płyt wycina się elementy cierne i wulkanizuje znanym sposobem. (1 zastrzeżenie)

C08L P. 217841 17.08.1979

Gdańskie Zakłady Chemiczne „Organika-Fregata”, Gdańsk, Polska (Izidor Erdman, Jolanta Pylińska, Teresa Sochacka, Janusz Soiński).

Sposób otrzymywania wyrobów lateksowych maczanych

Sposób otrzymywania wyrobów lateksowych maczanych z wykorzystaniem **przyspieszaczy** wulkanizacji siarkowej charakteryzuje się tym, że stosuje się lateks naturalny w ilości **50—90** części wagowych z lateksem syntetycznym **butadienowo-styrenowo-karboksylowym** w ilości **10—50** części wagowych. (3 zastrzeżenia)

C08L P. 217961 24.08.1979

Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Jerzy Słonecki).

Tworzywo o zwiększonej odporności na ścieranie

Tworzywo według wynalazku znajduje zastosowanie szczególnie w elementach narażonych na ścieranie.

Tworzywo składa się z dwóch komponentów, z których jeden stanowi elastomer uretanowy, a drugi cięte włókno poliamidowe. Wypełniacz w postaci ciętego włókna poliamidowego związany jest z elastomerem uretanowym wiązaniami mocznikowymi. (3 zastrzeżenia)

C08L P. 218059 30.08.1979

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Błachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Kazimierz Poreda, Lidia Jackiewicz-Kozanecka, Zbigniew Swiderski, Marek Marciniński, Witold Haas).

**Środek do uszlachtniania
wytrobów włókienniczych**

Przedmiotem wynalazku jest środek do uszlachtniania wytrobów włókienniczych zwłaszcza z włókien celulozowych lub **celulozowo-poliestrowych** zawierający modyfikowany poliestr tereftalowy, w którym na 1 mol estru dwumetylowego kwasu tereftalowego przypada **0,3—0,5** mola gliceryny, **2—3** moli glikolu etylenowego oraz **0,15—0,4** mola poliglikolu o średnim ciężarze cząsteczkowym **1540**, charakteryzuje się tym, że składa się z **330—400** części wagowych modyfikowanego poliestru tereftalowego, **10—50** części wagowych glikolu etylenowego, **10—50** części wagowych **polimektoksymetylomelaminy** oraz **570—580** części wagowych wody. (2 zastrzeżenia)

C08L

P. 218255

12.09.1979

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Betonów „CEBET”, Warszawa, Polska (Stanisław Gębarowski, Franciszek Laudy).

**Sposób wytwarzania
lanych mas poliuretanowych
oraz urządzenie do wykonywania tego sposobu**

Wytwarzanie lanych mas poliuretanowych polega na odwodnieniu składnika podstawowego polioliu w zbiorniku odwadniającym (5) w warunkach próżniowych i podwyższonej temperatury a następnie wymieszaniu go w reaktorze (9) wraz z pozostałymi składnikami w warunkach wzrastającego ciśnienia.

Poliol doprowadzony jest do zbiornika odwadniającego (5) w stanie ciekłym przewodem próżniowym (3) łączącym zbiornik (5) z wanną (2) komory grzejnej (1), w której następuje stopienie surowca bezpośrednio w pojemnikach (23). Wszystkie składniki transportowane są do reaktora (9) od momentu ich wsadu systemem próżniowym i dozowane objętościowo.

(8 zastrzeżeń)

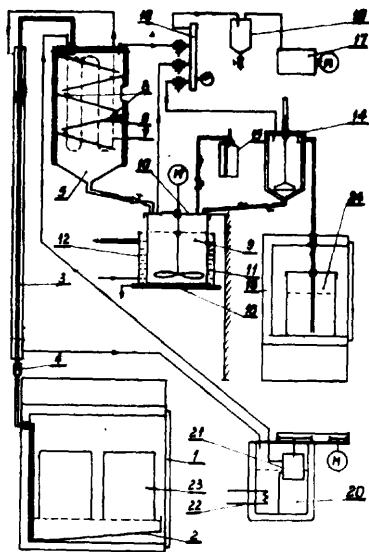

Fig. 1

C09B

P. 217203

17.07.1979

Pabianickie Zakłady Farmaceutyczne „Pofa”, Pabianice, Polska (Józef Perugiewicz).

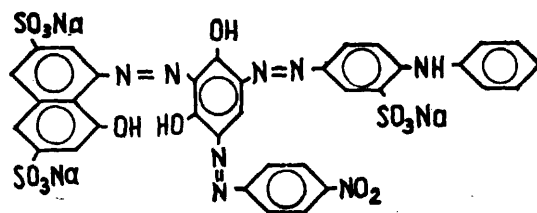
**Sposób wytwarzania barwnika trisazowego
opartego o rezorcynę**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania barwnika trisazowego przeznaczonego do kąpielowego, natryskowego lub szczotkowego barwienia skór, **charakteryzującego się** dobrym przebarwieniem i trwałością w użytkowaniu.

Sposób wytwarzania barwnika trisazowego o wzorze I opartego o rezorcynę polega na trzykrotnym sprzęganiu z rezorcyną w środowisku zasadowym o **pH=8—11** zdwuazowanego kwasu 4-aminodwufenylloamino-2-sulfonowego, zdwuazowanego kwasu 1-naftyloamino-8-hydroksy-3,6-dwusulfonowego i zdwuazowanej 4-nitroaniliny.

Otrzymany barwnik trisazowy wydziela się, sączy i pastę suszy w temperaturze **70—80°C**.

(1 zastrzeżenie)

WZOR 1

C09B

P. 224196 T

12.05.1980

Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego, Wrocław, Polska (Danuta Kihl, Eugeniusz Gajos).

**Sposób otrzymywania
naturalnego barwnika karotenoidowego**

Jako źródło barwników karotenoidowych używa się w sposobie według wynalazku odpady powstające po odtłuszczeniu i oczyszczeniu mięsa kryla. W celu uzyskania preparatu pozbawionego nieprzyjemnego zapachu charakterystycznego dla kryla **odpady** pozostające po odtłuszczeniu i oczyszczeniu mięsa kryla rozdrabnia się, poddaje ekstrakcji acetonem w stosunku objętościowym 1:1 w atmosferze gazu obojętnego, a następnie aceton z barwnikiem poddaje się ekstrakcji eterem naftowym również w proporcji 1:1.

Całość przemycza się **wodą** w celu usunięcia acetonu i z kolei hydrolizuje się związki tłuszczowe za pomocą zasady. Po kolejnym przemyciu wodą ekstrakt **eterowy** oziębia się do temperatury około 263 K i odwirowuje niezhydrolizowane tłuszcze. Oczyszczony ekstrakt barwnika suszy się pod próżnią jednocześnie doprowadzając olej jadalny. (2 zastrzeżenia)

C09D

P. 217301

20.07.1979

Instytut Przemysłu Tworzyw i Farb, Gliwice, Polska (Eugeniusz Tyrka, Jerzy **Kukla**, Janina Olszynka, Wojciech Dudiak, Mieczysław Kuca, Ryszard **Klimont**, Krzysztof Bartkiewicz, Stanisław Pierzchała, Józef Mucha).

Farba emulsyjna ognioochronna pęczniejąca

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania **farby** emulsyjnej pęczniejącej na bazie żywic wodorozcieńczalnych przeznaczonej do przeciwogniowego zabezpieczania konstrukcji wykonanych z drewna i materiałów drewnopochodnych.

Farba według wynalazku zawiera **20—22** części wagowych substancji **blono** tworzącej, **45,6—50,5** części wagowych substancji spęczniającej, **6,5—8,5** części wagowych mieszaniny pigmentów oraz 23-25 części wagowych rozcieńczalnika. (3 zastrzeżenia)

C09K

P. 217058

11.07.1979

Instytut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Zbigniew Majsak, Jerzy Kapko, Stefania Pampuch, Jerzy **Iwanow**, Jerzy Zawadzki).

Środek do czasowej ochrony metali przed korozją atmosferyczną i sposób jego wytwarzania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania uniwersalnego środka antykorozyjnego, w szczególności w postaci proszku lub papieru antykorozyjnego.

Środek według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera jako lotny inhibitor korozji **dehydroabietyloaminę** i kwas borowy.

Sposób wytworzenia środka polega na tym, że do ogrzanego do temperatury 50°C alkoholu etylowego wprowadza się dawkę dehydroabietyloaminy, tak aby stężenie roztworu wynosiło 40% wagowo, dodaje się porcjami kwas borowy mieszając aż do całkowitego rozpuszczenia, po czym roztwór ogrzewa się do temperatury 80°C i utrzymuje przez 1 godzinę. Następnie dodaje się alkohol etylowy, tak aby stężenie roztworu wynosiło **5—15%** wagowo i doprowadza do temperatury **otoczenia**. Alkohol etylowy odparowuje się uzyskując stałą konsystencję inhibitora korozji w postaci proszku lub też bez odparowania alkoholu etylowego otrzymanym roztworem inhibitorowym nasyca się porowaty materiał nośnikowy rozprowadzając na 1 m² powierzchni podłoża **5—15 g** inhibitora korozji w postaci 100 ml roztworu.

Następnie nasycony materiał nośnikowy suszy się uzyskując środek antykorozyjny. (14 zastrzeżeń)

C09K P. 217059 11.07.1979

Instytut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Zbigniew Majsak, Jerzy Kapko, Stefania Pampuch, Jerzy Iwanow, Jerzy Zawadzki).

Środek do ochrony czasowej metali przed korozją atmosferyczną i sposób jego wytwarzania

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uzyskania uniwersalnego środka antykorozyjnego, w szczególności w postaci proszku lub papieru antykorozyjnego.

Środek według wynalazku charakteryzuje się tym, że zawiera jako lotny inhibitor korozji mieszaninę w stosunku wagowym 1:1 półproduktu otrzymanego z dehydroabietyloaminy i kwasu borowego z półproduktem otrzymanym z dehydroabietyloaminy i kwasu 3,5-dwunitrobenzoesowego.

Sposób wytwarzania środka polega na tym, że dla wytworzenia jednego z półproduktów wprowadza się dawkę kwasu borowego do 40% roztworu dehydroabietyloaminy w alkoholu etylowym, natomiast dla wytworzenia drugiego półproduktu dawkę dehydroabietyloaminy wprowadza się do ogrzanego do temperatury 50°C alkoholu etylowego tak aby stężenie roztworu wynosiło 40% wagowo, zaś oddzielnie wprowadza się dawkę kwasu 3,5-dwunitrobenzoesowego do ogrzanego do temperatury 75°C alkoholu etylowego, tak aby stężenie roztworu wynosiło 40% wagowo, następnie otrzymane roztwory kwasu 3,5-dwunitrobenzoesowego dodaje się do roztworu dehydroabietyloaminy. Obydwa półprodukty miesza się ze sobą i ogrzewa w temperaturze 80°C przez 1 godzinę, a następnie alkohol etylowy **oddestylowuje** się uzyskując stałą konsystencję inhibitora korozji w postaci proszku. Do suchej jego masy dodaje się aceton, ogrzewa do temperatury 55°C mieszając dla uzyskania dyspersyjnej postaci, po czym roztworem tym nasyca się porowaty materiał nośnikowy. (10 zastrzeżeń)

C09K P. 217307 20.07.1979
F16D

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Czesław Taraszkiewicz, Krzysztof Czerkas, Jerzy Maciej Nowak, Michał Jaczewski).

Środek zwiększający szorstkość powierzchni ciernych zwłaszcza do śrubowego połączenia ciernego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania środka zwiększającego nośność sprężonego połączenia ciernego przy równoczesnym **zabezpieczeniu** go przed korozją.

Środek zwiększający szorstkość powierzchni ciernych, zwłaszcza do śrubowego połączenia ciernego, charakteryzuje się tym, że składa się z 40-75 części wagowych pyłu cynkowego, **5÷65** części wagowych naturalnego i/lub sztucznego materiału ściernego o twardości mniejszej niż 5° w skali Mohsa i wielkości ziaren **1÷150 μm**, **3÷30** części wagowych substancji wiążącej w postaci wodnego roztworu krzemianu alkalicznego przy stosunku dwutlenku krzemu do tlenku metalu alkalicznego od 2 do 5 lub częściowo zhydrolizowanych **polikrzemianów** alkilowych o zawartości od 16 do 25 części wagowych dwutlenku krzemu, w roztworze polarnego rozpuszczalnika organicznego oraz od 0 do 5 części wagowych pigmentu i/lub wypełniacza. (8 zastrzeżeń)

C09K P. 217467 30.07.1979
C23F

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Sylwia Włodarczyk, Teresa Maciejak, Zbigniew Męczarski, Jerzy Zawadzki).

Środek ochrony czasowej i sposób wytwarzania środka ochrony czasowej

Zagadnieniem podlegającym rozwiązaniu jest opracowanie środka, który nie będzie wykazywał podczas wysychania pogarszających się właściwości ochronnych a nawet **korozjotwórczych**, a także sposobu wytwarzania tego środka.

Środek ochrony czasowej do konserwacji powierzchni metalowych, lakierowanych i fosforanowanych stanowi wodną wazelinę substancji woskowych i/lub woskopodobnych z dodatkiem emulgatora, który jest jednocześnie inhibitorem korozji stanowiącym mieszaninę 1 części wagowej amidu kwasu olejowego z **4—8** częściami wagowymi produktu reakcji kondensacji kwasu olejowego i/lub innych kwasów organicznych jedno- lub wielokarboksylowych i/lub kwasów nftenowych z alkanoloaminami, przy **czym** łączna zawartość składników ciekłych i stałych rozproszonych w wodzie wynosi **5—35%** wagowych, zaś na **2,5—17,5** części wagowych substancji woskowych i/lub woskopodobnych zawarte jest **2,5—17,5** części wagowych emulgatora.

Sposób wytwarzania środka ochrony czasowej polega na stapianiu emulgatora będącego jednocześnie inhibitorem korozji z **substancjami** woskowymi i/lub woskopodobnymi w temperaturze **100—140°C**, a następnie rozproszeniu we wrzącym kondensacie H₂O jako ośrodku dyspersyjnym i ochłodzeniu do temperatury 30°C. (5 zastrzeżeń)

C09K P. 217471 30.07.1979
C11D
B08B

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Adam Janas, Jan Marcisiak, Alojzy Kłopotek, Adam Buchelt, Bożena Kac).

Środek do chemicznego czyszczenia rur i syfonów w instalacjach kanalizacyjnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania środka do chemicznego czyszczenia rur i syfonów w instalacjach kanalizacyjnych, charakteryzującego się szybkim i skutecznym drenowaniem przewodów kanalizacyjnych, łatwością i bezpieczeństwem przy wytwarzaniu oraz stosowaniu, brakiem korodującego i niszczącego działania na tworzywa przewodów kanalizacyjnych oraz dobrymi własnościami odkażającymi.

Środek według wynalazku zawiera **2—5%** wagowych aktywnego chloru w postaci podchlorynu sodowego, **5—10%** wagowych wodorotlenku sodowego, **1—5%** wagowych krzemianu sodowego o module 1:3,32,

0,5—3% wagowych trójpolifosforanu sodowego, 0,1—0,5% wagowych chromianu metalu alkalicznego oraz wodę w ilości uzupełniającej do 100% wagowych, przy czym stosunek wagowy chloru aktywnego do wodorotlenku sodowego wynosi od 1:1 do 1:5, natomiast stosunek wagowy krzemianu sodowego do trójpolifosforanu sodowego wynosi od 1:1 do 2:1. (1 zastrzeżenie)

C10B **P. 217200** 17.07.1979
C07C

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Błachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Biuro Projektów i Realizacji Inwestycji Przemysłu Syntezy Chemicznej „Prosynchem”, Gliwice, Polska (Zdzisław Maciejewski, Henryk Babiński, Ignacy Lachman, Andrzej Plaskura, Jan Łobacz, Włodzimierz Kotowski, Elżbieta Rutkowska, Włodzimierz Bunikowski, Wojciech Balcerowiak, Franciszek Krawczyk).

Sposób wytwarzania formowanego węgla drzewnego z lignocelulozy pohydrolitycznej z procesu produkcji furfuralu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia wykorzystania w sposób efektywny lignocelulozy pohydrolitycznej z produkcji furfuralu.

Sposób według wynalazku polega na tym, że pohydrolityczną lignocelulozę, zawierającą 40—50% wag. wilgoci wraz z dodatkami, takimi jak miąższo lignocelulozy lub węgla drzewnego oraz szlam, pochodzące z procesów sortowania i rozdzielania, stanowiącymi poniżej 10% wag. udziału w stosunku do lignocelulozy podstawowej, miesza się z pozostałością po próżniowej destylacji furfuralu, użytej w ilości do 5% wag. w stosunku do składników stałych, po czym formuje w kształtki cylindryczne w prasie ślimakowej, wyposażonej w matrycę wielootworową o średnicy otworu 2—50 mm i suszy w suszarce przez przepiętne ogrzanie do temperatury 220—250°C. Wysuszone kształtki wprowadza się do pieca karbonizacyjnego, ogrzewanego do temperatury 350—600°C, poddaje chłodzeniu, sezonowaniu, klasyfikacji i konfekcjonowaniu. Opary z procesu suszenia uformowanych kształtek lignocelulozy zawierające pewne ilości kwasu octowego, furfuralu i metanolu, poddaje się kondensacji, oddziela szlam i kieruje do dalszego przerobu.

(3 zastrzeżenia)

C10B **P. 217201** 17.07.1979

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Błachownia”, Kędzierzyn-Koźle, Biuro Projektów i Realizacji Inwestycji Przemysłu Syntezy Chemicznej „Prosynchem”, Gliwice, Polska (Zdzisław Maciejewski, Włodzimierz Kotowski, Elżbieta Rutkowska, Włodzimierz Bunikowski, Ignacy Lachman, Andrzej Plaskura, Henryk Babiński, Jan Łobacz).

Sposób wytwarzania formowanego paliwa z lignocelulozy pohydrolitycznej z procesu produkcji furfuralu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia wykorzystania w sposób efektywny lignocelulozy pohydrolitycznej stanowiącej produkt odpadowy procesu wytwarzania furfuralu z surowców roślinnych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że lignocelulozę pohydrolityczną, zawierającą od 40 do 50% wagowych wilgoci wraz z dodatkiem miąższo lignocelulozy i szlamu pochodzących z procesów sortowania i rozdzielania, stanowiącym poniżej 10% wagowych w stosunku do lignocelulozy, miesza się z pozostałością po próżniowej destylacji furfuralu użytej w ilości do 5% wagowych w stosunku do składników stałych, po czym formuje się kształtki cylindryczne w prasie ślimakowej, wyposażonej w matrycę wielootworową o średnicy otworu od 2 do 50 mm i suszy w suszarce przez przepiętne ogrzanie do temperatury od 220 do

250°C. Opary z procesu suszenia uformowanych kształtek lignocelulozy zawierające pewne ilości kwasu octowego, furfuralu i metanolu poddaje się kondensacji, oddziela szlam i kieruje do dalszego przerobu.

(3 zastrzeżenia)

C11B **P. 217438** 27.07.1979

Centralne Laboratorium Przemysłu Koncentratów Spożywczych, Poznań, Polska (Jadwiga Cieślak, Jerzy Szumała, Franciszek Kwiatkowski, Kazimierz Sojka, Andrzej Gołębiak, Eugeniusz Korbas).

Sposób wytwarzania aromatycznych ekstraktów roślinnych w proszku oraz urządzenie do wytwarzania aromatycznych ekstraktów roślinnych w proszku

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie obniżenia występujących w procesie produkcyjnym strat substancji aromatycznych.

Sposób wytwarzania aromatycznych ekstraktów roślinnych w proszku, w którym surowiec roślinny poddaje się destylacji z parą wodną, następnie ekstrahuje się wodą, po czym łączy się wyodrębnione substancje aromatyczne z ekstraktem przez wytworzenie emulsji z dodatkiem wypełniacza w postaci polisacharydu i całość suszy się rozpyłowo polega na tym, że emulsję przygotowuje się na drodze wstępnego nasączenia suchego polisacharydu, korzystnie maltodekstryny, frakcją destylatu o największej zawartości substancji aromatycznych, a następnie zwilżenia wodnym ekstraktem surowca roślinnego do zawartości suchej masy 15—65%.

Urządzenie do wytwarzania aromatycznych ekstraktów roślinnych wyposażone zasadniczo w co najmniej jeden ekstraktor przepływowy, homogenizator, mieszalnik oraz suszarkę rozpyłową według wynalazku charakteryzuje się tym, że ekstraktor (1) ma dodatkowo przewód rurowy (3) doprowadzający nasyconą parę wodną do wejścia tego ekstraktora oraz w rozmieszczony na wyjściu ekstraktora (1) przewód (i) odprowadzający destylat do chłodnicy. (4 zastrzeżenia)

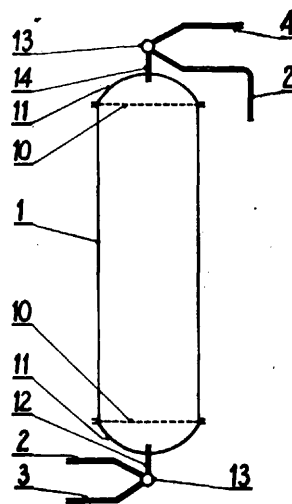

Fig. 2

C12G **P. 224967** 14.06.1980

Pierwszeństwo:

15.06.1979 - RFN (nr P-2924283.9-14)
07.09.1979 - RFN (nr P-2936164.6)
27.10.1979 - RFN (nr P-2943518.5)

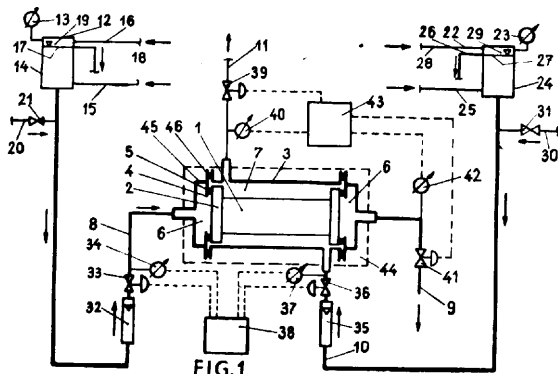
Akzo nv, Arnchem, Holandia (Werner Bandel, Franz Josef Schmitz, Karl Ostertag, Friedrich Garske, Hans Guenter Breidohr).

Sposób redukowania zawartości alkoholu
w sfermentowanych napojach
i urządzenie do redukowania zawartości alkoholu
w sfermentowanych napojach

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że sfermentowany napój przepuszcza się wzdłuż błony półprzepuszczalnej, po drugiej stronie której przepływa rozpuszczalnik, przy czym różnica ciśnień między sfermentowanym napojem a rozpuszczalnikiem jest mniejsza niż 5,0 barów.

Urządzenie do redukowania zawartości alkoholu w sfermentowanych napojach zawiera błonę półprzepuszczalną (1) umieszczoną w obudowie (3) składającej się z pierwszej komory (6) do której doprowadzone są pierwszy przewód doprowadzający (8) i pierwszy przewód odprowadzający (9) oraz z drugiej komory (7) do której doprowadzone są drugi przewód doprowadzający (10) i drugi przewód odprowadzający (11), przy czym obie komory (6, 7) oddzielone są od siebie błoną półprzepuszczalną (1) i zwykłymi, nie przepuszczającymi cieczy uszczelkami (5) i/lub ścianami działowymi (4); agregat tłoczący (12, 22) połączony z pierwszą komorą (6) i drugą komorą (7), pracujący pod ciśnieniem statycznym; przyrządy (33, 36) mierzące wielkość przepływu umieszczone na pierwszym i drugim przewodzie doprowadzającym (8, 10) i/lub pierwszym i drugim przewodzie odprowadzającym (9, 11); urządzenia regulujące (34, 37, 38) stałą niewielką różnicę ciśnień między pierwszą komorą (6) i drugą komorą (7); urządzenia regulujące (39, 40, 41, 42, 43) dowolny lecz niewiele się różniący w obu komorach (6, 7) poziom ciśnienia oraz urządzenie (44) wyrównujące temperaturę cieczy przepływającej przez pierwszą komorę (6) i/lub drugą komorę (7).

(22 zastrzeżenia)

C12N
A61K

P. 218201

07.09.1979

Jeleniogórskie Zakłady Farmaceutyczne „Polfa”, Jelenia Góra, Polska (Jan Czarnecki, Bolesław Jaskólski, Gabriel Stelmaszak, Barbara Trafąta, Feliks Gondorowicz, Jan Woźniak).

Sposób oczyszczania poliwalentnego inhibitora
trypsyny-kalikreiny

Sposób według wynalazku polega na adsorbcji inhibitora na kolumnie z karboksymetylocelulozą przy niskiej sile jonowej w zakresie wartości pH 2,8 do 3,2 co praktycznie uzyskuje się przemywając kolumnę 0,05 M kwasem octowym. Po adsorbcji inhibitora kolumnę dalej przemywa się roztworami wodnymi kwasu octowego o wzrastającym stężeniu, aż do wymycia zanieczyszczeń. Inhibitor następnie eluuje się roztworami wodnymi kwasów mineralnych, a eluat odkwasza się anionem.

Otrzymany w ten sposób roztwór inhibitora po saczeniu sterylnym jest przydatny do sporządzenia iniekcji dożylnych.

C12N

P. 224042 T

06.05.1980

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Włodzimierz Jończyk, Kazimierz Studniarski).

Sposób otrzymywania
preparatów enzymatycznych

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że materiał biologiczny zawierający enzymy hydrolytyczne, zwłaszcza trzustkę zwierzęcą miesza się z alkoholami wielowodorotlenowymi i ich pochodnymi lub z eterami, korzystnie z produktami kondensacji tlenku etylenu i jego pochodnych albo z mieszaniną alkoholi i eterów. Działanie stabilizujące tych związków występuje przy określonych ich stężeniach w preparacie biologicznym, przekraczających 40 części wagowych na 100 części wagowych materiału biologicznego. Po wprowadzeniu substancji stabilizującej, materiał biologiczny poddaje się homogenizacji i wymieszaniu w celu uzyskania jednolitej masy.

(3 zastrzeżenia)

C12P

P. 224194 T

12.05.1980

Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego, Wrocław, Polska (Maria Kutermankiewicz, Władysław Leśniak, Jerzy Ziobrowski).

Sposób przygotowania podłoża
do produkcji kwasu cytrynowego

W sposobie według wynalazku w celu wytrącenia jonów wapnia obecnych w podłożu melasowym ujemnie wpływających na fermentację cytrynową dodaje się do podłoża kwas szczawiowy, przy czym ilość wprowadzanego kwasu szczawiowego zależy ściśle od zawartości wapnia w melasie oraz od rodzaju stosowanego szczepu *Aspergillus niger*. Dodatek kwasu szczawiowego zapobiega nadmiernemu wzrostowi grzybnii oraz obniża zużycie kwasu siarkowego lub solnego potrzebnego do ustalenia pH podłoża.

(1 zastrzeżenie)

C12P

P. 224774

06.06.1980

Pierwszeństwo:

08.06.1979 - Stany Zjednoczone Ameryki (nr 46744)
03.03.1980 - Stany Zjednoczone Ameryki (nr 126078)

Eli Lilly and Company, Indianapolis, Stany Zjednoczone Ameryki, (La Verne Dwaine Boeck, Ralph Emil Kastner).

Sposób wytwarzania antybiotyku A-30912

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania antybiotyków A-30912 na drodze podpowierzchniowej hodowli nowowyodrębnionego szczepu *Aspergillus nidulans* var. *roseus* NRRL 11440 z napowietrzaniem powyższego drobnoustroju, prowadzącej do otrzymywania kompleksu antybiotycznego A-42355. Hodowlę według wynalazku prowadzi się na pożywce zawierającej przyswajalne źródła węglowodanów, azotu i nieorganiczne sole. Czynniki A, B, D i H antybiotyku A-30912 izoluje się chromatograficznie z kompleksu A-42355. Kompleks A-42355 oraz czynniki A, B, D i H antybiotyku A-30912 są środkami przeciwlgrzybicznymi.

(7 zastrzeżeń)

C21B

P. 218041

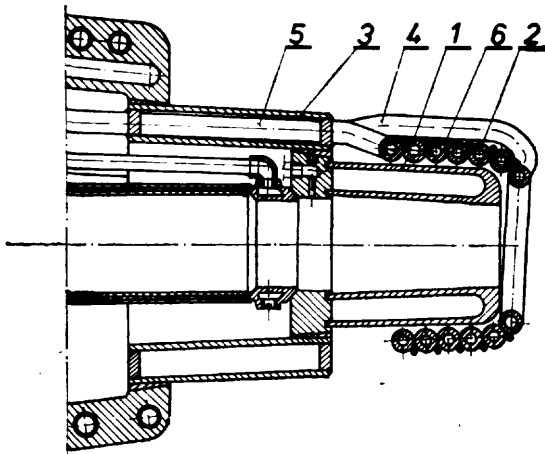
29.08.1979

Huta Kościuszko, Chorzów, Polska (Józef Jabłoński, Marian Mierzwiak, Eugeniusz Michalek).

Układ dyszy wielkopiecowej

Układ dyszy wielkopiecowej ze znaną dyszą i dyszownicą znamieny tym, że dysza (1) od strony komory spalania i spływających płynnych produktów o wysokiej temperaturze posiada chłodnicę (2), która stanowi ekran osłaniającą dyszę (1) przed przepaleniem i wycieraniem koksem wirującym w komorze spalania.

(2 zastrzeżenia)

C21C
B22D

P. 217914

22.08.1979

Przedsiębiorstwo Dostaw Materiałów Odlewniczych, Tychy, Polska (Ireneusz Szlenk, Józef Magiera, Henryk Foltyn, Paweł Klakus, Józef Siemieniec, Witold Walaszek).

Preparat do odsiarczania stali w kadzi

Preparat do odsiarczania stali w kadzi, według wynalazku zawiera 30—50% wag. tlenku wapnia, 5—10% wag. fluorku wapnia, 3—8% wag. bezwodnego węgla sodu, 10—15% wag. tlenku glinu, 1—3% wag. kriolitu, 5—15% wag. proszku aluminiowego, 1—5% wag. wiórów magnezowych, 8—12% wag. azotanu sodu oraz 10—15% wag. tlenków żelaza w postaci pyłu magnetywego. (1 zastrzeżenie)

C21C

P. 218162

05.09.1979

Instytut Odlewnictwa MPMCiR, Kraków, Polska (Leszek Krupa, Jerzy Piaskowski).

Sposób wytwarzania staliwa **nadeutektoidalnego** z grafitem kulkowym

Sposób według wynalazku polega na tym, że do ciekłego metalu wyjściowego zawierającego C, Si, Mn, P, S, Cr oraz Fe i nieuniknione zanieczyszczenia, przegrzanego do temperatury 1500—1550°C, wprowadza się wagowo 0,1—3,0% stopów zawierających magnez i 0,1—0,5% żelazokrzem lub mieszaninę składającą się z 0,1—2,0% stopów zawierających magnez i 0,1—2,5% wapniokrzemu.

Uzyskane tym sposobem staliwo posiada strukturę perlityczną z równomiernie rozłożonymi wydzieleniami grafitu kulkowego. (1 zastrzeżenie)

C21C

P. 222728

15.03.1980

Pierwszeństwo:

- 15.03.1979 - Rep. Fed. Niemiec (nr P 2910103.9)
- 22.11.1979 - Rep. Fed. Niemiec (nr P 2947078.8)
- 11.12.1979 - Rep. Fed. Niemiec (nr P 2949717.4)

Klockner-Werke Aktiengesellschaft, Duisburg, Republika Federalna Niemiec.

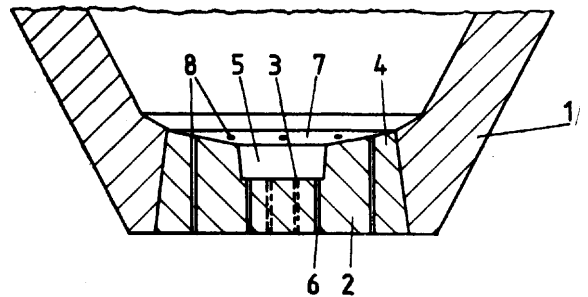
Sposób wytapiania stali i konwertor do wytapiania stali

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytapiania stali i konwertor do wytapiania stali z materiału wsadowego w postaci złomu, żelaza gąbczastego lub innych materiałów metalicznych w konwertorze posiadającym dysze osadzone w dennicy i do którego wprowadza się materiał wsadowy w postaci stałej, przetapiany w wyniku spalania w przeciwprądzie paliwa z tlenem.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania niekontrolowanego pienia się stali podczas procesu wytapiania oraz wyeliminowania konieczności stosowania płynnej surówki do wsadu.

Sposób według wynalazku polega na tym, że materiał wsadowy w konwertorze (1), w którym wyloty palników (8) paliwowo-tlenowych usytuowane są ponad wylotami dysz (6) w obrębie jego ścian bocznych, zostaje stopiony palnikami (8), a po utworzeniu się krateru płynnego metalu do wsadu zostaje doprowadzony niezależnie i oddzielnie rozdrobniony węgiel oraz tlen poprzez dysze (6) usytuowane w dennicy konwertora (1).

Konwertor (1) według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma odejmowalną dennicę (2), pośrodku której znajduje się niżej położony obszar (3), otoczony współśrodkowo, w formie pierścienia obszarem (4) usytuowanym wyżej, w wyniku czego powstaje niecka (5) ograniczona ścianką boczną, pochyloną lekko do wewnątrz. W położonym głębiej obszarze (3) znajdują się zakończenia dysz (6) przez które może być wdmuchiwany do znajdującego się w konwertorze metalu tlen do świeżenia lub też rozdrobniony węgiel. W przestrzeni (7) położonego wyżej obszaru (4) mają zakończenie palniki (8) paliwowo-tlenowe. (17 zastrzeżeń)

C21D
F27D

P. 218166

07.09.1979

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Stanisław Sołtan).

Sposób hartowania wyrobów ze stali oraz piec do hartowania wyrobów ze stali

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że hartowany przedmiot chłodzi się w mieszaninie gazu i zanurzonych w nim kropelek wody w szczelnie zamkniętej komorze chłodzenia o podwójnych ściankach przy czym gaz z zanurzonymi w nim kropelkami wody poddaje się wewnątrz komory chłodzenia sztucznej cyrkulacji.

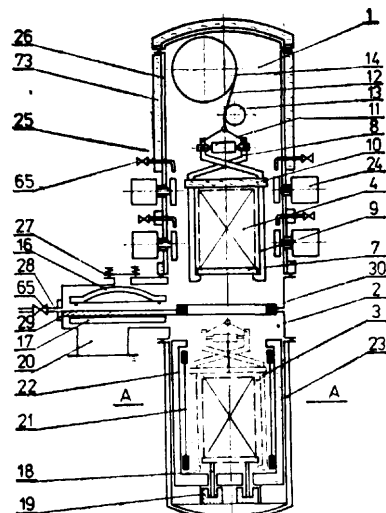

fig. 1

piec według wynalazku charakteryzuje się **ym**, że wyposażony jest w dyszę rozpylającą (25) do doprowadzenia wody do wnętrza komory chłodzenia (1), wentylatory cyrkulacyjne (24) i króciec kondensatu (28) do odprowadzenia skondensowanej pary powstałej w trakcie procesu chłodzenia. (7 zastrzeżeń)

C21D P. 223849 T 26.04.1980

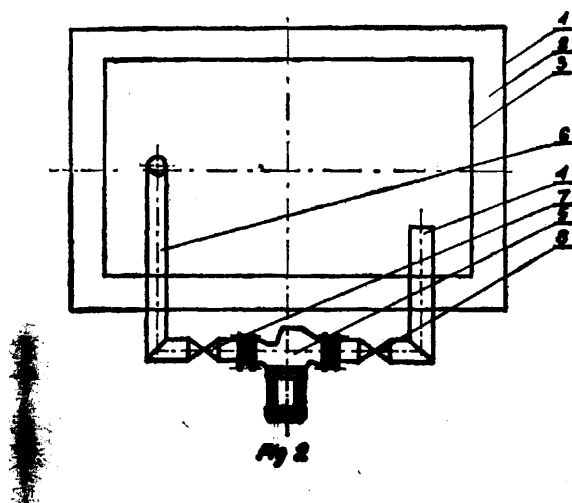
Międzyuczelniany Ośrodek Wynalazczości i Ochrony Własności Przemysłowej przy Politechnice Świętokrzyskiej w Kielcach, Kielce, Polska (Franciszek Rudol, Wojciech Prusiński, Marian Turek).

Wanna hartowana
z wymuszonym obiegiem cieczy

Wanna hartownicza wyposażona jest w pompę cyrkulacyjną (5) usytuowaną na zewnątrz w jej dolnej części. Do wnętrza wanny (1) wprowadzone są przewody (4, 6), przy czym wylot przewodu tłocznego (6) znajduje się pod koszem z chłodzonymi przedmiotami.

Konstrukcja wanny według wynalazku umożliwia obsługę przez jednego pracownika, pozwala na wykorzystanie całej powierzchni roboczej wanny.

(2 zastrzeżenia)

C22B P. 224147 T 08.05.1980

Huta Metali Nieżelaznych „Szopienice”, Katowice-Szopienice, Polska (Janusz Stryjewski, Andrzej Bednarek, Leon Forner, Henryk Jurczyk, Zygmunt Morys, Tadeusz Polak).

Sposób obróbki roztworów odpadowych zawierających sole cynku

Wynalazek umożliwia odzyskanie **cynku** i kadmu z roztworów **pocementacyjnych**, powstających w hydrometalurgicznym procesie produkcji kadmu.

Roztwory **pocementacyjne** poddaje się **alkalizacji**, a otrzymaną mieszaninę ogrzewa się w zbiorniku ciśnieniowym do temperatury powyżej 125°C; pH tej mieszaniny koryguje się dodatkiem NaOH do wartości 9,0-9,2. Powstający osad tlenku cynku i wodorotlenku kadmu przemyma się wodą po przefiltrowaniu. Osad ten może być wykorzystany w procesie elektrolitycznego otrzymywania cynku lub do produkcji siarczanu cynku. (1 zastrzeżenie)

C22B P. 225118 20.06.1980

Pierwszeństwo: 20.06.1979 - Finlandia (79 1965)

Otokumpu Oy, Otokumpu, Finlandia.

Sposób utleniania roztopionego, **niskożelazowego** kamienia metalu do wytworzenia metalu surowego

Sposób utleniania roztopionego, **niskożelazowego** kamienia metalu, na przykład kamienia miedziowego, miedziowo-niklowego i/albo ołowiu przez dmuchanie tlenem i/albo powietrzem do wytworzenia metalu surowego, charakteryzuje się tym, że tlen i/albo powietrze wdmuchuje się do warstwy metalu.

Korzystnie wdmuchuje się powietrze wzbogacone tlenem w celu regulacji temperatury i utrzymania wytopu dolnego. (4 zastrzeżenia)

C22C P. 218049 30.08.1979

Institut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Kazimierz Joszt, Józef Szymański, Władysław Rybak, Jerzy Turoń).

Sposób wytwarzania lutowniczych stopów ołowiu z dodatkiem cyny i srebra

Sposób według wynalazku polega na tym, że jako pokrycie ochronne kąpieli podczas topienia stosuje się węgiel wapnia o granulacji **mniejszej od 7 mm** w ilości minimum 0,1 masy wsadu oraz węgiel drzewny, przy czym do nagrzanego tygła pieca topliwego w pierwszej kolejności wysypuje się węgiel wapnia i węgiel drzewny, a następnie wprowadza się składniki stopu. (2 zastrzeżenia)

C23C P. 218270 11.09.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Kotłów i Urządzeń Energetycznych, Tarnowskie Góry, Polska (Zygmunt Gorol, Aleksander Kapura, Tadeusz Siberna, Ryszard Kupś, Wiesław Tereskiewicz).

Sposób otrzymywania powłoki przeciwrzdzewnej o **dużym** współczynniku tarcia

Sposób otrzymywania powłoki przeciwrzdzewnej o **dużym** współczynniku tarcia, stosowanej do zabezpieczania powierzchni połączeń ciernych, według wynalazku charakteryzuje się tym, że do gruntowej farby przeciwrzdzewnej - w ilości 1 litra wprowadza się pył **korundowy** w ilości 100 do 250 gramów i otrzymaną mieszaninę pokrywa się odpowiednio **przygotowane** powierzchnie połączeń ciernych. (1 zastrzeżenie)

C23C P. 218291 12.09.1979

Centrum Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów „MERA-ELWRO”, Wrocław, Polska (Kazimierz Czekąła, Dorota Ługowska).

Łącznik do rolkowego pokrywania spoiwem cynowo-ołowiowym obwodów drukowanych bez metalizowanych otworów

Topnik według wynalazku jest наносzony na ścieżki obwodu drukowanego przed pokryciem jego stopem cynowo-ołowiowym w celu oczyszczenia i zabezpieczenia powierzchni tych ścieżek przed utlenianiem. W skład topnika wchodzi glikol polietylenowy jako nośnik aktywatorów, takich jak: chlorowodurek semikarbozydu oraz mocznik. Jako rozpuszczalnik stosowana jest woda. Topnik zawiera **10-20%** wagowych glikolu, **3-5%** wagowych chlorowodoru semikarbozydu oraz **1%** wagowy mocznika. (1 zastrzeżenie)

C25B P. 218012 28.08.1979

Zakłady Metalurgiczne „Trzebinia”, Trzebinia, Polska (Franciszek Szlachcic, Kazimierz Michalczyk, Leszek Pałasiński, Kazimierz Surma, Feliks Korba).

Stopiony elektrolit
rafinacji elektrolitycznej aluminium
i sposób wprowadzania elektrolitu
do wanny rafinacyjnej

Przedmiotem wynalazku jest elektrolit rafinacji elektrolitycznej aluminium składający się z 56% wag. chlorku baru, 32% wag. fluorku sodu i 12% wag. chlorku sodu.

Sposób wprowadzania elektrolitu wanny rafinacyjnej według wynalazku charakteryzuje się tym, że elektrolit bez przetapiania i rafinującego odstawania **wprowadza** się bezpośrednio do warstwy środkowej wanny rafinacyjnej bez kontaktowania go z metalem katodowym i rozpuszczając elektrolit stały w elektrolicie ciekłym wanny. (2 zastrzeżenia)

C25C

P. 217359

24.07.1979

Akademia Górniczo-Hutnicza, Kraków, Polska (Wiesław Zapałowicz, Teodor Maślanka, Józef Misiak, Wincenty Zydroń).

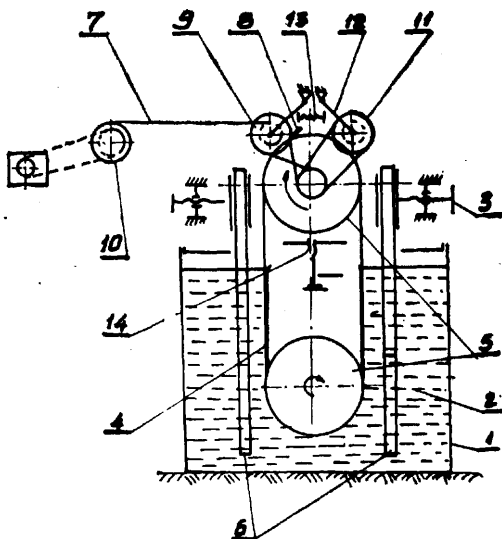
Sposób oraz urządzenie
do ciągłego otrzymywania folii miedzianej

Przedmiotem **wynalazku** jest sposób oraz urządzenie do ciągłego otrzymywania folii miedzianej znajdującej zastosowanie zwłaszcza w przemyśle elektrotechnicznym.

Sposób ciągłego otrzymywania folii miedzianej według wynalazku prowadzi się tak, aby miedź osadzała się na wykonującej ruch posuwisty katodzie taśmowej, o pionowej osi, a zanurzonej w elektrolicie poniżej osi górnego bębna. Gęstość anodowa prądu w zespole anod od strony wyjścia folii z elektrolitu jest większa niż w poprzedzających ją anodach. W celu otrzymania odpowiedniej morfologii powierzchni osadu anodową gęstość prądu zmienia się w trakcie procesu w końcowym zespole anod.

Urządzenie według wynalazku ma zespół katodowy, korzystnie osadzony w ramie kwasoodpornej (3), który stanowi katoda (4) w postaci taśmy bez końca rozpiętej na dwóch bębnach (5) o zmiennym rozstawie. Górny napędowy bęben (5) jest wykonany z materiału przewodzącego prąd, usytuowany ponad elektrolitem (2), i przylegają do niego rolki czyszczące (9) i (11) zaś w pobliżu katody (4) jest umieszczony zespół anod (6) w formie przesuwanych segmentów w postaci płaskich płyt miedzianych, przy czym każdy segment anody (6) ma oddzielne doprowadzenie prądu.

(4 zastrzeżenia)

C25C

P. 217493

30.07.1979

Przedsiębiorstwo Przerobu Wtórnych Metali Niezależnych „Wtórmet”, Bytom, Polska (Bernard Ziembka, Andrzej Pers, Aleksander Tuross, Eugeniusz Rączka, Bonifacy Bargieł, Stanisław Stańczyk).

Sposób odzyskiwania cyny,
zwłaszcza z **konwi** mleczaarskich
i urządzenie do stosowania tego sposobu

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i skonstruowanie urządzenia, umożliwiającego wysoki stopień odzysku cyny na drodze elektrolitycznej z blachy **pocynowanej**, zanieczyszczonej tłuszczami i smarami.

Sposób odzyskiwania cyny zwłaszcza z konwi mleczaarskich **złożony** z operacji mycia (odtłuszczenia) odpadów białej blachy, elektrolitycznego **usuwania** cyny z odpadów białej blachy, oddzielania gąbki cynowej od katod, płukania gąbki, brykietowania, suszenia, przetopu brykietów gąbki cynowej i rafinacji uzyskanej cyny wtórnej, charakteryzuje się tym, że odpady białej blachy a szczególnie zużyte konwie mleczaarskie załadowane do kosza zanurza się w roztworze złożonym z 3—8% wagowych Na_2CO_3 , zawierającym ponadto od 0,1—5,0% wagowych boraksu i/albo od 0,2—2,0% wagowych fosforanu sodowego po czym prowadzi się odtłuszczenie (mycie) w temperaturze około 90°C zawirowując roztwór intensywnie, najkorzystniej przez podnoszenie do góry i opuszczanie w dół kosza a następnie kosz z odtłuszczonymi odpadami białej blachy kieruje się do wanny elektrolizera wypełnionej zasadowym elektrolitem zawierającym od 0,1—0,3 g/l kwasu winowego, po czym oddziela się osadzona na katodach gąbkę cynową i poddaje się przetopowi pod warstwą ochronną a przy zawartości miedzi i cynku powyżej 0,05% wagowych kapełk metaliczną poddaje się rafinacji granulowaną siarkę.

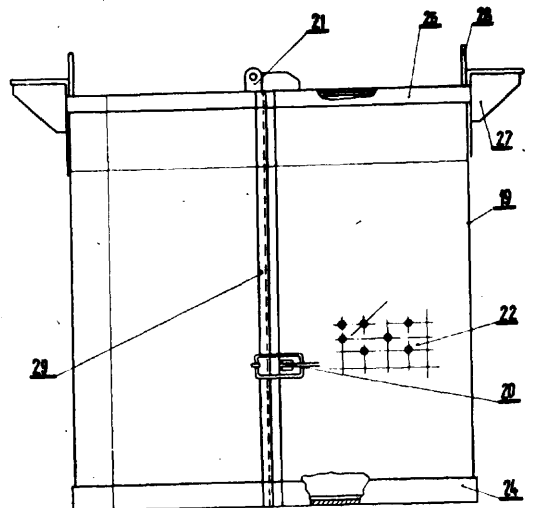
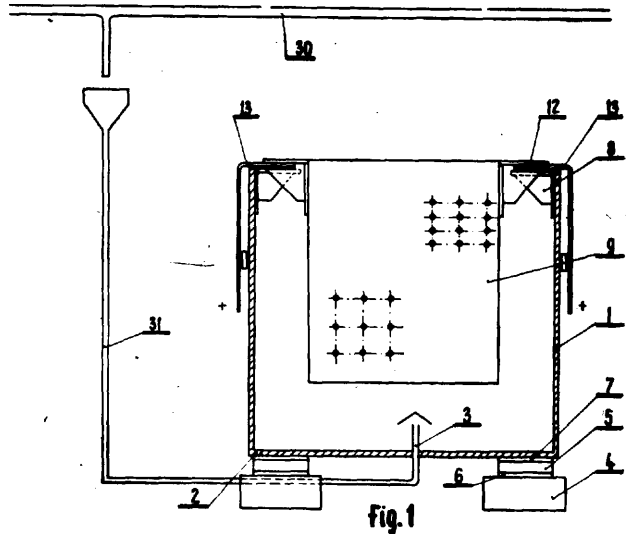

fig. 4

rozciągania polega na tym, że pokład nierozciągniętych włókien odpadowych rozciągany jest w dwóch ostatnich strefach konwertora rwącego, działającego na zasadzie rwania niekontrolowanego a następnie rozciągany na dorywarce do uzyskania pożądanego rozkładu długościowego włókien.

Włókna otrzymane sposobem według wynalazku mają te same właściwości jak syntetyczne włókna cięte otrzymane znanymi sposobami. (1 zastrzeżenie)

D01H

P. 217235

18.07.1979

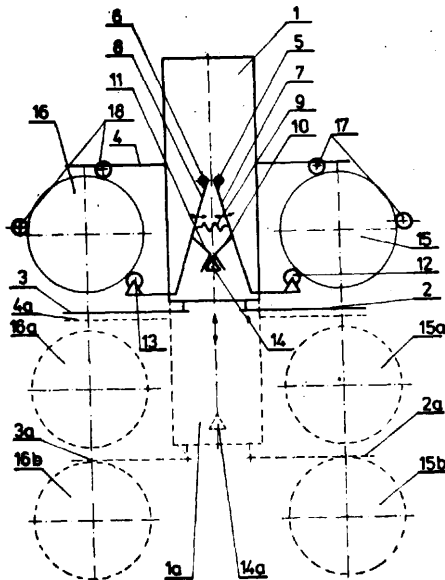
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przygotowawczych Maszyn Przędzalniczych „Polmatex-Falubaz”, Zielona Góra, Polska (Ryszard Wawrowicz, Antoni Janczak, Jerzy Woźniak, Kazimierz Szarłata, Kazimierz Płóciennik, Janusz Czajkowski).

Urządzenie do centrycznego umiejscawiania garów obrotowych w maszynach włókienniczych

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do centrycznego umiejscawiania garów obrotowych na talerzach obrotowych, stosowane przy automatycznej wymianie garów w maszynach włókienniczych, zwłaszcza w rozciągarkach.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia hałaśliwości urządzenia.

Urządzenie do centrycznego umiejscawiania garów obrotowych w maszynach włókienniczych według wynalazku na suport (1), w którym mocowane są ramiona (2 i 3) oraz wypychacz (4). Pod suportem (1) obrotowo na trzpieniach (5 i 6) mocowane są dźwignie (7 i 8) spięte ściągającą sprężyną (9). Dźwignie (7 i 8) mają ramiona (10 i 11) do współpracy ze zderzakiem (14) umieszczonym na podporcie (1). Centryczne ustawienie garów (15 i 16) zapewniają łożyskowane tocznie na dźwigniach (7 i 8) rolki (12 i 13) oraz zamontowane na podłożu i łożyskowane tocznie rolki (17 i 18). (1 zastrzeżenie)

D04B

P. 224035 T

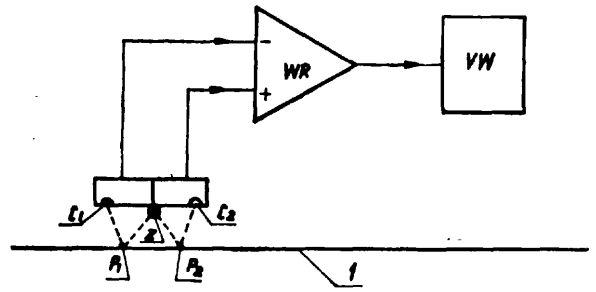
05.05.1980

Zakłady Przemysłu Dziewiarskiego „Rekord”, Jędrzejów, Polska (Piotr Gromniak).

Układ fotoelektryczny do wyłączania maszyny dziewiarskiej osnowowej w wypadku zrywu nitki

Układ charakteryzuje się tym, że posiada fotoelektryczny czujnik różnicowy zbudowany z dwóch fotokomórek (C1) i (C2) rozmieszczonych w jednakowej odległości od źródła światła (Z). Wyjścia elektryczne

fotokomórek (C1) i (C2) połączone są z wejściem wzmacniacza różnicowego (WR), którego wyjście połączone jest z układem wyłączającym (UW) maszyny dziewiarskiej. (2 zastrzeżenia)

D06B

P. 218312

12.09.1979

Dolnośląska Fabryka Maszyn Włókienniczych „Polmatex-Dofama”, Kamienna Góra, Polska (Marian Czaplą, Jerzy Szumarowski, Kazimierz Hełka, Józef Piętka).

Włókienniczy aparat nawilżający parowo-próżniowy, zwłaszcza do przędzy

Włókienniczy aparat nawilżający parowo-próżniowy, mający zastosowanie do stabilizacji i klimatyzacji przędzy, wyposażony jest w instalację nawilżającą, zabudowaną na zewnątrz zbiornika (1) w obiegu zamkniętym, szeregowo ze zbiornikiem, z którym w osi denicy (16) stałej połączona jest przewodem (21) ssącym dmuchawa (22), a jej przewód (23) tłoczny połączony jest z wlotem (24) do wymiennika (18) ciepła, który ma w górnej części pomiędzy przegrodami (20) zabudowany układ dysz (19) mgiełnych, zaś wylot (25) z wymiennika ciepła połączony jest przewodem (15) z płaszczem (26) zbiornika (1) od strony otwieranej pokrywy, tworząc zamknięty obwód powietrza technologicznego. Pomost za- i wyładowczy posiada uchylne szyny (4) z mechanizmem napędowym. (4 zastrzeżenia)

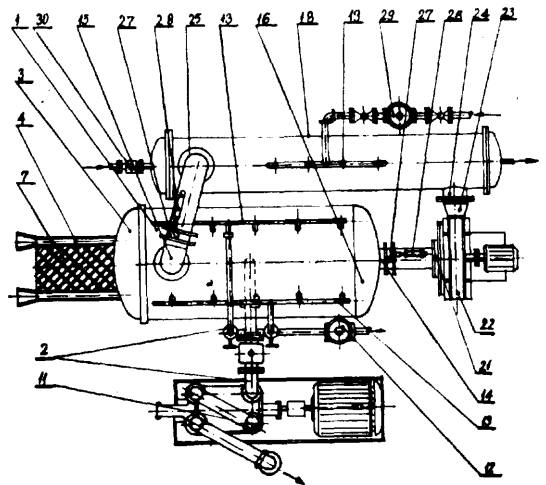

Fig. 1

D06F

P. 217919

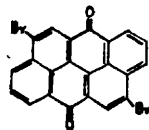
22.08.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników „Organika”, Zgierz, Polska (Tomasz Stańczyk, Maria Jendrzejczak, Wanda Kubiak).

Sposób otrzymywania gradalnych zabarwień okularów z octanu celulozy

Sposób otrzymywania gradalnych zabarwień okularów z octanu celulozy polega na doprowadzaniu kąpieli barwiącej do urządzenia, w którym są nieruchomo umieszczone okulary, przy czym kapiel barwiąca

o temperaturze 20—55°C korzystnie 38°C zawiera 0,01—5% wagowych substancji barwiących z grupy barwników zawieszinowych oraz 0,1—30% wagowych kwasu octowego i/lub 0,2—7% wagowych acetonu. Poziom doprowadzonej kąpieli przesuwają się z prędkością przyjmująco skokowo 1—10 wartości, a czas barwienia jest zależny od żądanego najintensywniejszego miejsca zabarwienia gładkiego. (2 zastrzeżenia)

WZÓR 2

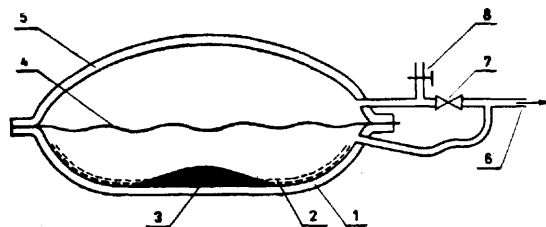
D06M P. 217968 25.08.1979

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska (Bogdan Adamczyk, Józef Dąbek, Piotr Staszewski).

Sposób i urządzenie do wytwarzania wyrobów laminatowych

W sposobie według wynalazku zastosowano dwustopniowy proces przesycania, polegający najpierw na próżniowym odpowietrzeniu zbrojenia wraz z syciwem umieszczonych w formie urządzenia próżniowego, a następnie na przesycaniu i jednocześnie nadawaniu kształtu wyrobowi, przez docisk elastycznej przepony (4) dzielącej formę próżniową (1) od pokrywy próżniowej (5) urządzenia. Docisk przepony (4) wywołany jest podciśnieniem panującym w formie.

Sposobem według wynalazku uzyskuje się dokładne przesycenie zbrojenia przy jednoczesnym nadaniu wyrobowi żądanego kształtu. (2 zastrzeżenia)

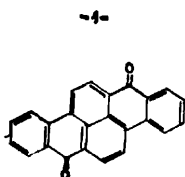
D06P P. 217448 27.07.1979
C08K

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników „Organika”, Zgierz, Polska (Zbigniew Zaremba, Mariola Kaźmierska, Zbigniew Olszewski, Zdzisław Bielawski).

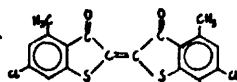
Sposób otrzymywania środka do barwienia tworzyw sztucznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu otrzymywania gruboziarnistego niepyłającego środka do barwienia polietylenu, polipropylenu, poliamidu, poliestru, polistyrenu.

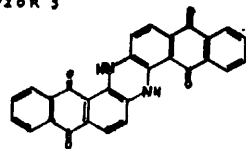
Sposób według wynalazku polega na ugniataniu barwnika o wzorze 1, 2, 3, 4 lub 5 z kwasem stearynowym i ewentualnym dodatkiem jego soli w temperaturze 60—100°C, do uzyskania jednorodnej masy, do której dodaje się polietylen wysokociśnieniowy i dalej ugniata w temperaturze 145°C. Otrzymaną jednorodną barwną masę chłodzi się i otrzymany gruboziarnisty, niepyłający preparat ewentualnie przetłacza na granulaty. Stosunek ilościowy barwnika, kwasu stearynowego i polietylenu wysokociśnieniowego wynosi: 0,5—7,5:1—2,5:1,5—7. (2 zastrzeżenia)

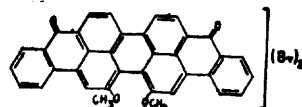
WZÓR 1

WZÓR 3

WZÓR 4

WZÓR 5

D06P P. 217584 03.08.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników „Organika”, Zgierz, Polska (Zbigniew Olszewski, Grzegorz Rola, Eugeniusz Białkowski, Jadwiga Majcher, Ryszard Krawczyk, Gabriel Kolenda, Zygmunt Sadowski).

Sposób przerabiania skór

Sposobem według wynalazku suche skóry garbowania chromowego i/lub roślinnego wprowadza się do kąpieli rozmaczająco-barwiącej zawierającej: wodę, środek powierzchniowoczynny anionowy, kwaśny węglan sodowy i/lub węglan amonowy, wodę amoniakalną, po czym do tej samej kąpieli dodaje się barwnik anionowy, korzystnie metalokompleksowy typu 1:2 w ilościach odpowiednio dobranych. Proces barwienia jest prowadzony w temperaturze 15—70°C. Z procesem barwienia można jednocześnie prowadzić proces natłuszczania. (1 zastrzeżenie)

D06P P. 217585 03.08.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników „Organika”, Zgierz, Polska (Eugeniusz Białkowski, Jadwiga Majcher, Grzegorz Rola, Zbigniew Olszewski, Włodzimierz Sekuła, Anna Stachlewska, Zbigniew Żurek).

Sposób barwienia skór

Sposób barwienia skór garbowania chromowego i/lub roślinnego barwnikami anionowymi szczególnie metalokompleksowymi typu 1:2 polega na barwieniu skór suchych w kąpieli zawierającej: kwaśny węglan sodowy lub alkohol wielowodorotłoczny, wodę amoniakalną, produkt kondensacji formaldehydu z kwasem β-naftalenosulfonowym, barwnik i wodę, przy czym suche skóry są wprowadzane do kąpieli barwiącej lub kąpieli barwiąca jest wprowadzana na suche skóry. Barwienie jest prowadzone w temperaturze 15—70°C.

Otrzymuje się skóry przebarwione w całym przekroju o wysokich wartościach użytkowych skór i zabarwieniu szczególnie odpornym na tarcie i czynniki mokre. (1 zastrzeżenie)

D06P P. 217678 09.08.1979 D06P P. 217904 22.08.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników „Organika”, Zgierz, Polska (Zbigniew Olszewski, Eugeniusz Białkowski, Jadwiga Majcher, Grzegorz Rola, Maria Bogusz, Ryszard Frankowski).

Preparat do barwienia wyrobów polistyrenowych

Preparat według wynalazku zawiera żywicę polistyrenową lub żywicę polistyrenową modyfikowaną żywicą nitrocelulozową, rozpuszczoną w rozpuszczalnikach organicznych takich jak: octan, octan etylu, toluen, cykloheksan, ksylen, octan butylu, użytych w odpowiednich stosunkach wagowych oraz barwniki z grupy niejonowych korzystnie barwniki zawieszonowe, lub z grupy anionowych korzystnie barwniki metalokompleksowe typu 1:2 lub pigment. Preparat według wynalazku stanowi jednocześnie kapiel barwiącą, jest produktem o trwałej dyspersji, może być stosowany do barwienia metodą natryskową, oblewową lub zanurzeniową. (1 zastrzeżenie)

Centralne Laboratorium Jedwabniczo-Dekoracyjne, Łódź, Polska (Stefan Brzeziński, Władysław Kaczmarczyk, Krystyna Robaczyńska, Kazimierz Nowakowski)

Sposób szybkiego barwienia wyrobów z włókien poliamidowych

Sposób szybkiego barwienia wyrobów z włókien poliamidowych polegający na zastosowaniu odpowiedniego zestawu równoległe działających środków pomocniczych. Działanie tych środków polega na równoległym blokowaniu aktywnych grup w cząstce poliamidu oraz tworzeniu trudnorozpuszczalnych kompleksów barwnika ze środkiem pomocniczym. Jako mieszaninę środków pomocniczych stosuje się produkty przyłączenia tlenu etylenu do amin tłuszczowych oraz sulfonowanego i oksyetylowanego alkilobenzenu. Dzięki silnemu działaniu dyspergującemu i emulgującemu tych środków możliwe jest praktyczne wyeliminowanie wstępnej obróbki piorącej.

W wyniku stosowania wynalazku uzyskuje się znacznie skrócenie procesu barwienia w stosunku do sposobu tradycyjnego jak również dużą równomierność wybarwień. (1 zastrzeżenie)

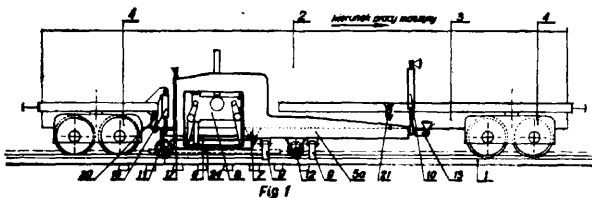
Dział E BUDOWNICTWO: GÓRNICTWO

E01B P. 217649 09.08.1979

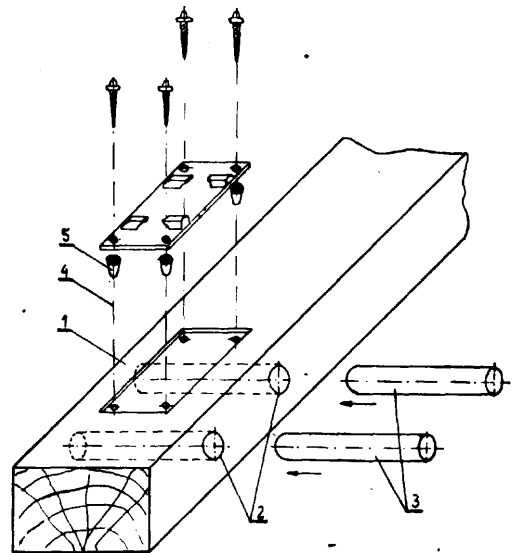
PKP Oddział Napraw Maszyn Torowych, Gdańsk, Polska (Kazimierz Grodel, Henryk Miłtoński, Marian Neugebauer, Jerzy Andrysiak, Henryk Bęczkowski).

Maszyna do naprawy torów

Przedmiotem wynalazku jest maszyna do naprawy torów, która posiada przy ramie nośnej (3) co najmniej jedną ramę narzędziową (5a lub 5b), na której zamocowane są narzędzia robocze takie jak: zespół podbijający (8), urządzenie do podnoszenia toru (9), urządzenie do nasuwania toru (12), wyposażoną w napędy hydrauliczne (10, 13, 16), które umożliwiają wykonywanie ruchów roboczych tak ramy narzędziowej (5a lub 5b) jak i zamocowanych na niej narzędzi roboczych. (2 zastrzeżenia)

wkładki wzmacniającej (3). W podkładach starożytecznych otwory pod wkręty mocujące podkładkę żebrową stanowią przedłużenie uprzednio wykonanych otworów a w górną ich część wprowadza się tulejkę zaciskową (5). (3 zastrzeżenia)

E01B P. 218140 04.09.1979

Akademia Rolnicza, Poznań, Polska (Maciej Ławniczak, Andrzej Mamet, Sylwiusz Pytlak).

Sposób wzmacniania podkładu drewnianego zwłaszcza kolejowego i starożytecznego

Przedmiotem wynalazku jest sposób wzmacniania podkładu drewnianego zwłaszcza kolejowego starożytecznego, który polega na wywierceniu w drewnie podkładu (1) w obszarze mocowania podkładki żebrowej co najmniej dwóch otworów (2) o osi równoległej do szerokości podkładu, po czym w otwory te wprowadza się na połączenie spoczynkowe wkładki wzmacniającej (3) wykonane z materiału o większej zdolności utrzymywania wkrętów od drewna podkładu. Wkładkę wzmacniająca (3) spaja się za pomocą lepiszcza z otaczającą ją masą podkładu (1). Następnie wierce się otwory pod wkręty mocujące podkładkę żebrową tak aby ich osie (4) przecinały się z osią symetrii

E02B P. 223889 T 29.04.1980

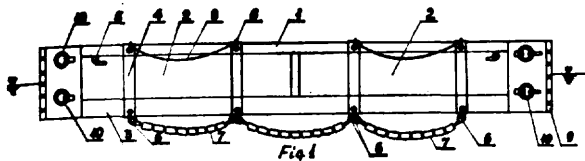
Instytut Kształcenia Środowiska, Warszawa, Polska (Andrzej Bądkowski).

Pneumatyczna przeciwnieczyszczeniowa zapora pływająca

Przedmiotem wynalazku jest pneumatyczna, przeciwnieczyszczeniowa zapora pływająca przeznaczona do otaczania lub odgradzania rozlewisk olejowych i innych pływających na powierzchni wody substancji chemicznych w przypadku zanieczyszczenia cieków wodnych, wód stojących i morskich.

Zapora według wynalazku charakteryzuje się tym, że składa się z segmentów (1) łączonych w zakończonej liniami holowniczymi zaporę o dowolnej długości, z których każdy składa się z dwu pływaków (2) połączonych obejmą (3), na obu końcach zakończonej meta-

łowymi okuciami (9) oraz kółkami (10) i zatraskowymi kółkami, oraz zamocowanych wzmacniających pierścieni (4) wyposażonych u góry i u dołu w zatraskowe kółka (6), do których przyłączone są u dołu wymienny balast (7), a u góry uchwytno-kotwiczna linika (8). (1 zastrzeżenie)

E02B P. 223890 T 29.04.1980

Instytut Kształtowania Środowiska, Warszawa, Polska (Andrzej Bądkowski, Elżbieta Bądkowska).

Przeciwzanieczyszczająca osłona awaryjna ujęcia brzegowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania przeciwzanieczyszczeniowej osłony awaryjnej ujęcia brzegowego o konstrukcji pozwalającej na szybkie założenie jej na ujęcie brzegowe w przypadku dużych nawet rozlewów zanieczyszczeń oraz na zatrzymanie w całości olejów i innych chemikaliów płynnych przy niezakłóconych przepływach wody czystej.

Osłona według wynalazku charakteryzuje się tym, że składa się z konstrukcji stałej, utworzonej z zapuszczonych pionowo w dno przed ujęciem brzegowym ceowników (1) i kształtowników (2), usytuowanych w pewnej od siebie odległości i połączonych z sobą trwale za pomocą płaskowników (3) oraz z ceowników (5) przytwierdzonych ukośnie po bokach ujęcia brzegowego do betonowej lub kamiennej skarpy, oraz z ruchomych osłonowych elementów filtracyjnych (8, 4 i 6),

wyprowadzonych między kształtowniki (1 i 2) oraz (1 i 5) i w studzienkę, wykonanych z płyt (12) z gąbki poliuretanowej z obu stron osłoniętych siatką (13) ujętych w ramy (14) i zaciśnięte śrubami (15). (1 zastrzeżenie)

E02F P. 217844 17.08.1979

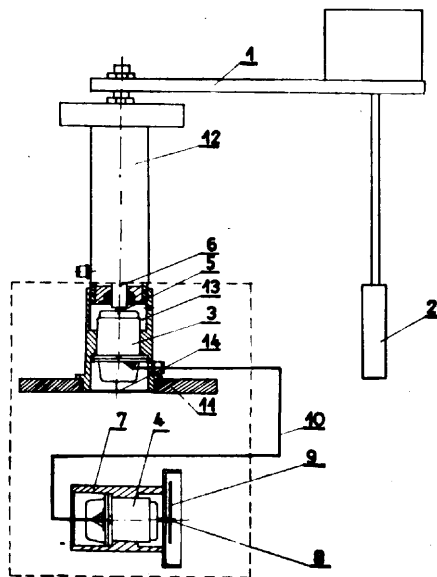
Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Górnictwa Odkrywkowego „Poltegor”, Wrocław, Polska (Bronisław Radosz, Ryszard Pałczyński, Eugeniusz Pasierbski).

Sposób i urządzenie do określania kierunku największego pochylenia koparki

Przedmiotem wynalazku jest sposób i urządzenie do określania kierunku największego pochylenia koparki, przeznaczone do stosowania zwłaszcza w dziedzinie górnictwa odkrywkowego.

Sposób określania kierunku największego pochylenia koparki według wynalazku polega na tym, że na koparce umieszcza się urządzenie, którego obrót ramienia osadzonego obrotowo na wałku, umieszczonym w kolumnie, przytwierdzonej do koparki - zamienia się w nadawczy selsyn na wielkość elektryczną, którą przekazuje się do odbiorczego selsyna. Następnie zamienia się tę wielkość elektryczną w odbiorczym selsynie na wychylenie wskaźnika.

Urządzenie do określania kierunku największego pochylenia koparki ma ramię (1), zaopatrzone w obciążnik (2), umieszczony na końcu ramienia (1). Ramię (1) jest osadzone na wałku (6), umieszczonym w kolumnie (12), przytwierdzonej do koparki. Wałek (6) jest połączony z wirnikiem nadawczego selsyna (3), sprzęgniętego elektrycznie z odbiorczym selsynem (4), którego wirnik jest połączony ze wskazówką (9) wskaźnika kierunku największego pochylenia. (5 zastrzeżeń)

E02F P. 223668 T 21.04.1980

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Wiesław Kaniewski, Jerzy Kmieciniński, Jerzy Cybart, Andrzej Grzelakowski, Tadeusz Herc).

Urządzenie do zgarniania warstw ziemi

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do zgarniania warstw ziemi, przeznaczone zwłaszcza do prac archeologicznych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego urządzenia do zgarniania gruntu, którego zgarniak nie będzie kopiował kształtu terenu po którym porusza się ciągnik oraz umożliwi ustawienie odpowiedniego kąta skrawania gruntu w zależności od jego spistości.

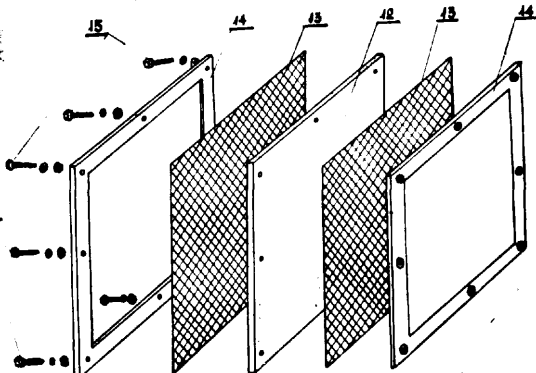
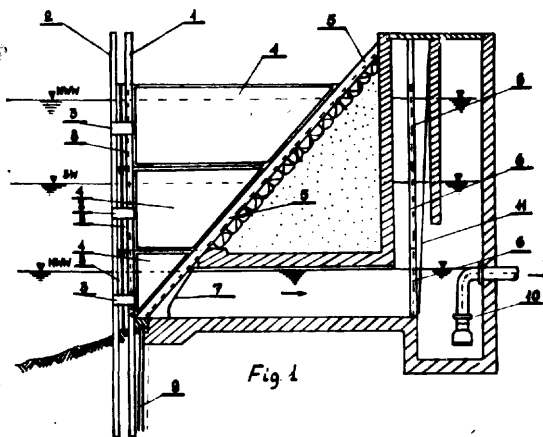
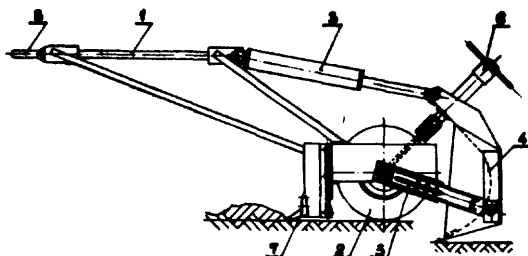

Fig. 3

Urządzenie wyposażone w przestrzenną ramę (1) i **zgarniak** (4) według wynalazku charakteryzuje się tym, że jednym z elementów ramy (1) jest siłownik hydrauliczny (3), z którym przegubowo jest połączony zgarniak (4) złączony dodatkowo z ramą za pośrednictwem dwóch, o regulowanej długości łączników (5) oraz przekładni śrubowej (6), nadto do ramy (1) są przymocowane dwa lemieszce zgarniakowe (7) usytuowane przed kołami jezdными (2) złączonymi z ramą (1), wyposażoną dodatkowo w uchwyt (8) do połączenia z ciągnikiem. (1 zastrzeżenie)

E04B
F16B

P. 223492 T

16.04.1980

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 221583

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Tomasz Ziemiński).

Element złączny do **łączenia**
przestrzennych ustrojów budowlanych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie ułatwienia montażu ustrojów budowlanych oraz zapewnienia dokładnego ich pasowania.

Element złączny mający postać płyty, do której po obu jej stronach są trwale przymocowane trzpienie o wymiarach umożliwiających ich wprowadzenie do otworów wykonanych w narożnikowych elementach łączących ustrojów budowlanych, według wynalazku charakteryzuje się tym, że trzpienie (2) mają kształt stożków rozszerzających się ku płycie a ich zakończenia (5) są zaokrąglone. (1 zastrzeżenie)

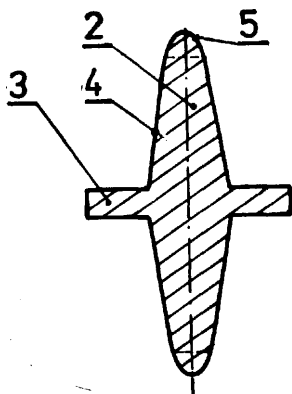

FIG. 2

E04F
F16B

P. 217199

17.07.1979

Kombinat Budowy Maszyn „Częstochowa”, Kłobuck, Polska (Jacek Mikołajewski).

Sposób mocowania rygla
podtrzymujących okładziny elewacyjne

Przedmiotem wynalazku jest sposób mocowania elewacyjnych blach okładzinowych i innych elementów elewacyjnych w istniejących budynkach murowych, betonowych i prefabrykowanych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia szybkości wykonywania robót elewacyjnych.

Sposób według wynalazku polega na wierceniu otworów stosunkowo małej średnicy (do około 40–50 mm), do których zakłada się ładunek masy wiążącej (4) na bazie żywicy epoksydowych wraz z utwardzaczem w odpowiednim opakowaniu, lub innych preparatów szybko wiążących, a następnie krótkiej kotwi (1) z okrągłej stali zbrojeniowej. Przez wciśnięcie metalowej kotwi (1) i obrócenie jej w otworze niszczy się opakowanie masy szybko wiążącej (4), a ta szybko zasychając w otworze stwarza monolityczną strukturę wiążącą się z otaczającym murem i utrzymuje w trwałym położeniu kotew (6) drewnianą lub metalową, do której z kolei mocuje się okładziny elewacyjne. (2 zastrzeżenia)

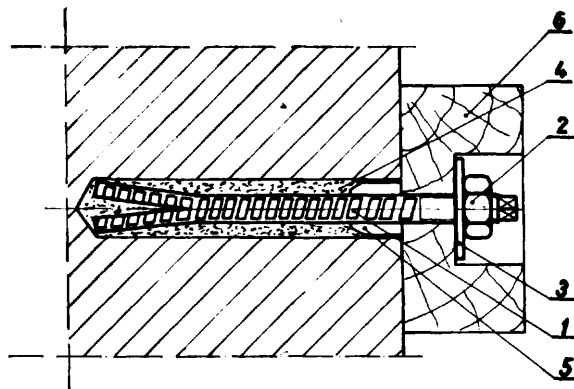

Fig. 1

E04F

P. 217669

08.08.1979

Biuro Projektowo-Konstrukcyjne Mechanizacji Budownictwa „ZREMB”, Warszawa, Polska (Mikołaj Fus, Jan Misiura, Janusz Stańczyk).

Urządzenie do narzutu izolacji
z materiałów włóknistych i granulowanych

Wynalazek dotyczy urządzenia do narzutu izolacji z materiałów włóknistych i granulowanych, zwłaszcza izolacji ognioochronnej z wełny mineralnej granulowanej, wykonywanej metodą narzutu suchego materiału izolacyjnego łączonego ze środkami zwilżającymi i wiążącymi przy wylocie z końcówki natryskowej bezpośrednio przed izolowanymi powierzchniami.

Urządzenie charakteryzuje się tym, że ma wał (9) zruszający umieszczony w górnej części zbiornika (3) wyposażony w ramiona (11) z pręta i wał (10) podający umieszczony w dolnej części zbiornika (3) wyposażony w ramiona (12) płaskie, przy czym ramiona (11, 12) obu wałów (9, 10) są usytuowane wzdłuż osi po linii śrubowej a końce tych ramion są skręcone w stosun-

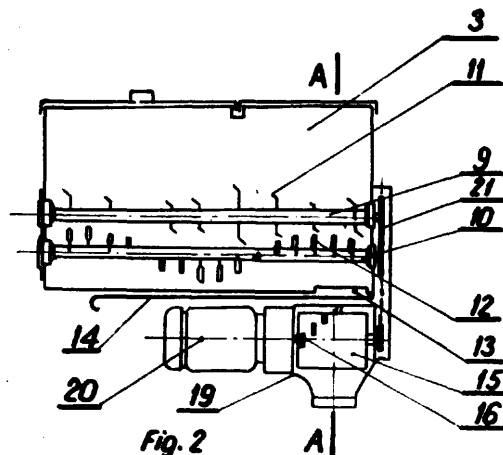

Fig. 2

Ku do pozostałych ich części prostopadłych do osi wałów. Ponadto urządzenie ma zespół (4) rozdrabniająco-dozujący w postaci bębna (15) z usytuowanymi wzdłuż osi po linii śrubowej zębami (16), które to zęby (16) w czasie obrotu bębna przechodzą pomiędzy zębami (17) grzebienia (18) przytwierdzonego do wewnętrznej ściany obudowy (19) zespołu.

Urządzenie według wynalazku ma zastosowanie przy wykonywaniu izolacji ochronnych konstrukcji stalowych na wypadek pożaru oraz izolacji termicznych itp. wykonywanych z materiałów włóknistych i granulowanych. (1 zastrzeżenie)

E21C P. 217294 20.07.1979
F16H

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Jan Rynik).

Łącznik zębati
zwłaszcza dla ciągników kombajnów węglowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania łącznika cechującego się prostotą konstrukcji, łatwością montażu i wykonawstwa.

Łącznik zębati, zwłaszcza dla ciągników kombajnów węglowych, ma dwa sworznie lub zęby (3) i (4), połączone ze sobą elementami łączącymi (5), przyczym dolna część łącznika ma wybranie ograniczone ściankami (6), (7) i (8) w które wchodzi występy (9) listew (12), (13) segmentów (1) i (2) zębati. Łącznik zębati według wynalazku osadzony jest w odpowiednio ukształtowanych otworach listew (12), (13) segmentów zębati (1), (2) przy czym boczne ścianki (10) i (11) tych otworów stanowią powierzchnie oporowe dla ścianek bocznych (6) i (7) łącznika. (4 zastrzeżenia)

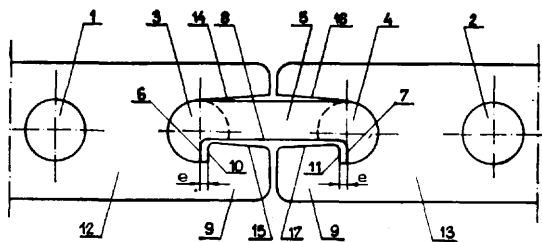

fig.1.

E21C P. 223407 12.04.1980

Pierwszeństwo: 13.04.1979 - Belgia (nr 2/57726)

Marie Ghislain Joseph Legrand, Zolder, Belgia.

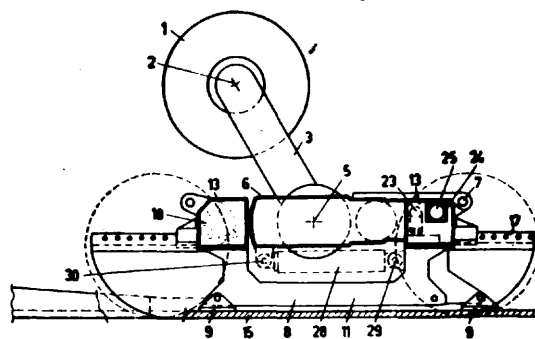
Urządzenie do cięcia skał

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do cięcia skał w pracach podziemnych, a szczególnie górniczych zawierające zespół prowadzący, wózek (8) umieszczony na tym zespole prowadzącym, zespół przesuwania wózka na zespole prowadzącym, ramę (6) umocowaną przegubowo do wózka (8) na głównej osi (7) prostopadłej do kierunku jego przesuwu wzdłuż zespołu prowadzącego, zespół nadający ruch obrotowy ramie (6) wokół głównej osi (7) względem wózka (8), ramię (3) osadzone obrotowo na ramie (6) na osi równoległej do głównej osi (7), zespół obracania ramienia wokół osi względem ramy (6), bęben wrębowy (1) osadzony obrotowo na osi (2) bębna równoległej do osi (7) głównej i drugiej osi (5) na ramieniu (3) oraz zespół napędowy dla obracania bębna wrębowego (1) wokół jego osi.

W urządzeniu według wynalazku rozmiary bębna wrębowego (1), ramy (6) i wózka (8) jak również zakres ruchów obrotowych ramy (6) w stosunku do wóz-

ka (8) jak i ramienia (3) w stosunku do ramy (6) urządzenia są dostosowane do wysuwania bębna wrębowego (1) poza oba zakończenia zespołu prowadzącego w kierunku wzdłużnym dostatecznie daleko dla swobodnej pracy bębna wrębowego (1) na obu zakończeniach zespołu prowadzącego. (15 zastrzeżeń)

Fig. 1

E21 P. 217335 23.07.1979

Jaworznicko-Mikołowskie Zakłady Naprawcze PW, Katowice-Kostuchna, Polska (Józef Windak, Kazimierz Dyląg, Edward Żak).

Stropnica obudowy
górnich wyrobisk korytarzowych

Przedmiotem wynalazku jest stropnica obudowy górniczych wyrobisk korytarzowych stosowana zwłaszcza w budownictwie górniczym podziemnym przy wykonywaniu chodników o przekroju zbliżonym do prostokąta.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji stropnicy, która przy zwiększonej wytrzymałości na odkształcenia umożliwi zabudowanie dodatkowego stojaka pośredniego lub podciagu.

Stropnica według wynalazku ma symetrycznie zagiętą po obydwu końcach belkę stropową (1) z profilu korytkowego i zamocowane do jej końców cięgił usztywniające (2). Między belką stropową (1) a cięgiłem usztywniającym (2) zamocowana jest przesuwnie podpora pośrednia (3) w postaci odcinka rury (4) z przyspawanymi na jego końcach obejmami: górną (5) i dolną (6). Obejma dolna (6) ma na ściankach bocznych (7) występy (8). (2 zastrzeżenia)

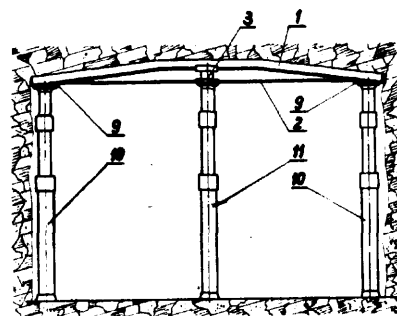

Fig. 1

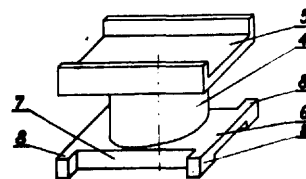

Fig. 2

E21D

P. 218092

31.08.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Budownictwa Górniczego „Budokop”, Mysłówice, Polska (Edward Grodowski, Leonard Piechel, Jerzy Szweda, Edward Kramarczyk).

Rozpora **górnicza** i sposób jej zabudowy

Przedmiotem wynalazku jest rozpora górnicza zwłaszcza dla obudowy łukowej o profilu korytkowym oraz sposób jej zabudowy.

Wykonana jest z kątownika zimnowalcowanego i posiada końce spłaszczone w ten sposób, że obydwie półki kątownika przylegają do siebie. W jednym spłaszczonym końcu (1) wykonany jest jeden otwór (2), natomiast w drugim spłaszczonym końcu (1) wykonane są dwa otwory (2), a ich rozstaw równy jest rozstawowi gwintowanych końców kabłąków strzemion mocujących. Sposób zabudowy rozpory według wynalazku polega na tym, że w otworach (2) umieszcza się gwintowane końce kabłąków strzemion i mocuje nakrętkami. Kabłąki zabudowane są na obudowie łukowej, przy czym koniec rozpory z dwoma otworami (2) mocuje się w dwu końcach kabłąka, a koniec z jednym otworem (2) mocuje się w jednym końcu kabłąka na sąsiadującej obudowie. (2 zastrzeżenia)

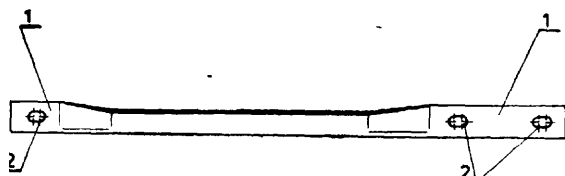

fig. 1

E21D

P. 218141

04.09.1979

Kopalnia Węgla Kamiennego „1-Maja”, Wodzisław Śląski, Polska (Maria Słomczyńska, Józef Mura).

Zestaw górniczej hydraulicznej obudowy zmechanizowanej do zabudowy wnęk ścianowych

Przedmiotem wynalazku jest zestaw górniczej, hydraulicznej obudowy zmechanizowanej do zabudowy wnęk ścianowych. Zestaw składa się z typowych elementów zmechanizowanej obudowy hydraulicznej, ścianowej, to jest ze spagownicy, stropnicy, kompletu stojaków hydraulicznych, układu zasilająco-sterującego oraz przesuwnika hydraulicznego z elementami łączącymi przenośnik ścianowy (8), przy czym do czoła stropnicy (2) posiada sztywno przymocowaną dodatkową stropnicę (5), do której przy końcu ma zamocowane stojaki hydrauliczne (6). Do dodatkowej stropnicy (5) na dolnej jej powierzchni są wzdłuż przyspawane szyny profilowane (4), które tworzą z nią wzdłużne otwory, w których są umieszczone wysuwane stropniczki (7). (1 zastrzeżenie)

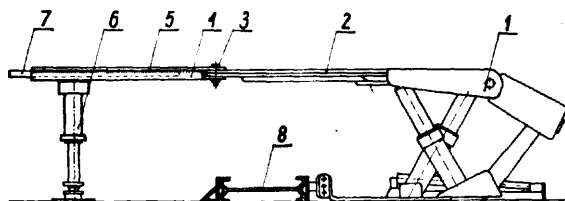

Fig. 1

E21D

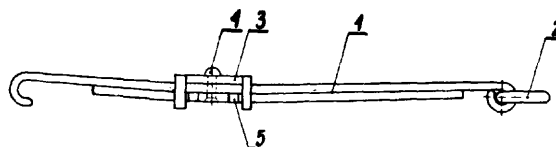
P. 218142

04.09.1979

Kopalnia Węgla Kamiennego „1 Maja”, Przedsiębiorstwo Państwowe, Wodzisław Śląski, Polska (Jan Bednarz, Józef Mura).

Stropnica **członowa** do obudowy ścian zwłaszcza do obudowy ścian niskich w kopalniach węgla kamiennego

Przedmiotem wynalazku jest stropnica członowa do obudowy ścian, zwłaszcza do obudowy ścian niskich. W kopalniach węgla kamiennego. Stropnica członowa według wynalazku składa się z piór resorowych (1), z których górne posiada na jednym końcu wygięcie w kształcie haka, a na drugim wygięcie w kształcie oczka, z którym jest związane obrotowo prostokątne ogniwo (2). Pióra te połączone są jarzmem (3). W jarzmiu (<3) wykonane są prostokątne otwory, przez które przechodzą pióra będące zabezpieczone nitami (4). Odcinek dolnego pióra, znajdujący się w jarzmiu, na krawędziach posiada wyprofilowane wycięcia (5) do osadzenia korony stojaka indywidualnej obudowy górniczej. (1 zastrzeżenie)

E21D

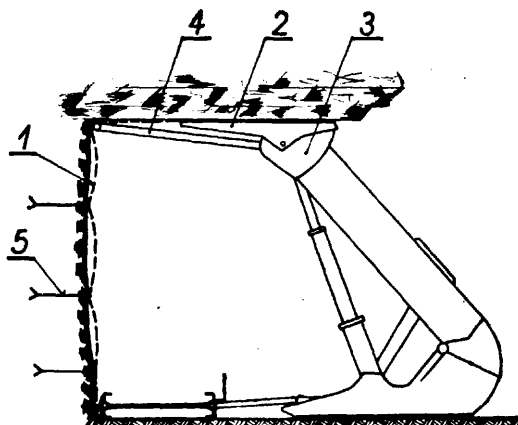
P. 218299

12.09.1979

Kopalnia Węgla Kamiennego „Michowice”, Bytom, Polska (Grzegorz Dziewierski, Tadeusz Kucharz, Alfred Różycki, Sylwester Janus, Jerzy Kotyczka).

Sposób zabezpieczania ociosu górniczego wyrobiska ścianowego

Przedmiotem wynalazku jest sposób zabezpieczania górniczego wyrobiska ścianowego, zwłaszcza wyrobiska wysokiego wyposażonego w obudowę zmechanizowaną typu osłonowego. Istota tego sposobu polega na pokryciu całej powierzchni ociosu siatką o dużej wytrzymałości. Siatkę tę jednym końcem mocuje się do stropnicy (2) obudowy (3) zabudowanej w ścianie. Ponadto dodatkowo przy stropie siatkę (1) przyciska się rozporami (4) do ociosu. Natomiast drugi koniec siatki (1), zwisający luźno wzdłuż ociosu, mocuje się do tego ociosu kotwiami drewnianymi (5) osadzonymi w caliznie w ustalonych odstępach odpowiednich dla warunków panujących w ścianie. (1 zastrzeżenie)

E21D

P. 222660 T

13.03.1980

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum”, Wrocław, Polska (Alfred Kosiorowski, Zbigniew Kulik).

Sposób zabezpieczenia
górnich wyrobisk komorowych
obudową kotwiową

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zabezpieczania górnich wyrobisk komorowych obudową kotwiową wklejaną. Po spięciu górotworu (6) wokół wyrobiska (1) krótkimi kotwami (2) rozmieszczonymi według znanej siatki wierceń, wierci się i osadza się między tymi kotwami długie kotwie (3), których długość znacznie przekracza długość kotwi krótkich, tak że długie kotwie (3) osadza się wokół wyrobiska (1) tworząc przecinające się pasy (4) i pierścienie (5) równoległe między sobą i wzdłużnie w każdej ścianie wyrobiska (1). Tak utworzona przestrzenna i zamknięta powłoka o grubości zbliżonej do długości krótkich kotwi (2) jest podwieszona do głębiej zalegającego górotworu (6) wypustami, utworzonymi przez długie kotwie (3), przy czym otwory zarówno dla kotwi krótkich (2), jak i długich (3) osadzonych w pobliżu krawędzi przecięcia się ścian wyrobiska (1), wierci się pod kątem różnym od 90° z nachyleniem ku tej krawędzi. (1 zastrzeżenie)

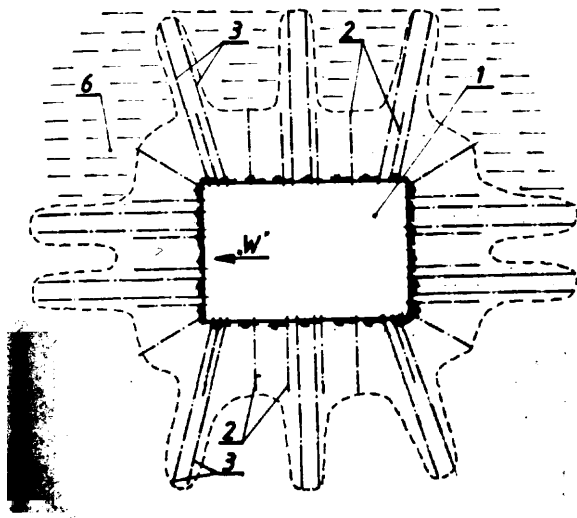

Fig. 1

E21D P. 222802 T 17.03.1980

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum”, Wrocław, Polska (Ryszard Pawlak, Bogdan Długosz).

Sposób naprawy obudowy wyrobisk górnich

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie naprawy uszkodzonych wyrobisk górnich, zwłaszcza obudowy komór przesypowych szypów skipowych i zbiorników odmiarowych.

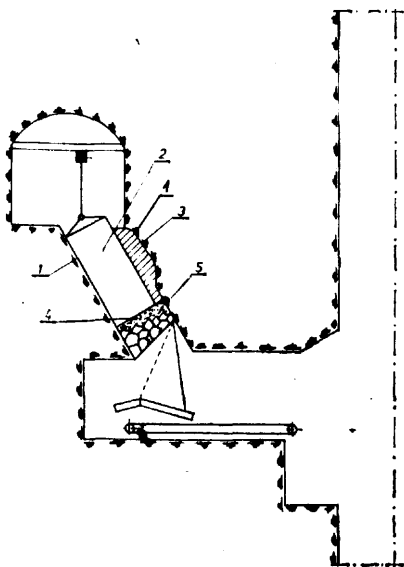

fig. 2

E21D P. 222802 T 17.03.1980

Sposób polega na tym, że do wnętrza odcinka naprawianego wyrobiska wprowadza się w stanie złożonym szalunek (2) powłokowy, który wypełnia się małościeliwą substancją, korzystnie piaskiem, do chwili przybrania przez szalunek (2) kształtu wyrobiska, po czym utworzoną między usztywnionym szalunkiem (2), a wyrobiskiem przestrzeń (3) wypełnia się betonem. (2 zastrzeżenia)

E21D P. 222942 21.03.1980

Wyższa Szkoła Inżynierska im. J. Gagarina, Zielona Góra, Polska (Leopold Kruszką, Ireneusz Dzwonnik).

Stojak górniczy z miernikiem obciążeń

Przedmiotem wynalazku jest stojak górniczy z miernikiem obciążeń.

Stojak ma element rurowy wyposażony w obwodowe przewężenie (1) przekroju, zachowujące grubość ścianki rury, z otworem (2) oraz ściśle przylegający do wewnętrznej powierzchni przewężenia (1) elementu rurowego sprężysty pierścień (3) ze szczeliną (4). Wielkość obciążenia stojaka jest proporcjonalna do szerokości szczeliny (4) sprężystego pierścienia (3).

Wynalazek może być zastosowany do pomiaru obciążeń stojaków górniczych, podparć, na przykład w budownictwie, obciążenia filarów wiaduktów, mostów itp. (4 zastrzeżenia)

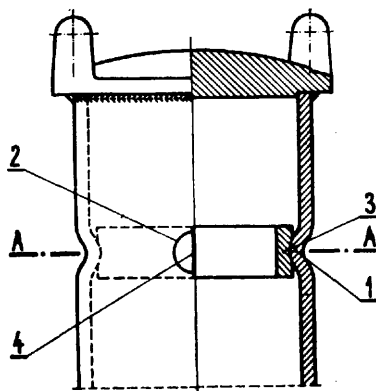

Fig. 1

E21D P. 223060 T 26.03.1980

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Hubert Anczok, Tadeusz Kostyk, Adam Kurzeja, Jerzy Kwieciński, Józef Skórka).

Trapezowa obudowa wyrobisk górnich

Obudowa ma ślizgowe łączniki (1) umieszczone na obu końcach podstawy (2) stropnicy (3). Łączniki (1) są zaopatrzone od dołu w oporowe gniazda (4) zbliżone kształtem do głowicy (5) stojaka (6). Wierzchołek głowicy (5) jest przesunięty względem osi stojaka (6) w kierunku przestrzeni wyrobiska o długość (1) równą od $\frac{d}{2}$ do $\frac{d}{2}$ średnicy (d) tego stojaka (6). Podstawa (2) stropnicy (3) ma na odcinku przemieszczania się ślizgo-

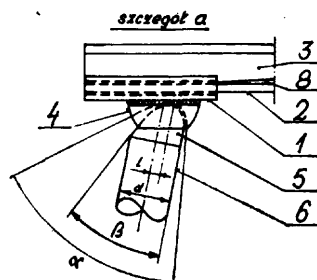
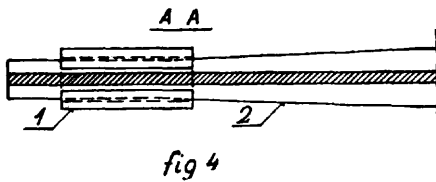

fig. 2

wego łącznika (1) kształt zbliżony do klina zwiężając się w stronę ociosów (I) wyrobiska. W alternatywnym rozwiązaniu podstawa (2) ma na odcinku przemieszczania się ślizgowego łącznika (1) oporowy element (8) w kształcie klina. (3 zastrzeżenia)

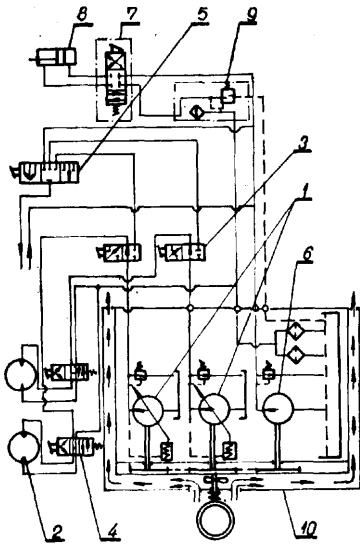
E21D P. 223131 T 28.03.1980

Wytwórnia Maszyn Górniczych „Niwka” im. M. Nowotki, Sosnowiec, Polska (Wacław Warachim, Jan Rynik, Tadeusz Młot, Aleksander Dyrda, Janina Budna, Janusz Pudlik, Stanisław Piąt).

Hydrauliczny układ sterowania górniczej maszyny do przebudowy zaciśniętych wyrobisk chodnikowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie sterowania górniczej maszyny do przebudowy zaciśniętych wyrobisk chodnikowych.

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że w każdym obwodzie napędu hydraulicznym silników (2) mechanizmu jazdy, między pompą (1) zmiennej wydajności, a hydraulicznym silnikiem (2) ma włączony dwupołożeniowy rozdzielacz (3). Dwupołożeniowy rozdzielacz (3) w jednej pozycji doprowadza czynnik roboczy do hydraulicznego silnika (2) mechanizmu jazdy, a w drugiej pozycji do trójpołożeniowego rozdzielacza (5) udarowego narzędzia. Trójpołożeniowy rozdzielacz (5) włączony jest równolegle w obwód zasilania pompy (6) stałej wydajności. (1 zastrzeżenie)

E21D P. 223204 T 01.04.1980
E21C

Romuald Duda, Siemianowice, Brunon Kula, Katowice, Piotr Patas, Siemianowice, Otto Meinhardt, Katowice, Józef Ziebur, Zory, Polska (Romuald Duda, Brunon Kula, Piotr Patas, Otto Meinhardt, Józef Ziebur).

Sztuczny monolityczny strop dla wielowarstwowego wybierania grubych pokładów węgla

Przedmiotem wynalazku jest sztuczny monolityczny strop dla wielowarstwowego wybierania grubych pokładów węgla w kolejności z góry na dół, przy czym warstwy niższe wybierane są bez obudowy lub z obudową rozrzedzoną.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie poprawienia efektywności eksploatacji. Sztuczny monolityczny strop dla wielowarstwowego wybierania na zawał grubego pokładu węgla w kolejności z góry na dół charakteryzuje się tym, że wykonywany jest jednorazowo w warstwie podstropowej, na całej szerokości przodka wybierakowego oraz przyległych wyrobisk korytarzowych, dla wszystkich warstw niższych tego pokładu, przy czym przejście do kolejnej niższej warstwy uzyskuje się w wyniku ugięcia sztucznego stropu - bez przerywania jego ciągłości.

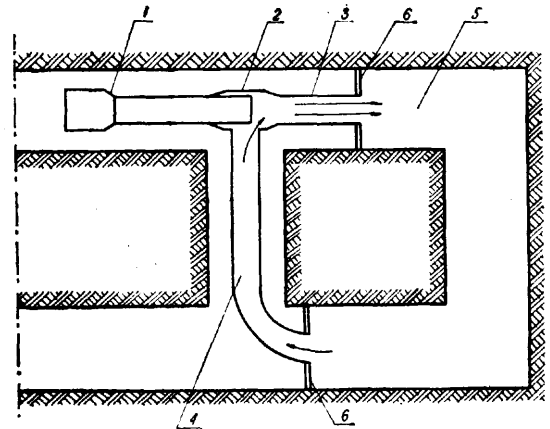
Sztuczny strop konstruowany jest z warstwy betonu zbrojonej prętami budowlanymi. (7 zastrzeżeń)

E21F P. 218148 05.09.1979
A62C

Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych, Warszawa, Polska (Ryszard Szczepanik).

Układ gaszenia pożarów w kopalniach, zwłaszcza węgla kamiennego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia cyrkulacji gazów obojętnych otamowanej za pomocą generatora gazów obojętnych do otamowanej strefy objętej pożarem.

Układ zawiera generator (1) gazów obojętnych oraz umieszczoną na jego wyjściu komora ezykcyjna (2), połączoną lutniami (3) i (4) z otamowaną przestrzenią (5) objętą pożarem. (1 zastrzeżenie)

E21F P. 218165 07.09.1979

Kopalnia Węgla Kamiennego „Powstańców Śląskich”, Bytom, Polska (Bohdan Löwenhoff, Jan Sady, Rudolf Gottlieb, Jan Trzandel, Henryk Małachowski).

Układ zabezpieczenia maszyny górniczej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zabezpieczenia ludzi znajdujących się w pobliżu maszyny górniczej przed uderzeniem łańcucha pociągowego maszyny w przypadku wysunięcia się łańcucha poza obrys przenośnika współpracującego z maszyną.

Układ zabezpieczenia maszyny górniczej składa się z wyłączników elektrycznych (2) zamontowanych na podstawkach przenośnika zgrzebłowego (5) współpra-

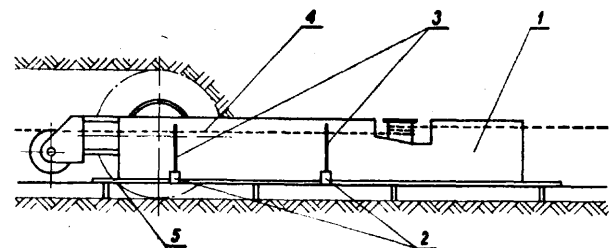

Fig 1

cującego z maszyną **górnica** (1). Styki wyłącznika (2) włączone są szeregowo w obwód sterowania maszyny (1) i połączone z mechaniczną dźwignią (3) **reagującą** na wychylenie łańcucha pociagowego (4) w płaszczyźnie równoległej do spodka wyrobiska.

(3 zastrzeżenia)

E21F

P. 218202

07.09.1980

Kopalnia Węgla Brunatnego „Bełchatów” w Budowie z siedzibą w Rogowcu, Rogowiec, Polska (Stanisław Drozdowski, Wiesław Bujas, Józef Kowalski, Piotr Parata).

Układ przewodów odprowadzających wodę ze studni systemu odwadniania wewnętrznego

Układ przewodów odprowadzających wodę ze studni systemu odwadniania wewnętrznego w kopalni odkrywkowej posiada zbiorcze kolektory przesuwne (3) znajdujące się na każdym poziomie wydobywczym (1, 2) i kolektory stałe (9) położone na bocznych skarpach (8) i półkach stałych (7). Kolektory przesuwne (3) są usytuowane równoległe do linii frontu roboczego i są podwieszane do konstrukcji przenośnika taśmowego przesuwnego (10) korzystnie za pomocą elastycznych opasek (11). Kolektory (3) składają się z dwóch od-

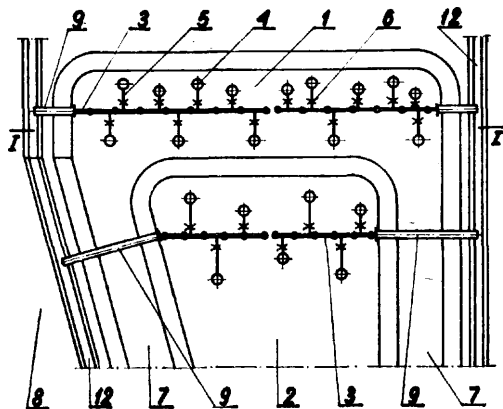

Fig. 1

cińków przewodów połączonych jednym końcem z odpowiednimi kolektorami stałymi (9) i zaślepionych na drugim końcach. Korzystne jest rozmieszczenie kolektorów stałych w odległościach równych szerokości zabierki.

Woda ze studni (4) jest odprowadzana rurociągami (5), kolektorami przesuwными (3) i kolektorami stałymi (9) do kanałów (12) wykonanych na bocznych skarpach stałych (8). Po wykonaniu zabierki układ przewodów jest rozłączany, a kolektory przesuwne (3) są przemieszczane razem z przenośnikiem taśmowym przesuwnym (10) w nowe położenie i przyłączane do następnym kolektorów stałych (9). (3 zastrzeżenia)

E21F

P. 223995 T

02.05.1980

B61B

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „CUPRUM” (Zdzisław Gromada).

Sposób przemieszczania kolejki podwieszonej po torze jezdnym utwierdzonym do stropu wyrobiska górniczego

Wynalazek rozwiązuje sposób napędu zestawu transportowego kolejki podwieszanej.

Sposób przemieszczania podwieszanej kolejki po torze jezdnym utwierdzonym do stropu (3) wyrobiska (2) górniczego, polega na tym, że mocowane do transportowego zestawu (6) kolejki podwieszanej rozłączanie ciągną (8) łączy się każdorazowo z ciągnikiem (1) samojezdnym, napędzanym silnikiem spalinowym lub elektrycznym poruszającym się po szpaju (11) wyrobiska (2) wzdłuż trasy jezdnej belki (4).

(1 zastrzeżenie)

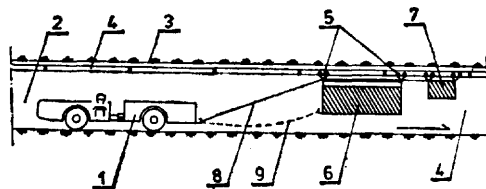

Fig. 1

Dział F

MECHANIKA; OŚWIETLENIE; OGRZEWANIE; UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

F01B

P. 217150

16.07.1979

Institut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Zbigniew Kowalewicz, Władysław Czarnecki, Eugeniusz Trębicki).

Blokada samoczynnego wysuwu lub opadania tłoczyska w silniku liniowym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji blokady, która by miała małe wymiary i stanowiłaby wewnętrzny element silnika oraz nie wymagałaby oddzielnego zasilania i sterowania.

Blokada samoczynnego wysuwu lub opadania tłoczyska dotycząca silnika liniowego pracującego w pozycji ukośnej lub pionowej, zawierającego wał umieszczony centrycznie w cylindrze, który to wał przekazuje zwykle ruch obrotowy lub obrotowo-nawrotny, a w pierścieniowej przestrzeni między wałem a ścianką cylindra zawarte jest tłoczysko z tłokiem ruchu posuwisto-zwrotnego, przy czym blokada działa przy spadku lub zaniku ciśnienia płynu przesuwającego tłok, według wynalazku charakteryzuje się tym, że stanowi ją koszyk (13) połączony z górną płaszczyzną tłoka (1), zawierający kulki (3) które dzięki wycięciu (20) w ściance koszyka mają możliwość do osiowego i odosiowego przemieszczania się oraz uszczelniona tuleja (5) odpychana w dół sprężyną, mającą możliwość ograniczonego

pionowego przemieszczania się wzdłuż wału (4) mającego podtłoczenie (17), w które wprowadzane są kulki (3), które uciskane wewnętrzną ścianką tulei (5) powodują zablokowanie tłoka (1) z tłoczyskiem przy rozprężonej sprężynie i odblokowanie gdy tuleja (5) jest uniesiona. (2 zastrzeżenia)

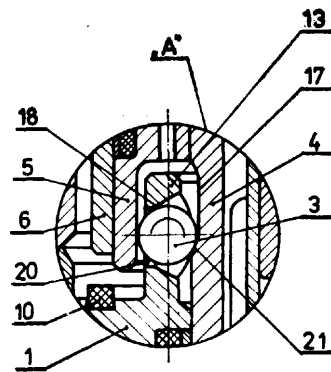

Fig. 2

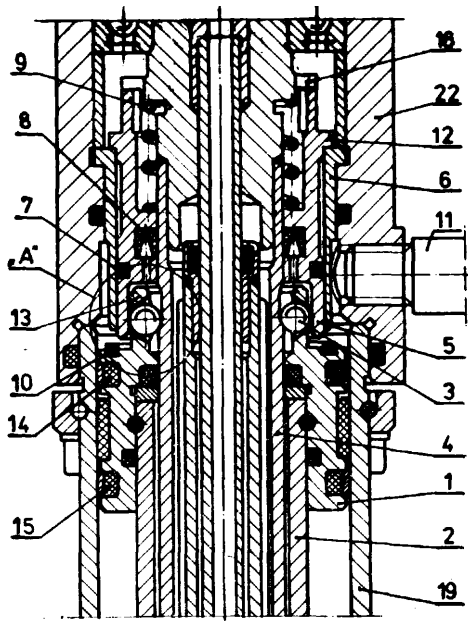

Fig. 1

F01B P. 217151 16.07.1979

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska
(Bogusław Stankiewicz, Eugeniusz Trębicki, Władysław Czarnecki, Zbigniew Kowalewicz).

Płynowy silnik
z ograniczonym kątem obrotu wału

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji silnika, która pozwoliłaby uzyskać elastyczną zmianę parametrów momentu obrotowego i prędkości przy stałym ciśnieniu płynu doprowadzanego do komory ciśnieniowej, jak również wyeliminować straty mocy.

Płynowy silnik z ograniczonym kątem obrotu wału, wykonującego ruch obrotowo-nawrotowy i zasilany płynem pod ciśnieniem, charakteryzuje się tym, że komora ciśnieniowa (3) jest wydrążona częściowo o przekroju kołowym i takiego samego przekroju jest łopatką (13) przymocowana do wału (12), przy czym komora ciśnieniowa (3) jest wydrążona częściowo w ruchomym wale (12) a częściowo w nieruchomym korpusie (1, 2), oraz zawiera kilka zespołów napędzających w ten sposób, że w wale (12) osadzonych jest kilka łopatek (13) poruszających się jednocześnie w kilku odłączalnych komorach (3) a każda komora wydrążona jest w oddzielnym podłączonym korpusie (1, 2) i w tym samym wale (12). (1 zastrzeżenie)

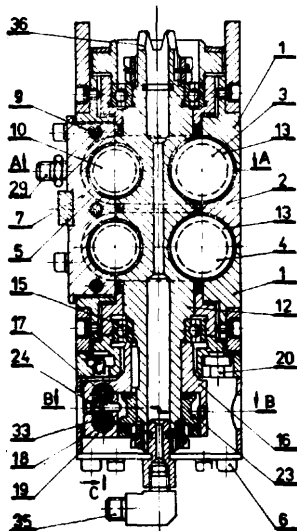

Fig. 1

F01N

P. 223991 T

29.04.1980

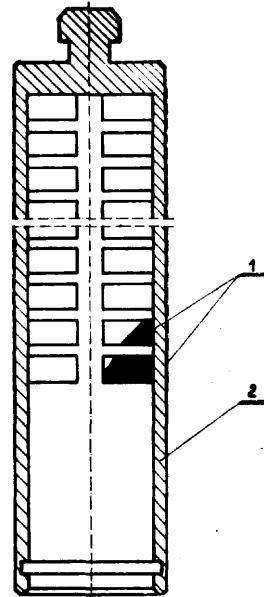
Akademia Techniczno-Rolnicza, Bydgoszcz, Polska
(Marian Kotowski, Eugeniusz Ranatowski).

Świeca filtrująca

Przedmiotem wynalazku jest świeca filtrująca.

Istota wynalazku polega na tym, że siatka filtracyjna (1) zatopiona jest w konstrukcji nośnej (2) w miejscu styku.

Przedmiot wynalazku może znaleźć zastosowanie w przemyśle chemicznym. (1 zastrzeżenie)

F02N

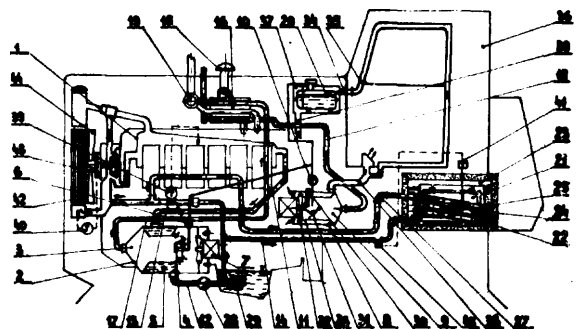
P. 218069

30.08.1979

Huta Stalowa Wola, Kombinat Przemysłowy, Stalowa Wola, Polska (Jan Hlebowicz, Zdzisław Piątek).

Układ kompleksowego nagrzewania przed rozruchem oraz w czasie pracy silników spalinowych przeznaczonych do pracy w bardzo niskich temperaturach

Wynalazek dotyczy układu do kompleksowego nagrzewania przed rozruchem silników spalinowych pojazdów i maszyn roboczych pracujących w bardzo niskich temperaturach klimatu arktycznego który składa się z jednej nagrzewnicy spalinowo-cieczkowej (2) i jednej nagrzewnicy spalinowo-powietrznej (8) przy czym komora (5) cieczy grzewczej nagrzewnicy spalinowo-cieczkowej (2) jest połączona za pośrednictwem przewodów (11, 12, 14) odpowiednio z blokiem silnika (1), węzłownicą grzewczą (29) miski olejowej oraz węzłownicą grzewczą (25) akumulatora (21) a komora gorącego powietrza (26) nagrzewnicy spalinowo-powietrznej (8) za pośrednictwem przewodów (33, 34) i (35)

ma połączenie odpowiednio z wnętrzem obudowy (37) zbiornika paliwa (20) oraz kabiny operatora (36). Gorące spaliny z obydwu nagrzewnic (2) i (8) odpowiednio przewodami (17) i (18) są kierowane do wymiennika ciepła (16) usytuowanego na przewodzie ssawnym (15) silnika (1). (2 zastrzeżenia)

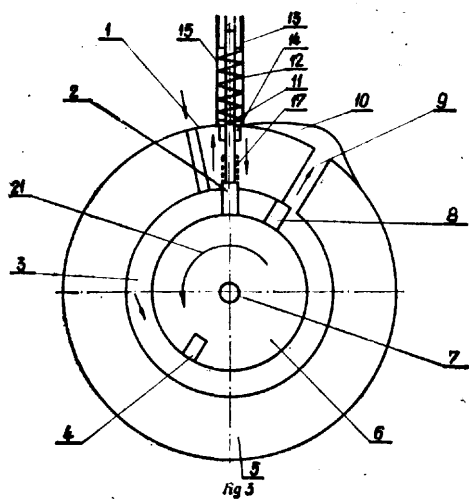
F03B P. 217723 13.08.1979

Edward Hanzel, Tarnowskie Góry, Polska (Edward Hanzel).

Silnik z wirującym tłokiem skrzydełkowym

Przedmiotem wynalazku jest silnik z wirującym tłokiem.

Silnik z wirującym tłokiem skrzydełkowym zasilany parą, gazami sprężonymi, paliwami ciekłymi itd. mogący służyć również jako pompa powstaje przez zastąpienie stałej przegrody jaką występuje np. w hydraulicznym silniku z tłokiem wahlwym - ruchomym zaworem przepuszczającym tłok. Ruchem zaworu steruje mechanizm krzywkowy. W silniku tym obracać się może wirnik lub obudowa (cylinder). Głównym zastosowaniem wynalazku może być napęd pojazdów w transporcie lądowym, morskim i powietrznym a także napęd maszyn. Najlepiej wynalazek przedstawia figura 3. (1 zastrzeżenie)

F03B P. 218054 31.08.1979

Leopold Kaczorowski, Poznań, Polska (Leopold Kaczorowski).

Zakład hydroenergetyczny wewnętrzny

Przedmiotem wynalazku jest zakład hydroenergetyczny wewnętrzny wykorzystujący spadek niwelacyjny.

Według wynalazku zakład hydroenergetyczny wewnętrzny wykorzystuje spadek niwelacyjny H_2 to jest różnicę poziomów zwierciadła wody pomiędzy WG max. i WG min. zakładu hydroenergetycznego macierzystego.

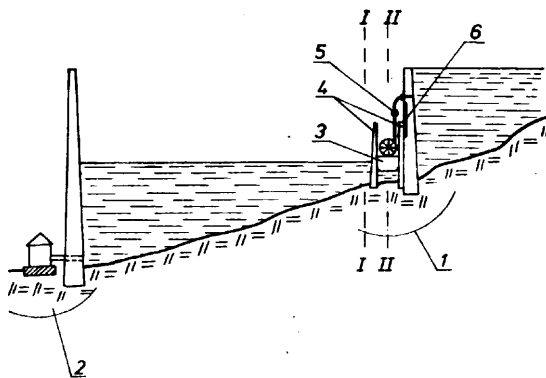
Na terenie zalewowym zbiornika zakładu hydroenergetycznego macierzystego (2), umieszczamy zakład hydroenergetyczny wewnętrzny (1). Zakład ten przez swe charakterystyczne położenie stwarza dodatkowe spiętrzenie wody H_2 , które wykorzystujemy dla celów energetycznych montując przy nim pływającą turbinownię (3).

Turbinownię tą (3) należy umieścić w prowadnicach (4), które umożliwią jej ruch tylko w kierunku pionowym, wraz z zmieniającym się zwierciadłem wody od WG min. do WG max.

Wodę do pływającej turbinowni (3) doprowadzamy przy pomocy rurociągu i kolan przegubowych (5).

Poprzez wykorzystanie spadku H_2 uzyskuje się do 50% energii elektrycznej więcej jak w dotychczas budowanych zakładach hydroenergetycznych macierzystych (2).

Zakład hydroenergetyczny wewnętrzny (1) nadaje się szczególnie dla dużych i średnich zbiorników wodnych o dużych i średnich wahań zwierciadła wody WG. (3 zastrzeżenia)

F03C P. 217858 20.08.1979

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Zbigniew Kowalewicz, Henryk Cwiek, Eugeniusz Trąbicki).

Pneumatyczny silnik liniowy

Cylinder (1) silnika jest wykonany w postaci bloku 0 co najmniej dwóch płaskich powierzchni zewnętrznych przesuwanych na łożyskach (10) i (11) zamocowanych w prowadnicach (8) cylindra (1) stanowiących wraz z podstawą (7) silnika jego monolityczny korpus. W prowadnicach (8) są zamocowane co najmniej dwa łożyska (10) i (11) usytuowane po przeciwnych stronach osi podłużnej cylindra (1) i nie leżące na tej samej prostej normalnej do osi podłużnej cylindra (1). Do cylindra (1) jest zamocowany pochłaniacz energii (3), którego tłoczyska (13) współpracują ze zderzakami (12) zamocowanymi w podstawie (7) korpusu i w poprzecznym wiązaniu (9) prowadnic (8). Podstawa (7), przeciwległy do tej podstawy (7) koniec cylindra (1) oraz co najmniej jedna powierzchnia boczna korpusu silnika są wyposażone w powtarzalne elementy do łączenia silnika z członem wykonawczym i innymi członami funkcjonalnymi urządzenia, zwłaszcza wielocłonowego manipulatora przemysłowego. (4 zastrzeżenia)

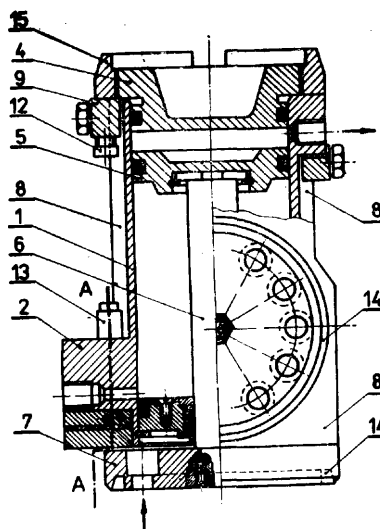

Fig.1

F04C

P. 217772

13.08.1979

Kombinat Typowych Elementów Hydrauliki Siłowej „PZL-Hydral”, Wrocław, Polska (Feliks Banaś, Jerzy Miszczuk, Władysław Robak, Zbigniew Przybylski).

Pompa zębata hydrauliczna

Przedmiotem wynalazku jest pompa zębata hydrauliczna z kompensacją osiowych luzów czołowych.

Pompa zębata hydrauliczna z kompensacją osiowych luzów czołowych, zawierająca wkładki uszczelniające i ograniczające komorę tłoczenia oraz przylegającą do nich co najmniej jedną parę wzdłużnie przesuwnych korpusów łożysk, do których jest przyłożone ciśnienie wywołujące docisk wkładek i kompensację luzów, zawiera wkładki (4), w których od strony czoła przy zewnętrznych obrzeżach kół zębatach są wykonane łukowe wybrania (15), których początek jest umieszczony w odległości jednej do dwóch podziałek koła zębatego od krawędzi otworu ssania, a które łączą się z otworem tłoczenia (7), przy czym powierzchnia poprzecznego przekroju tych wybrań (15) wynosi 0,05 do 0,10 wartości kwadratu modułu zębów. W pompie według wynalazku pole przyłożenia ciśnienia jest wyznaczone przez uszczelkę (18) wykonaną w postaci dwóch częściowo nakładających się na siebie pierścieni, których średnice podziałowe wyznaczają dwa okręgi styczne w miejscu połączenia. (2 zastrzeżenia)

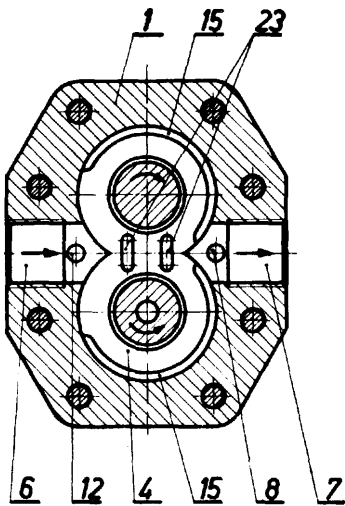

Fig. 2

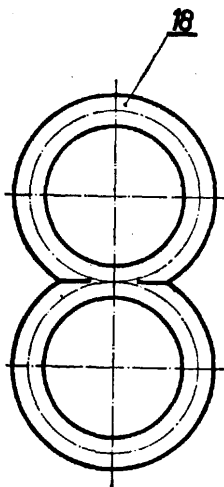

Fig. 4

F04C

P. 217784

16.08.1979

Kombinat Typowych Elementów Hydrauliki Siłowej „PZL-Hydral”, Wrocław, Polska (Wiktor Suchy, Aleksander Hager, Stanisław Gołąb).

Pompa zębata dozująca wielostrumieniowa

Przedmiotem wynalazku jest pompa zębata dozująca wielostrumieniowa.

Pompa zębata dozująca wielostrumieniowa według wynalazku składa się z płyty centralnej z której są wyprowadzone wszystkie kanały wylotowe oraz z zespołów pompujących dwustrumieniowych umieszczonych z obu stron płyty centralnej (5), przy czym każdy zespół pompujący zawiera środkowe koło zębate pędzące (12) i dwa koła zębata pędzone (11).

(1 zastrzeżenie)

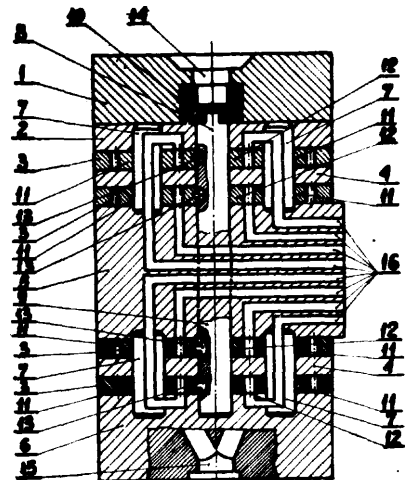

Fig. 1

F04C
F25B

P. 218034

28.08.1979

Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Mieczysław Korzyński, Barbara Dul-Korzyńska, Andrzej Baranowski, Jerzy Nowak).

Pompo-sprężarka wyporowa rotacyjna

Wynalazek dotyczy pompo-sprężarki wyporowej rotacyjnej do płynów i gazów działającej na zasadzie zmian objętości zachodzących w przestrzeni ssawnej i tłocznej.

Istota wynalazku polega na tym, że w obudowie (1) urządzenia ułożyskowany jest obrotowo korpus (2) z mimośrodowo osadzonym pierścieniem (8), który wykonuje obiegowy ruch o amplitudzie kołowej wokół nieruchomego tłoka (4) przymocowanego do obudowy (1). Na obwodzie tłoka (4) wykonane jest pro-

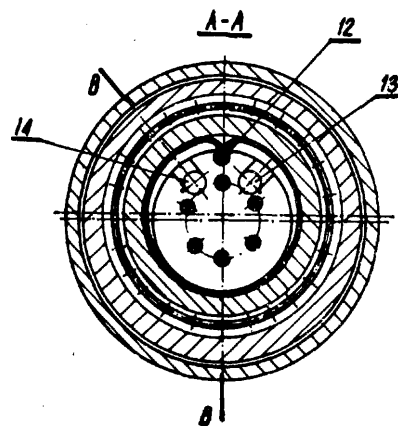

Fig. 1

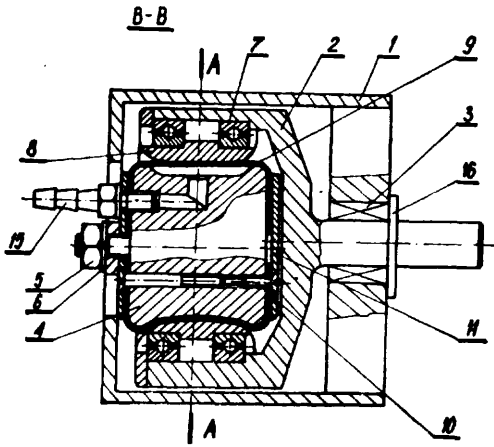

Fig. 2.

filowe wgłębienie o kształcie odpowiadającym kształtowi pierścienia (8). Pomiędzy pierścieniem (8), a tłokiem (4) znajduje się specjalnego kształtu elastyczna przepona (9) osadzona na zewnętrznej powierzchni tłoka (4) tworząc szczelną komorę roboczą połączoną na zewnątrz otworem ssącym i tłocznym (13) i (14).
(1 zastrzeżenie)

F04C P. 223847 28.04.1980
B62D

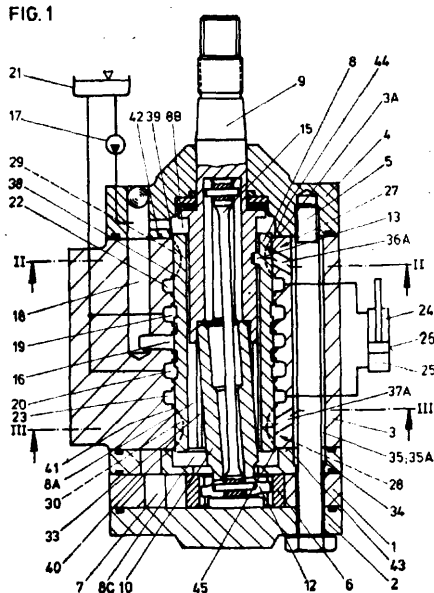
Pierwszeństwo: 28.04.1979 - Republika Federalna Niemiec (nr P 2917298.3)

Zahnradfabrik Friedrichshafen Aktiengesellschaft, Friedrichshafen, Republika Federalna Niemiec (Karl-Heinz Liebert, Werner Tischer).

Urządzenie sterujące z suwakiem obrotowym

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie sterujące z suwakiem obrotowym.

Na jednym końcu suwaka obrotowego (8) sąsiadującym z jednym z obydwu rowków cylindrycznych (22, 23) jest umieszczony jeden układ (27, 28) rowków wzdłużnych, rozdzielczych (29, 30) i, że przestrzeń wewnętrzna (8A) suwaka obrotowego (8) i dwie przestrzenie (8B, 8C) sąsiadujące od strony czołowej z suwakiem obrotowym (8) są połączone z kanałem dopływowym (18). Rowki wzdłużne, rozdzielcze (29, 30) każdego układu (27, 28) swoimi krawędziami ograniczającymi swoją długość osiową, tworzą krawędzie sterujące (38, 39, 40, 41), które przy osiowym prze-

suwaniu suwaka obrotowego (8) przyłączają rowki wzdłużne, rozdzielcze (29, 30) do czołowych przestrzeni (8B, 8C) i do rowków cylindrycznych (22, 23) lub od nich oddzielają, a powierzchnie czołowe (42, 43) obudowy (3) tworzą z jej otworem wewnętrznym (3A) krawędzie sterujące, które współdziałają z krawędziami sterującymi (39 i 40) rowków wzdłużnych, rozdzielczych (29, 30).
(4 zastrzeżenia)

F04C P. 223848 28.04.1980
B62D

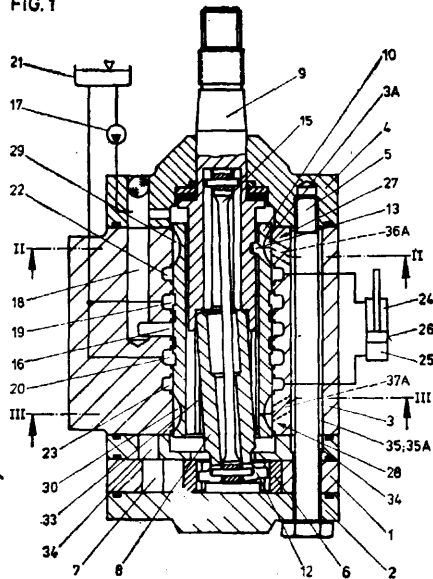
Pierwszeństwo: 28.04.1979 - Republika Federalna Niemiec (nr P 29 17 435.4)

Zahnradfabrik Friedrichshafen Aktiengesellschaft, Friedrichshafen, Republika Federalna Niemiec (Werner Tischer).

Urządzenie sterujące z suwakiem obrotowym

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie sterujące z suwakiem obrotowym, w którym rowki wzdłużne, rozdzielcze (29, 30) obydwu układów (27 i 28) przebiegają wspólnie w jednej płaszczyźnie, w osiowym kierunku, w wąskich granicach i, że otwory sterujące (36), przyporządkowane jednemu układowi (27) rowków wzdłużnych, rozdzielczych (29), wychodzą z kanałów osiowych (35) i wchodzą do otworu wewnętrznego (3A) obudowy (3), na swoich wlotach do otworu wewnętrznego (3A) są umieszczone przestawnie do wlotów otworów sterujących (37), przyporządkowanych drugiemu układowi (28) rowków wzdłużnych, rozdzielczych (30), wychodzących z odpowiednich kanałów osiowych (35) i wchodzących do otworu wewnętrznego (3A) obudowy (3). Obydwa układy (27, 28) rowków wzdłużnych, rozdzielczych (29, 30) są celowo umieszczone na końcach suwaka obrotowego (10).
(6 zastrzeżeń)

FIG. 1

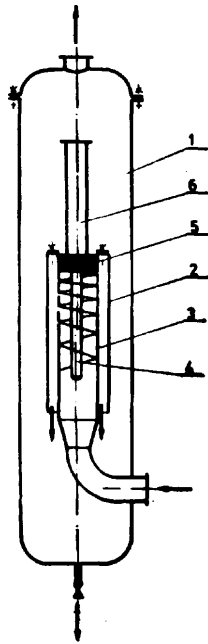

F15B P.217586 03.08.1979
F16L

Przedsiębiorstwo Projektowania i Realizacji Inwestycji Przemysłu Cementowego, Wapienniczego i Gipsowego, Kraków, Polska (Jan Włodek, Preinl Hugo).

Odolejacz sprężonego powietrza

Odolejacz sprężonego powietrza stanowi umieszczony w korpusie (1), a zabudowany w osłonie (2) perforowany cylinder (3), we wnętrzu którego umieszczona jest ruchoma wkładka (4), w kształcie ślimaka o zmiennym skoku, zakończona od góry tłokiem (5) z obciążnikiem (6).
(1 zastrzeżenie)

F15B
G01L

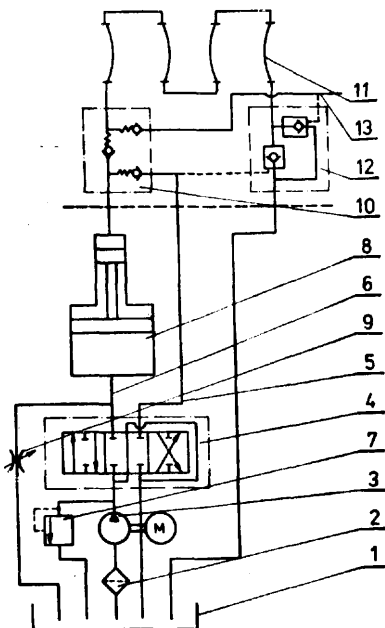
P. 217874

21.08.1979

Przemysłowy Instytut Maszyn Budowlanych, Kobyłka k. Warszawy, Polska (Marian Gaweł, Krzysztof Boguszewski, Henryk Szczygieł).

Układ hydrauliczny stanowiska badawczego

Przedmiotem wynalazku jest układ hydrauliczny stanowiska badawczego do kontroli przewodów hydraulicznych metodą ciśnieniową, składający się z zasilacza hydraulicznego z gałęziami nisko i wysokociśnieniowymi. Badane przewody hydrauliczne (11) zamontowane są między kolektorem wlotowym, składającym się z bloku zaworów zwrotnych (10) a kolektorem wylotowym, składającym się z bloku zaworów zwrotnych sterowanych (12), co zapewnia automatyczne zamknięcie przepływu oleju hydraulicznego przez kontrolowane przewody hydrauliczne (11) z chwilą przełączenia zasilania z ciśnienia niskiego na wysokie, natomiast z chwilą włączenia sprężonego powietrza automatyczne otwarcie przepływu i opróżnienie przewodów z oleju hydraulicznego. (3 zastrzeżenia)

F15B
B23B

P. 218111

04.09.1979

Centrum Badawczo-Konstrukcyjne Obrabiarek Oddział w Warszawie, Warszawa, Polska (Aleksander Radwan).

Jednostka wiertarska pneumohydrauliczna

Jednostka wiertarska z wysuwным wrzecionem i pneumohydraulicznym napędem posuwu, stosowana w obrabiarkach zespołowych.

Jednostka jest wyposażona w cylinder kompensacyjny (7), na którego tłok (8) działa okresowo ciśnienie sprężonego powietrza zasilającego jednostkę, powodując wtłaczanie do obiegu hydraulicznego oleju kompensującego ubytki. Dzięki zastosowanemu rozwiązaniu ciśnienie oleju w cylindrze kompensacyjnym (7) nie zależy od położenia jednostki i od ilości oleju.

W jednostce zastosowano nastawny zderzak (15), umieszczony współosiowo wewnątrz tłocznika (5) i służący do ograniczenia długości przesuwu tłocznika.

Zderzak może być przesuwany przez obracanie tulei (16) na którą jest nakręcony. Do pokręcania służy tarcza (17) związana z tuleją (16), zaopatrzona w podziałkę i zaciski (18), (19) i (20), blokujące tarczę (17) w żądanym położeniu.

Konstrukcja zderzaka umożliwia dokładne ustalenie końcowego położenia tłocznika z wrzecionem, a ponadto nie występuje zginanie tłocznika, ponieważ wypadkowa sił działa w jego osi. (2 zastrzeżenia)

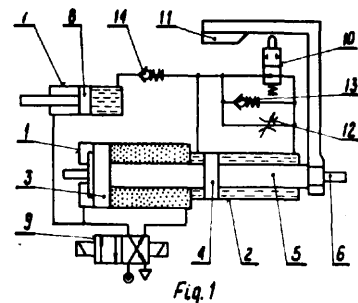

Fig. 1

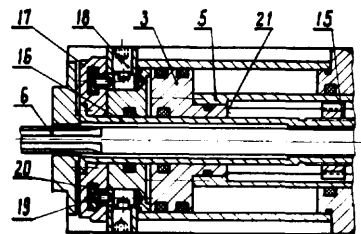

Fig. 2

F16B
E04G

P. 217067

11.07.1979

Wojewódzka Spółdzielnia Mieszkaniowa - Zakład Projektowania i Usług Inwestycyjnych „Inwestprojekt-Sląsk”, Katowice, Polska (Stanisław Dyduch).

Połączenie klamrowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia szybkiego skutecznego i niezawodnego łączenia i stabilizowania w jednej płaszczyźnie elementów deskowań, zwłaszcza deskowań stalowych dla budownictwa monolitycznego. Połączenie według wynalazku składa się z umieszczonych na obrzeżach łączonych ze sobą elementów (3), (4), podwójnych kołnierzy (1), (2) współpracujących z klamrą (5), mającą wewnętrzne zbieżne do siebie powierzchnie (P). Klamra ma współosiowo usytuowane przelotowe otwory (6), w których umieszczony jest przewodnik (7), zaopatrzonego w stożkową końcówkę (8). (1 zastrzeżenie)

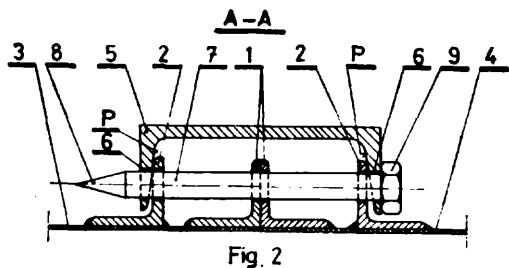

Fig. 2

F16B
F16K

P. 218122

03.09.1979

Kłódzka Fabryka Urządzeń Technicznych „Zetkama”, Kłódzko, Polska (Antoni Misiak, Franciszek Gołąbek).

Urządzenie do łączenia grzyba z trzpieniem w zaworach zaporowych

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do łączenia grzyba z trzpieniem w zaworach zaporowych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie konstrukcji urządzenia do łączenia grzyba z trzpieniem o dużej wydajności i uniwersalności w stosowaniu.

Urządzenie do łączenia grzyba z trzpieniem według wynalazku zawiera obrotowy wałek (2) z pierścieniowym występem (3) osadzonym na wałku (1) wspólnie z niezależnie łożyskowanym podajnikiem (18). Z wałcem (2) współpracuje para walcujących segmentów (8) i (9) posiadających występy (10) i (11) opasujących na części obwodu wałek (2). Górny walcujący segment (8) osadzony jest mimośrodowo i wahlwie względem wałka (2). Oba walcujące segmenty (8) i (9) mocowane są niezależnie od wałka (2) do głównej płyty (5) związanej z korpusem (4) spoczywającym na łożysku obrabiarki.

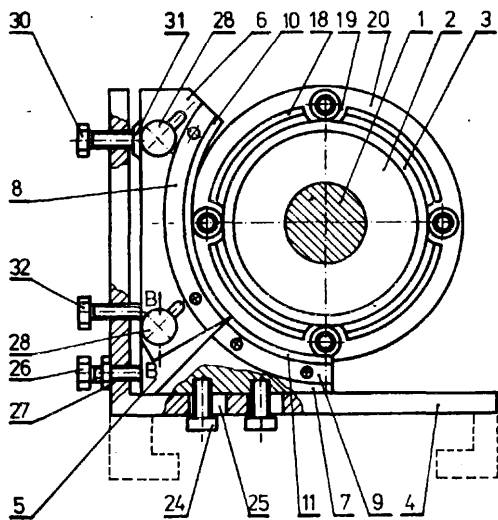

Fig. 2

Urządzenie znajduje zastosowanie przy trwałym połączeniu grzyba z trzpieniem w zaworach zaporowych armatury przemysłowej. (4 zastrzeżenia)

F16B
B02C

F. 218145

05.09.1979

Zakłady Tworzyw Sztucznych „Gamrat-Erg”, Jasło, Polska (Witold Niedźwiedz, Edward Niezgoda, Jan Kłodziej).

Połączenie śrubowe elementów obciążonych dynamicznie

Przedmiotem wynalazku jest połączenie śrubowe elementów obciążonych dynamicznie.

Połączenie znajduje zastosowanie do mocowania do wirników w młynach nożowych i charakteryzuje się tym, że posiada tulejkę (1) stożkową wewnątrz nagwintowaną, osadzoną współosiowo w odpowiednio ukształtowanym otworze (2) ramienia (3) wirnika, do której wkręcana jest śruba mocująca nóż (4) poprzez podkładkę (6) z wybraniem (7) sprężynującym. (2 zastrzeżenia)

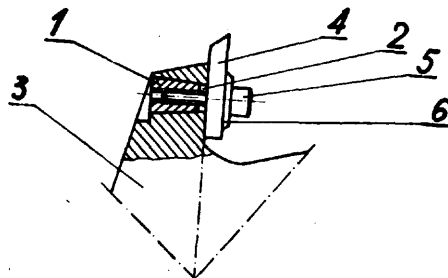

Fig. 2

F16B
G01L
E02D

P. 224520

27.05.1980

Pierwszeństwo: 31.08.1979 - RFN (P 29 35 298.5)

Siemens Aktiengesellschaft, Monachium, Republika Federalna Niemiec (Wolfgang Bach, Bernhard Eschenbrenner, Peter Ulrich).

Urządzenie do mocowania w płycie fundamentowej zasilanych pod ciśnieniem pneumatycznych elementów konstrukcyjnych przyrządów pomiarowych i regulacyjnych

Urządzenie do mocowania w płycie fundamentowej zasilanych pod ciśnieniem pneumatycznych elementów konstrukcyjnych przyrządów pomiarowych i regulacyjnych zawiera osadę zamkową (7) posiadającą pasującą do wybrania (10) w płycie fundamentowej (1), cylindryczną część pośrednią (9). Część pośrednia (9) ma płaską, nachyloną do osi (a) powierzchnię (11), na której zaciskana jest ukształtowana w postaci klina część (14) sworznia (13), prowadzonego w płycie fundamentowej.

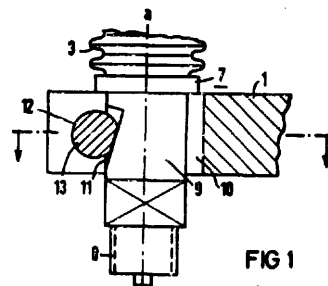

FIG 1

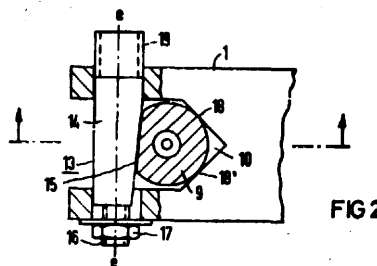

FIG 2

Za pomocą tego urządzenia można prosto i z zachowaniem wymiarów mocować w płycie fundamentowej (1) elementy konstrukcyjne przyrządów pomiarowych, takie jak mieszki sprężyste, puszki membranowe, i inne elementy występujące w technice pomiarowej, regulacyjnej i sterującej. (6 zastrzeżeń)

F16C P. 217198 17.07.1979

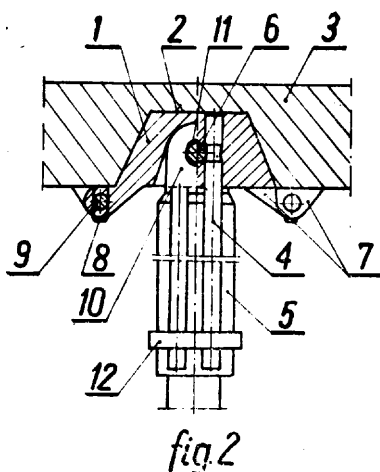
Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 200888

Centrum Konstrukcyjno-Technologiczne Maszyn Górniczych „KOMAG”, Gliwice, Polska (Jan Lenard).

Połączenie przegubowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania połączenia cechującego się łatwością nadawania podporze kierunku.

Połączenie przegubowe podpory (5) zmechanizowanej obudowy górniczej ze stropnicą (3) utworzone jest z kulistego czopa (10) przynależnego podporze (5) oraz oporowego gniazda (1), w którym osadza się kulisty czop (10) podpory (5), i pręty (4). W gnieździe (1) osadzone są pręty (4) połączone z podporą (5) za pomocą sworznia (6). (2 zastrzeżenia)

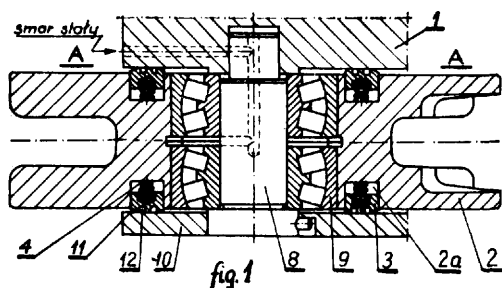
F16C P. 218137 03.09.1979
E21C
F16J

Piotrowicka Fabryka Maszyn „Famur”, Katowice, Polska (Stefan Ulczok, Andrzej Błażewicz, Stefan Błaszkiwicz).

Urządzenie uszczelniające

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uszczelnienia łożysk kulkowych osadzonych na kole łańcuchowym.

W tym celu na powierzchniach bocznych koła łańcuchowego (2) osadzono w rowkach (2a) pierścienie uszczelniające (3) przesuwne na kołkach (5) i dociskane sprężynami (4). Pierścień uszczelniający (3) ma fazę wprowadzającą (11), w której wykonano wyjęcia (13) dla zabezpieczenia pierścienia (3) przed wypadnięciem, przytrzymywany trzema wkrętami (6). (3 zastrzeżenia)

F16D P. 217463 28.07.1979

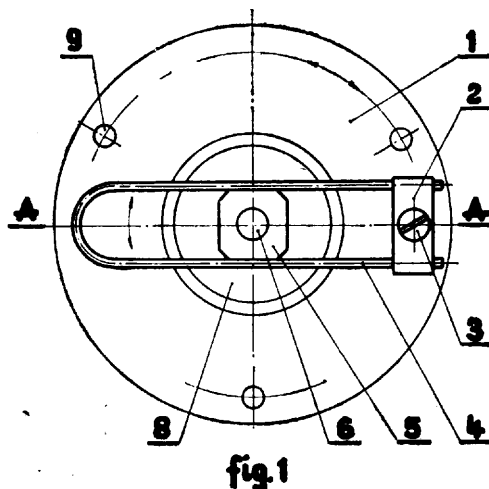
Kombinat Urządzeń Mechanicznych „Bumar-Łabędy”, Zakład Maszyn Budowlanych, Głogów, Polska (Józef Makarewicz).

Sprzęgło przeciążeniowe

Przedmiotem wynalazku jest sprzęgło przeciążeniowe mające zastosowanie we wszelkiego rodzaju napędach czułych na uszkodzenie mechanizmów wchodzących w skład automatyki przemysłowej w wielu gałęziach przemysłu.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zmniejszenia tarcia występującego pomiędzy elementami sprzęgła.

Sprzęgło ma ruchomy zabierak (1) napędowy, który połączony jest za pomocą sworznia (3) i oprawki (2) z elementem (4) sprężystym. Element (4) sprężysty swymi wewnętrznymi powierzchniami ramion stale współpracuje z kamieniem (5), trwale osadzonym na osi (6) sztywno przytwierdzonego potencjometru (8). (5 zastrzeżeń)

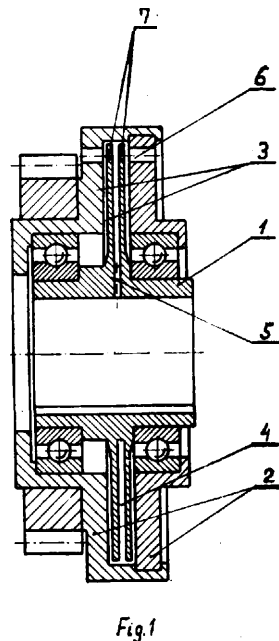

F16D P. 218067 30.08.1979

Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Jadwiga Michalak, Bolesław Michalak, Andrzej Auguściński)

Sprzęgło cierne tarczowe sterowane płynem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie skonstruowania tarczowego przeciążeniowego sprzęgła samorozłączalnego, sterowanego za pomocą płynu, nie zawierającego elementów przesuwnych.

Sprzęgło cierne tarczowe, sterowane płynem, składające się z korpusu i osadzonej w nim obrotowo piasty, do której zamocowana jest szczelnie para sprężystych tarcz ściernych, a przestrzeń pomiędzy tarczami tej pary jest połączona z kanałem (5) dla płynu doprowadzanego pod ciśnieniem, charakteryzuje się tym, że w co najmniej jednej tarczy (3) sprzęgła, w takiej samej odległości od osi sprzęgła jak kanał odpływowy (6) wykonany w przyporządkowanej tej tarczy ścianie bocznej komory roboczej (4) sprzęgła, usytuowany jest co najmniej jeden otwór (7). (2 zastrzeżenia)

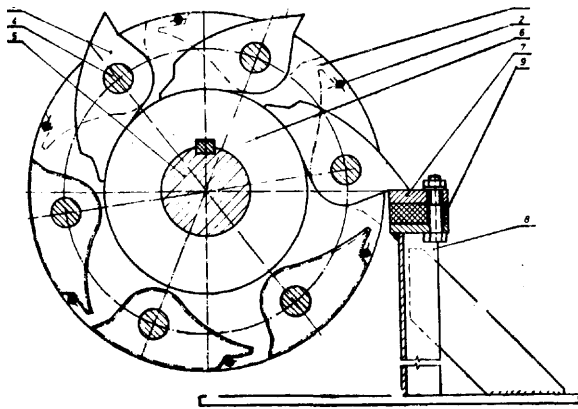
F16D P. 222760 T 15.03.1980

Elektrownia Turów, Bogatynia, Polska (Henryk Gawroński, Ryszard Dłużniakiewicz, Leszek Sosnowski).

Hamulec zapadkowy

W hamulcu zapadkowym według wynalazku, zapadki (3) osadzone są mimośrodowo na sworzniach (4) między tarczami (1) przymocowanymi do pierścienia osadczego (6) na wale (5) urządzenia. Mimośrodowość osadzenia zapadek (3) umożliwia wykorzystanie działania siły odśrodkowej, która podczas obrotów wału w cyklu pracy powoduje unoszenie ich części biernej, a tym samym część aktywna wsuwa się między tarcze (1). Wysunięciu się części biernej zapadki (3) poza obwód tarcz (1) zapobiega kołek ograniczający (2) umieszczony między tarczami. Po zatrzymaniu wału (5) część bierna zapadki (3) opada na pierścień osadczy (6), a część aktywna zostaje wysunięta poza obwód zewnętrzny tarcz (1) i w momencie zaistnienia ruchu wstecznego wału (5) opiera się o kowadło blokujące (8), tym samym uniemożliwia dalszy wsteczny obrót wału.

Hamulec według wynalazku znajduje zastosowanie wszędzie tam, gdzie istnieje możliwość wystąpienia samoistnego ruchu wstecznego wału urządzenia pod wpływem obciążenia eksploatacyjnego. (3 zastrzeżenia)

F16D P. 222894 T 21.03.1980

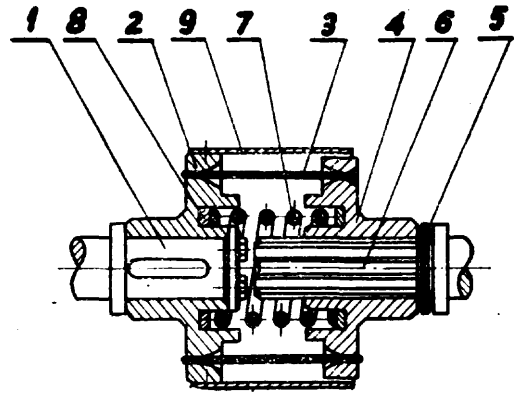
Wyższa Szkoła Inżynierska im. J. Gagarina, Zielona Góra, Polska (Felix Szlęzak, Zygmunt Ciesielski).

Sprzęgło nierozłączne, podatne

Przedmiot wynalazku jest przeznaczony do łączenia dwóch wałów przenoszących zmienny moment obrotowy.

Sprzęgło zbudowane jest z dwóch tarcz (2, 4), z których jedna (2) osadzona jest na napędowym wale (1), a druga (4) zaś przemieszcza się na wielowypuszcie wału napędzanego (6). Tarcze (2, 4) połączone są ze sobą co najmniej dwoma cięgłami (3) przenoszącymi ruch obrotowy. Pomiedzy tarczami (2, 4) w osi wałów (1, 6) umieszczona jest co najmniej jedna sprężyna (7) o charakterystyce zależnej od wielkości momentu obrotowego. Wielowypust wału napędzanego (6) może mieć kształt linii śrubowej o kącie pochylenia zawartym pomiędzy 0° i 45°.

Sprzęgło umożliwia otrzymanie dużego kąta obrotu tarcz względem siebie, zapewnia dużą swobodę przesunięć i odchyień łączonych wałów. (1 zastrzeżenie)

F16D P. 222931 T 21.03.1980

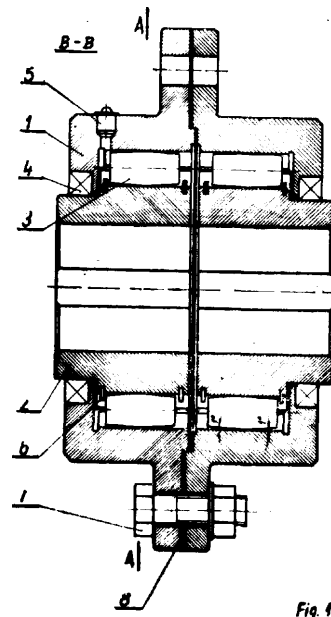
Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Stefan Hofman, Waldemar Witkowski).

Sprzęgło mechaniczne kołnierzowe

Przedmiot wynalazku ma zastosowanie w napędach mechanicznych, wszędzie gdzie istnieje konieczność stosowania sprzęgieł nierozłącznych, wychylnych, zwłaszcza przy dużych obciążeniach.

Sprzęgło składa się z dwóch tarcz osadzonych przesuwnie na tulejach.

Istota wynalazku polega na tym, że między tarczami (1) a tulejami (2) znajdują się robocze wałki (3) dwustronnie stożkowe o pochyleniach od 30' do 2°, przy czym wałki te (3) umieszczone są w półwalcowych gniazdach wykonanych w tarczach (1) i tulejach (2). Gniazda te po złożeniu stanowią otwory cylindryczne. (1 zastrzeżenie)

F16F P. 217668 08.08.1979

Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Marian Dobry, Czesław Cempel).

Wibroizolator

Wibroizolator siłowo-przemieszczeniowy przeznaczony do ochrony przeciwdrganiowej stanowisk pracy, zwłaszcza siedzisk operatorów pojazdów mechanicznych.

nych, pomostów operatorów dużych obrabiarek oraz stolików pod precyzyjną aparaturę pomiarową zbudowany z korpusu, sworznia, dźwigni dwuramiennych i sprężyny, charakteryzuje się tym, że w korpusie (1) osadzony jest suwliwie za pomocą tulejek (2) roboczy sworzień (3) o ruchu **posuwisto-zwrotnym**, natomiast na nim osadzona jest symetryczna krzywka (4) o dwóch roboczych krzywiznach (5), do których przylegają dociskowe rolki (6) łożyskowane za pośrednictwem łożysk tocznych w końcach dłuższych ramion (7) dwóch dwuramiennych dźwigni (8), przy czym dłuższe ramiona (7) stanowią również prowadnice dla dociskowych rolek (6), zaś dźwignie (8) osadzone są obrotowo za pomocą tocznych łożysk (9) w korpusie (1), przy czym końce krótszych ramion (10) dźwigni (8) zaopatrzone są w obrotowo w nich zamocowane za pomocą łożysk tocznych talerzyki (11) stanowiące podpory dla jednej ściskanej sprężyny (12) ponadto zaś robocze krzywizny (5) krzywki (4) określone są w układzie współrzędnych prostokątnych (x, y) tak przyjętym, że oś odciętych (x) pokrywa się z osią roboczego sworznia (3) i skierowana jest w stronę sprężyny (12) zaś równanie parametryczne odciętych (x) jest różnicą stałej (C) określonej przez przyrównanie równania odciętych (x) do zera dla położenia równoległego dłuższych ramion (7) dźwigni (8) względem osi symetrii, a więc dla kąta obrotu (φ) dźwigni równego zero, przy czym od stałej (C) odejmuje się łączną sumę kolejnych wyrażen, z których pierwsze stanowi iloczyn długości dłuższego ramienia (R) dźwigni i cosinusa kąta obrotu dźwigni, drugie zaś jest stosunkiem iloczynu podwojonego współczynnika sztywności (k) sprężyny i długości krótszego ramienia (r) dźwigni pomnożonego przez różnicę między długością początkową (l_0) swobodnej sprężyny, a odległość (d) punktów osadzenia dźwigni w korpusie, oraz sinus kąta określonego jako różnica pomiędzy sumą kąta obrotu (φ) dźwigni i kąta (γ) między ramionami dźwigni, a wartością 180° , przy czym

iloczyn ten stanowi licznik **ułamka**, do wartości stałej zaprojektowanej siły oddziaływania $\langle P \rangle$ wibroizolatora, natomiast trzecie wyrażenie stanowi ułamek, którego licznik jest iloczynem podwojonego współczynnika sztywności (k) sprężyny i kwadratu długości krótszego ramienia $\langle r \rangle$ dźwigni oraz cosinusa podwojonego kąta określonego jako różnica pomiędzy sumą kąta obrotu (φ) dźwigni i kąta (γ) między ramionami dźwigni, a wartością 180° , zaś mianownikiem ułamka jest wartość stałej, zaprojektowanej siły oddziaływania (P) wibroizolatora, natomiast równanie parametryczne rzędnej (y) wyraża się różnicą pomiędzy połową odległości $\left(\frac{d}{2}\right)$ punktów osadzenia dźwigni w korpusie, a iloczynem długości dłuższego ramienia (R) dźwigni i sinusa kąta obrotu (φ) dźwigni.
(1 zastrzeżenie)

F16H
G01D

P. 217938

23.08.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Metrologii Elektrycznej „Mera-Lumel”, Zielona Góra, Polska (Jerzy Bąkowski).

Mechanizm przełączania prędkości w przekładniach zębatych zygzakowych

Przedmiotem wynalazku jest mechanizm przełączania prędkości w przekładniach zębatych zygzakowych, mających zastosowanie w urządzeniach mechaniki precyzyjnej.

Mechanizm według wynalazku składa się z zespołów par dźwigni (1 i 2) połączonych ze sobą przegubem (3), z przełączników klawiszowych (15) złożonych z klawisza (16), popychacza (17) i sworznia (18) oraz z urządzenia zabezpieczającego mechanizm przed równoczesnym włączeniem dwóch kół zębatych (6) w postaci pojemnika (19) z kulkami (20). Para dźwigni (2) jednym końcem jest osadzona obrotowo na osi (4) umieszczonej we wsporniku ryglującym (5) i odciągana sprężyną (12) połączoną z korpusem (13). Drugi koniec pary dźwigni (1) z kołem zębatym (6) przesuwając się po wewnętrznej powierzchni wspornika ryglującego (5) wchodzi pod zaczep (14). (3 zastrzeżenia)

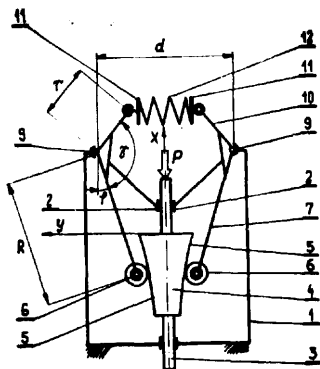

Fig. 1

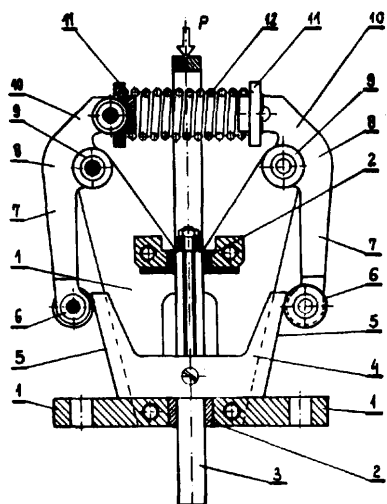

Fig. 2

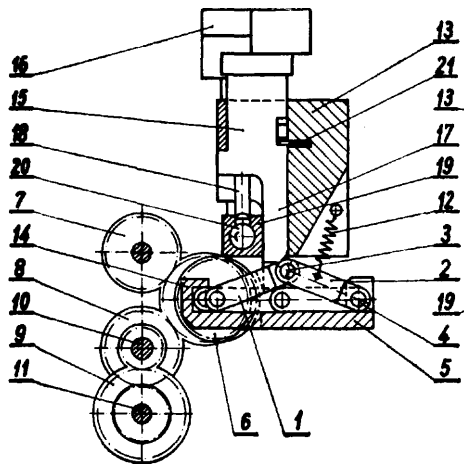

Fig. 1

F16H
B23Q

P. 218022

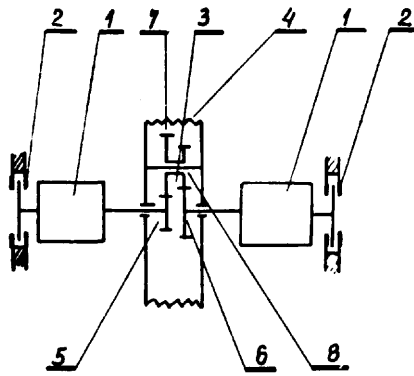
28.08.1979

Zakłady Przemysłu Metalowego H. Cegielski, Poznań, Polska (Andrzej Łukaszewicz).

Wielostopniowy napęd planetarny

Przedmiotem wynalazku jest wielostopniowy napęd planetarny, służący do uzyskania określonego szeregu obrotów, znajdujący zastosowanie w reduktorach i skrzynkach przekładniowych zwłaszcza obrabiarek. Napęd posiada najkorzystniej dwa wielostopniowe dwukierunkowe źródła napędu z hamulcami, napędzające przekładnię planetarną z odpowiednio dobra-

mi przełożeniami, tworzącymi wraz z odpowiednimi
rtościami obrotów źródeł napędu wymagany szę-
g obrotów na elemencie wyjściowym przekładni pla-
tarnej. (1 zastrzeżenie)

F16K P.217297 20.07.1979

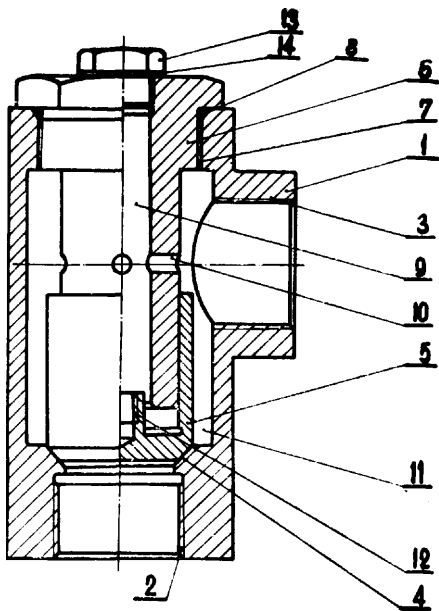
yka Maszyn Wiertniczych i Górniczych „GLI-
NIK”, Gorlice, Polska (Andrzej Kamiński, Tadeusz
damczyk).

Zawór zwrotny

Przedmiotem wynalazku jest zawór zwrotny soso-
any w układzie pneumatycznego sterowania, zwałsz-
a sprężarka na rurociągu tłoczącym.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia trwa-
łości zaworu.

Zawór zwrotny ma trzpień (6) z otworem wzdłuż-
nym (9) połączonym co najmniej jednym otworem po-
przecznym (10) z komorą wylotową (11). Grzybek (5)
wykonany jest z lekkiego materiału, najkorzystniej
z tworzywa sztucznego i osadzony jest przesuwnie na
trzpieniu (6). (1 zastrzeżenie)

F16K P. 218146 05.09.1979

Przemysłowy Instytut Elektroniki, Warszawa, Pol-
ska (Kazimierz Derecki, Tadeusz Radzikowski).

Zawór dwupołożeniowy trójdrogowy do czynników agresywnych

Zawór dwupołożeniowy trójdrogowy do czynników
agresywnych, stosowany w procesach technologicz-
nych składa się z korpusu (1), wewnątrz którego znaj-
duje się droga wejściowa (A) odcinana grzybkiem
i drogi (B), (C) umożliwiające płukanie wnętrza za-
woru czynnikiem obojętnym. (1 zastrzeżenie)

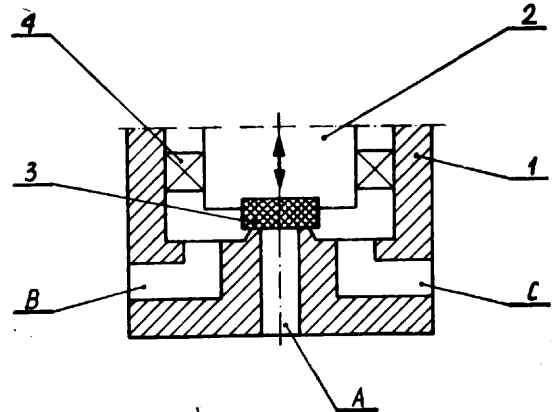

fig. 1

F16K P. 218188 06.09.1979

Zakłady Urzędów Naftowych „Naftomet”, Krosno,
Polska (Janusz Stanisław, Tadeusz Kandefor, Jan Sołty-
sik, Andrzej Piotrowski).

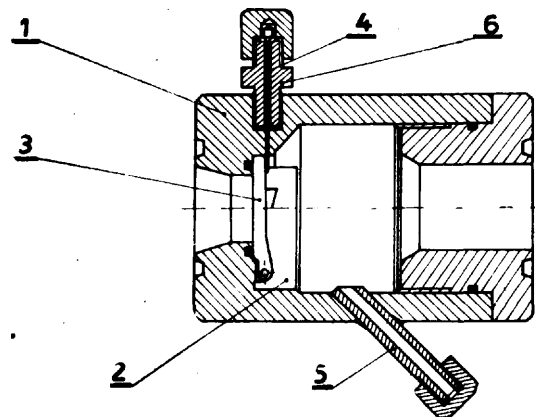
Cięśniowy zawór klapowy

Wynalazek służy do zabezpieczenia układów przepły-
wowych przed niepożądanym wzrostem ciśnienia.

Zawór klapowy składa się z obudowy (1), która
w miejscu odchylenia kłapy (3) posiada wybranie (2)
umożliwiające doprowadzenie kłapy (3) do stanu rów-
nowagi stałej. W obudowie (1) znajduje się króciec
dolny (5) usytuowany pod kątem 45° do kłapy (3) po-
zostającej w pozycji szczelności zaworu oraz króciec
górny (6) pozwalający na wielokrotną wymianę kołka
ścianowego (4).

Zawór znajduje zastosowanie szczególnie w ukła-
dach upustowych urządzeń wiertniczych.

(1 zastrzeżenie)

F16K P. 218300 12.09.1979
F23J

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 196311

Biuro Projektowo-Badawcze Budownictwa Ogólne-
go „Miastoprojekt-Wrocław”, Wrocław, Polska (Zbi-
gniew Ziółkowski, Zbigniew Milcarz).

Przepustnica do zamykania wylotu spalin w kominie

Przedmiotem wynalazku jest przepustnica do regulowania wylotu spalin w kominie.

Przepustnica według wynalazku posiada w ścianie (8) rurowego przewodu (2) w płaszczyźnie styku (13) zamykającej tarczy (3) z uszczelniającym pierścieniem (5) dużą ilość otworów (9) osłoniętych po zewnętrznej stronie ściany (8) zamkniętą komorą (6) wypełnioną sprężonym powietrzem. Od wewnętrznej strony ściany (8) otwory (9) są osłonięte uszczelniającym pierścieniem (5) wykonanym w postaci osłony z wylotową szczeliną (10) skierowaną na obrzeże (11) zamykającej tarczy (3). (1 zastrzeżenie)

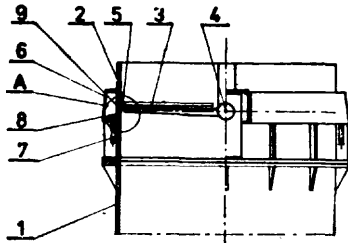

FIG. 1

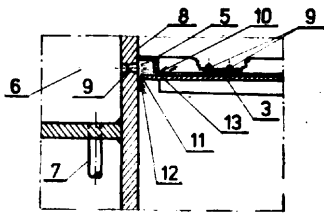

FIG. 2

F16K

P. 222841 T

18.03.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Mechanizacji Produkcji Zwierzęcej „Meprozet”, Gdańsk, Polska (Tadeusz Bujko, Teodozy Durkiewicz, Stanisław Stężała, Witold Orszewski, Zbigniew Grabowski, Roman Bucholc).

Rurowy zawór odcinający

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie dozowania płynnej karmy z przewodu głównego do koryt dla zwierząt, bez pozostawiania resztek karmy w przewodzie odpływowym, za pomocą zaworu montowanego bezpośrednio na przewodzie głównym.

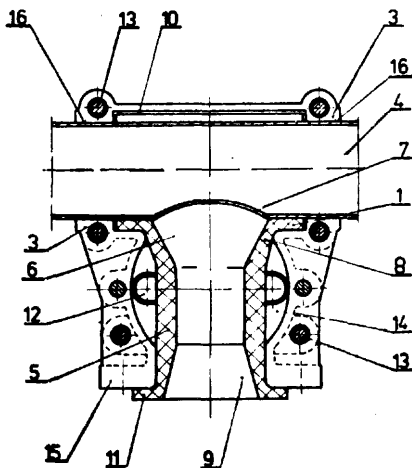

Fig. 1

Rurowy zawór odcinający według wynalazku składa się z umieszczonego w dwudzielnej obudowie (3) elastycznego przewodu głównego (1) i połączonego z nim poprzez łącznik (6) przewodu odpływowego (5), przy czym przewód główny (1) posiada rozciętą wzdłużnie ściankę i obejmuje wraz z dwudzielną obudową (3) rurę zasilającą (4). Wlot łącznika (6) umieszczony jest pod otworem odpływowym (7). Przewód odpływowy (5) jest zwierany w pobliżu otworu odpływowego (7), korzystnie w miejscu połączenia łącznika (6) z przewodem odpływowym (5).

W odmianie wykonania przewód odpływowi zamiast zabezpieczenia kołnierzowego posiada zakończenie cylindryczne z wybraniem dla osadzenia rury odpływowej, oraz pierścieniowym zgrubieniem osadzonym w wybraniu obudowy.

Rura odpływowa mocowana jest powierzchniami mocującymi, równomiernie przylegającymi do zewnętrznej powierzchni tej rury. (6 zastrzeżeń)

F16K

P. 222858 T

18.03.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Mechanizacji Produkcji Zwierzęcej „Meprozet”, Gdańsk, Polska (Tadeusz Bujko, Teodozy Durkiewicz, Stanisław Stężała, Witold Orszewski, Zbigniew Grabowski, Zbigniew Sochalcki).

Wielokierunkowy zawór odcinający

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wielokierunkowego dozowania płynnej karmy z przewodu głównego do koryt dla zwierząt, bez pozostawiania resztek karmy w przewodzie odpływowym.

Wielokierunkowy przewód odcinający według wynalazku posiada umieszczoną w dzielonej obudowie (8) elastyczną wkładkę (1), która ma przewody odpływowe (3), połączone z przewodem głównym (2) poprzez łączniki (4), które są zwierane w pobliżu przewodu głównego (2), korzystnie w miejscu połączenia łącznika (4) z przewodem odpływowym (3), przy czym łącznik (4) ma postać stożka w płaszczyźnie wzdłużnej przewodu głównego (2) i elipsy w przekroju poprzecznym łącznika (4), a wysokość stożka zawarta jest korzystnie w granicach 0,3–0,5 średnicy wewnętrznej przewodu głównego (2), natomiast grubość ścianek bocznych (5) łącznika (4) zwiększona jest narastająco w kierunku połączenia z przewodem odpływowym (3) a w miejscu zginania ścianek (5) posiadają dodatkowe pogrubienia. (3 zastrzeżenia)

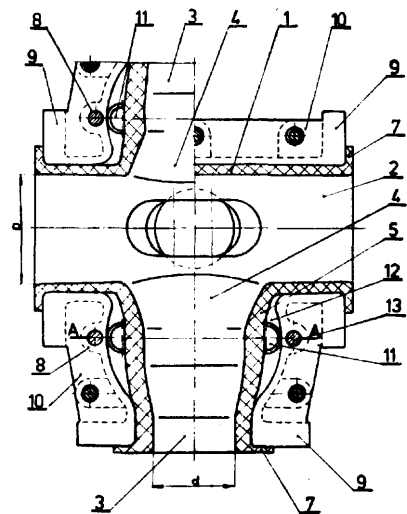

Fig. 1

F16K
E03B

P. 222919 T

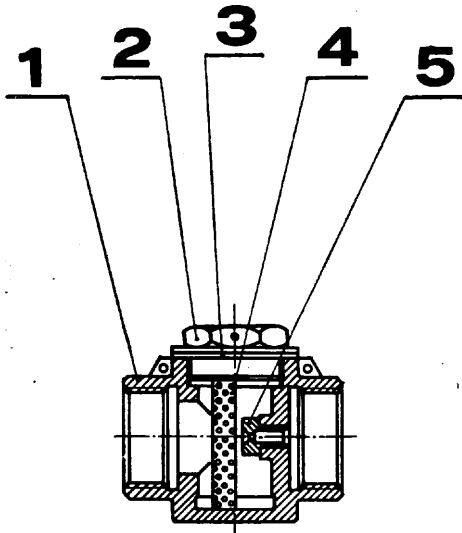
22.03.1980

„PREDOM-METRON” Zakłady Maszyn Biurowych, Toruń, Polska (J. Leszek Halborn, Ryszard Migelski).

Przyrząd ograniczający przepływ cieczy, zwłaszcza wody pitnej w wodociągu

W sztywnym korpusie (1) połączonym przelotowo z wodociągiem są umieszczone na drodze przepływającego strumienia cieczy: sito (4) i dysza (5). Otwór w korpusie (1) umożliwiający wyjmowanie sita i dyszy jest zamykany pokrywą (2) z uszczelką (3).

Przyrząd znajduje zastosowanie dla ograniczenia poboru wody z sieci wodociągowej. (3 zastrzeżenia)

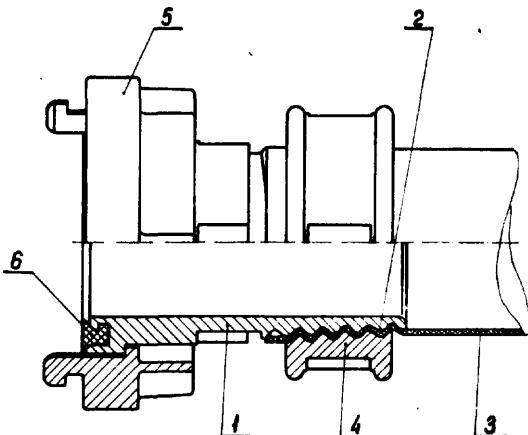

F16L A62C P. 217464 28.07.1979

Bielskie Zakłady Lin i Pasów „BEZALIN”, Bielsko-Biała, Polska (Tadeusz Ścibura, Wiktor Wawrzyński, Józef Solka, Marcin Heyman, Stanisław Dzień, Bogdan Gil).

Złącze do węży, zwłaszcza pożarniczych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia budowy złącza. Złącze według wynalazku służące do wielokrotnego szybkiego łączenia węży pożarniczych ma nacięty na stożkowej tulei (1) gwint (2) o zarysie gwintu okrągłego, korzystnie Edisonsa, współpracujący z nakrętką (4) o takim samym gwincie. Między powierzchniami gwintu w miejscu dokręcenia nakrętki (4) jest luz wynikający z grubości mocowanego węża (3). Nakręcenie nakrętki (4) powoduje dociskanie węża (3) na całej powierzchni naciętego gwintu (2) zapewniając całkowitą szczelność i właściwą wytrzymałość. (2 zastrzeżenia)

F16L P. 218265 11.09.1979

Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin, Pątnów, Polska (Józef Weber, Manfred Szopa, Kazimierz Banasiak, Ewald Pospiech).

Sposób odciążenia obszarów połączeń króćcowych o nadmiernej koncentracji naprężeń oraz elementy do stosowania tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest sposób odciążenia obszarów połączeń króćcowych o nadmiernej koncentracji naprężeń oraz elementy do stosowania tego sposobu. Sposób odciążenia obszarów połączeń króćcowych o nadmiernej koncentracji naprężeń według wynalazku polega na tym, że żądaną obniżkę naprężeń w obszarze połączenia króćca z płaszczem walczaka uzyskuje się poprzez zastosowanie elementu wzmacniającego z membranami i obciążenie utworzonej przestrzeni ciśnieniem od 0,2 do 1 ciśnienia panującego w walczaku. Element wzmacniający (3) wykonany z blachy w postaci komory (11) posiada w miejscu przylegania do płaszcza walczaka membrany (7) i (8) z blachy.

Przestrzenie (11) elementów wzmacniających (3) łączone są ze sobą za pomocą przewodów rurowych (12). (3 zastrzeżenia)

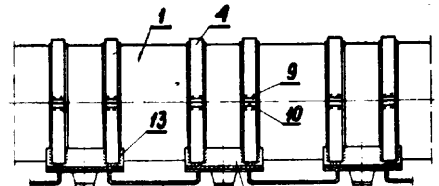

Fig. 1

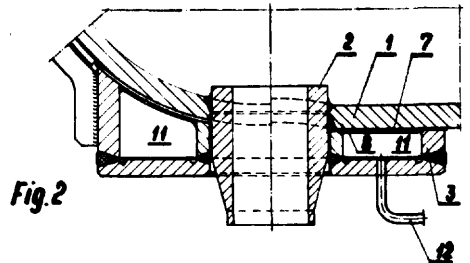

Fig. 2

F16L P. 218290 12.09.1979

Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica, Kraków, Polska (Borys Mikułowski, Ludwik Błaż, Bronisław Augustyn, Bonifacy Dawidowicz, Adam Urbańczyk, Aleksander Karcz, Andrzej Piotrowski).

Sposób wykonania rury dla katalitycznej konwersji węglowodorów

Przedmiotem wynalazku jest sposób wykonania rury dla katalitycznej konwersji węgla polegający na tym, że wyboconą rurę tną się na proste odcinki palnikiem elektrycznym z wydmuchem ciekłego metalu z kotliny cięcia. Odcinki rury wykazujące wyboczenie wygrzewa się w temperaturze od 1100 do 1750°K i prostuje na gorąco. Obie krawędzie każdego odcinka rury fazuje się i podtacza. Przystawiając skrajne odcinki rury do części środkowej zaś środkowe na zewnątrz układa się nową rurę, której poszczególne odcinki spawają się elektrycznie. (1 zastrzeżenie)

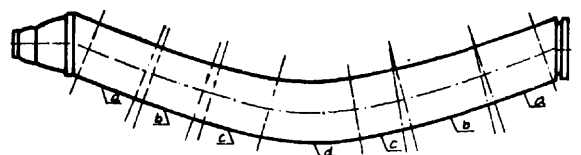

Fig. 1.

F16L
E02F

P. 222744 T

15.03.1980

Biuro Projektów Budownictwa Morskiego „Bimor”, Szczecin, Polska (Antoni Więch, Michał Kłaczkiwicz).

Połączenie elastyczne rur refulacyjnych

Przedmiot wynalazku ma zastosowanie przy rurociągach refulacyjnych pływających, odprowadzających urobek pogłębiarki. Polega ono na tym, że wzdłuż elastycznego złącza (1) z metalowymi kołnierzami (2) na obu końcach są usytuowane w płaszczyźnie pionowej dwa ciągnia (3) jedno pod, a drugie nad elastycznym złączem. Ciągna są zamocowane końcami na kołnierzach pierścieniowych (4), które osadzone są obrotowo na kołnierzach stałych (5) rur refulacyjnych (6). Wewnętrzna średnica kołnierzy pierścieniowych (4) jest mniejsza od zewnętrznej średnicy metalowych kołnierzy (2) elastycznego złącza, przez co stanowią one ścianki oporowe dla kołnierzy pierścieniowych, które wyposażone są przy tym w obciążniki (7) zapewniające stałe utrzymywanie się ciągnów w płaszczyźnie pionowej. (3 zastrzeżenia)

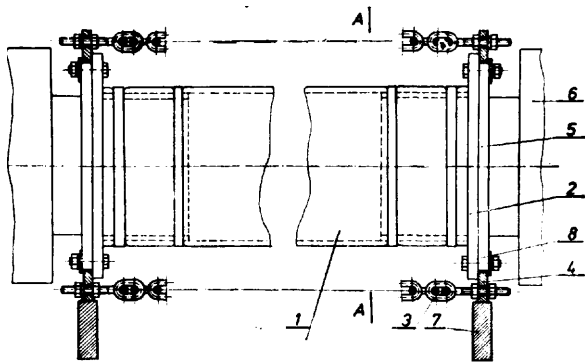

Fig. 1

F16L
F22B

P. 224076 T

06.05.1980

Elektrownia Turów, Bogatynia, Polska (Czesław Jędrusyna, Zenon Gołębski, Włodzimierz Kaluba, Janusz Jaworski).

Sposób wzmocnienia stref przykrócowych naczyń ciśnieniowych oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest sposób wzmocnienia stref przykrócowych w cylindrycznych naczyniach ciśnieniowych oraz urządzenie do stosowania tego sposobu.

Sposób wzmocnienia stref przykrócowych króćców (1) w cylindrycznych naczyniach ciśnieniowych a zwłaszcza walczkach kotłowych (2) polega na odciążeniu zagrożonych stref za pomocą pierścieni (3) dociskanych do płaszcza walczaka (2) poprzez pierścienie (5), (6) i belki (7) przez napięcie ciągnów (11). Dla wywołania wymaganego w ciągnach (11) napięcia i wywarcia nacisku pierścienia (3), w strefie przykrócowej króćca (1) wykorzystuje się śruby (10) i (13), natomiast dokładne przyleganie pierścienia (3) do strefy przykrócowej króćca (2) uzyskuje się przy pomocy wykładziny żelbetonowej (12). Zmniejszenie gradientów temperaturowych w strefach przykrócowych uzyskuje się dzięki zastosowaniu koszulek (17). Urządzenie służące do wzmocnienia stref przykrócowych króćców (1) składa się z pierścieni (3), (5) i (6), ciągnów (11) oraz śrub (10) i (13).

Wstępny docisk pierścienia (3) do płaszcza walczaka (2) odbywa się za pomocą śrub (10) natomiast końcowy docisk odbywa się z pomocą śrub (13) przez wkręcenie w nagwintowane otwory pierścienia (5).

(3 zastrzeżenia)

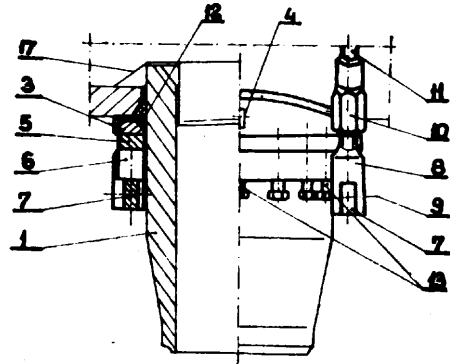

Fig. 5

F16M
F16S
B63B

P. 218125

03.09.1971

Centrum Techniki Wytwarzania Przemysłu Okreutowego „PROMOR”, Gdańsk, Polska (Eugeniusz Malinowski, Marian Pluta, Jerzy Krawczuk, Mieczysław Kotecki, Eugeniusz Skrzykowski, Wacław Czuchowski).

Sposób produkcji przestrzennych konstrukcji stalowych

Sposób produkcji przestrzennych konstrukcji stalowych, których co najmniej jedna powierzchnia jest płaska, polega na tym, że wytwarza się je na linii prefabrykacyjnej, złożonej z wyspecjalizowanych stanowisk i urządzeń. Urządzenia te służą do prowadzenia w sposób zmechanizowany operacji montażu i spawania elementów konstrukcji, szczególnie usztywnień wewnętrznych. Usztywnienia wewnętrzne są kompletowane i ustawiane w specjalnych pojemnikach, przed podaniem ich do urządzeń montażowych.

(5 zastrzeżeń)

F21L

P. 218138

14.09.1979

Kopalnia Węgla Kamiennego „Szczygłowice”, Knurów, Polska (Karol Kilka, Stefan Rusinowski).

Zamek zabezpieczający górnica lampę akumulatorową nahełmną przed jej niepożądanym otwarciem

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie niepożądanego otwarcia na dole w kopalni górniczej, akumulatorowej lampy nahełmnej.

Zamek według wynalazku stanowi obejma (1) wykonana z pręta, korzystnie metalowego i wymodelowana do kształtu pokrywy lampy (2) oraz metalowy

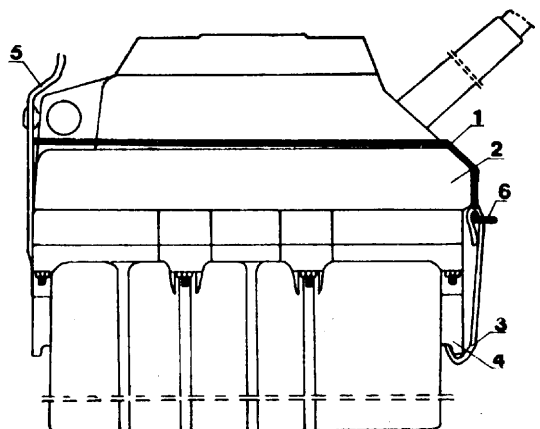

Fig. 1

Składa się ona z samego pojemnika reakcyjnego (5) będącego jej korpusem i nakrętki szczelnej (9) osadzonej na nim w połączeniu szczelnym gwintowym (10). W dolnej części ma ona szyjkę (11) zamkniętą podobnie w połączeniu szczelnym rozłącznym najkorzystniej gwintowym (12) poprzez korek dolny (13) i uszczelnienie płaskie (14). Pojemność użyteczna V_{u1} pojemnika (1) w stosunku do pojemności użytecznej V_{u2} pojemnika reakcyjnego (5) i jego nakrętki szczelnej (9) pozostaje w stosunku najkorzystniejszej 1:2. Pojemność całkowita V_{c1} pojemnika (1) do pojemności użytecznej V_{u1} tego pojemnika jest utrzymywana w najkorzystniejszym stosunku **1,3:1,0** a pojemność całkowita V_{c2} pojemnika reakcyjnego (5) i jego nakrętki szczelnej (9) razem wziętych w stosunku do ich pojemności użytecznej V_{u2} jest utrzymywana w najkorzystniejszym stosunku jak **1,1:1,0**. (1 zastrzeżenie)

F24J P. 222437 T 03.03.1980
A62B

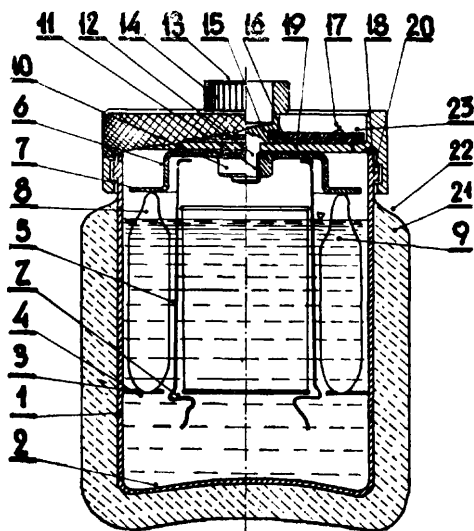
Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 222435

Wyższa Szkoła Morska w Gdyni, Gdynia, Polska (Adolf Fiałkiewicz, Stefan Kawiak, Zenon Michałowski, Andrzej Jaeszke).

Naczynie reakcyjne do chemicznego podgrzewania małych ilości mediów płynnych w ratownictwie, zwłaszcza morskim

Naczynie reakcyjne do chemicznego podgrzewania małych porcji mediów płynnych w ratownictwie, zwłaszcza morskim, charakteryzuje się tym, że składa się z cylindrycznego zbiornika reakcyjnego (1), z dnem (2), zaopatrzonego wewnątrz w osadzony element osadczy (3), zwłaszcza pierścień perforowany, z osadczymi otworami (1). We wnętrzu pierścienia są umieszczone sprężyste elementy osadcze (5), ukształtowane na wolnych końcach w postać zbliżoną do litery „z” i drugim końcem zakotwiczone w ruchomym pierścieniu dociskowym talerzowym (6). Ma on obniżony kołnierz (7), kontaktujący się w położeniu „gotowe do użycia” bezpośrednio z wierzchołkami ampułek (8 i 9), mieszczących sproszkowane substraty reakcji egzotermicznej podgrzewania.

Pierścień talerzowy (6) jest osadzony za pośrednictwem piasty (10) na kształtowej śrubie pociągowej (12), mającej pokrętko koronowe (13) oraz rowek (15) współpracujący z dwudzielnym kołnierzem (16) oporowym. Jest on zamocowany do zakrętki (19) mającej osadzoną w rowku pierścień przylgowo-uszczelniającą (18). Zakrętka jest umocowana na górnej części obwodu zbiornika (1), najkorzystniej poprzez zaczep bagnetowy (20). (1 zastrzeżenie)

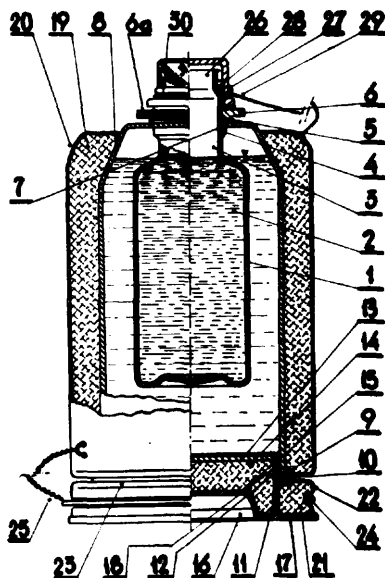
F24J P. 222438 T 03.03.1980
A62B

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 222435

Wyższa Szkoła Morska w Gdyni, Gdynia, Polska (Adolf Fiałkiewicz, Stefan Kawiak, Zenon Michałowski, Andrzej Jaeszke).

Naczynie reakcyjne do chemicznego podgrzewania małych ilości mediów płynnych w ratownictwie, zwłaszcza morskim

Naczynie reakcyjne do chemicznego podgrzewania małych porcji mediów płynnych w ratownictwie/ zwłaszcza morskim charakteryzuje się tym, że składa się z cylindrycznego pojemnika butli (1) przeznaczonego na podgrzewane medium (2), której górna część ukształtowana w postaci wydłużonej szyjki (3) o zmniejszonej średnicy jest osadzona za pośrednictwem wykonanego na niej kołnierza oporowego (4) oraz luźnej uszczelki elastycznej (5) i pierścieniowego łącznika gwintowego (6) w otworze górnym (7) cylindrycznego naczynia reakcyjnego (8). Naczynie (8) ma dolną część zaopatrzoną w wywinęty na zewnątrz kołnierz oporowo-uszczelniający (9), współpracujący przez elastyczne uszczelnienie z podobnym kołnierzem (11) denka (12). Denko (12) jest ukształtowane w postać jednolitą budowy kubka, zamkniętego od wewnątrz szczelnie nierozłącznie przykrywają (13) i wypełnionego wewnątrz wypełniaczem izolacyjnym (14). W spodniej części denko ma kształt czaszy (15) z umocowanym w niej pojedynczym prętem (16), stanowiącym pokrętko denka oraz z poszerzoną podstawą (17) stanowiącą jego zewnętrzny kołnierz. Całość jest umocowana szczelnie w połączeniu łatworozłącznym w dolnej części naczynia reakcyjnego (8). (2 zastrzeżenia)

F24J P. 222439 T 03.03.1980
A62B

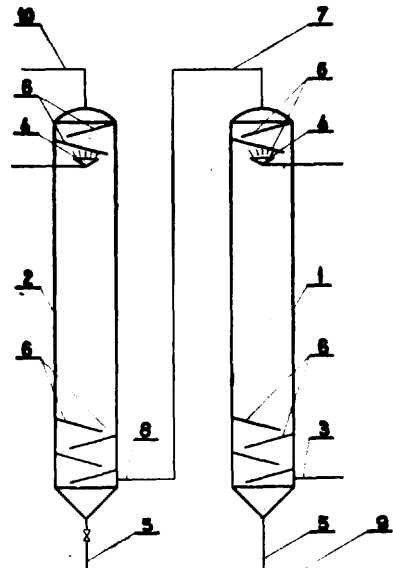
Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 222435

Wyższa Szkoła Morska w Gdyni, Gdynia, Polska (Adolf Fiałkiewicz, Stefan Kawiak, Zenon Michałowski, Andrzej Jaeszke).

Naczynie reakcyjne do chemicznego podgrzewania małych ilości mediów płynnych w ratownictwie, zwłaszcza morskim

Naczynie reakcyjne do chemicznego podgrzewania małych porcji mediów płynnych w ratownictwie, zwłaszcza morskim charakteryzuje się tym, że składa się ze zbiornika (1) o podwójnych ścianach przekroju

kołowym, mającego przestrzeń między ścianami utrzymaną w podciśnieniu uszczelnioną korkiem (2) z zaworem kompensacyjnym (3). Zbiornik ma dwie (4) osadzone podpory (5) pod naczynie (6) będące zbiornikiem medium płynnego poddawanego podgrzewaniu. Naczynie (6) jest elastycznie dociśnięte do podpór (5) przez sprężysty pierścień koronowy (7), wykonany z materiału elastycznego, **chemoodpornego** i zaopatrzony w liczne wycięcia konwekcyjne (8). Jest on wsparty o czoło piasty kształtowej (9), stanowiącej środkową część pokrywy (10) z kołnierzem centrującym (11) współpracującej poprzez pierścień przyłgowo-uszczelniający (12) ze szczególnie gładką powierzchnią dociskową (13) górnej części zbiornika (1). Pokrywa jest osadzona na zawiasie (14) i mocowana w położeniu „szczelnie zamknięte” przez dźwigniowy zaczep orczykowy (15) z **odrzućnym** pierścieniem oczkowym (16). Pokrywa ma wyłożony na jej zewnętrznej powierzchni materiał izolacyjny (17) w grubej warstwie, zabezpieczony przed uszkodzeniem mechanicznym zewnętrzną warstwą sztywną (18), przy czym piasta kształtowa (9) jest uszczelniona w stanie „gotowe do użycia” przez korek (19) mający poszerzone pokrętko zewnętrzne (20). (1 zastrzeżenie)

F26B

P. 217157

13.07.1979

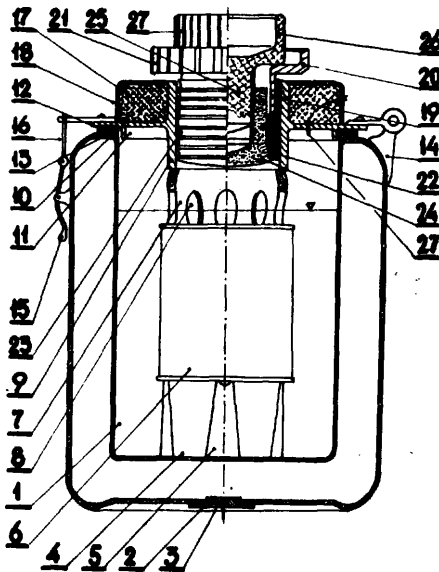
Ośrodek **Badawczo-Rozwojowy** Przemysłu Budowy Urządzeń Chemicznych „CEBEA”, Kraków, Polska (Kazimierz Trybalski).

Pneumatyczna suszarka **bębno wo** -korytowa

Przedmiotem wynalazku jest pneumatyczna suszarka **bębno wo**-korytowa przeznaczona do suszenia materiałów sypkich i włóknistych, w szczególności zaś wiórów i masy drzewnej stosowanych do produkcji płyt pilśniowych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji suszarki, która wyeliminuje zaleganie materiału suszonego oraz zapobiegnie powstawaniu „martwych” warstw materiału.

Suszarka według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma wykonane w formie szczelin ciągłych, dysze (1) oraz utworzone z perforacji bębna suszarki szczeliny (2) z mostkami (3). Dysze (1) są usytuowane w ścianie płaszcza (4) bębna suszarki wzdłuż jego tworzących i mają nastawne kierownice (5) gazu suszącego. (1 zastrzeżenie)

F25D
C10C

P. 217186

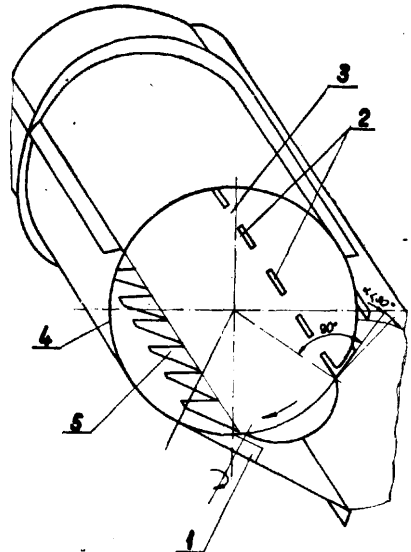
18.07.1979

Zakłady Koksownicze „Zabrze”, Zabrze, Polska (Franciszek Izdebski, Juliusz Olejnik, Lech Jagoda).

Sposób chłodzenia gazów i par

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiego sposobu, który pozwoli na wydłużenie czasu Pracy aparatury i poprawę jakości oleju.

Sposób chłodzenia gazów i par, szczególnie poreakcyjnych gazów i par z procesu utwardzania paku, prowadzony w chłodnicach bezpośredniego działania, połączonych szeregowo, charakteryzuje się tym, że chłodnice (1) i (2) mają u dołu i u góry półki (6) zabudowane kaskadowo pod kątem 210° i 330°, pod górnymi Półkami (6) zamocowane są urządzenia natryskowe (4) wprowadzenie gazów i par do chłodnic (1) i (2) następuje króćcami (3) i (8) pod pierwszą dolną półką (6). (2 zastrzeżenia)

F27D

P. 217167

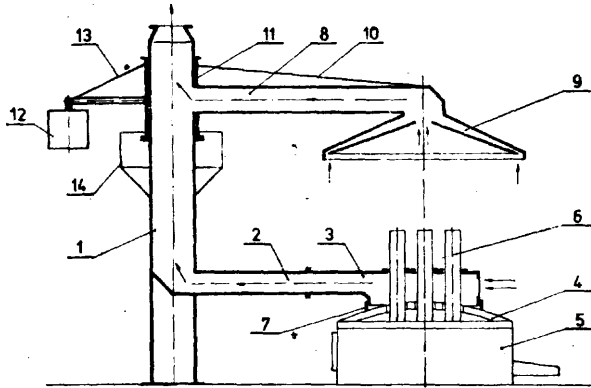
17.07.1979

Biuro Projektowo-Technologiczne Przemysłu Motoryzacyjnego „Motoprojekt”, Warszawa, Polska (Andrzej Ładeczki, Włodzimierz Petrow).

Urządzenie kołpakowo-okapowe do wyciągu spalin z elektrycznych pieców łukowych

Wynalazek **rozwiązuje** zagadnienie uproszczenia konstrukcji.

Urządzenie kołpakowo-okapowe do wyciągu spalin z elektrycznych pieców łukowych charakteryzuje się tym, że ma stały kołpak (3) osadzony na środkowej części sklepienia (4) pieca łukowego (5) z bocznym otworem dla wlotu powietrza. Najkorzystniej jest, **gdy** otwór ten jest usytuowany w osi rury odciągowej (2). Nad kołpakiem (3) jest zawieszony ruchomy okap (9). Najkorzystniej efekty osiąga się przy złączeniu tego okapu (9) za pośrednictwem rury odciągowej (8) z pionową kolumną (1), która jednocześnie stanowi konstrukcję nośną i kanał odciągowy urządzenia. (3 zastrzeżenia)

F27D

P. 218037

29.08.1979

Biuro Projektów Przemysłu Metali Nieżelaznych „BIPROMET”, Katowice, Polska (Leszek Wiprzycki, Kazimierz Widera, Stanisław Dziura, Tadeusz Nowaczyk).

Sposób wygrzewania wymurówki pieca zawieszinowego

Sposób według wynalazku ma zastosowanie w hutnictwie miedzi. Przed lub równocześnie z uruchomieniem palników (9) służących do wygrzewania pieca od wewnątrz, rozpoczyna się podgrzewanie spodu pieca za pomocą medium gazowego np. gorącego powietrza wprowadzanego kanałami (8) znajdującymi się pod trzonem (7) pieca, a do chłodzących kesonów (5) wprowadza się obiegowy czynnik grzewczy, korzystnie wodę. Proces suszenia wymurówki trzonu (7) pieca kontroluje się przez porównanie wilgotności powietrza wprowadzanego do wymurówki podwójnym pomiarowym kanałem (11) z wilgotnością powietrza wypływającego z tego kanału (11). (2 zastrzeżenia)

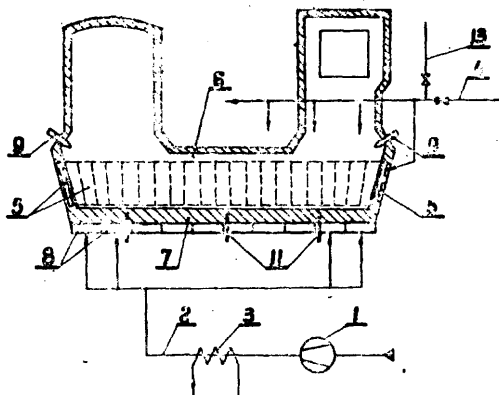

Fig. 1

F28D

P. 217145

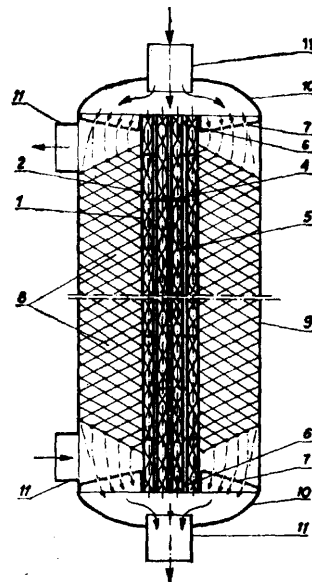
16.07.1979

Przedsiębiorstwo Produkcji Urządzeń Komunalnych, Poznań, Polska (Jerzy Buczkowski, Aleksander Franciszczak, Marian Bartol, Zygmunt Grzempa, Piotr Ambrosowicz, Stefan Błaszczak, Jerzy Popiak, Andrzej Leopold).

Wymiennik ciepła o mieszanym przepływie nośników ciepła

Wynalazek **rozwiązuje** zagadnienie **opracowania** takiej konstrukcji wymiennika, która przy zmniejszonych gabarytach pozwoli uzyskać zmniejszenie oporów przepływu, większą sprawność i niezawodność działania.

Wymiennik ciepła o mieszanym przepływie nośników ciepła ma w swej osi podłużnej najkorzystniej w środkowej części zamontowany zespół rur prostych (1), który utwierdzony jest w dwóch sztywnych ścianach sitowych (6). Wokół zespołu rur prostych (1) nawinięty jest zgodnie z linią śrubową zespół rur węzowniczy (8). Zespół rur prostych (1) usztywniony jest przegrodami krążkowymi (4), a ponadto wyposażony jest w kryzy (5) dławiące przepływ czynnika grzejnego płynącego przez środkową część wymiennika. Przegrody krążkowe (4) stanowią elementy intensyfikujące przepływ czynnika grzejnego. Wymiennik według wynalazku wykorzystać można w ciepłownictwie dla potrzeb centralnego ogrzewania, a zwłaszcza cieplej wody użytkowej. (2 zastrzeżenia)

F28F
B23K

P. 217178

16.07.1979

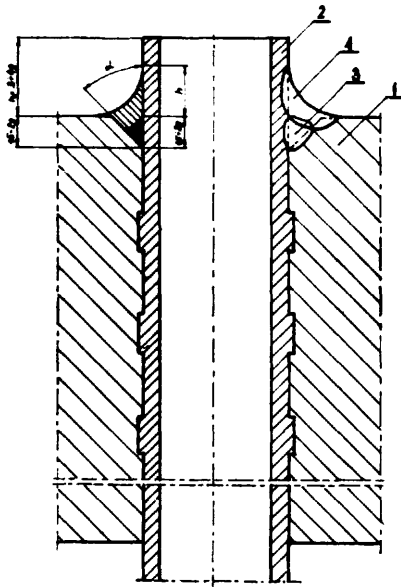
Zakłady Azotowe „Kędzierzyn”, Kędzierzyn-Koźle, Polska (Henryk Kowalski).

Połączenie rur z dnem sitowym aparatów, w których zachodzi wymiana ciepła

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia wytrzymałości i szczelności połączenia rur z dnem, zwłaszcza w aparatach pracujących w wysokich temperaturach i z przenikliwymi mediami.

Połączenie rur z dnem sitowym składa się z dna sitowego (1) z otworami na rury, rur (2) rozwalczonych w otworach i połączonych z dnem spoiną uszczelniającą (3) z materiału o dużej plastyczności oraz spoiną wytrzymałościową (4) wtopioną w materiał dna sitowego i rury tak, że zakrywa spoinę uszczelniającą (3).

Spoina uszczelniająca (3) spełnia rolę plastycznej uszczelki zapewniającej szczelność połączenia nawet w przypadku mikropęknięć spoiny wytrzymałościowej (4). (4 zastrzeżenia)

F41C

P. 217984

28.08.1979

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska, (Zbigniew Pączkowski, Janusz Ewertowski, Leszek Cybula).

Wyrzutnica granatów nasadkowych

Przedmiotem wynalazku jest wyrzutnica granatów nasadkowych.

Wyrzutnia zgodnie z wynalazkiem zawiera co najmniej dwa uchwyty (6, 7) karabinka (14), z których co najmniej jeden uchwyt (7) tylny połączony jest z amortyzatorem (9) osadzonym na kołyszce (5), zaś co najmniej jeden uchwyt (6) przedni osadzony jest suwliwie na kołyszce (5).

Amortyzator (9) składa się z dwóch wałków (10) prowadzących osadzonych w kołyszce (5) oraz czterech sprężyn (11) śrubowych umieszczonych na wałkach (10) tak, że jedno końce dwóch sprężyn (11) oparte są na pierwszym wsporniku (12) osadzonym na wałkach (10) prowadzących, zaś drugie końce tych sprężyn (11) oparte są na drugim wsporniku (13) połączonym poprzez ruchomą osłonę (19) amortyzatora (9) z uchwy-

tem (7) tylnym karabinka (14). Natomiast jedno końce pozostałych dwóch sprężyn (11) oparte są na trzecim wsporniku (15) osadzonym w kołyszce (5), zaś drugie końce tych sprężyn (11) oparte są na czwartym wsporniku (16) połączonym poprzez ruchomą osłonę (19) amortyzatora (9) z uchwytem (7) tylnym karabinka (14). (2 zastrzeżenia)

F41C
F41D

P. 218252

12.09.1979

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Leszek Cybula, Janusz Ewertowski).

Urządzenie spustowe odległościowego wyzwala karabinka

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie spustowe odległościowego wyzwala karabinka.

Urządzenie spustowe według wynalazku ma blok (A) sterujący zawierający co najmniej jeden zespół (B) naciagowy osadzony obrotowo na wałku (19), usytuowanym w obudowie (17) i połączony za pomocą cięgna (11) z zespołem (C) spustowym.

Zespół (B) naciagowy składa się z uchwyty (21) cięgna osadzonego obrotowo na wałku (19) połączonego z dźwignią (23) ręcznego sterowania osadzoną obrotowo w płaszczyźnie prostopadłej do płaszczyzny obrotu uchwyty (21) cięgna na sworzniu (24) umieszczonym w uchwycie (21) cięgna.

Ramię dźwigni (23) ręcznego sterowania jest połączone z uchwytem (21) cięgna za pomocą sprężyny (25) powrotnej.

Zespół (C) spustowy składa się z korpusu (1) wyposażonego w tuleję (6), w której osadzony jest suwliwie trzpień (8) oparty jednym końcem o sprężynę (5) napinającą podpartą korkiem (7) osadzonym w tulei (6) i połączony z cięgnem (11), zaś drugi koniec trzpienia (8) zawiera palec (9) spustowy, osadzony na stałe prostopadle do osi trzpienia (8).

W korpusie (1) umieszczona jest śruba (3) zaciskowa z nakrętką (4), mocująca poprzez płytkę (2) dociskową zespół (C) spustowy do karabinka.

(2 zastrzeżenia)

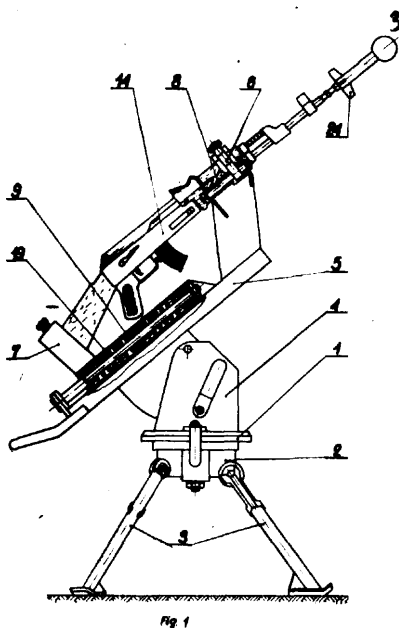

Fig 1

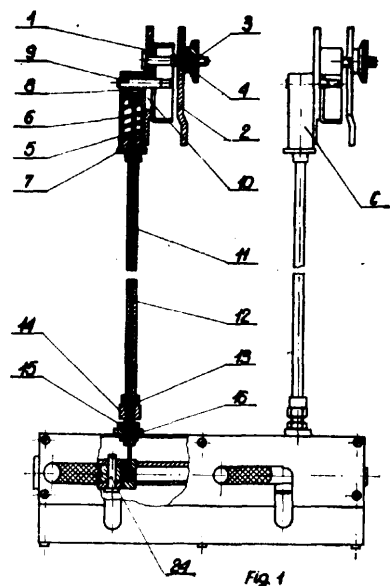

Fig 1

Dział G FIZYKA

G01B P. 217442 27.07.1979

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Bawełnianego, Łódź, Polska (Eugeniusz Głowacki, Bogdan Warda, Alina Jawor).

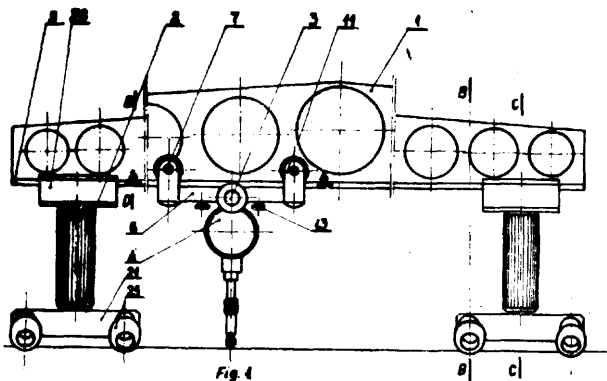
Urządzenie do pomiaru prostoliniowości powierzchni bocznej wałów

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do pomiaru prostoliniowości powierzchni bocznej wałów, szczególnie wałów i bębnow maszyn włókienniczych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji urządzenia umożliwiającego zwiększenie dokładności pomiarów.

Urządzenie do pomiaru prostoliniowości powierzchni bocznej wałów zawiera liniową prowadnicę, rowkową prowadnicę, podpory i pomiarowy wózek z zegarowym czujnikiem. Liniowa prowadnica ma postać belki (1) o przekroju teowym, z którą współpracuje pomiarowy wózek (3), zawieszony na rolkach (7) toczących się po górnej powierzchni listwowej bieżni (5) liniowej prowadnicy (1) i zawierający elastyczne rolki (11) osadzone w widełkach połączonych sprężystym łącznikiem z korpusem (6) wózka (3), zagłębione w rowkowej prowadnicy bieżni (5). Podpory (2) mają rolki (23) w kształcie beczek, osadzone na sworzniach zamocowanych w stopce (21) oraz pionowy gwintowy łącznik z tulejąwą nakrętką, której kołnierz znajduje się w gnieździe obejmymy (26) nasadzonej na bieżnię (5) liniowej prowadnicy (1).

(3 zastrzeżenia)

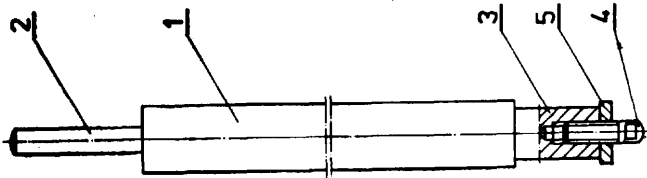
G01B P. 217640 07.08.1979

Huta „Zygmunt”, Bytom, Polska (Stanisław Kościelecki, Ginter Matulla).

Wzorzec długości zwłaszcza do sprawdzania wskazań mikrometrów

Wzorzec według wynalazku służy do sprawdzania wskazań mikrometrów. Zaletą jest jego długa żywotność i możliwość przystosowania go do istniejących warunków pomiarowych. Wzorzec składa się z izolacyjnej rękojeści (1) oraz dwóch pomiarowych końcówek (2) i (3), z których jedna jest stała, zaś druga ma regulację długości w postaci ruchomego trzpienia (4) mocowanego do wzorca kontrującego nakrętkę (5).

(1 zastrzeżenie)

G01B P. 217709 10.08.1979

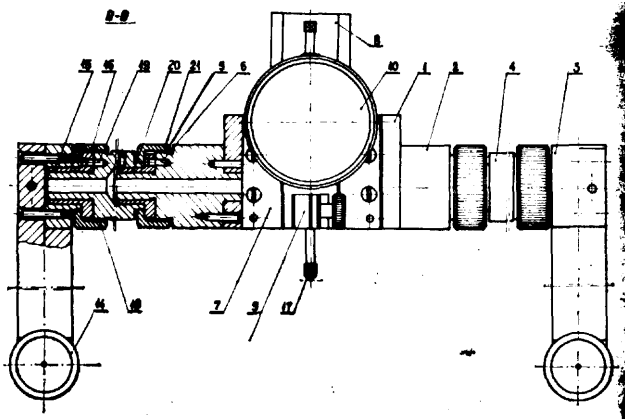
Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Bawełnianego, Łódź, Polska (Eugeniusz Głowacki, Bogdan Warda, Alina Jawor).

Urządzenie do pomiaru dużych średnic

Przedmiotem wynalazku jest przyrząd do pomiaru średnic.

Urządzenie do pomiaru dużych średnic ma trójpunktową styczność z mierzonym elementem i zawiera korpus (1), pomiarową głowicę z mechanicznym zegarowym czujnikiem (10), dwa wsporniki (3) z oporowymi rolkami (14) i wymienne przedłużacze (4). Do korpusu (1) jest zamocowana prowadnica (7), z którą współpracuje prowadnik (8) z uchwytem (9) dla zegarowego czujnika (10) oraz są zamocowane dwa łączniki (2) mające zewnętrzny gwint (5). Przedłużacze (4) mają z jednej strony współosiowe tuleje (20) z wystającymi na zewnątrz kołnierzami i kształtowymi nakrętkami (21) i z drugiej strony zewnętrzny gwint (18). Wsporniki (3) mają gniazda w których są zamocowane tuleje (15) z wystającymi na zewnątrz kołnierzami i kształtowymi nakrętkami (16). Łączniki (2), przedłużacze (4) i wsporniki (3) są wzajemnie połączone gwintowym połączeniem (5), (18), (16), (21).

(3 zastrzeżenia)

G01B P. 217861 20.08.1979

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Józef Jezierski, Andrzej Szummer, Antoni Znorko).

Sposób pomiaru głębokości zgniotu

Przedmiotem wynalazku jest sposób pomiaru głębokości zgniotu w procesach obróbki plastycznej na zimno.

Dwa elementy zestawia się płaszczyznami płaskimi i dociska je odpowiednią siłą przykładaną prostopadle do tych płaszczyzn po czym przeprowadza się obróbkę plastyczną na zimno, a następnie elementy rozłącza się i bezpośrednio mierzy się grubość warstwy odkształconej plastycznie na powierzchni prostopadłej do powierzchni obrabianej, która jest miarą zgniotu.

(1 zastrzeżenie)

G01B B21D G05D P. 217994 27.08.1979

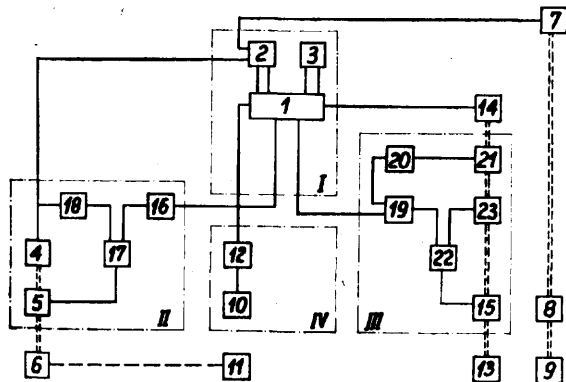
Kombinat Huta im. Lenina, Kraków, Polska (Mieczysław Stanisławski, Robert Scholz, Stanisław Stanek, Józef Kowalczyk, Józef Kasiniak, Jan Włodarczyk).

Układ automatycznej optymalizacji ucinania początków i końców walcowanego pasma blachy

W końcowym procesie walcowania blachy, jedną z ważniejszych operacji technologicznych, jest obcinanie początków i końców pasma blachy. Zautomatyzowanie tej czynności jest dość utrudnione z uwagi na fakt, że początek i koniec walcowanego pasma, zwłaszcza podczas walcowania na gorąco, zmieniają swoje wymiary w różnych odległościach od czołowych krawędzi i ukształtowane są w formie tak zwanych języków.

Układ optymalnego ucinania początków i końców pasma według wynalazku składa się z nadrzędnego obwodu sterowania (I) oraz z podporządkowanych mu: obwodu regulacji prędkości (II) samotoku (6) oraz obwodu regulacji prędkości i położenia (III) nożycy (13), a ponadto do nadrzędnego obwodu sterowania (I) dołączony jest miernik kształtu (IV) początku i końca walcowanego pasma blachy, przy czym układ ten posiada odpowiednie bloki cyfrowe (2 i 20) dla śledzenia drogi pasma samotoku (6) i obrotu nożycy (13) oraz odpowiednie bloki analogowe (3, 16, 17, 18, 19, 22 i 23) sterowania prędkością samotoku (6) i prędkością, jak również położeniem nożycy (13). Nożyca (13) po uruchomieniu jest synchronizowana z prędkością pasma, co pozwala na ucinanie początku i końca walcowanego pasma z minimalnym odpadem.

(2 zastrzeżenia)

G01B P. 218102 01.09.1979

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Bawełnianego, Łódź, Polska (Eugeniusz Głowacki, Bogdan Warda, Alina Jawor).

Poziomnica

Przedmiotem wynalazku jest poziomnica do kontroli poziomego ustawienia wałów w maszynach włókienniczych.

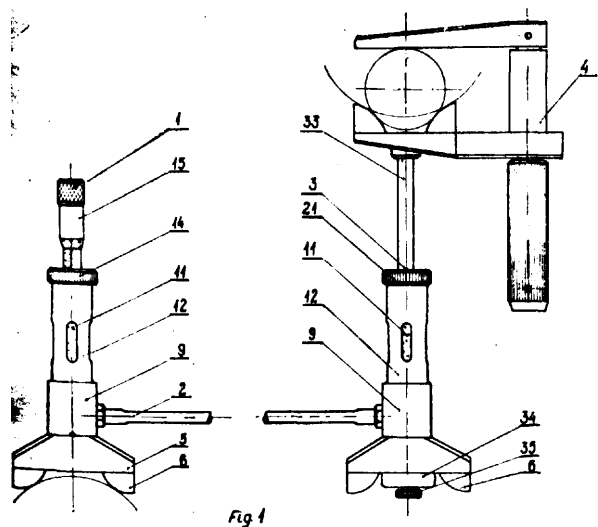

Fig 1

Poziomnica działa na zasadzie naczyń połączonych i zawiera dwa stojaki (1) i (3) z pomiarowymi rurami (11) wypełnionymi cieczą, połączoną rurowym przewodem (2), z których jeden (1) ma mikrometryczną głowicę (15) do kontroli poziomu cieczy. Pomiarowa rura (11) jest osadzona na odizolowanej elektrycznie kątowej złączce otoczonej osłoną (9) zamocowaną do podstawy (5), a mikrometryczna głowica (15) jest osadzona w pokrętle (14) połączonym rozłącznie z osłoną (12) rury (11). Poziomnica zawiera elektroniczny sygnalizacyjny układ zamontowany w stojaku (1) i każde zetknięcie pomiarowej końcówki mikrometrycznej głowicy (15) z powierzchnią wody jest sygnalizowane świeceniem elektroluminescencyjnej diody. Poziomnica jest wyposażona w dwie podwieszki (4) umożliwiające dokonywanie pomiarów w miejscach trudno dostępnych. (7 zastrzeżeń)

G01B P.222583 10.03.1980

Pierwszeństwo:

12.03.1979 - Republika Federalna Niemiec (nr G 7906881.8)

Josef Krings, Heinsberg - Oberbruch, Republika Federalna Niemiec (Helmut Hillemacher).

Przyrząd laserowy do ustawiania elementów budowlanych

Przyrząd laserowy jest przeznaczony do ustawiania elementów budowlanych, zwłaszcza rur. Przyrząd ma laser osadzony wahlwie w płaszczyźnie pionowej i poziomej w urządzeniu sterującym, przy czym laser składa się z lampy wytwarzającej strumień światła laserowego i układu optycznego, kształtującego ten strumień.

Istotą rozwiązania jest to, że układ optyczny (4) jest połączony z wyjściem lampy (3) za pomocą giętkiego światłowodu (6) składającego się z płaszczki metalowego, w którym są umieszczone włókna szklane. (6 zastrzeżeń)

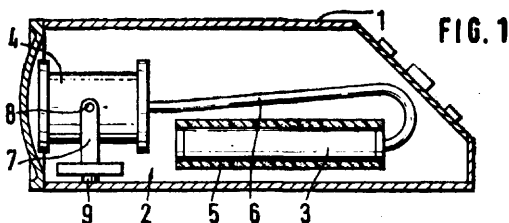

FIG. 1

G01B P. 222922 T 22.03.1980

Polska Akademia Nauk, Instytut Podstawowych Problemów Techniki, Warszawa, Polska (Roman Rułka).

Sposób i urządzenie do pomiaru grubości przedmiotów stalowych, zwłaszcza grubości ścianek rur instalacji c.o.

Sposób według wynalazku pozwala na pomiar grubości przedmiotów stalowych zwłaszcza podczas niszczącej kontroli rur instalacji c.o. W tym celu dokonuje się dynamometrycznego pomiaru siły (F) przyciągającej magnes (1) przyłożony do przedmiotu (4a) stanowiącego zworę (Z) i na tej podstawie określa się grubość (G) przedmiotu (4a) z zależności, według której siła przyciągania (F) między zworą (Z) i magnesem (1) jest proporcjonalna do wielkości strumienia magnetycznego (Φ) między nabiegownikami (2) i (3).

Urządzenie do pomiaru grubości składa się z magnesu (1) o nabiegownikach (2) i (3) ukształtowanych odpowiednio do kształtu badanego przedmiotu (4). W belce magnesu (1) jest osadzona tuleja prowadząca (7), w której jest umieszczona sprężyna (5) oparta o popychacz (6) i dociśnięta śrubą mikrometryczną (8). (2 zastrzeżenia)

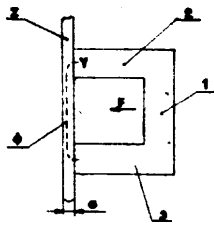

Fig. 1

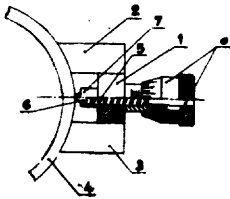

Fig. 2

G01B
B23Q
B21D

P. 222935 T

21.03.1980

Fabryka Samochodów Ciężarowych im. B. Bieruta, Zakład Oprzyrządowania i Urządzeń Specjalnych, Lublin, Polska (Kazimierz Dereń, Grzegorz Mazurek).

Urządzenie do ustalania położenia kąowego

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do ustalania położenia kąowego, zwłaszcza położenia elementów obróbczych.

Urządzenie posiada tarczę (2) na osi (1) której osadzone jest obrotowo ramie (3) połączone z podstawą za pośrednictwem sprężyny (12). Na czopie (4) ramienia zamocowana jest dźwignia (5) zakończona krzywką, przylegającą do zaczepu rygła (6). Dźwignia (5) posiada sworzeń (7), umieszczony w otworze podłużnym ramienia (3) i sprzęgnięty z ramieniem (3) za pośrednictwem sprężyny (8). W tarczy podziałowej (2) wykonane są skośne wycięcia (9) pod kołek zapadki (10) osadzonej w ramieniu (3). (1 zastrzeżenie)

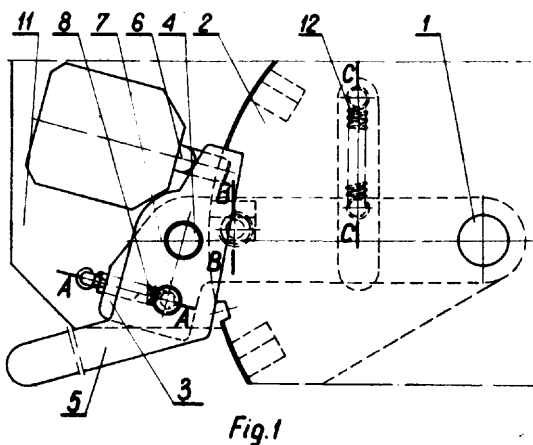

Fig. 1

G01C

P. 217209

19.07.1979

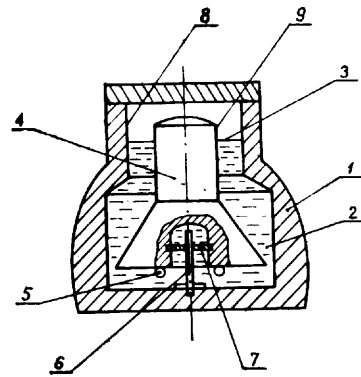
Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Warszawa II”, Warszawa, Polska (Marian Bartol, Andrzej Matyszczak).

Busola magnetyczna, zwłaszcza lotnicza

Przedmiotem wynalazku jest busola magnetyczna, zwłaszcza lotnicza, przeznaczona do stosowania w lotnictwie, żegludze, oraz w innych środkach komunikacji.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia budowy busoli, zwiększenia dokładności jej wskazań oraz zwiększenia trwałości.

Busola magnetyczna według wynalazku ma korpus wypełniony cieczą tłumiącą, tworzącą powierzchnię swobodną, w której to cieczy pływa róża (4), której ciężar równoważony jest przez wypór hydrostatyczny cieczy. Górna część róży znajduje się powyżej powierzchni swobodnej cieczy. Róża środkowana jest trzpieniem (6) przechodzącym przez otwór w płytce (7). Pole powierzchni swobodnej (3) i pole przekroju górnej części róży (9) są tak dobrane do masy pływaka i masy cieczy, że przy zmianach temperatury cieczy róża zajmuje stałą odległość od dna kadłuba. (4 zastrzeżenia)

G01D

P. 222641 T

10.03.1980.

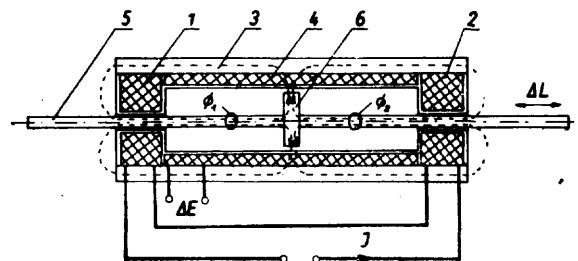
Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Mieczysław Komorowski, Ryszard Sikora).

Pomiarowy przetwornik przesunięcia

Przedmiotem wynalazku jest pomiarowy przetwornik przesunięcia mający zastosowanie w metrologii i automatyce przemysłowej.

Pomiarowy przetwornik przesunięcia składa się z płaszcza ferromagnetycznego, różnicowo-transformatorowego układu indukcyjnego utworzonego przez cewki wzbudzące i cewkę sygnałową, wewnątrz których znajduje się ferromagnetyczny rdzeń ruchomy.

Istota pomiarowego przetwornika przesunięcia według wynalazku polega na tym, że ferromagnetyczny rdzeń ruchomy (5) ma większą długość od łącznej długości cewek wzbudzających (1 i 2) oraz cewki sygnałowej (4), wewnątrz których się przemieszcza i w części środkowej (6) posiada inną średnicę niż w częściach do niej przylegających. (1 zastrzeżenie)

G01G P. 218021 28.08.1979

Zakłady Azotowe „Włocławek”, Włocławek, Polska
Stanisław Urbański).

Przyrząd do ustawiania noży wag analitycznych

Przedmiotem **wynalazku** jest przyrząd do ustawiania noży wag analitycznych.

Przyrząd stanowi łożo (1) z wnęką o kształcie do-
stosowanym do kształtu dźwigni wagi analitycznej, zaś
we wnęce przyrządu znajduje się nakładka (2) doci-
skana za pomocą zespołu dociskowego (3). Przyrząd
wyposażony jest we wkręty (4) do poziomowania go
oraz nakielki (5) i (6) przeznaczone do mocowania go
w kłach mikroskopu.

Korzystnie nakielki (6) jest regulowany. Korzyst-
anie również przyrząd zawiera wkręty regulacyjne (7)
przechodzące od zewnątrz do wnętrza wnęki, ułatwia-
jące regulację położenia dźwigni wagi analitycznej.

Przyrząd pozwala na szybką i precyzyjną regulację
położenia noży wag analitycznych. (3 zastrzeżenia)

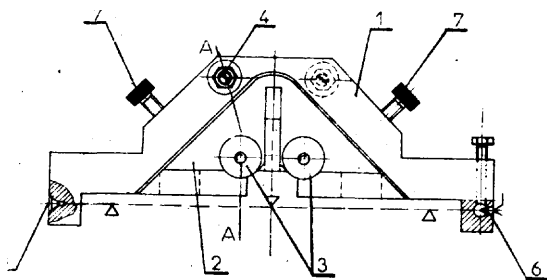

Fig.1

G01G P. 222640 T 10.03.1980
G01D

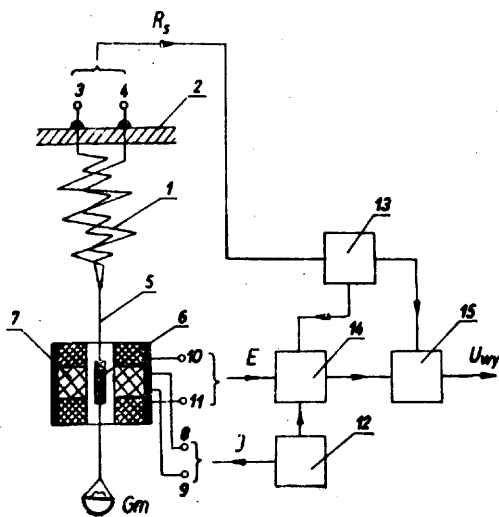
Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Mieczysław Komorowski, Ryszard Sikora).

Pomiarowy przetwornik zmian ciężaru

Przedmiotem wynalazku jest pomiarowy przetwor-
nik zmian ciężaru mający zastosowanie zwłaszcza
w pomiarach termogravimetrycznych.

Pomiarowy przetwornik zmian ciężaru składa się
ze specjalnie ukształtowanego przewodzącego prąd
elektryczny elementu sprężystego (1) stanowiącego
przetwornik ciężaru na przesunięcie oraz przetwornika
przesunięcia na sygnał elektryczny.

Istota wynalazku polega na tym, że przewodzący
prąd elektryczny element sprężysty (1) stanowi ob-
wód elektryczny lub jego część. Do przewodzącego

prąd elektryczny elementu sprężystego (1) przymo-
cowany jest pręt (5) z którym związany jest ferro-
magnetyczny rdzeń ruchomy (6) przetwornika prze-
sunięcia (7) zasilanego poprzez zaciski (8 i 9) prze-
miennym prądem (I) z zasilacza (12). W dalszej czę-
ści pręta (5) znajduje się ciężar mierzony (Gm), któ-
rego zmiana powoduje przemieszczenie się rdzenia (6)
i powstanie sygnału (E) na zaciskach (10 i 11) prze-
twornika (7). (1 zastrzeżenie)

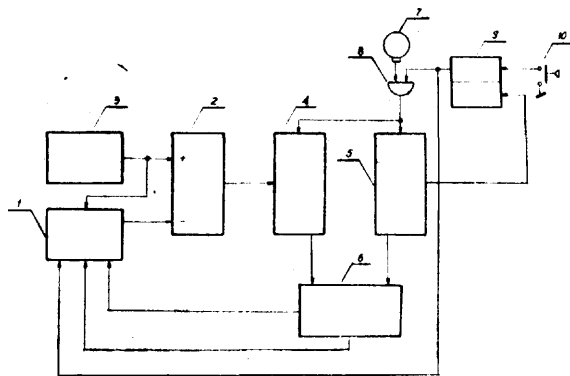
G01G P. 222808 T 17.03.1980

Instytut Metalurgii Żelaza im. St. Staszica, Gliwice,
Polska (Krzysztof Procel).

Układ tarowania wag przenośnikowych

Układ tarowania wag przenośnikowych **według** wy-
nalazku jest przeznaczony dla wag z cyfrowym ukła-
dem pomiaru siły.

Układ tarowania wag przenośnikowych z ukła-
dem pomiaru obciążenia jednostkowego brutto taśmy,
z układem dzielącym oraz układem pomiaru drogi taś-
my ma rejestr (1) średniej wartości obciążenia jed-
nostkowego tary taśmy będący sumatorem akumul-
ującym, połączony wyjściem z wejściem odjemnika su-
matora (2) odejmującego oraz połączony wejściem wpi-
su wartości cyfrowej z wejściem układu (3) pomiaru
obciążenia jednostkowego brutto, wejściem inicjowa-
nia wpisu z wejściem przerzutnika (9), wejściem do-
dającym i wejściem inicjowania dodawania z wy-
jściami układu (6) dzielącego, przy czym sumator (2)
odejmujący wejściem **odjemnej** połączony jest z wy-
jściem układu (3) pomiaru obciążenia jednostkowego
brutto taśmy, a wyjściem z wejściem rejestru (4),
którego wyjście doprowadzone jest do wejścia dziel-
nej układu (6) dzielącego, a którego wejście sterowa-
nia wpisem związane jest z wejściem bramki (8),
a poprzez jej wyjście z wejściem programowanego
licznika (5) drogi taśmy, wyjściem związanego z we-
jściem dzielnika układu (6) dzielącego, natomiast prze-
rzutnik (9) inicjowania tarowania wejściem startu po-
łączony jest z przyciskiem (10) startu, a wejściem sto-
pu z wyjściem sygnalizacji uzyskania wybranego stanu
cyfrowego w programowanym liczniku (5) drogi taś-
my. (1 zastrzeżenie)

G01K P. 222648 T 11.03.1980

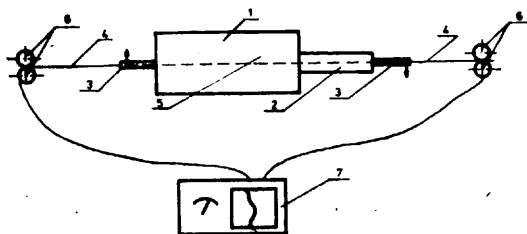
Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego,
Gliwice, Polska (Witold Babiński, Roman Domagała,
Stefan Griner, Wojciech Krukiewicz).

Sposób pomiaru temperatury
i wyznaczania cykli cieplnych drutów i taśm,
zwłaszcza w przelotowych układach
do obróbki cieplnej

Przedmiotem wynalazku jest sposób pomiaru tem-
peratury i wyznaczania cykli cieplnych drutów i taśm,
zwłaszcza w przelotowych układach do obróbki ciepl-
nej.

Sposób polega na tym, że w miejsce obrabianego ciepnie drutu lub taśmy wprowadza się odpowiednio długą **termoparę** (4) zgrzaną doczołowo, której zimne końce wyprowadza się poza strefę do obróbki ciepłej po czym poddaje się zabiegom cieplnym w układzie chłodzącym, składającym się z pieca (1) i urządzenia chłodzącego (2) przez które przechodzi mufla (3) z atmosferą ochronną i mierzy się siłę termoelektryczną a tym samym temperaturę w poszczególnych miejscach układu.

Zmiany siły termoelektrycznej określane są przez miernik i rejestrator (7). (1 zastrzeżenie)

G01K P. 222928 T 21.03.1980

Uniwersytet Łódzki, Łódź, Polska (Kazimierz Dolecki, Maria Solińska).

Układ do zdalnego pomiaru temperatury

Wynalazek znajduje zastosowanie do pomiaru temperatury wielu obiektów z zastosowaniem czujników rezystancyjnych, umożliwiając pomiar cyfrowy i przystosowany jest do wykorzystania w elektronicznych zestawach pomiarowych fizyki i techniki jądrowej, oraz w automatyce przemysłowej.

W układzie tym do zacisków (A) i (B) dwuprzewodowej linii (1) dołączone są szeregowo obwody diody (D1) i rezystora termometrycznego (RT) oraz diody (D2) i rezystora wyrównawczego (RW), przy czym diody (D1) i (D2) są umieszczone we wspólnej obudowie i włączone w przeciwnych kierunkach, natomiast rezystancja rezystora wyrównawczego (RW) może być regulowana od zera do minimalnej wartości przyjmowanej przez rezystor termometryczny (RT). Końiec linii (1) dołączony jest do jednego z wejść dwubiegunowego komutatora (2) którego zaciski wyjściowe (C) i (D) dołączone są do wejść różnicowego wzmacniacza pomiarowego (7), którego wyjście jest połączone z wejściem (a) integracyjnego przetwornika analogowo-cyfrowego (9) przez łącznik (8), który jest sterowany sygnałem z wyjścia (b) układu sterującego (10) zaś na wejście (c) integracyjnego przetwornika analogowo-cyfrowego (9) podawany jest sygnał z wyjścia (d) układu sterującego (10) powodujący zerowanie integratora, natomiast wyjście (e) układu sterującego (10) jest połączone z wejściem adresowym (WEA) dwubiegunowego komutatora (2), zaś sygnały z wyjść (f) i (g) układu sterującego (10) wyłączają klucze prądowe (5) i (6) połączone szeregowo odpowiednio ze źródłem prądowym o polaryzacji dodatniej (3) oraz ujemnej (4), powodując przepływ impulsowych pra-

dów kolejno o polaryzacji dodatniej oraz ujemnej między zaciskami (C) i (D) dwubiegunowego komutatora (2), a tym samym w obwodzie linii (1), przy czym czas trwania impulsów prądowych oraz ich amplitudy są sobie równe. Układ jest również wyposażony w układ komparatorów napięć (11) oraz układ logiczny (12), połączone w charakterystyczny dla tego układu sposób zgodny z rysunkiem.

(3 zastrzeżenia)

G01L

P. 211080

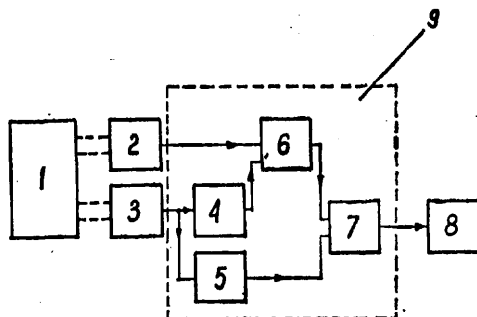
20.11.1978

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Kazimierz Feliszek, Michał Deszczyński, Edward Lipiński, Andrzej Wakulicz).

Układ do pomiaru mocy mechanicznej silnika spalinowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia dokładności pomiaru.

Układ zgodnie z wynalazkiem charakteryzuje się tym, że przetwornik (2) zużycia paliwa na jednostkę czasu, sprzężony mechanicznie z silnikiem (1) spalinowym, połączony jest poprzez jedno wejście bloku (6) mnożącego sygnały elektryczne, z sumatorem (7) sygnałów elektrycznych oraz przetwornik (3) prędkości obrotowej, sprzężony mechanicznie pośrednio lub bezpośrednio z wałem korbowym silnika (1), połączony jest poprzez generator (4) funkcji z drugim wejściem bloku (6) mnożącego i poprzez generator (5) funkcji z drugim wejściem sumatora (7) sygnałów elektrycznych. (5 zastrzeżeń)

G01N
E2IC

P. 217054

11.07.1979

Kopalnia Węgla Kamiennego „Kazimierz Juliusz”, Sosnowiec, Polska (Henryk Gil, Antoni Goszcz, Eugeniusz Strózik, Bogdan Cwięk, Stanisław Śpiewakowski).

Sposób kontroli efektu odprężania pokładu tąpającego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu ciągłej kontroli efektu odprężania pokładu tąpającego, umożliwiającego wybór optymalnego czasu oraz najkorzystniejszego miejsca rozpoczęcia eksploatacji pokładu tąpającego.

Sposób według wynalazku polega na określaniu zmian elektrycznego oporu właściwego pozornego węgla lub skał otaczających na podstawie wyników pomiaru potencjałów elektrycznych w różnych punktach pokładu tąpającego. (2 zastrzeżenia)

G01N

P. 217333

27.07.1979

Centrum Naukowo-Produkcyjne Elektrotechniki i Automatyki Górniczej „EMAG”, Zakład Elektroniki Górniczej, Tychy, Polska (Andrzej Wroński, Bolesław Firganek, Roman Mańkowski).

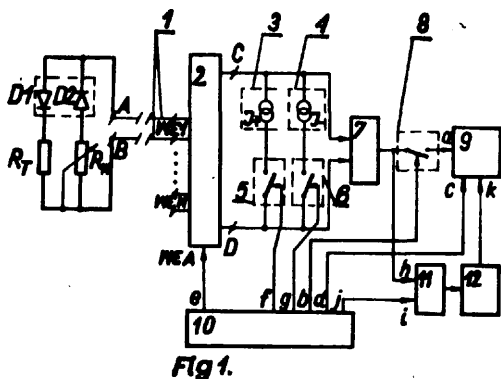
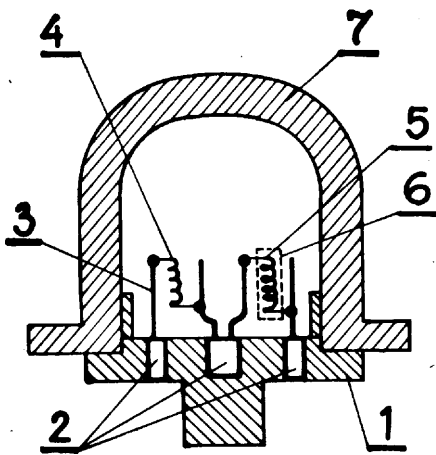

Fig 1.

Przetwornik do pomiaru stężeń gazów wybuchowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia dokładności pomiarów.

Przetwornik do pomiaru stężeń gazów wybuchowych ma podstawę (1), w której umieszczone są trzy przepusty izolacyjne (2), do których przymocowane są wsporniki (3) pomiędzy którymi rozpięte są: spiralka aktywna (4) oraz spiralka kompensacyjna (5). Spiralka kompensacyjna (5) pokryta jest bardzo cienką warstwą czynnika (6) zapobiegającego spalaniu na niej gazów palnych. Czynniki (6) zapobiegający spalaniu na niej gazów palnych. Czynniki (6) zapobiegający spalaniu stanowi masę utworzoną z wodnego roztworu azotanu glinu o stężeniu od 10% do 25% oraz drobno sproszkowanej kaoliny w ilości od 0,01 g do 0,05 g na cm² roztworu, przy czym po wysuszeniu masy nałożonej na spiralkę zostaje ona wypalona prądem elektrycznym w temperaturze od 900°C do 1500°C. (3 zastrzeżenia).

G01N P. 217352 24.07.1979

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Zbigniew Gregorowicz, Jerzy Czerniec, Jerzy Ciba, Henryk Stec, Andrzej Bąkowski).

Czujnik do potencjometrycznego oznaczania substancji lotnych, a zwłaszcza cyjanowodoru, dwucyjanu i siarkowodoru

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie umożliwienia wykonywania w krótkim czasie ilościowych oznaczeń substancji lotnych a zwłaszcza cyjanowodoru, dwucyjanu i siarkowodoru metodą potencjometryczną.

Czujnik według wynalazku składa się z elektrody kombinowanej z elektrody szklanej i kalomelowej. Membrana elektrody kombinowanej powleczona jest filmem substancji wiążącej oznaczone składniki z równoczesnym wytworzeniem równoważnej ilości jonów, na które czuła jest użyta elektroda. (1 zastrzeżenie)

G01N G01M P. 217427 28.07.1979

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Instalacyjnej „Instal”, Warszawa, Polska (Jerzy Kwapisz).

Stanowisko uniwersalne do badań zmęczeniowych kompensatorów mieszkowych osiowych lub kątowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania stanowiska umożliwiającego kompleksowe badania zmęczeniowe wszystkich typów kompensatorów mieszkowych.

Stanowisko uniwersalne do badań zmęczeniowych kompensatorów mieszkowych osiowych lub kątowych składające się z mechanizmu napędowego i korbo-wo-dźwigniowego, wyposażone jest w podgrzewacz (11) czynnika grzejnego oraz w równoległe połączone akumulatory ciśnienia (23) sprężone za butlą powietrza (19), wyposażoną w reduktor ciśnienia (20). Badane kompensatory osiowe (45) połączone są parami za pośrednictwem okrągłej płyty środkowej (28) a badane kompensatory kątowe (73) połączone są za pośrednictwem przewodów cyrkulacyjnych (77) i (75) oraz przewodu odpowietrzającego (76). Wahacze (9) i (46) połączone wymiennymi łącznikami (47) wraz z dźwignią (7) są przesuwne w stosunku do pionowej osi głównej płyty perforowanej (14) wzdłuż wpustów wału głównego (4), przy czym dźwignie (7) montowane są w dowolnym miejscu wału (4) za pośrednictwem śrub (6). Badane kompensatory przykryte są cylindryczną izolowaną termicznie osłoną pionową (40). (5 zastrzeżeń)

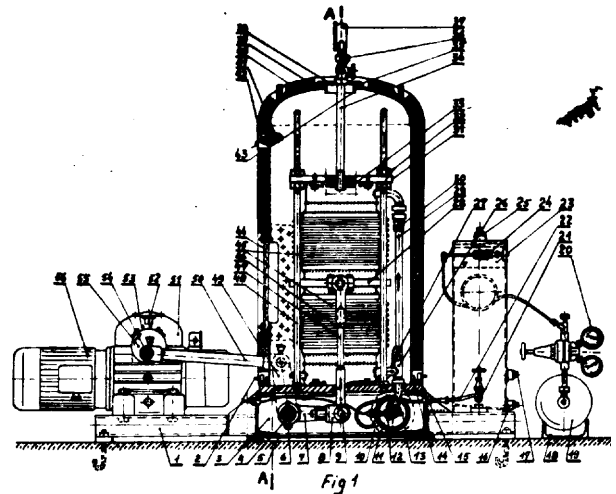

Fig 1

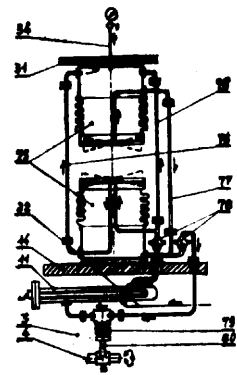

Fig 4.

G01N P. 224136 T 08.05.1980

Akademia Rolnicza, Lublin, Polska (Helena Gawda, Janusz Haman, Anna Barcicka).

Sposób określania stopnia stekstuwowania ścian komórkowych roślin włóknistych

Sposób określania stopnia stekstuwowania ścian komórkowych roślin włóknistych, ze szczególnym uwzględnieniem tkanki mechanicznej charakteryzującej się tym, że próbkę o określonej długości, najkorzystniej 1,5 cm - 3,5 cm lub całą roślinę odcinkami poddaje się badaniom akustycznym, w których określa się czas przejścia fali ultradźwiękowej od głowicy nadawczej do głowicy odbiorczej a następnie znając czas przejścia fali oraz odległości między głowicami oblicza się prędkość rozchodzenia się fali i podstawia się ją do wzoru $\Delta\rho=f(c)$, z którego oblicza się stopień stekstuwowania dla materiału. (1 zastrzeżenie)

G01P P. 224067 T 07.05.1980

Instytut Transportu Samochodowego, Warszawa, Polska (Jacek Brylski).

Układ elektroniczny
do pomiaru prędkości obrotowej
silników komutatorowych
zasilanych prądem stałym

Układ elektroniczny do pomiaru prędkości obrotowej silników komutatorowych, zasilanych prądem stałym według wynalazku składa się z rezystora (2) o małej rezystancji, do którego włączony jest równoległe układ wzmacniający (3) i układ formujący (4). Rezystor (2) włącza się szeregowo w obwód prądowy wirnika (1) silnika komutatorowego. (1 zastrzeżenie)

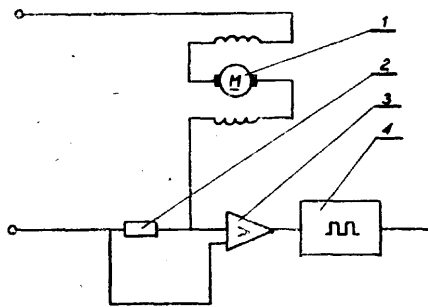

Fig.1

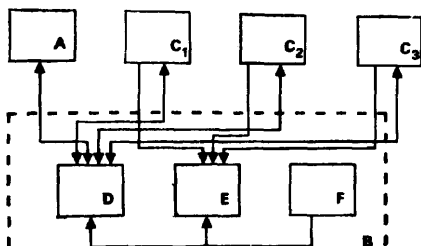
G01S P. 216987 09.07.1979

Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych, Warszawa, Polska (Jan Kuśnierż, Edward Dzieciół).

Układ do poszukiwania źródła sygnałów radiowych

Przedmiotem wynalazku jest układ poszukiwania źródła sygnałów radiowych, stosowany w ratownictwie lotniczym i morskim do lokalizacji rozbitków, usprawniający proces poszukiwania rozbitków, realizowany przez zespoły posługujące się radiowymi urządzeniami pracującymi w różnych systemach łączności radiowej.

W układzie według wynalazku radiowe urządzenie (A) do wyznaczania położenia poszukiwanego źródła sygnałów radiowych połączone jest poprzez blok (B) dopasowania z co najmniej dwoma radiowymi urządzeniami (C) korespondencyjnymi. Blok (B) dopasowania zawiera zespół (D) i (E) przełączania oraz połączony z nimi zespół (F) sterujący, przy czym każdy z zespołów (D) i (E) przełączania połączony jest z radiowym urządzeniem (A) do wyznaczania położenia źródła oraz radiowymi urządzeniami (C) korespondencyjnymi. (1 zastrzeżenie)

G01R P. 222383 T 01.03.1980

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Zdzisław Nawrocki).

Układ **linearyzacji** charakterystyk wyjściowych tranzystora polowego

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie zwiększenia obszaru liniowości charakterystyk wyjściowych tranzystora polowego.

Istota wynalazku polega na tym, że między dren polowego tranzystora (4) a rezystory (2, 3), wchodzące w skład pętli ujemnego sprzężenia zwrotnego, między drenem tranzystora (4) a wejściem układu, jest włączony operacyjny wzmacniacz (1). Nieodwracające wejście wzmacniacza (1) jest połączone z drenem tranzystora (4), a wyjście i odwracające wejście - z rezystorem (2).

Układ według wynalazku znajduje zastosowanie w technice pomiarów elektrycznych, zwłaszcza jako rezystor sterowany napięciem. (1 zastrzeżenie)

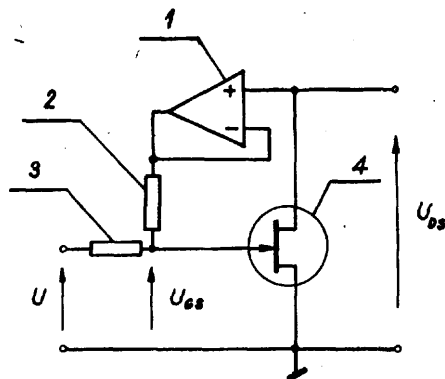

FIG. 1

G01R P. 223058 T 26.03.1980

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Henryk Blok, Jerzy Oleksiński, Andrzej Kostowski).

Sposób i układ do pomiaru rozkładu przestrzennego pola magnetycznego w maszynach **elektrycznych**

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie możliwości pomiaru przestrzennego rozkładu pola magnetycznego w warunkach normalnej pracy maszyn elektrycznych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że czujnik halotronowy przesuwany jest w szczelinie **wzdłuż** obwodu wirnika i w kolejnych położeniach czujnika próbkuje się jego sygnał wyjściowy. Momenty próbkowania odpowiadają chwilom, w którym zarówno wirujące pole magnetyczne, jak i wirnik zajmują to samo położenie względem stojana. Układ według wynalazku jest wyposażony w czujnik (3) położenia wirnika i w generator impulsów (6), których wyjścia są połączone poprzez człony (4, 7) formujące impulsy z członem mnożącym (5). Sygnał wyjściowy tego członu (5) steruje układem próbkującym z pamięcią (8), na którego wejście jest podawany sygnał z **halotronowego** czujnika (1), a wyjście układu (8) jest połączone z rejestratorem (9).

Wynalazek znajduje zastosowanie w laboratoriach naukowych i przemysłowych do badań, w oparciu o które projektuje się maszyny elektryczne. (2 zastrzeżenia)

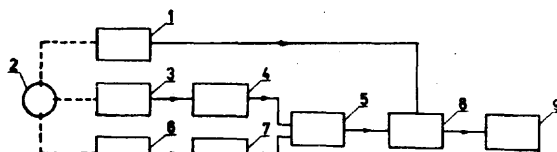

Fig.1

G01R P. 223089 T 27.03.1980

Wyższa Szkoła Morska w Gdyni, Gdynia, Polska (Janusz Mindykowski).

Transportowy przetwornik mocy o podwyższonej czułości

Przetwornik przeznaczony jest do pracy w układach prądu stałego i zmiennego.

Przetwornik mocy o podwyższonej czułości wykorzystuje znane diody luminescencyjne zestawione w układzie transoptora i ma więcej niż jeden znany układ mostkowy. Przetwornik składa się z dwu sprzężonych ze sobą w drodze transmisji optycznej mostków (M1 i M2). Pierwszy mostek (M1) przyłączony do wejścia (5) poprzez rezystor dopasowujący (4) oraz przyłączony do źródła prądu (1) o niezmiennej wartości napięcia, składa się z dwu rezystorów (2 i 3) zestawionych szeregowo z włączonym między nie równolegle rezystorem dopasowującym (4), oraz z czterech diod elektroluminescencyjnych (6, 7, 8 i 9). Strumienie świetlne tych diod łączą pierwszy mostek (M1) w drodze optycznej z drugim mostkiem (M2) przyłączonym do odrębnego wejścia (14) i składającym się z połączonych równolegle przeciwnie dwu par zestawionych szeregowo fotodetektorów (10 i 12) oraz (11 i 13), między które włączony jest człon kontrolny (15). Każdy z fotodetektorów (10, 11, 12 i 13) składa się z fotorezystora (16) oraz układu dopasowującego zawierającego potencjometr posobny (18) i potencjometr bocznikujący (17).

Człon kontrolny przetwornika w wykonaniu działającym jako przetwornik, jest utworzony z szeregowego połączenia filtra dolnoprzepustowego i wzmacniacza końcowego, a także człon w wykonaniu działającym jako miernik ustrojem magnetoelektrycznym o podziałce wyskalowanej w jednostkach mocy. (4 zastrzeżenia)

sowującym (4), oraz z dwu diod elektroluminescencyjnych (6 i 7). Strumienie świetlne tych diod łączą pierwszy mostek (M1) w drodze optycznej z drugim mostkiem (M2) przyłączonym do odrębnego wejścia (12) i składającym się z połączonych podobnie w szereg rezystorów (10 i 11), między które jest włączony człon kontrolny (13), łączący je z dwoma fotodetektorami (8 i 9), połączonymi ze sobą w szereg i dołączonymi w ten sposób do wejścia (12). Każdy z fotodetektorów (8 i 9) składa się z fotorezystora (14) oraz z dołączonego do niego równolegle układu dopasowującego, zawierającego szeregowo połączone - rezystor (16) i potencjometr (15). Człon kontrolny (13) przetwornika w wykonaniu działającym jako przetwornik, jest utworzony z szeregowego połączenia filtra dolnoprzepustowego i wzmacniacza końcowego, a także człon w wykonaniu działającym jako miernik jest ustrojem magnetoelektrycznym o podziałce wyskalowanej w jednostkach mocy. (4 zastrzeżenia)

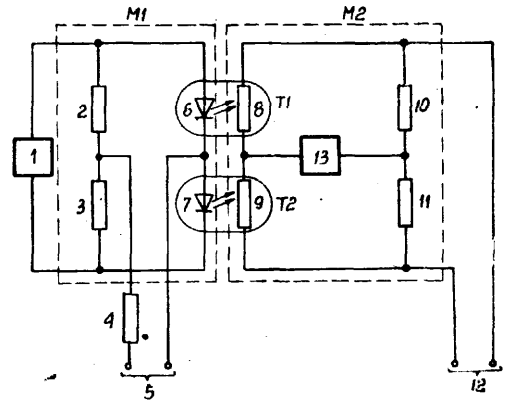

Fig. 1

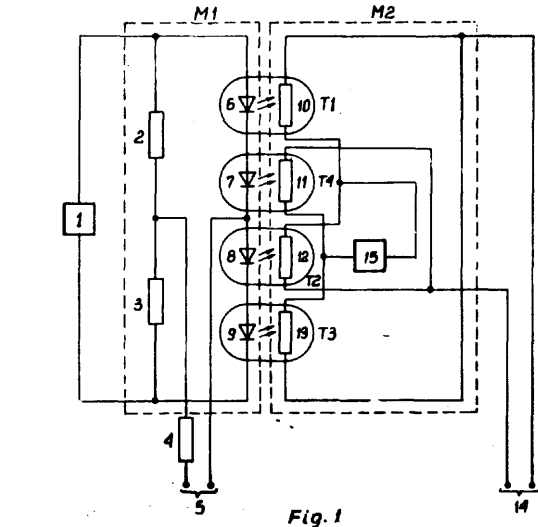

Fig. 1

G01R P. 223090 T 27.03.1980

Wyższa Szkoła Morska w Gdyni, Gdynia, Polska (Janusz Mindykowski).

Transportowy przetwornik mocy

Przetwornik jest przeznaczony do pracy w układach prądu stałego i zmiennego.

Przetwornik mocy wykorzystuje znane diody luminescencyjne zestawione w układzie transoptora i ma więcej niż jeden znany układ mostkowy. Przetwornik składa się z dwu sprzężonych ze sobą w drodze transmisji optycznej mostków (M1 i M2). Pierwszy mostek (M1) przyłączony do wejścia (5) poprzez rezystor dopasowujący (4) oraz przyłączony do źródła prądu (1) o niezmiennej wartości napięcia, składa się z dwu rezystorów (2 i 3) zestawionych szeregowo z włączonym między nie równolegle rezystorem dopa-

G01R P. 223175 T 31.03.1980

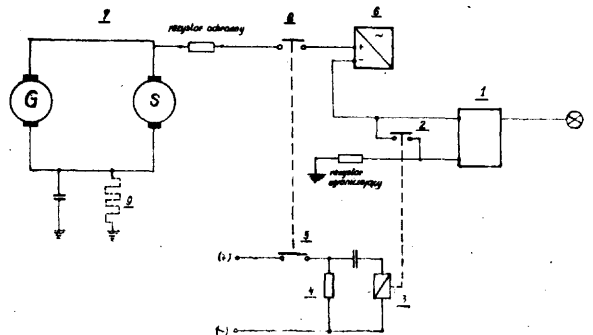
Kopalnia Węgla Kamiennego „Siemianowice”, Siemianowice, Polska (Klaudiusz Kacy, Alfred Furas, Stanisław Ciszynski, Czesław Miś).

Urządzenie do kontroli izolacji maszyn wyciągowych prądu stałego

Urządzenie do kontroli izolacji maszyn wyciągowych prądu stałego, zbudowane jest z wzmacniacza pomiarowego (1), obcego źródła napięcia (6) i obwodu różniczkującego (4).

Każdorazowo po zatrzymaniu maszyny wyciągowej na jej obwód główny (7) poprzez styk hamulca (8) załączone jest źródło napięcia (6), w tym samym momencie drugi styk hamulca (5) i układ różniczkujący (4) zwiera stykiem (2) przekaźnika (3), wejście wzmacniacza pomiarowego (1).

Po otwarciu zestyku (2), prąd płynący w wzmacniaczu pomiarowym (1) jest adekwatny do wielkości rezystancji izolacji maszyny i w przypadku obniżenia jej poniżej zaprogramowanej wielkości powoduje zadziałanie elementu wykonawczego. (2 zastrzeżenia)

G02B P. 217263 20.07.1979

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Stanisław Kostrzewa, Lucjan Grochowski, Andrzej Domański, Andrzej Bokus).

Sposób łączenia włókien światłowodowych i łącze do łączenia włókien światłowodowych

Sposób według wynalazku polega na tym, że łączone włókna prowadzi się aż do ich czołowego zetknięcia między elementami centrującymi o symetrii bryły obrotowej, korzystnie między zespołami co najmniej trzech kulek dla każdego włókna, przy czym kulki w zespole styka się ze sobą dla uformowania otworu o średnicy odpowiadającej średnicy włókna.

Złącze do stosowania sposobu zawiera wymienną tuleję (7) z osadzonymi w niej elementami centrującymi (8, 9) o symetrii bryły obrotowej ustalającymi położenie łączonych włókien, mocowaną wewnątrz zespołu pośredniczącego (1) wyposażonego w gniazda (2a, 2b) do łączenia go z wtykami (3a, 3b) doprowadzającymi włókna (4, 5). (2 zastrzeżenia)

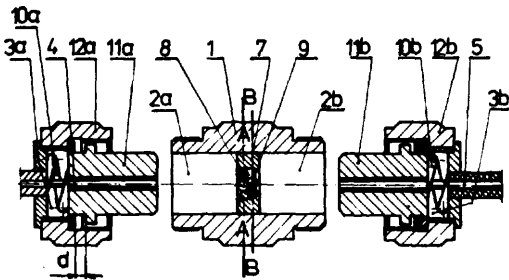

FIG. 1

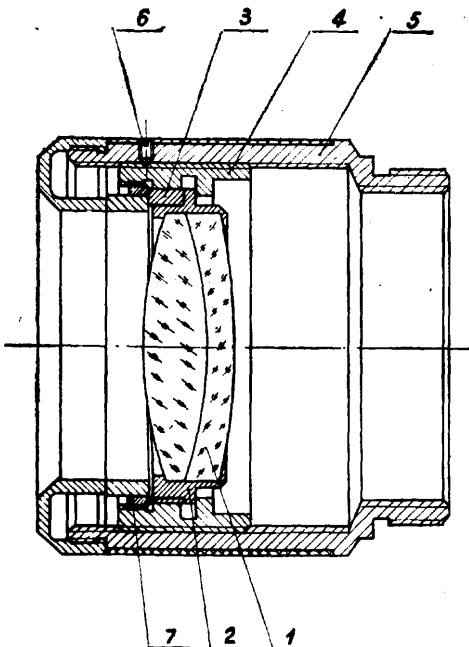
G02B P. 217324 24.07.1979

Polskie Zakłady Optyczne, Warszawa, Polska (Ryszard Mańkiewicz, Krzysztof Ruszecki).

Obiektyw lornetki

Przedmiotem wynalazku jest obiektyw lornetki z centralną regulacją ostrości, umożliwiającą regulację ustawienia odległości płaszczyzny ogniskowej obiektywu do płaszczyzny ogniskowej okulara.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji obiektywu, która umożliwi uzyskiwanie ostrości obrazu przez justowanie prostymi metodami bez konieczności stosowania obróbki mechanicznej.

Obiektyw zawiera zespół soczewek (1) osadzonych w oprawie (2), które poprzez mimośrodowy pierścień (3) osadzone są w gwintowanej tulei (4) wkręconej w korpus (5) obiektywu. Tuleja (4) z zespołem soczewek (1) ustalona jest wkrętem (6) w korpusie (5). (1 zastrzeżenie)

G02B P. 217325 24.07.1979

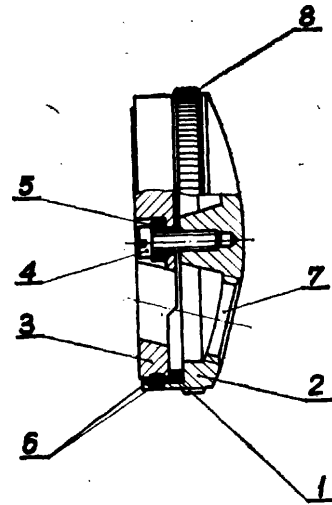
Polskie Zakłady Optyczne, Warszawa, Polska (Wacław Kozłowski).

Głowica obrotowa do przyrządów obserwacyjnych

Przedmiotem wynalazku jest głowica obrotowa do przyrządów obserwacyjnych przeznaczona do szybkiej zmiany pozycji okularów lub obiektywów.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania budowy głowicy zapewniającej wygodną, szybką, płynną i niezawodną zmianę pozycji okularów lub obiektywów oraz zapewniającą odporność na zawilgocenie i zanieczyszczenia.

Głowica obrotowa składa się ze ślizgowego pierścienia (1), wykonanego z tworzywa sztucznego, obrotowej czaszy (2) i podstawy (3) połączonych wkrętem (4) poprzez ślizgowe podkładki (5). Ślizgowy pierścień (1) osadzony jest między obrotową czaszą (2) i podstawą (3) i przylegając do współpracujących powierzchni czaszy (2) i podstawy (3) stanowi łożysko obrotowe. W czaszy (2) i podstawie (3), na ich powierzchniach cylindrycznych współpracujących z pierścieniem ślizgowym (1) wykonane są rowki (6) wypełnione smarem. (2 zastrzeżenia)

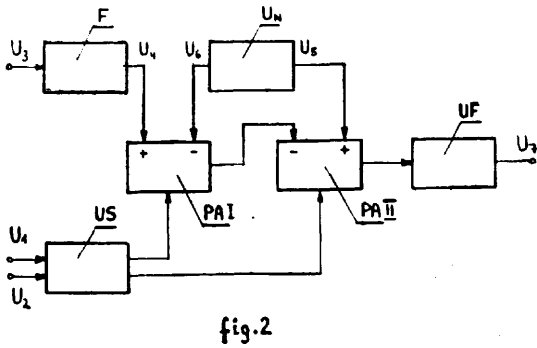
G05B P. 217264 20.07.1979
H01J

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Mieczysław Wróblewski, Bogusław Błaszewski).

Sposób i układ do sterowania wibratorów elektrodynamicznych, zwłaszcza w spektrometrii mössbauerowskiej

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i układu umożliwiających uzyskanie bardzo dobrej stałości prędkości ruchu wibratora przy niewielkich stratach czasu okresu pomiarowego.

Sposób według wynalazku polega na tym, że sygnał wzorcowy (U_7) wytwarza się przez poddanie syntezy elektronicznej przebiegu sinusoidalnego (U_4) i napięć stałych (U_5 , U_6), korzystnie wykorzystując standardowe sygnały wytwarzane przy pracy wibratorów ze stałym przyspieszeniem, zwłaszcza przebieg trójkątny (U_3), ciąg impulsów prostokątnych (U_1) o częstotliwości n razy większej od częstotliwości przebiegu trójkątnego (U_3) i zsynchronizowanych z przebiegiem trójkątnym (U_3) a także impulsy synchronizacji (U_2) przy porządkowane dodatnim wierzchołkom przebiegu trójkątnego (U_3) tak, że najpierw przetwarza się przebieg

trójkątny (U_3) na sygnał sinusoidalny (U_4) będący jego piątą harmoniczną i przechodzący przez wartość zerową z boczem narastającym równocześnie z impulsem synchronizacji (U_2) a następnie wytwarza się dwa napięcia stałe: jedno (U_5) o dodatniej polaryzacji i wartości równej amplitudzie sygnału sinusoidalnego (U_4) oraz drugie (U_6) o identycznej wartości lecz ujemnej polaryzacji, po czym wytworzone sygnały przełącza się tak, że po wystąpieniu impulsu synchronizacji (U_2), w momencie osiągnięcia przez sygnał sinusoidalny (U_4) pierwszego dodatniego wierzchołka, dołącza się napięcie stałe (U_5) o dodatniej polaryzacji, które utrzymuje się przez czas równy dwóm okresom sinusoidy zaś po tym czasie załącza się sygnał sinusoidalny (U_4), a w chwili gdy osiągnie on ujemny wierzchołek, dołącza się napięcie stałe (U_6) o ujemnej polaryzacji na czas równy podwójnej wartości okresu sinusoidy, a po tym czasie załącza się sygnał sinusoidalny (U_4), który narastając osiąga wartość zerową, wówczas gdy pojawia się impuls synchronizacji (U_2) a kolejne załączenie dodatniego napięcia stałego (U_5) następuje w chwili gdy przebieg sinusoidalny (U_4) osiągnie dodatni wierzchołek.

Układ do sterowania wibratorów elektrodynamicznych, zawierający źródło napięć odniesienia, wyposażony jest w dwa przełączniki analogowe (PA I, PA II), z których pierwszy ma wejście dodatnie połączone z wyjściem filtra aktywnego (F) sterowanego przebiegiem trójkątnym (U_3), wejście ujemne połączone z ujemnym wyjściem źródła napięć odniesienia (U_N) a wejście sterujące z pierwszym wyjściem układu sterowania (U_5), na którego wejście zegarowe podawany jest ciąg impulsów prostokątnych (U) a na wejście synchronizujące - impulsy synchronizacji (U_2).

Drugi przełącznik analogowy (PA II) ma wejście ujemne połączone z wyjściem pierwszego przełącznika (PA I), a wejście dodatnie z dodatnim wyjściem źródła napięć odniesienia (U_N) zaś wejście sterujące z drugim wyjściem układu sterowania (U_6), natomiast jego wyjście dołączone jest do układu formującego (UF), na którego wyjściu uzyskuje się sygnał wzorcowy (U_7). (3 zastrzeżenia)

G05B P. 217349 24.07.1979
B63B

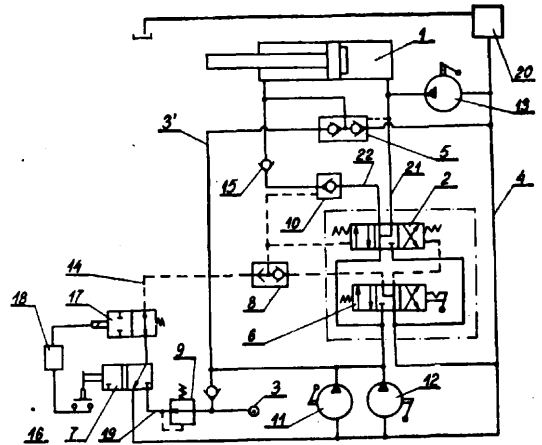
Stocznia Szczecińska im. Adolfa Warskiego, Szczecin, Polska (Zbigniew Dziob, Mieczysław Skrzymowski).

Układ hydrauliczny do zamykania i otwierania wodoszczelnych drzwi okrętowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie uproszczenia budowy układu i zmniejszenia objętości oleju potrzebnego do zrealizowania suwu zamykania drzwi.

Układ według wynalazku charakteryzuje się tym, że rozdzielacz (2) sterowany jest dwoma sygnałami ciśnieniowymi o różnej wartości, przy czym sygnał o niższej wartości podawany jest za pośrednictwem przełącznika obiegu (8) z rozdzielacza (7) usytuowanego w stanowisku sterowania centralnego, zaś sygnał o wyższej wartości podawany jest z rozdzielacza (6) usytuowanego w stanowisku sterowania lokalnego. Rozdzielacz (2) w swym neutralnym położeniu łączy obie komory siłownika hydraulicznego

poprzez przewody ciśnieniowe (21) i (22), przy czym na przewodzie ciśnieniowym (22) zainstalowany jest zawór zwrotny sterowany (10) oraz zawór zwrotny (15) który ustawiony jest w przeciwnym kierunku przepływu. (4 zastrzeżenia)

G05B P. 220370 T 11.12.1979

Biurowo Studiów i Projektów Hutnictwa „Biprostal”, Kraków, Polska (Andrzej Kajstura).

Układ sterowania urządzeniami dwunapędowymi

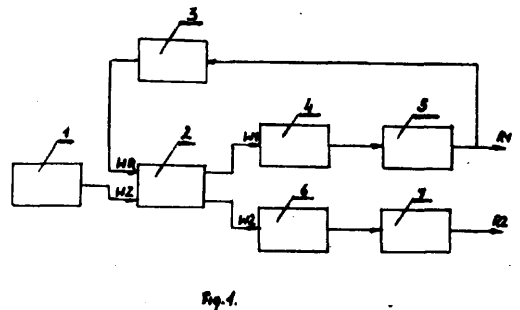
Przedmiotem wynalazku jest układ sterowania urządzeniami dwunapędowymi w zautomatyzowanych liniach technologicznych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu umożliwiającego optymalizację regulowanej wielkości.

Układ według wynalazku, składający się z układu zadawania wielkości regulowanej, układu logicznego sterowania, przetwornika analogowo-cyfrowego, układów regulacji zależnej oraz napędów wykonawczych charakteryzuje się tym, że wejście (WZ) układu logicznego sterowania (2) połączone jest z wyjściem układu zadawania wielkości regulowanej (1), a wyjście (W1) układu logicznego sterowania (2) połączone jest poprzez układ regulacji zależnej (4) z napędem wiodącym (5), którego wyjście (R1) wielkości regulowanej połączone jest poprzez przetwornik analogowo-cyfrowy (3) z wejściem (WR) układu logicznego sterowania (2). Wyjście (W2) układu logicznego sterowania (2) połączone jest poprzez układ regulacji zależnej (6) z napędem współdziałającym (7), którego wyjście (R2) stanowi regulowaną wielkość tego napędu. (2 zastrzeżenia)

G05D P. 217210 19.07.1979

Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Warszawa II”, Warszawa, Polska (Marian Bartol, Andrzej Matyszczak).

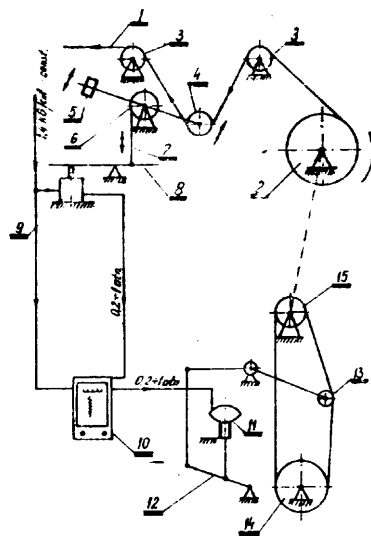
G05D P. 217210 19.07.1979
Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Warszawa II”, Warszawa, Polska (Marian Bartol, Andrzej Matyszczak).

Układ nadążnego sterowania maszyną sterową

Przedmiotem wynalazku jest układ służący do zdalnego sterowania położeniem elektrohydraulicznej maszyny sterowej w jednostkach pływających.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu cechującego się prostotą budowy, niezawodnością działania oraz krótkim czasem regulacji.

Układ nadążnego sterowania maszyną sterową z pompami o zmiennym wydatku, nie mającymi mechanicznego sprzężenia zwrotnego z trzonem sterowym, których wydatek jest nastawiany przez wyjście pierwszego członu całkującego charakteryzuje się tym, że wejście pierwszego członu całkującego (5) jest połączone z pierwszym nieliniowym elementem trójstawnym (4) który sterowany jest przez drugi nieliniowy element trójstawnym (3), na którego wejście podawany jest sygnał proporcjonalny do różnicy sygnału proporcjonalnego do rozszynchronizowania i sygnału proporcjonalnego do iloczynu modułu prędkości kątowej trzonu sterowego przez tą prędkość kątową. Jako sygnał proporcjonalny do prędkości kątowej trzonu sterowego stosowany jest sygnał wyjściowy drugiego członu całkującego (9) z ograniczeniem, o stałej całkowania odpowiednio dobranej do stałej całkowania pierwszego członu całkującego (5), przy czym wejście drugiego członu całkującego (9) połączone jest z jego wyjściem oraz z wyjściem drugiego elementu trójstanowego (3) i z wyjściem członu (7), różniczkującego sygnał proporcjonalny do wychylenia trzonu sterowego. (3 zastrzeżenia)

G05D

P. 218053

31.08.1979

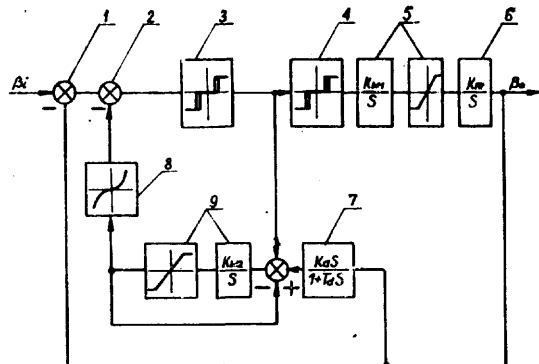
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „PREDOM”, Warszawa, Polska (Józef Maliszewski, Jan Łyskanowski, Ireneusz Parol).

Układ sterowania i regulacji prędkości obrotowej silnika komutatorowego prądu stałego

Układ sterowania i regulacji prędkości obrotowej silnika komutatorowego prądu stałego.

Przedmiotem wynalazku jest układ sterowania i regulacji prędkości obrotowej silnika komutatorowego prądu stałego przeznaczony zwłaszcza do bębnowych palek autmatycznych.

Układ przedstawiony jest na rysunku i jest utworzony ze stykowo-elektronicznych układów: (ZK) zmiany kierunku prędkości obrotowej komutatorowego silnika (S) prądu stałego podczas procesu prania, (CP) zmiany procesu prania na proces wirowania i (CH) zmiany maksymalnej prędkości wirowania i kształtowania charakterystyki prędkości obrotowej silnika (S) w procesie wirowania, (CS) kształtującego impulsy włączające tyrystory. (1 zastrzeżenie)

G05D

P. 217404

26.07.1979

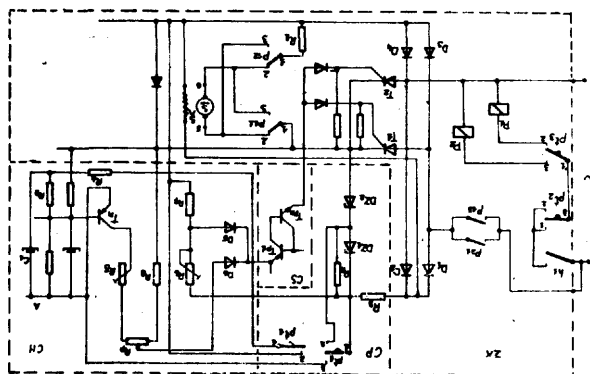
Warszawskie Zakłady Papiernicze im. M. Jaworskiego, Konstancin-Jeziorna k/Warszawy, Polska, (Stanisław Mówiński, Jerzy Mielcarski).

Układ automatyczny regulacji naciągu i prędkości przewijanej wstęgi papieru

Przedmiotem wynalazku jest układ automatycznej regulacji naciągu i prędkości przewijania papieru w urządzeniach przetwórczych.

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania układu zapewniającego możliwość odczytu i zapisu wskazań wartości zadanej, wartości rzeczywistej i sygnału wykonawczego, w którym to układzie raz ustawiona charakterystyka układu regulacyjnego nie zmienia się w całym zakresie pracy maszyny.

Układ według wynalazku zawiera układ pomiaru i przetwarzania wielkości naciągu związanego z prędkością odwijania, regulator bezpośredniego działania i system nastawczy. Układ charakteryzuje się tym, że regulatorem bezpośredniego działania jest blok regulacyjno-rejestrujący, składający się z membranowego siłownika (11) pneumatycznego oraz z regulatora (10) proporcjonalno-całkującego, pracującego w bloku ze stacyjką operacyjną i trójstwowym rejestratorem. (1 zastrzeżenie)

G05D

P. 218075

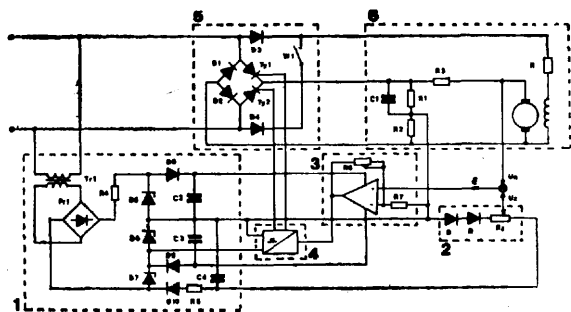
31.08.1979

Instytut Spawalnictwa, Gliwice, Polska (Waldemar Hrynczenko, Jan Bremer, Michał Majcherek, Jerzy Biały).

Urządzenie do sterowania i stabilizacji prędkości obrotowej silników małej mocy

Urządzenie do sterowania i stabilizacji prędkości obrotowej silników małej mocy składające się z zasilacza, kompensowanego zadajnika, wzmacniacza

błądu, synchronizowanego **zapłonika**, sterowanego prostownika tyrystorowo-diodowego **oraz** silnika wykonawczego z przetwornikiem prędkości charakteryzuje się tym, że rezystory (R1), (R2) i (R3) połączone szeregowo i włączone równolegle do zacisków wirnika silnika wykonawczego stanowią obciążenie silnika w momentach gdy przestają przewodzić tyrystory mostka tyrystorowo-diodowego, a kondensator (C1) bocznikujący rezystor (R1) zmniejsza dynamiczną oporność obciążenia do sumy oporności rezystorów (R1) i (R3). Obwód wzbudzenia silnika wykonawczego zasilany jest z anody diody (D1) i (D2) prostownika tyrystorowo-diodowego oraz z katody diody (D3) i katody diody (D4) poprzez łącznik (W1), przy czym anody diody (D3) i (D4) połączone są z przekątną zasilania mostka tyrystorowo-diodowego. W zasilaczu (1) pomiędzy stabilizatory (D5), (D6) i (D7) a kondensatory (C2) i (C3) filtrujące napięcie zasilania wzmacniacza błędów włączono diody (D8) i (D9), a kondensator (C4) filtrujący napięcie zasilające zadajnik połączono z anodą stabilizatora (D7) przez rezystor (R4) i diodę (D10). (3 zastrzeżenia)

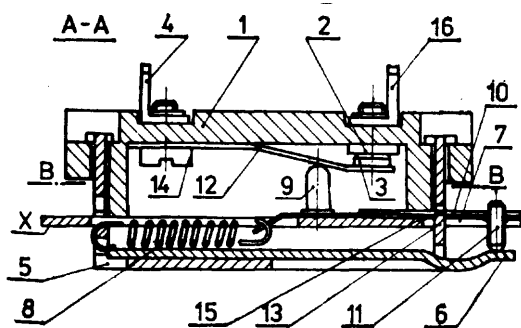

G05D P. 218237 11.09.1979
G01K

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „PREDOM”, Warszawa, Polska (Lucjan Misiak).

Dwubiegunowy ogranicznik temperatury

Dwubiegunowy ogranicznik temperatury wielokrotnego działania, służący do zabezpieczenia urządzeń grzejnych posiada suwak (7) z kołkami elektroizolacyjnymi (9) połączony przez płytkę sprężystą (10) osadzoną z jednej strony na zaczepie (13) a z drugiej zaczepioną ze sprężyną (8) zamocowaną z podstawą (5). W pozycji pracy kołki (9) dociskają płaskie sprężyny (12) z ruchomymi stykami (3) do stałych styków (2). Wychylenie płytki bimetalowej (6) powoduje skurczenie sprężyny (8) i zwolnienie płytki sprężystej (10) z zaczepu (13) co pociąga za sobą rozłączenie styków (2 i 3). (2 zastrzeżenia)

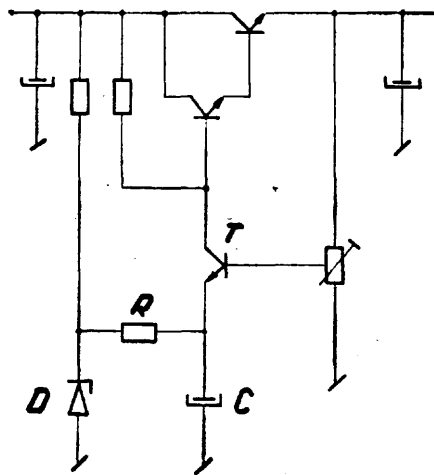

5F P. 217957 24.08.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Radiofonii Odbioru „UNITRA-DIORA”, Dzierżonów, Polska (Stanisław Szyling).

Zasilacz

Przedmiotem wynalazku jest zasilacz stabilizowany, przeznaczony do stosowania zwłaszcza w magnetofonach. Zasilacz ten wykonany jest głównie przy pomocy tranzystorów i diod, szczególnie typu Zenera. Istota półprzewodnikowego zasilacza stabilizowanego polega na tym, że ma on złożony z rezystora (R) i kondensatora (C) człon filtracyjny, który włączony jest w gałęzi stabilizacyjnej pomiędzy diodę Zenera (D), a regulacyjny tranzystor (T). (1 zastrzeżenie)

G05F P. 217967 25.08.1979

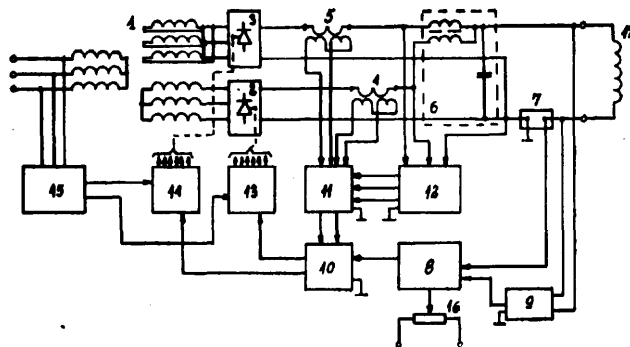
Instytut Automatyki Systemów Energetycznych, Wrocław, Polska (Janusz Dębowski, Andrzej Grabowski, Jerzy Puchacz, Roman Kulik).

Sposób i układ regulacji obciążenia zasilacza prądu stałego

Przedmiotem wynalazku jest sposób i układ regulacji zasilacza prądu stałego o dużym obciążeniu i wysokich wymaganiach odnośnie poziomu stabilizacji i wielkości tętnień.

Istota wynalazku polega na kontroli i automatycznym wyrównywaniu prądów pobieranych z poszczególnych prostowników (2, 3).

W tym celu układ jest wyposażony w człon (11) symetryzujący oraz w transduktorowe przekładniki prądowe (4, 5). Ponadto układ zawiera człon (12) korekcyjny i człon (9) korekcji napięciowej, które zabezpieczają prawidłową regulację w stanach przejściowych układu. (4 zastrzeżenia)

G06F P. 209002 11.08.1978

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Lech Kowalewski, Krzysztof Kuczeński, Stanisław Szejko, Bogdan Wiszniewski).

Jednostka do łączenia minikomputerów
serii MERA 300 w zespoły wielomaszynowe

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania jednostki łączącej umożliwiającej łączenie dowolnej liczby minikomputerów w zestaw. Jednostka do łączenia minikomputerów serii MERA 300 w zestawy wielomaszynowe zawierająca dekodery, rejestr buforowy, rejestr stanu i połączenia między nimi, według wynalazku charakteryzuje się tym, że układ sterujący (ST) jest połączony z dwoma dekoderni (D1 i D2), dołączonymi każdy odpowiednio do bezpośrednio łączonych minikomputerów (mc1 i mc2). Rejestr buforowy (BUF) transmitowanej informacji jest połączony z obu minikomputerami (mc1 i mc2) oraz układem sterującym (ST). Układ sterowania (ST) jest ponadto dołączony do szyn przerwań zewnętrznych (U1 i U2) obu łączonych minikomputerów (mc1 i mc2) poprzez generator przerwań (GP) oraz do szyn sygnałów kanałów MPX, (Ri, Ki, S) każdego z minikomputerów (mc1 i mc2). Rejestr słowa stanu (SSJL) dołączony jest do każdego z łączonych minikomputerów (mc1 i mc2) oraz układu sterującego (ST). Klucz rodzaju pracy (Kp) i klucz zerowania (Kz) połączone są z rejestrem słowa stanu (SSJL) i układem sterującym (ST). (1 zastrzeżenie)

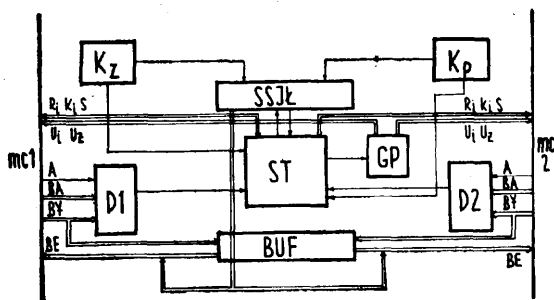

Fig. 2

G06F

P. 217780

15.08.1979

Wojskowa Akademia Techniczna, Warszawa, Polska (Adam Patkowski).

Sposób eliminacji błędów podstawowej pamięci operacyjnej systemu cyfrowego

Przedmiotem wynalazku jest sposób eliminacji błędów podstawowej pamięci operacyjnej systemu cyfrowego, z użyciem pamięci rezerwowej znajdujący zastosowanie w systemach o podwyższonej niezawodności.

Istotą przedmiotu wynalazku jest, że wszystkie modyfikacje zawartości podstawowej pamięci operacyjnej następujące w trakcie pracy systemu dodatkowo zapisuje się cyklicznie w postaci asocjacyjnej w dodatkowym rezerwowym module pamięci operacyjnej, przy czym w przypadku detekcji błędów podstawowej pamięci operacyjnej, błędną zawartość przekłamującej komórki tej pamięci zastępuje się informacją zapisaną w module dodatkowym, posiadającą adres zgodny z adresem komórki przekłamującej, a w braku takiej informacji zawartością komórki z kopii pamięci operacyjnej w pamięci zewnętrznej o adresie odpowiadającym adresowi komórki przekłamującej. (1 zastrzeżenie)

G06F

P. 218007

29.08.1979

Zakłady Systemów Automatyki Kompleksowej Polskiej Akademii Nauk, Gliwice, Polska (Marcin Gorawski, Adam Gacek).

Sposób kontroli i diagnostyki uszkodzeń systemu wejścia-wyjścia komputera oraz układ do jego realizacji

Sposób według wynalazku polega na analizie poszczególnych pozycji słów stanów operacyjnych i słów stanów wirtualnych. Analiza ta prowadzona jest przy wykorzystaniu tablicy stanów korelatywnych, określającej wzajemne powiązania między pozycjami rejestrów stanów operacyjnych i wirtualnych. Lokalizacja uszkodzenia polega na wykryciu pozycji w słowie stanu wirtualnego lub operacyjnego różniące się od wzorca, przy czym każda z tych pozycji sygnalizuje uszkodzenie jednego elementu lub grupy elementów między dwoma punktami kontroli sygnałów. W układzie według wynalazku układ wymiany informacji (OW) zawiera rejestr stanów wirtualnych (RSW). Na wejścia rejestru stanów wirtualnych (RSW) podawane są sygnały sterujące dynamiczne (Sd) z układu sterowania (US). Wyjścia rejestru stanów wirtualnych (RSW) poprzez linie informacyjne (MI) połączone są z magistralą poziomą (mag.P).

Rejestry informacji wyprowadzanej (RO) i wprowadzanej (RI) połączone są między sobą w układzie pętli tak, że możliwy jest przesył informacji z jednego rejestru do drugiego. (2 zastrzeżenia)

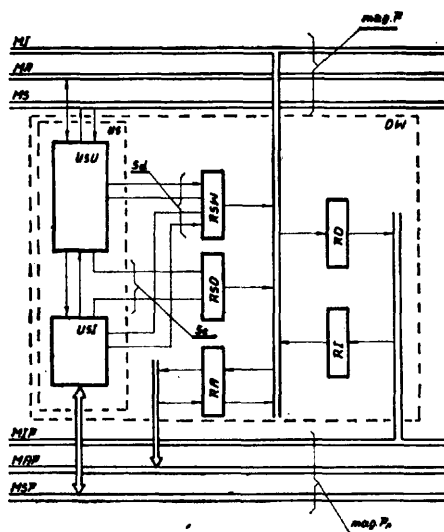

Fig. 5

G06F

P. 218083

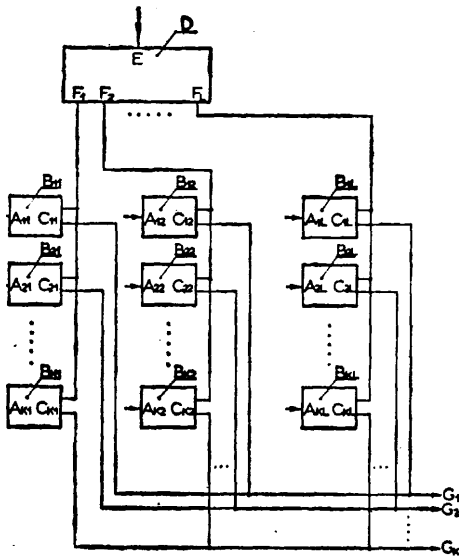
31.08.1979

Centralne Zakłady Automatykacji, Katowice, Polska (Jacek Dłubak).

Układ połączeń obwodów izolacji galwanicznych zwłaszcza do cyfrowych urządzeń wejściowych

W układzie według wynalazku, słowa informacji cyfrowych są doprowadzane do wejść (A) obwodów izolacji galwanicznych (B), których wyjścia (C) są połączone między przewody magistrali wyjściowej (G) i wyjścia (F) dekodera (D). Adres wybranego słowa jest podawany na wejście (E) dekodera (D) co powoduje, że na przewodach magistrali wyjściowej (G) pojawia się wybrane słowo informacji cyfrowej.

Układ jest stosunkowo mało skomplikowany i jest szczególnie korzystny przy występowaniu dużej ilości słów wielobitowych. (1 zastrzeżenie)

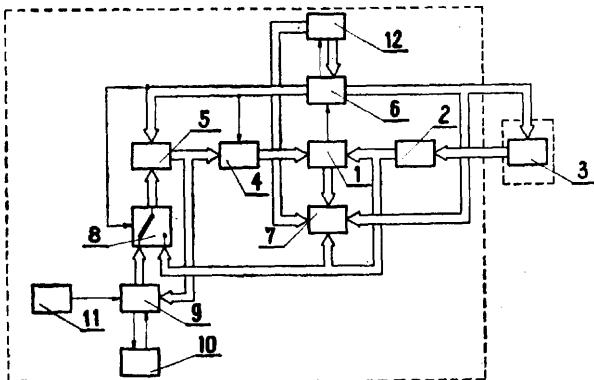

G06F P. 218159 05.09.1979

Instytut Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów, Wrocław, Polska (Kazimierz Mora, Leszek Lemańczyk, Marek Kamowski).

Tester do kontroli pamięci stałych

Przedmiotem wynalazku jest tester do kontroli pamięci stałych. Tester według wynalazku ma układ porównania (1) połączony z jednej strony poprzez rejestr (2) badanej pamięci (3) z tą pamięcią. Z drugiej strony wymieniony układ porównania (1) jest połączony poprzez rejestr (4) pamięci wewnętrznej z wewnętrzną pamięcią (5) której wejścia poprzez przełącznik (8) są połączone z wyjściami rejestru (9) pamięci zewnętrznej (10) albo z wyjściami rejestru (2) badanej pamięci. Rejestr (9) pamięci zewnętrznej jest również połączony z układem (11) modyfikacji. Wyjścia układu (1) porównania są połączone z wejściami układu (7) wyświetlania wyniku, który jest jednocześnie połączony z wyjściem testującego układu (12) i wyjściem sterującego układu (6). Wyjścia testującego układu (12) są połączone z wejściami sterującego układu (6), który jest połączony z wewnętrzną pamięcią (5) jej rejestru (4), badaną pamięcią (3) i jej rejestru (2). (1 zastrzeżenie)

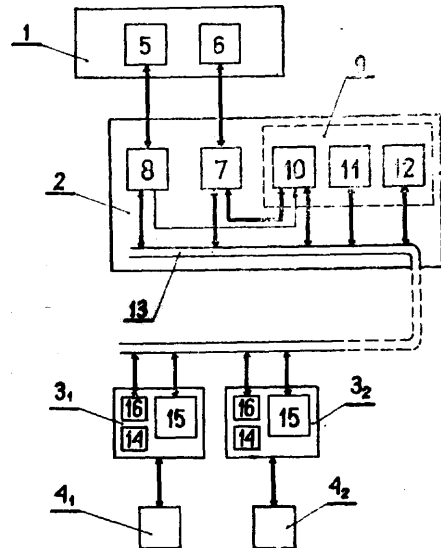
G06F P. 222810 T 18.03.1980

Instytut Maszyn Matematycznych, Warszawa, Polska (Zbigniew Kędzior, Józef Szymyd).

iDwuetałowy sposób transmisji pomiędzy jednostką centralną komputera a urządzeniami zewnętrznymi w systemie multipleksorowym

Wynalazek dotyczy dwuetapowego sposobu transmisji pomiędzy jednostką centralną komputera, a urządzeniami zewnętrznymi w systemie multiplekse-

rowym przeznaczonym do wykorzystania w komputerach o średniej lub małej mocy obliczeniowej oraz w minikomputerach, jak również w komputerach specjalnego przeznaczenia, zwłaszcza do sterowania procesami produkcyjnymi oraz sieciami komputerowymi. Sposób transmisji polega na tym, że dane dla urządzeń zewnętrznych ($4_1, 4_2, \dots, 4_n$) są najpierw przesyłane blokami z pamięci (6) komputera (1) do pamięci buforowej (15) jednostki sterującej ($3_1, 3_2, \dots, 3_n$), a następnie pod kontrolą procesora (14) jednostki sterującej ($3_1, 3_2, \dots, 3_n$) są przesyłane z pamięci buforowej (15) do urządzenia zewnętrznego ($4_1, 4_2, \dots, 4_n$) lub na linię transmisji. W kierunku przeciwnym, dane z urządzenia zewnętrznego ($4_1, 4_2, \dots, 4_n$) lub z linii transmisji są najpierw zbierane do pamięci buforowej (15) pod kontrolą procesora (14), a następnie są przesyłane w postaci bloków z pamięci (15) do pamięci (6) komputera (1), przy czym pamięci buforowe (15) jednostek sterujących ($3_2, \dots, 3_n$) stanowią wydzielone obszary procesora kanałowego (9). Instrukcje z jednostki centralnej (5) komputera (1) są przyjmowane przez inteligentny rejestr interfejsowy (8) i przekazywane do procesora kanałowego (9), a w przypadku zajęcia magistrali (13) multiplexera (2) transmisją bloku danych, są zapamiętywane w rejestrze (8). Prędkość transmisji danych pomiędzy pamięcią (6) komputera (1), a pamięcią buforową (15) jednostki sterującej ($3_2, \dots, 3_n$), jest równa maksymalnej prędkości wyprowadzania danych z pamięci (6) komputera (1). (2 zastrzeżenia)

G06G P. 217530 01.08.1979

Instytut Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów, Wrocław, Polska (Czesław Osiński).

Wybierak maksymalnego sygnału prądowego

Przedmiotem wynalazku jest wybierak maksymalnego sygnału prądowego, mający zastosowanie zwłaszcza w układach automatyki analogowej operujących prądowym sygnałem informacyjnym.

W wybieraku według wynalazku do każdego wejścia (n) jest podłączony - złożony z rezystora (R_n) i połączonego diodowo tranzystora (T_{1n}) - dwójnik (D_{1n}), dołączony z drugiej strony do będącego zaciśkiem odniesienia pierwszego, bieguna (A) napięciowego zasilającego źródła (1), przy czym pomiędzy wspomniany biegun (A), a zwarte emitory tranzystorów ($T_1, T_2, \dots, T_n$) jest włączony nastawny rezystor (R_A), zaś kolektory tych tranzystorów są połączone z wyjściem układu super-alfa (U), który ma wspólny dla jego wejścia i wyjścia zacisk połączony z wej-

ściem nadążnego układu (III), z kolei połączonego od strony wyjścia poprzez odbiornik (IV) z biegunem (A), do którego poprzez stabilistor (DA) jest również podłączone wejście układu super-alfa (II).

(4 zastrzeżenia)

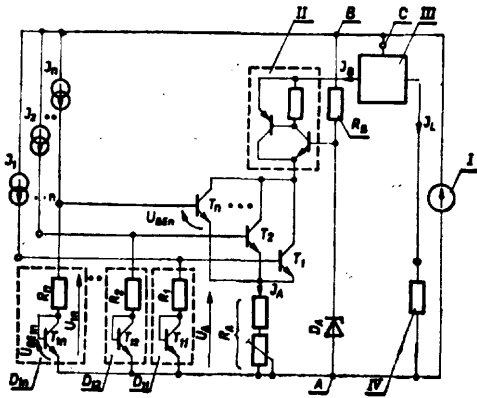

Fig.

G06K

P. 218192

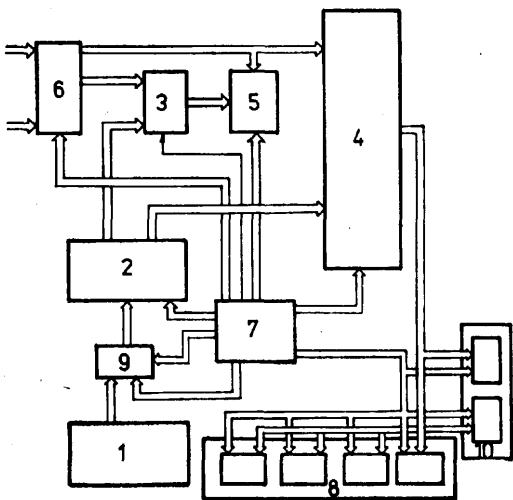
06.09.1979

Instytut Automatyki Systemów Energetycznych, Wrocław, Polska (Jan Biniewski, Tadeusz Lorenc, Andrzej Kwasniewski, Andrzej Stężyła).

Układ wyboru i wizualności pomiarów
zwłaszcza do współpracy z urządzeniami
telemechaniki

Układ wyboru i wizualizacji pomiarów, zwłaszcza do współpracy z urządzeniami telemechaniki, zawiera układ pamięci programu (2), do którego podawany jest stan klawiatury (1), oraz układ pamięci danych (5), do którego podawane są informacje z układu wejściowego (6) połączonego z układami telemechaniki. Układ sterujący (7) dokonuje odczytu stanu komórek układu pamięci danych (5) i stan wyjściowy tego układu (5) wprowadza do przetwornika kodu (4) oraz inicjuje przetwarzanie wejściowej informacji binarnej na postać cyfrową oraz wyprowadzenie tej informacji z przetwornika (4) do układów wskaźnikowych (8, 10).

Układ według wynalazku przeznaczony jest zwłaszcza do pracy w energetyce. (5 zastrzeżeń)

G06M

P. 218077

01.09.1979

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Krzysztof Grochowski, Andrzej Gogolewski, Włodzimierz Wojda, Mirosława Dąbrowa-Bajon).

Układ wykrywania kierunku ruchu
zwłaszcza dla wielowjęciowego licznika osi

W układzie według zgłoszenia sygnał z pierwszego czujnika szynowego (G1) podawany jest na wejście (D) pierwszego i drugiego przerzutnika (P1), (P2), a sygnał z drugiego czujnika szynowego (G2) podawany jest na wejście (D) trzeciego i czwartego przerzutnika (P3) i (P4). Wyjście (Q) pierwszego przerzutnika (P1) połączone jest z wejściem (R) czwartego przerzutnika (P4) oraz z wejściem (T) trzeciego przerzutnika (P3). Wyjście (Q) czwartego przerzutnika (P4) połączone jest z wejściem (R) pierwszego przerzutnika (P1) oraz z wejściem (T) drugiego przerzutnika (P2). Wejście (T) pierwszego przerzutnika (P1) i czwartego (P4) oraz wejście (R) drugiego przerzutnika (P2) i trzeciego (P3) połączone jest z jednym z wyjść generatora taktu (GT). Układ stosowany może być zwłaszcza do wielowjęciowego licznika osi. (1 zastrzeżenie)

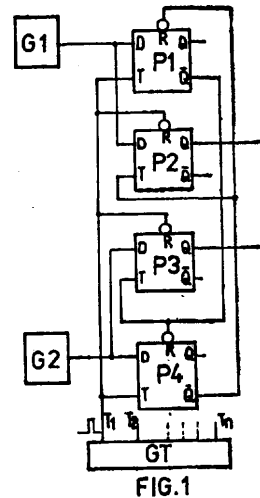

FIG.1

G07B

P. 217370

26.07.1979

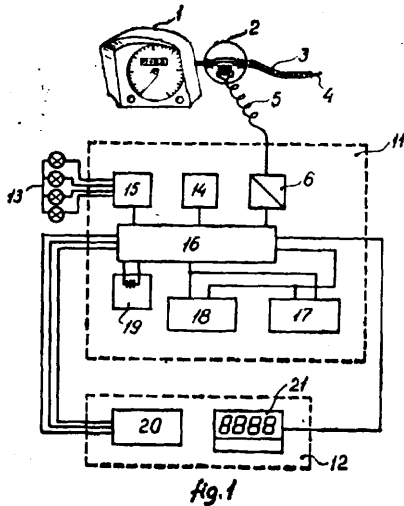
Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 211263

Jerzy Białośz, Edward Wypych, Arkadiusz Fenicki, Alfons Walkiewicz, Warszawa, Polska (Jerzy Białośz, Edward Wypych, Arkadiusz Fenicki, Alfons Walkiewicz).

Programowany taksometr elektroniczny
z impulsatorem magnetycznym

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania budowy taksometru cechującego się dużą poprawnością wskazań i trwałością.

Programowany taksometr elektroniczny z impulsatorem magnetycznym wytwarzającym elektryczne impulsy w ilości proporcjonalnej do odcinka przebytej drogi, zwłaszcza taksometr mający układ sumujący impulsy przebytego odcinka drogi z impulsami wytwarzanymi w czasie postoju lub w czasie wolnej jazdy, oraz wskaźnik cyfrowy wykazujący łączną opłatę za przejazd, charakteryzuje się tym, że magnetyczny impulsator (2) jest napędzany bezpośrednio od znanego reduktora obrotów, względnie od 'obrotowej linki stalowej (4) odprowadzonej od skrzyni biegów i jego impulsy doprowadzane są elektrycznym przewodem (5) na wejście taksometru, który wewnątrz obudowy ma drukowaną płytkę (11) przelicznika i drukowaną płytkę (12) licznika opłaty, wraz z zespołem przełączników (20), na których to płytkach (11, 12) są zamontowane układy scalone przetwarzające wzmocniony we wzmacniaczu (6) ciąg impulsów z magnetycznego impulsatora (2) na sumę opłat za przebyty odcinek drogi, za czas postoju i za czas wolnej jazdy. (4 zastrzeżenia)

G09B P. 217255 19.07.1979

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska (Bogdan Adamczyk, Wiesława Kuniszyk-Jóźkowiak, Elżbieta Smółka, Zbigniew Bieżyca).

Pogłosowy korektor mowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania budowy korektora mającego optymalny w terapii jąkania czas pogłosu.

Pogłosowy korektor mowy według wynalazku oparty jest na pobudzeniu sprężyny śrubowej do drgań skrętnych i następnie odbiorze tych drgań przy użyciu przetworników elektromagnetycznych. Urządzenie składa się z mikrofonu (1) połączonego ze wzmacniaczem wejściowym (2), który następnie jest połączony z przetwornikiem pobudzającym do drgań skrętnych sprężynę (4), z której drgania po przetworzeniu w przetworniku odbierającym są wzmacniane we wzmacniaczu wyjściowym (6) i przekazywane do słuchawek pacjenta (7) i logopedy.

Przetworniki: pobudzający (3) oraz odbierający (5) mają nieruchomą cewkę (8) i nieruchomy magnes (10) oraz ruchomą zaworę (15) umieszczoną na stalowym drucie (11) połączonym z jednej strony ze sprężyną pogłosową (4) natomiast z drugiej strony zamocowanym na wsporniku (14) przy pomocy śruby dociskowej (13). Druć (11) jest odizolowany od wpływów pola magnetycznego izolacją (12) i zakończony prostokątnym ramieniem zabezpieczającym.

(1 zastrzeżenie)

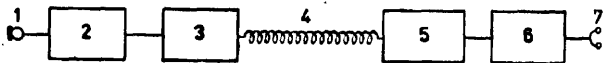

Fig 1

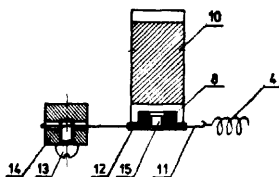

Fig 4

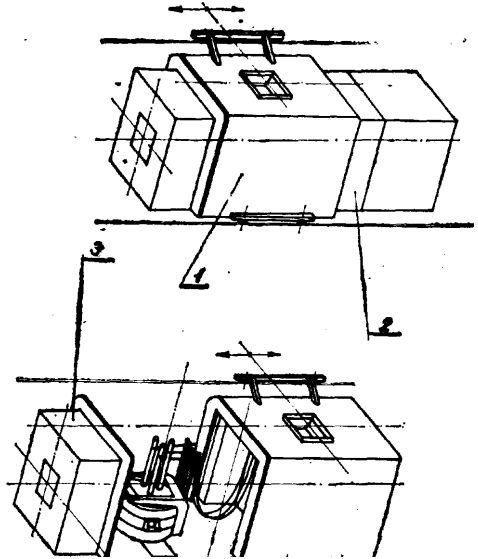
G10K P. 218269 11.09.1979

Biuro Projektów Przemysłu Hutniczego „BIPRO-HUT”, Warszawa, Polska (Janusz Suchnicki, Edward Rydelek, Tadeusz Pufelski).

Ośłona akustyczna pieca łukowego

Wynalazek dotyczy osłony akustycznej izolującej łukowy piec do topienia stali lub staliwa od otoczenia w czasie pracy (roztopiania).

Ośłona składa się z części ruchomej (1) przesuwanej po torach szynowych oraz części nieruchomej (2) i (3). (4 zastrzeżenia)

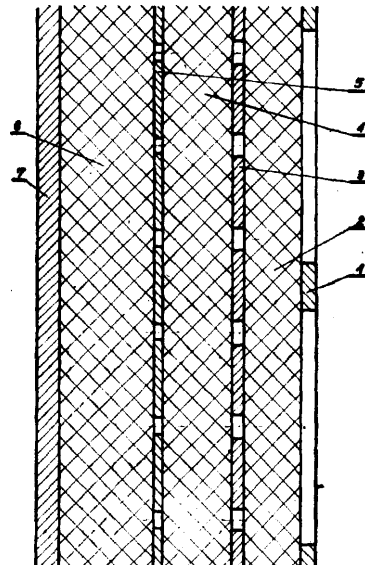
G10K P. 222686 T 12.03.1980

Akademia Techniczno-Rolnicza im. J. J. Śniadeckich, Bydgoszcz, Polska (Krzysztof Wernerowski, Zbigniew Kikiewicz).

Potrójny ustrój tłumiący hałas urządzeń rozdrabniająco-sortujących zwłaszcza w przemyśle celulozowo-papierniczym

Przedmiotem wynalazku jest potrójny ustrój tłumiący hałas urządzeń rozdrabniająco-sortujących zwłaszcza w przemyśle celulozowo-papierniczym.

Istota wynalazku polega na tym, że składa się z płyty (1) posiadającej rowki i płyty (3) perforowanej otworami, a przestrzeń między płytami (1) i (3) jest wypełniona pierwszą warstwą pochłaniającą, przy czym między płytą (3) i płytą (5) umieszczona jest druga warstwa pochłaniająca (4), przy czym pły-

ta (5) posiada otwory różniące się wymiarami od perforacji płyty (3), natomiast między płytą (5) i warstwą osłonową (7) umieszczony jest materiał (6) intensywnie pochłaniający hałas.

Przedmiot wynalazku może znaleźć zastosowanie w przemyśle celulozowo-papierniczym.

(1 zastrzeżenie)

G10K P. 222690 T 12.03.1980

Akademia Techniczno-Rolnicza im. J. J. Sniadeckich, Bydgoszcz, Polska (Krzysztof Wernerowski, Zbigniew Kikiewicz).

Tłumiki dźwięku w urządzeniach tarczowych zwłaszcza dla przemysłu celulozowo-papierniczego

Przedmiotem wynalazku są tłumiki wiskotyczne dźwięku w urządzeniach tarczowych zwłaszcza dla przemysłu celulozowo-papierniczego.

Istota wynalazku polega na tym, że na wale (1) umieszczony jest korpus (3) tłumika wypełniony cieczą (3) o wysokim współczynniku lepkości, a na stojanie (4) urządzenia tarczowego umieszczony jest jeden lub więcej zbiorników (5) wypełnionych cieczą (6) o dużym tłumieniu wiskotycznym.

Przedmiot wynalazku może znaleźć zastosowanie w przemyśle celulozowo-papierniczym.

(1 zastrzeżenie)

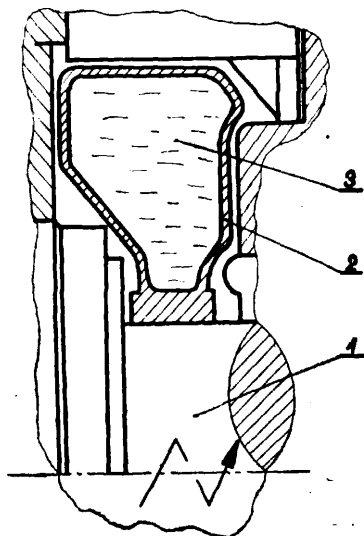

Fig. 1

G10K P. 222691 T 12.03.1980

Akademia Techniczno-Rolnicza im. J. J. Sniadeckich, Bydgoszcz, Polska (Krzysztof Wernerowski, Zbigniew Kikiewicz).

Układ obniżający szkodliwe ciśnienie akustyczne urządzeń tarczowych zwłaszcza w przemyśle celulozowo-papierniczym

Przedmiotem wynalazku jest układ obniżający szkodliwe ciśnienie akustyczne urządzeń tarczowych zwłaszcza w przemyśle celulozowo-papierniczym.

Istota wynalazku polega na tym, że urządzenie tarczowe (3) jest przykryte osłoną (8), składającą się z podwójnego ustroju tłumiącego a wewnętrzna warstwa (10) posiada rowki i jest umieszczona blisko urządzenia tarczowego (3), przy czym między warstwą wewnętrzną (10) a elementem (12) znajduje się pierwsza warstwa dźwiękochłonna (11), przy czym element (12) jest perforowany a w przestrzeni między elementem (12) a zewnętrzną warstwą (14) umieszczony jest materiał intensywnie pochłaniający szkodliwe fale akustyczne.

Przedmiot wynalazku może znaleźć zastosowanie w przemyśle celulozowo-papierniczym.

(1 zastrzeżenie)

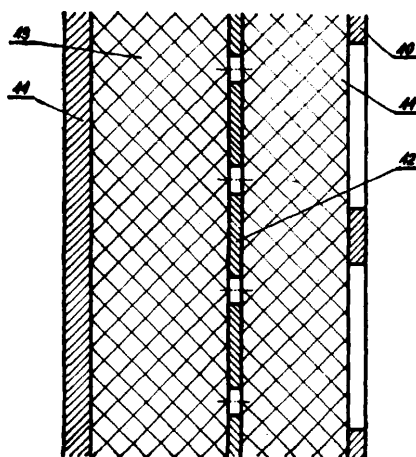

Fig. 2

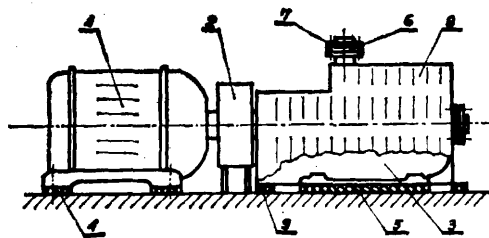

Fig. 3

Dział H ELEKTROTECHNIKA

H01B P. 223975 T 30.04.1980

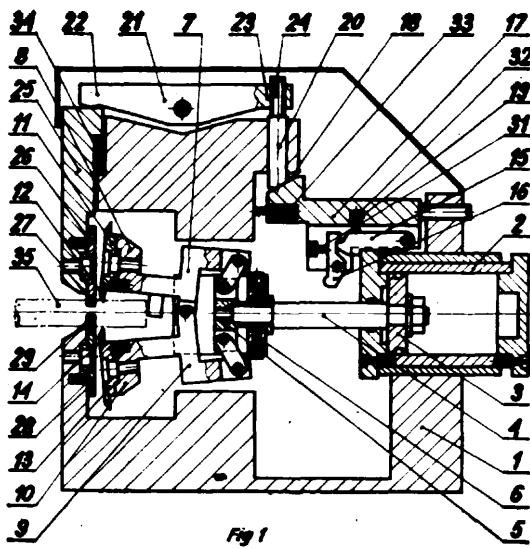
Zakłady Aparatury Spawalniczej im. Komuny Partyjskiej „Techma-Aspa”, Wrocław, Polska (Czesław Rybikowski, Paweł Litwiński).

Zrywarka izolacji

Przedmiotem wynalazku jest zrywarka do szybkiego i bezpiecznego zdejmowania izolacji z przewodów elektrycznych o przekroju 0,75 do 120 mm².

Zrywarka izolacji według wynalazku jest zbudowana z korpusu (1), w którym przesuwnie jest zamontowany cylinder (2) z ruchomym tłokiem (3), tłoczyskiem (4) i obsadą (5) współpracującą ze szczękami zrywającymi; górną (11) i dolną (13) poprzez ruchome ramiona zaciskające (7, 9) oraz szczękę zaciskającą dolną (28) i blokadą w postaci zatrasku zabezpieczającego nieruchomą suwak (6) aż do momentu rozpoczęcia zrywania izolacji z końca przewodu (35). Wstępnie obsadę (5) przed przesunięciem zabezpiecza suwak zabezpieczający (6) przenosząc mniejszą siłę osiową niż zatrask zabezpieczający.

(1 zastrzeżenie)

H01F P. 218064 30.08.1979

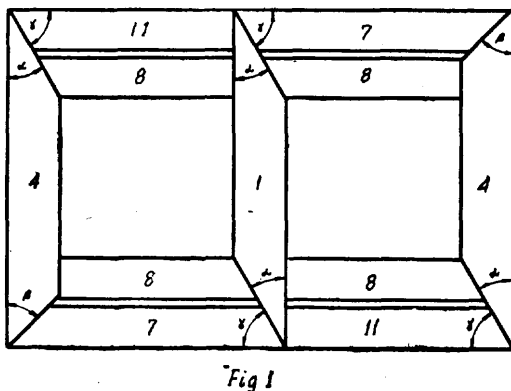
Fabryka Transformatorów i Aparatury Trakcyjnej „Elta” im. Bojowników PPR, Łódź, Polska (Aleksander Aniołczyk).

Magnetyczny rdzeń trójkolumnowy z obniżonym jarzmem

Przedmiotem wynalazku jest blachowany, uwarstwiony, magnetyczny rdzeń trójkolumnowy z obniżonym jarzmem, zwłaszcza do transformatorów wielkich mocy.

W rdzeniu według wynalazku końce blach (1, 2, 3) kolumny środkowej, mających kształt równoległoboku, posiadają różny w poszczególnych pakietach blach kąt ostry α a równy od 30° do 50° . W trapezowych blachach kolumn zewnętrznych kąt ostry jednego ich końca jest identyczny, jak kąt ostry α blachy kolumny środkowej w tej samej warstwie blach, natomiast kąt ostry β drugiego końca blachy kolumny zewnętrznej jest zawsze równy 45° .

Węzły kolumny środkowej z jarzmami w tej samej warstwie zawierają każdy po dwa końce blach jarzmowych (11, 8; 12, 13) ucięte pod kątem 90° do kierunku wzdłużnego tych blach oraz dwa końce innych blach jarzmowych (7, 8; 9, 10), ucięte pod kątem γ wynoszącym 40° do 60° i stanowiącym różnicę między kątem 90° i kątem α ucięcia końca blachy (i; 2, 3) kolumny środkowej. (1 zastrzeżenie)

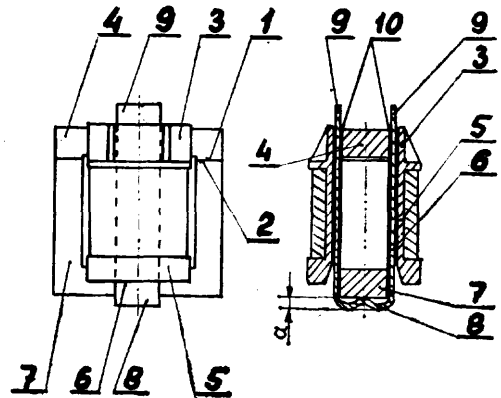

H01F P. 218112 04.09.1979

Zakłady Transformatorów Radiowych T-19, Skier-niewice, Polska (Wiesław Klejny).

Sposób łączenia ze sobą części magnetowodów ferrytowych w transformatorach radioelektrycznych

Przedmiotem wynalazku jest sposób łączenia ze sobą części magnetowodów dzielonych zwłaszcza ferrytowych w transformatorach radioelektrycznych przy pomocy paska, którego końce zaginane są o krawędzie jednej części magnetowodu po uprzednim sprężystym ugięciu środkowej ukształtowanej części tego paska, która opiera się o zewnętrzną powierzchnię drugiej części magnetowodu. (3 zastrzeżenia)

H01F P. 218113 04.09.1979

Zakłady Transformatorów Radiowych T-19, Skier-niewice, Polska (Wiesław Klejny).

Cewka transformatorów i dławików radioelektrycznych

Przedmiotem wynalazku jest cewka transformatorów i dławików radioelektrycznych z końcówkami lutowniczymi wciskanymi w gniazdo korpusu cewki.

Istota wynalazku polega na tym, że końcówki ukształtowane są w ten sposób, że podłużna krawędź końcówki lutowniczej (3) posiada w swej części umieszczonej w gnieździe (6) korpusu (1), co najmniej dwa występy (4). Występy te ukształtowane są w taki sposób, że leżąc od strony części końcówki (7), do której przyłącza się przewody montażowe, w odległości czubków (5) występów (4) od przeciwległej krawędzi końcówki stopniowo się zmniejsza. Gniazdo (6) korpusu (1) posiada zbieżne wzdłużne krawędzie. (4 zastrzeżenia)

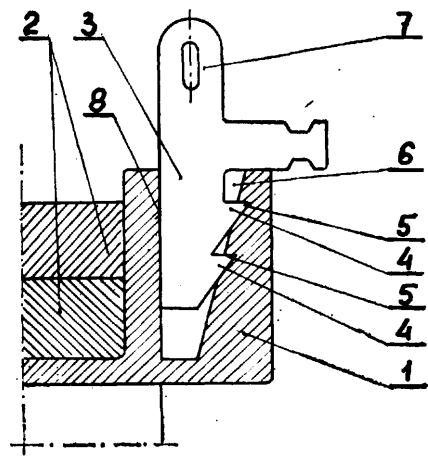

Fig. 1

H01F
B65H

P. 218234

11.09.1979

Przedsiębiorstwo Kolejowych Robót Elektryfikacyjnych, Warszawa, Polska (Mścislaw Dymowski, Paweł Domański, Jerzy Kwit).

Urządzenie do nawijania
i formowania przewodów na bębny
lub rdzenie

Urządzenie do nawijania i formowania przewodów na bębny lub rdzenie składa się z zespołu bębnow (4), rolki pośredniej (8), wieżowej konstrukcji wsporczej (11), bębna (23) do formowania wyrobu i siłownika (27) zlokalizowanych w jednym ciągu produkcyjnym w obrębie suwnicy bramowej (1). (1 zastrzeżenie)

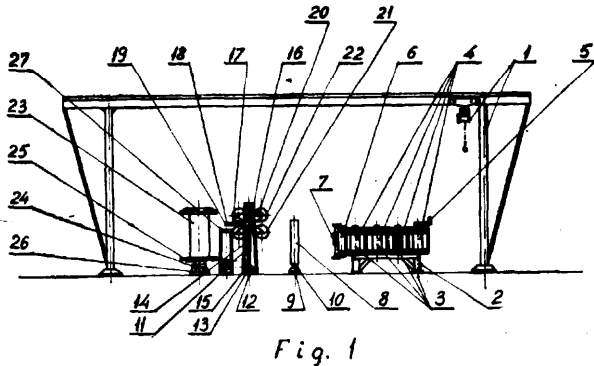

Fig. 1

H01H

P. 218151

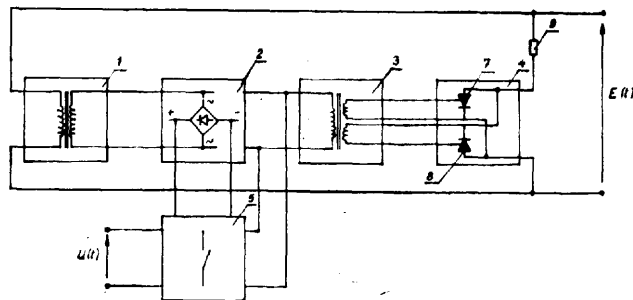
06.09.1979

Zakład Doświadczalny Instytutu Górnictwa Naftowego i Gazownictwa, Kraków, Polska (Jan Simiński, Wojciech Wawer).

Tyristorowy przełącznik prądu przemiennego

Tyristorowy przełącznik prądu przemiennego składa się z transformatora (1) przyłączonego uzwojeniem pierwotnym do źródła prądu przemiennego $E(t)$, transformatora (3) sterującego tyristory (7), (8) w połączeniu szerepcie równoległym. Uzwojenie wtórne transformatora (1) przyłączone jest do wejścia zmiennoprądowego prostownika mostkowego (2), a uzwojenie pierwotne (3) do wejścia zmiennoprądowego lub wyjścia stałoprądowego prostownika mostkowego (2). Elektroniczny klucz (5) sterowany elektrycznym sygnałem $U(t)$ przyłączony jest równoległe do uzwojenia pierwotnego transformatora (3), a obwód zasilający klucz elektroniczny (5) połączony jest z wyjściem stałoprądowym prostownika mostkowego (2).

Stosuje się go w układach sterowania i automatyki. (1 zastrzeżenie)

H01H

P. 218164

07.09.1979

Instytut Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów, Wrocław, Polska (Ryszard Pędziński).

Moduł przełącznika podświetlanego

Moduł zbudowany jest z elektroizolacyjnego korpusu (1) wyposażonego w elementy (8) do osadzania w konstrukcji nośnej, ma przezroczyste kapturki (7), jest wyposażony w lampy (15) i przycisk (19) sprzężony za pomocą ruchomego trzpienia (37) z co najmniej jednym niestabilnym mikroprzełącznikiem (11). W środku korpusu (1) umieszczony jest trwale podzespół (12), złożony z perforowanej płytki (10) i oporowej płytki (13). Do podzespółu (12) przymocowany jest od strony dna (2), za pośrednictwem uchwyty (16), mikroprzełącznik (11) dołączony do elektrycznych przewodów (4), przechodzących przez przepust (3) osadzony w dnie (2). O drugą stronę podzespółu (12) opierają się trzonki lamp (15) i śrubowa sprężyna (38), współpracująca z trzpieniem (37) przechodzącym przez podzespół (12) na wylot. Bańki lamp (15) objęte są przez zespół perforowanych płytek (10) umieszczonych z przodu korpusu (1). Sprężyste elementy (24) prąd wiodące wewnątrz korpusu (1) mają płaskie końcówki (27) przechodzące przez perforowane płytki (10) i oporową płytkę (13).

Moduł może być wykonywany w wersji niestabilnej przełącznika i w wersji stabilnej. Jako przełącznik stabilny ma on urządzenie złożone z dwóch tulei, nieruchomej tulei (41) osadzonej w zespole płytek (10) ulokowanych z przodu korpusu (1) wyposażonej w punktowy występ (42) oraz obrotowej tulei (40) nałożonej na trzpień (37). Na obwodzie obrotowej tulei (40) nacięty jest ciągły kanał (43), w który jest zagłębiony punktowy występ (42) nieruchomej tulei (40). Zarys kanału (43) ma dwa punkty przegięcia, które kolejno zajmuje występ (42), dzięki czemu trzpień (37) zajmuje dwa stabilne położenia.

W wersji niestabilnej trzpień modułu wraca w pierwotne położenie po zdjęciu nacisku na przycisk (19). (13 zastrzeżeń)

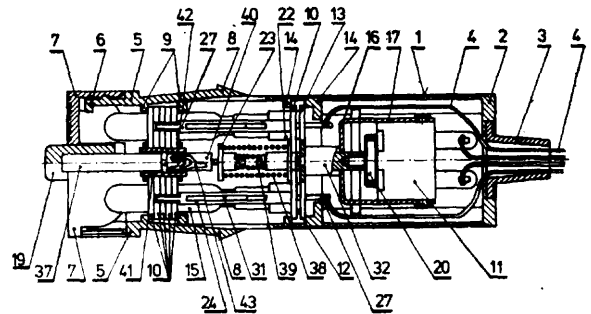

Fig. 11

H01H
H02J

P. 223924 T

29.04.1980

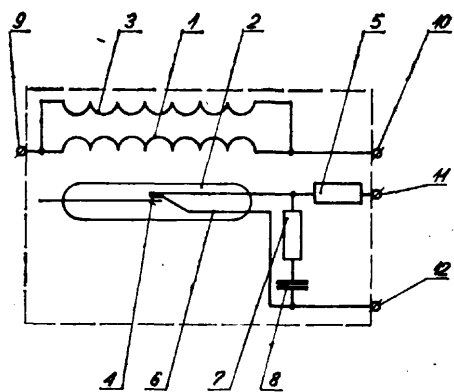
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik”, Świdnik, Polska (Waldemar Rejak).

Przełącznik kontrolny ładowania akumulatora w pojazdach mechanicznych, zwłaszcza w jednośladowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania prostego konstrukcyjnie przełącznika kontrolnego ładowania akumulatora w pojazdach mechanicznych, przystosowanego do współpracy z prądnicą prądu przemiennego z prostownikiem dwupółprzewodnikowym.

Przełącznik według wynalazku jest zaopatrzony w przełączany kontaktron (2), na którym są osadzone dwie cewki (1, 3), przy czym pomocnicza cewka (3) ma nawinięte zwoje w kierunku przeciwnym do zwoi cewki (1).

Wynalazek ma zastosowanie szczególnie w pojazdach jednośladowych. (1 zastrzeżenie)

H01J P. 222665 T 13.03.1980

Zakłady Wytwórcze Lamp Elektrycznych „Polam”, Warszawa, Polska (Maurycy Huttner, Bogdan Kapka, Ryszard Piotrowski).

Katoda do niskoprężnych lamp wyładowczych

Katoda do niskoprężnych lamp wyładowczych, zwłaszcza świetlówek. Jest wykonana w postaci jednoskrętki pokrytej materiałem emisyjnym i wykonanej z drutu podstawowego owiniętego cieńszym drutem oplotowym. Zwoje (3) drutu podstawowego (1) z oplotem (2) mają kształt zbliżony do litery O, której wysokość korzystnie jest $1,3 \div 2$ razy większa od szerokości. (1 zastrzeżenie)

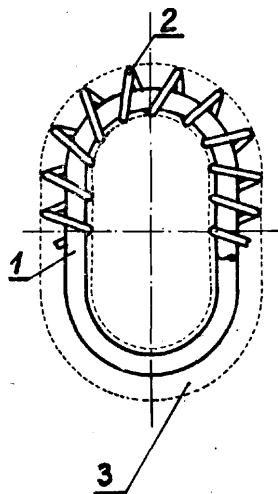

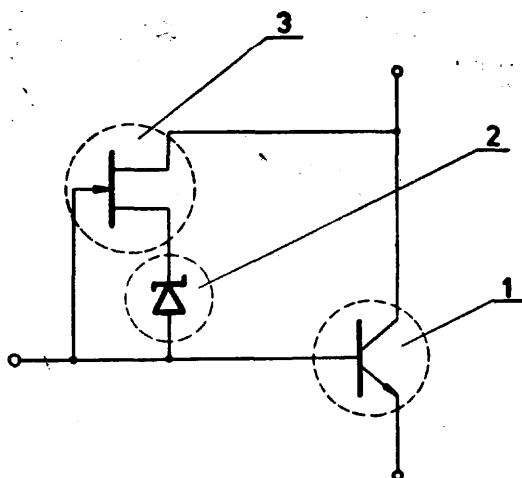
fig. 2

H01L P. 223872 T 28.04.1980

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Bogdan Wilamowski).

Tranzystor złożony

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania tranzystora złożonego, charakteryzującego się dużym napięciem przebicia i krótkim czasem przełączania. Tranzystor według wynalazku składa się z tranzystora bipolarnego (1), diody typu Schottky (2) i tranzystora polowego złączeniowego (3). (1 zastrzeżenie)

H01R P. 217567 02.08.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Systemów Mechanizacji Elektrotechniki i Automatyki Górniczej, Katowice, Polska (Edward Pastuszka, Antoni Stanisław Wnuk, Tadeusz Zakrzewski, Eugeniusz Sarnik).

Wpust przewodów elektroenergetycznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie mocowania i uszczelniania przewodów elektroenergetycznych, które przyłączone są do aparatury elektrycznej za pomocą wpustu.

Wpust ma w tulei gniazdowej (4) elastyczną uszczelkę (11), która w miarę dokręcania śrub ściągających (6) ścisnana jest kołnierzem gniazdowym (8) wylotu kielichowego (7). W części cylindrycznej wylotu kielichowego (7) zamocowany jest samocentrujący mocownik (10), który stanowią obejmę ruchome. (4 zastrzeżenia)

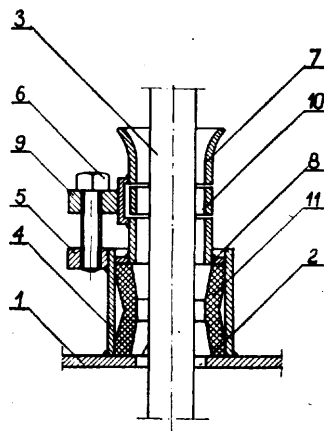

Fig. 1

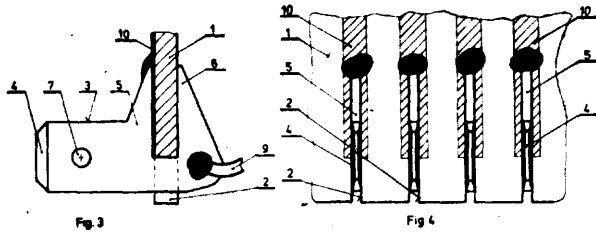
H01R P. 222410 T 01.03.1980
H05K

Instytut Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów, Wrocław, Polska (Ryszard Pędziński, Janusz Lamparski).

Złącze wielowytkowe, zwłaszcza dla płytki montażowej z obwodami drukowanymi

Złącze jest przeznaczone do wyprowadzeń prądowych powyżej 1 A.

Złącze jest utworzone z fragmentu montażowej płytki (1) naciętej od strony krawędzi w formie grzeblenia, w którego wycięciach (2) są osadzone na wcisk wtyczki (3) na zasadzie połączenia krzyżowego. Wtyczka (3) jest wykonana z jednego płaskiego kawałka blachy ukształtowanego ze strony jednej krawędzi w postaci szczęk (5, 6), a ze strony co najmniej jednej innej krawędzi ma postać nożowego wtyku (4), najkorzystniej prostopadłe usytuowanego w stosunku do szczęk (5, 6). (3 zastrzeżenia)

H01R P. 222899 T 21.03.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Systemów Mechanizacji, Elektrotechniki i Automatyki Górniczej, Katowice, Polska (Henryk Pudełko, Zbigniew Kowalski, Jan Kubica).

Rozłącznik izolacyjny próżniowy z napędem ręcznym

Rozłącznik jest przeznaczony do wyłączenia prądów manewrowych.

Rozłącznik próżniowy z napędem ręcznym ma komorę próżniową z zestykiem łączeniowym (1) zamocowaną z jednej strony w obudowie przy pomocy przegubu wahliwego (2), a z drugiej strony przesuwnie w podłużnym wycięciu (3) obudowy. Komora próżniowa z zestykiem łączeniowym (1) jest połączona z połączeniem podatnym (4), stykiem ruchowym (5) oraz stykiem stałym (6) przy czym między ruchowym stykiem (5), a stykiem stałym znajduje się widoczna przerwa izolacyjna (7).

Styk ruchowy (5) jest połączony mechanicznie z krzywką (8), w której wewnętrznym wycięciu programowym (9) jest stycznie usytuowany przesuwny sworzeź (10) komory próżniowej ze stykiem łączeniowym (1), przemieszczający się liniowo w podłużnym wycięciu (3), ponadto krzywka (8) ma zewnętrzne nacięcia programowe (11), w stosunku do których stycznie jest usytuowana kulka (12) dociskana sprężyną (13) zatrasku (14), ustalającego położenie krzywki (8) i styku ruchomego (5).

Zaletą rozłącznika izolacyjnego próżniowego z napędem ręcznym jest zdolność wyłączenia prądów manewrowych, widoczna po wyłączeniu przerwa izolacyjna, prosty układ napędowy dostosowany do instalowania w obudowach. (2 zastrzeżenia)

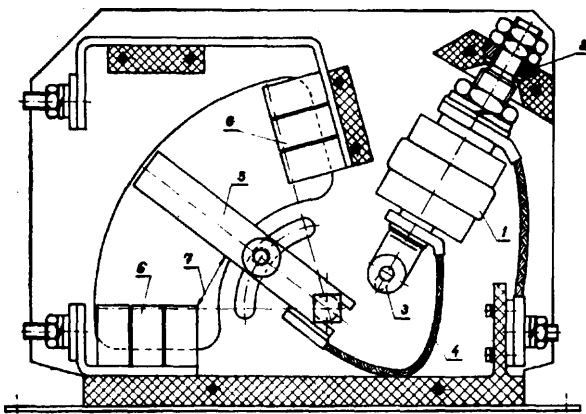

Fig.1

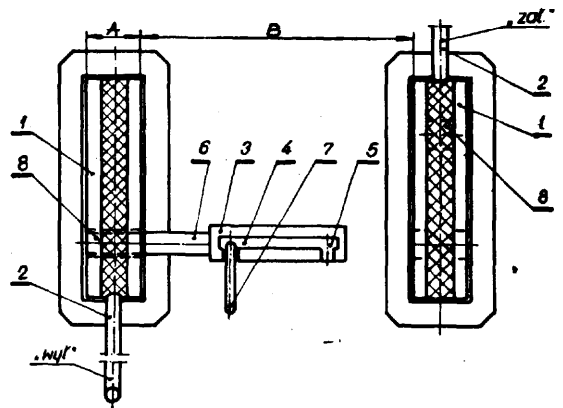
H01R P. 223910 T 29.04.1980

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Jaworzno, Polska (Tomasz Ciosek).

Zamek do blokowania położenia ręcznych dźwigni sterujących

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie prostego zablokowania na drodze mechanicznej dźwigni współpracujących łączników zatablicowych, w rozdzielniach elektrycznych NN uniemożliwiającego równoczesne załączenie tych dźwigni.

Zamek charakteryzuje się tym, że między zabudowanymi na tym samym poziomie współpracującymi łącznikami (1) ma umocowaną rurkę (3), w której wykonana jest szczelina (4). W rurce (3) przesuwany jest pręt (6) z przymocowanym uchwytem (7) prowadzonym w szczeliny (4) rurki (3). Rurka (3) wraz z prętem (6) przesunięta jest poniżej lub powyżej osi obrotu dźwigni (2) współpracujących łączników (1), w których na całej szerokości wykonane są otwory (8) dla przesuwającego się pręta (6). (1 zastrzeżenie)

H02G P. 218143 04.09.1979

Instytut Automatyki Systemów Energetycznych, Wrocław, Polska (Zbigniew Golec, Anna Rytarowska).

Dławik do mocowania przewodu chronionego węzłem elastycznym

Dławik do mocowania przewodu chronionego węzłem elastycznym zawiera tuleję stożkową (3), umieszczoną między nakrętką zewnętrzną (2) i skręcaną z nią tuleją (1) połączoną z obudową (6). Podczas skręcania nakrętki (2) z tuleją (1) waży elastyczny (4) jest zaciskany między wewnętrzną powierzchnią nakrętki (2) i zewnętrzną powierzchnią (8) tulei stożkowej (3) oraz jednocześnie przewód (5) jest ścisany w otworze odształcalnej części tulei stożkowej (3).

Dławik według wynalazku jest, stosowany zwłaszcza do przyłączania elementu indukcyjnego przetworników w układach energetycznych turbiny parowej. (4 zastrzeżenia)

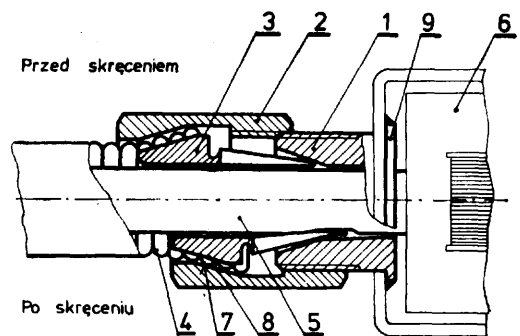

Fig.1

H02G P. 223301 T 04.04.1980

Politechnika Białostocka, Białystok, Polska. (Jerzy Jaroszewicz).

Sposób mocowania kabla
do części sztywnej toru wieloprądowego,
zwłaszcza do zasilania elektrod
pieców łukowych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu pozwalającego na zmniejszenie maksymalnych wartości napiężeń zginających w miejscu zamocowania kabla, a tym samym na zwiększenie żywotności toru wieloprądowego.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że kabel (7) obustronnie zawieszają się na przegubach walcowych (5) przytwierdzonych do części sztywnej toru (2, 8) odizolowują się przeguby (5) od elementów przewodzących toru, a następnie kabel (1) łączy się z częścią sztywną przy pomocy złącza miedzianego (6) oraz łączników kablowych (3) nieobciążonych ciężarem własnym kabla. (1 zastrzeżenie)

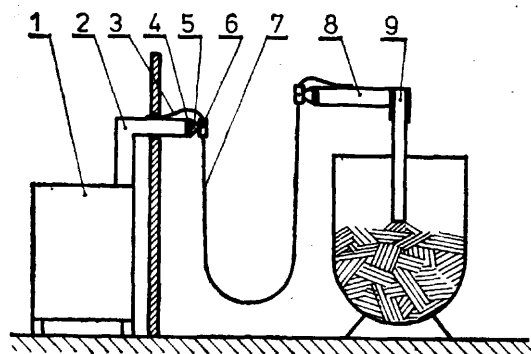

fig.1.

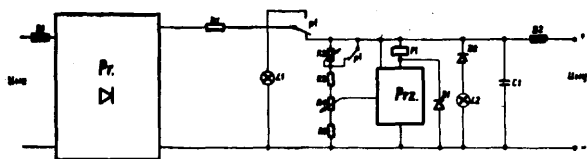
H02J P. 217724 13.08.1979

Państwowe Zakłady Teletransmisyjne TELKOM-PZT, Warszawa, Polska (Jerzy Rybka, Zbigniew Malicki, Jerzy Marciniak).

Układ prostownika do ładowania akumulatorów

Układ prostownika do ładowania akumulatorów charakteryzuje się tym, że posiada układ zawierający przerzutnik (Prz) włączony między plusem a minusem napięcia wyjściowego (Uwy), do wyjścia którego dołączony jest przełącznik (P1) jednym końcem uzwojenia a drugim do plusa (Uwy). Do pierwszego końca uzwojenia przełącznika (P1) dołączona jest katoda dioda (D1) a anoda do minusa (Uwy), do którego również dołączony jest rezystor (R5) wchodzący w skład dzielnika zawierającego szeregowo połączone rezystory (R2, R3, R4 i R5). Rezystor (R2) jest regulowany a zarazem bocznikowany sprężynami (pl) przełącznika (P1), natomiast ślizgacz potencjometru (R4) doprowadzony jest na wejście przerzutnika. Między plus i minus (Uwy) dołączone są szeregowo połączone dioda (D2) i lampka (L2) oraz kondensator (C1). W szereg z rezystorem (R1) włączone są sprężyny przełączające przełącznik (P1), które raz doprowadzają napięcie z prostownika (Pr) do wyjścia (Uwy), a po przełączeniu przerywają obwód i doprowadzają napięcie na lampkę sygnalizacyjną (L1).

(1 zastrzeżenie)

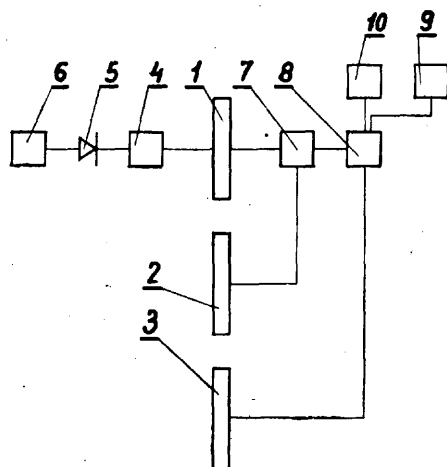
H02J P. 222661 T 13.03.1980

Kopalnia Węgla Kamiennego „Pokój”, Ruda Śląska, Polska (Henryk Dziwoki).

Układ do załączania
i wyłączania sekcji przewodu jezdnego
trakcji elektrycznej

Przedmiotem wynalazku jest układ elektryczny przeznaczony do **automatycznego** załączania i wyłączania sekcji przewodu jezdnego trakcji elektrycznej stosowanej zwłaszcza w wyrobiskach podziemnych kopalń.

Istota tego układu polega na tym, że jedna z sekcji (1) jest połączona ze stacją zasilającą (6) poprzez szybki wyłącznik (4) prądu stałego i prostownik (5). Natomiast z drugiej strony sekcja ta jest połączona z innymi sekcjami (2) i (3) poprzez wyłącznik sekcyjny (7) i automatyczny wyłącznik trakcji (8). Poza tym wyłącznik trakcji (8) tego układu dodatkowo jest zbocznikowany przez nadajnik załączający (9) i nadajnik wyłączający (10). (1 zastrzeżenie)

H02K P. 217577 03.08.1979

Instytut Odlewnictwa, Kraków, Polska (Krzysztof Rutkowski).

H02K P. 217577 03.08.1979

Instytut Odlewnictwa, Kraków, Polska (Krzysztof Rutkowski).

Sposób wytwarzania pierścieni ślizgowych
silników elektrycznych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie wytwarzania pierścieni ślizgowych silników elektrycznych charakteryzujących się podwyższoną odpornością na ścieranie powierzchni współpracujących ze szczotkami grafitowymi.

Sposób według wynalazku polega na tym, że powierzchnie pierścieni ślizgowych silników elektrycznych, współpracujące ze szczotkami grafitowymi pokrywa się niklem lub wzbogaca się w nikiel dowolnym sposobem, na przykład przez nakładanie metodą odlewania odśrodkowego warstwy stopu (niklowego) zasobnego w nikiel lub też drogą elektrolityczną względnie przez napawanie, cementację i tym podobnie.

Wynalazek umożliwia wykorzystanie pierścieni ślizgowych z materiałów tańszych, łatwo dostępnych i łatwiej przerabialnych. (1 zastrzeżenie)

H02K P. 217616 06.08.1979

Zjednoczone Zakłady Urządzeń Technicznych PL „Unipro”, Łódź, Polska (Sławomir Śmigieński).

Sposób wytwarzania
komutatora maszyny elektrycznej
oraz komutator wytworzony tym sposobem

Pierścienie mocujące (2) nawijane i utwardzane na specjalnym przyrządzie zakłada się z wciskiem na wyjęcia (3) komutatora posiadające stożkowe powierzchnie (8). Następnie wieniec wycinków (1) osadza się na piaście (7) pozostawiając między nimi szczelinę, którą wypełnia się materiałem wiążącym (6) o własnościach klejących i izolacyjnych. Następnie tak zamontowany komutator umieszcza się w piecu w celu utwardzenia wypełnienia (6). W celu zabezpieczenia przed przesuwaniem osiowym wienca w stosunku do piasty, izolacja międzywycinkowa (9) jest nieco wyższa od wycinka i od strony swojej wewnętrznej średnicy posiada wyjęcia (10), natomiast piasta (7) na powierzchni zewnętrznej średnicy posiada wytoczone rowki (5) o kształcie linii śrubowej.

Komutator według wynalazku zapewnia dobrą pracę zestyku szczotki i komutatora, jest prosty w wykonaniu i konstrukcji. (2 zastrzeżenia)

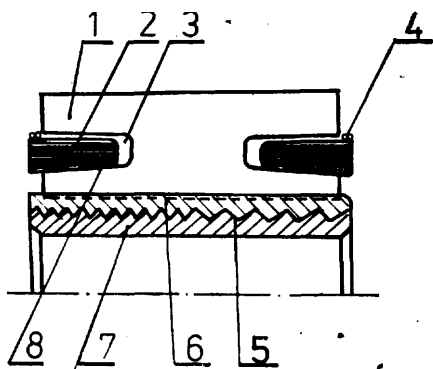

fig 1

H02K P. 217835 17.08.1979

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Jerzy Kolka, Marek Kamiński).

Rdzeń twornika maszyny elektrycznej **bezzłobkowej**

Według wynalazku na zewnętrznej cylindrycznej powierzchni rdzenia twornika posiada ferromagnetyczne poosiowe żebra (1) mocowane do rdzenia (2) lub elementów konstrukcyjnych (3) rdzenia.

(1 zastrzeżenie)

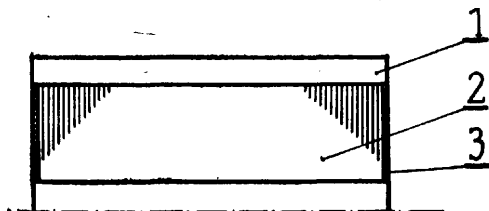

Fig. 1

H02K P. 217836 17.08.1979

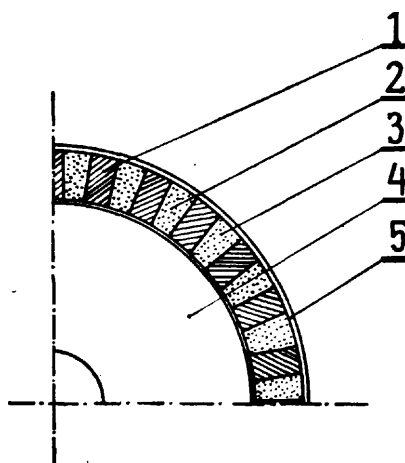
Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Jerzy Kolka, Marek Kamiński).

Twornik maszyny elektrycznej **bezzłobkowej**

z ograniczonym napięciem magnetycznym szczeliny

Przestrzeń między czynnymi blokami uzwojenia (1) według wynalazku wypełniona jest materiałem ferromagnetycznym (2). Jako materiał stosuje się proszki, opiłki lub przekładki z blach ferromagnetycznych zatopione w materiale wiążącym uzwojenie.

(2 zastrzeżenia)

H02M

P. 217517

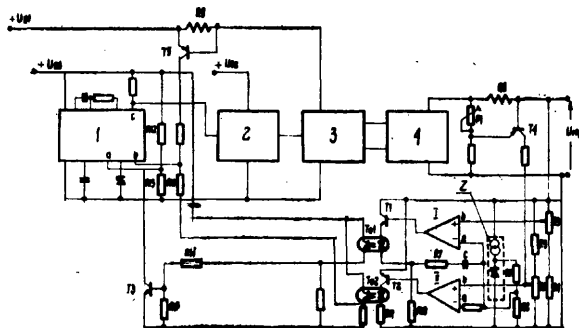
31.07.1979

„Telkom-Telfa” Zakłady Teleelektroniczne, Bydgoszcz, Polska (Ryszard Rozwałak).

Przetwornica

Przedmiotem wynalazku jest przetwornica napięcia o izolowanym wyjściu. Istota wynalazku polega na tym, że przetwornica oprócz modulatora (1), stopnia sterującego (2), stopnia mocy (3) i prostownika (4) zawiera dodatkowo na wyjściu dwa wzmacniacze różnicowe (I) i (II), dwa transoptory (TO i TO₂) oraz źródło odniesienia (Z). Wejścia odwracające (a) wzmacniaczy połączone są poprzez dzielnik rezystancyjny (R₁, R₂) z źródłem odniesienia (z), a wejścia nieodwracające (b) połączone są poprzez oddzielne dzielniki rezystancyjne z wyjściem przetwornicy. Wyjścia wzmacniaczy połączone są odpowiednio poprzez transoptory z modulatorem (1). Po stronie pierwotnej przetwornicy umieszczony jest czujnik zwarciowy w postaci tranzystora (T₅), a po stronie wtórnej znajduje się tranzystor (T₄), który spełnia rolę czujnika przetężeniowego.

Przetwornica według wynalazku zapewnia w prosty sposób stabilizację napięcia, a nadto posiada zabezpieczenia przed przetężeniem, przepięciem i zwarciem. (1 zastrzeżenie)

H02M
G05F

P. 217561

02.08.1979

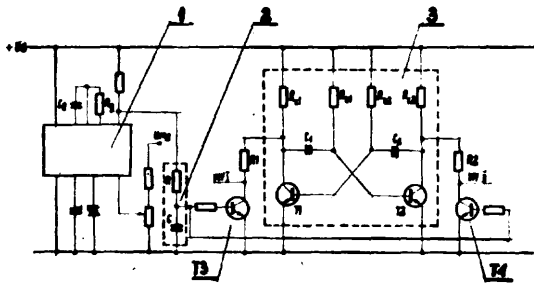
„Telkom-Telfa” Zakłady Teleelektroniczne, Bydgoszcz, Polska (Ryszard Rozwałak).

Układ sterujący do przetwornic **przeciwsobnych**

Przedmiotem wynalazku jest układ sterujący do przetwornic przeciwsobnych, mający szczególne zastosowanie w urządzeniach dozoru i dyspozytorskich.

Układ składa się z modulatora (1) generującego ciąg jednakowych impulsów, multiwibratora (3) i dwóch tranzystorów zewnętrznych (T₃) i (T₄). Ob-

wody kolektorowe **multiwibratora** (3) połączone są odpowiednio poprzez rezystory (**R1**) lub (**R2**) z kolektorami tranzystorów zewnętrznych (**T3**) i (**T4**). Bazy tych tranzystorów połączone są poprzez układ całkujący (**2**) z wyjściem modulatora (1).
(2 zastrzeżenia)

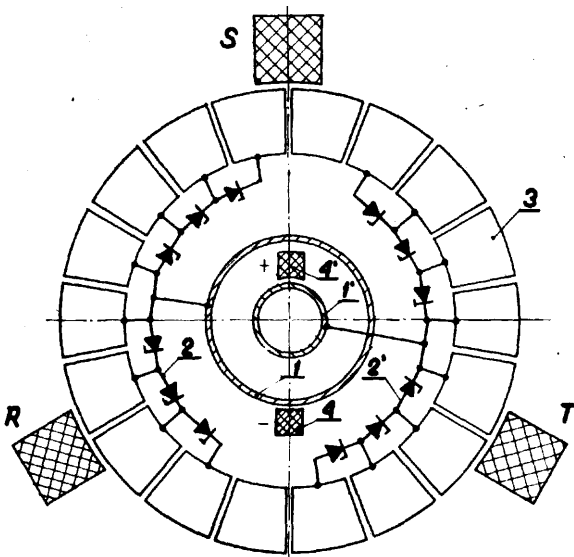
H02M P. 217717 11.08.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Automatyki Urządzeń Precyzyjnych „Mera-Poltik”, Łódź, Polska (Włodzimierz Sieradzki).

Przetwornik prądu stałego na trójfazowy

Przetwornik prądu stałego na trójfazowy przeznaczony zwłaszcza do napędu silników małej mocy stanowi wirujący wokół własnej osi zespół złożony z dwóch współosiowych pierścieni połączonych poprzez układ diod Zenera z wycinkami komutatora na obwodzie którego w odległości od siebie co 120° umieszczone są trzy szczotki. Prąd stały doprowadzony do pierścieni jest przetwarzony przez zespół na prąd trójfazowy, którego częstotliwość zależy od ilości obrotów zespołu, a przez dobranie napięć zapłonu diod Zenera otrzymuje się prawie sinusoidalny przebieg napięcia.

Przetwornik jest przeznaczony zwłaszcza do celów laboratoryjnych i automatyki przemysłowej.
(2 zastrzeżenia)

H02M P. 217810 15.08.1979

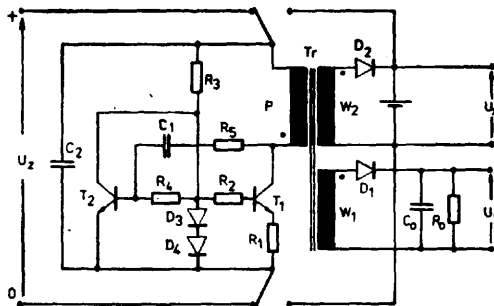
Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Alfred Matusewicz, Andrzej Pietkiewicz, Jerzy Jackowski).

Układ do przenoszenia napięcia stałego przy galwanicznej izolacji obwodów

Do przenoszenia napięcia stałego wykorzystuje się przetwornicę bardzo małej mocy pracującą w systemie **fly-back**. Transformator izolujący (**Tr**) w prze-

twornicy zawiera dwa uzwojenia wtórne o przekładni zwojowej **n**, silnie sprzężone ze sobą. Jedno z uzwojeń wtórnych (**W1**) przez diodę (**D1**) jest włączone na kondensator filtrujący (**Co**) i użyteczne obciążenie (**Ro**). Drugie uzwojenie wtórne (**W2**) przez diodę (**D2**) jest włączone na zaciski wyjściowe. W tym rozwiązaniu napięcie wyjściowe (**Uy**) na obciążeniu (**Ro**), odizolowane galwanicznie od wejścia jest uzależnione od napięcia (**Ux**) podlegającego próbkowaniu. Istnieje możliwość dowolnego wyboru przekładni napięciowej $U_{wy} = U_{we}$ przy skompensowanym wpływie temperatury na wartość przekładni.

Układ może być zasilany ze źródła pomocniczego napięcia (**U2**) lub bezpośrednio z zacisków napięcia próbkowanego (**U**).
(3 zastrzeżenia)

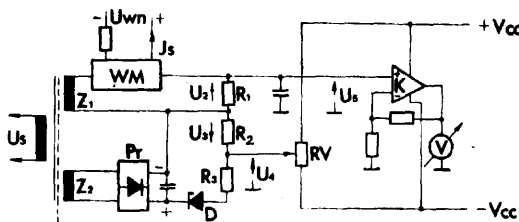
H02M P. 217825 17.08.1979

Zjednoczone Zakłady Urządzeń Jądrowych POLON - Zakład Techniki Jądrowej, Warszawa, Polska.

Układ przetwarzania napięcia stałego

Przedmiotem wynalazku jest układ przetwarzania wysokiego napięcia stałego na niskie napięcie stałe z zachowaniem dużej dokładności przetwarzania i liniowej zależności pomiędzy napięciem na wyjściu a napięciem wysokim w żądanym zakresie napięć wysokich.

Układ przetwarzania według wynalazku stanowi wzmacniacz magnetyczny (**WM**) wyjściem połączony z wejściem wzmacniacza sumującego (**K**) sterowanego sumą algebraiczną napięć: napięcia (**U2**) którego zmiany są proporcjonalne do zmian napięcia wysokiego (**Uwn**), napięcia kompensacyjnego (**U3**) uzyskanego przez dobór dzielnika kompensacyjnego (**R2**, **R3**) i kompensacyjnej diody Zenera (**D1**) oraz napięcia zerowania (**Vcc**) z dzielnika potencjometrycznego (**RV**).
(1 zastrzeżenie)

H02P H02K P. 217503 01.08.1979

Zakłady Maszyn i Urządzeń Technologicznych „Unitra-Unima”, Warszawa, Polska (Lech Bogusz, Jan Dziubiński).

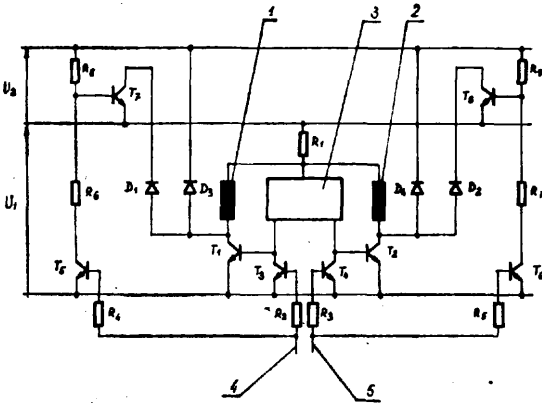
Układ zasilania silników krokowych

Układ zasilania silników krokowych według wynalazku zawierający tranzystory kliczące sterowane układem **progowym**, diody przepięciowe i rezystor pomiarowy prądu silnika, który zawiera jeden współ-

ny dla dwóch faz silnika rezystor pomiarowy połączony jednym końcem z dodatnim biegunem napięcia zasilającego i drugim końcem z jednym wspólnym dla obu faz silnika układem progowym ze wspólnym wyprowadzeniem środka uzwojeń dwóch faz silnika.

Układ ten pozwala na szerokie stosowanie wszędzie tam, gdzie stosowane są silniki krokowe.

(1 zastrzeżenie)

H02P P. 217698 11.08.1979

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Włodzimierz Koczara, Lech Grzesiak, Jerzy Przybylski, Zbigniew Szulc, Mikołaj Patejuk, Krzysztof Duszczuk, Michał Pichliński, Andrzej Ławnicki).

Kaskadowy układ napędowy z przełączanymi przekształtnikami

Układ według wynalazku ma dławik dwuuzwojowy, którego jedno uzwojenie (11) włączone jest w obwód łączący katodę pierwszego elementu (6) prostowniczego poprzez łącznik (10) i drugi element (7) prostowniczy oraz dławik (DŁ) wygładzający z wyjściem (a) stałoprądowym prostownika (1) także prostownik (1) oraz drugi element (7) prostowniczy i drugi przekształtnik (3) sterowany, włączone są w kierunku przewodzenia. Drugie uzwojenie (12) włączone jest w obwód łączący anodę pierwszego elementu (6) prostowniczego poprzez łącznik (10) i trzeci element (8) prostowniczy z wejściem (c) stałoprądowym prostownika (1), tak że prostownik (1) oraz trzeci element (8) prostowniczy i pierwszy przekształtnik (2) sterowany włączone są w kierunku przewodzenia.

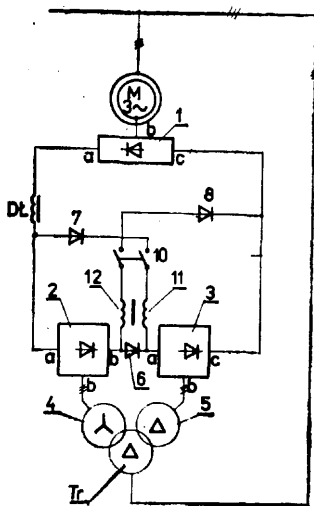

FIG.1

Wariant układu ma dławik dwuuzwojowy, którego jedno uzwojenie (11) włączone jest w obwód łączący katodę pierwszego elementu (6) prostowniczego poprzez łącznik (10) i drugi element (7) prostowniczy oraz dławik (DŁ) wygładzający z wyjściem (a) stałoprądowym prostownika (1) oraz poprzez przewód zerowy drugiego wtórnego (5) uzwojenia połączonego w gwiazdę transformatora (Tr) z drugim przekształtnikiem (3) sterowanym tak, że prostownik (1) oraz drugi element (7) prostowniczy i drugi przekształtnik (3) sterowany włączone są w kierunku przewodzenia. Drugie uzwojenie (12) włączone jest w obwód łączący anodę pierwszego elementu (6) prostowniczego poprzez łącznik (10) i trzeci element (8) prostowniczy z wejściem (c) stałoprądowym prostownika (1) oraz przez przewód zerowy pierwszego połączonego w gwiazdę uzwojenia wtórnego (4) transformatora (Tr) z pierwszym przekształtnikiem (2) sterowanym tak, że prostownik (1) oraz trzeci element (8) prostowniczy i pierwszy przekształtnik (2) sterowany włączone są w kierunku przewodzenia.

(2 zastrzeżenia)

H02P P. 217744 14.08.1979

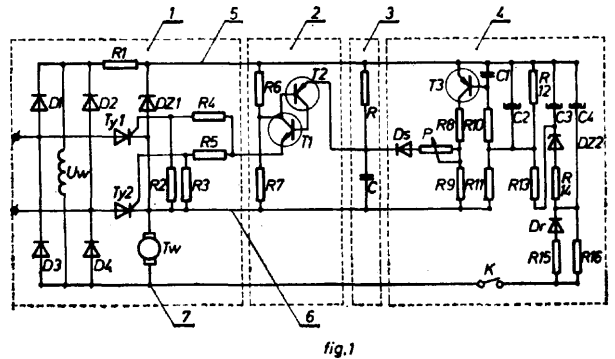
Zakłady Zmechanizowanego Sprzętu Domowego, Poniatowa, Polska (Jan Józwiak, Krzysztof Urbański, Henryk Tomasiak, Zbigniew Lech).

Układ regulacji prędkości obrotowej silnika komutatorowego

Układ, współpracujący z elektronicznym regulatorem prędkości obrotowej, zawiera co najmniej jeden blok zadający poziom prędkości obrotowej.

Układ znajduje zastosowanie w napędach przeznaczonych do urządzeń zmechanizowanego sprzętu domowego, zapewniając żądane poziomy prędkości obrotowej przez określone odcinki czasu a także płynne przejścia z jednego poziomu prędkości obrotowej na inny.

(3 zastrzeżenia)

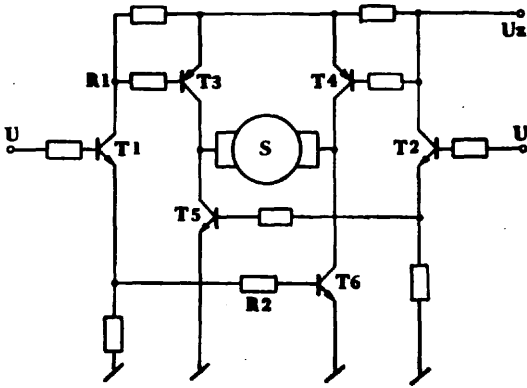
H02P P. 217899 21.08.1979

„Unitra-Diora” Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Radiofonii Odbiorczej, Dzierżoniów, Polska (Stanisław Szyling).

Układ sterowania silnikiem elektrycznym

Przedmiotem wynalazku jest układ sterowania silnikiem elektrycznym, zwłaszcza rewersyjnym małej mocy, stosowanym do przewijania taśmy w magnetofonach.

Istota wynalazku polega na tym, że układ sterowania posiada w obwodzie zasilania silnika S dwie pary przeciwstawnych tranzystorów T3 i T5 oraz T4 i T6. Połączone ze sobą emitory tych tranzystorów dołączone są do zacisków silnika S, natomiast kolektory tranzystorów T3 i T4 włączone są w obwód zasilania silnika S napięciem Uz, a kolektory tranzystorów T5 i T6 dołączone są do masy układu. (1 zastrzeżenie)

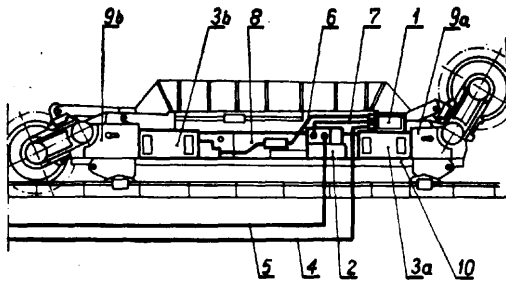

H02P P. 217972 25.08.1979

Piotrowicka Fabryka Maszyn „FAMUR”, Katowice, Polska (Stefan Ulczok, Paweł Bończyk, Andrzej Błażewicz, Jacek Cyruło, Paweł Wróbel, Franciszek Bobrowski, Stefan Błaszczewicz, Reinhard Plinta).

Układ sterowania silnikami elektrycznymi kombajnu górniczego

Układ sterowania silnikami elektrycznymi kombajnu górniczego stanowi dodatkowa skrzynia aparatury elektrycznej (1), która połączona jest silnikiem elektrycznym (3b) za pomocą przewodu (6) przechodzącego przez ciągnik (8). Druga skrzynia (2) połączona jest z silnikiem (3a). Obie skrzynie (1) i (2) połączone są przewodem (7) w ten sposób, że tworzą układ sterowania silnikami (3a i 3b) i mogą sterować nimi równocześnie lub pojedynczo. (2 zastrzeżenia)

H02P P. 217985 28.08.1979

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Tadeusz Poźniak).

Układ komutacji cyklonowatorów trójimpulsowych z komutacją wewnętrzną

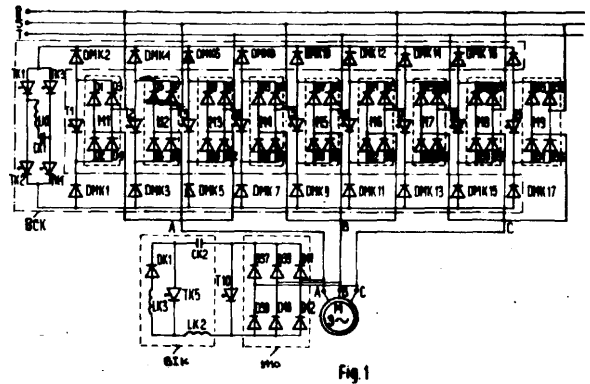
Układ zgodnie z wynalazkiem zawiera blok (BCK) centralnej komutacji, który wyposażony jest w cztery tyrystory (TK1, TK2, TK3, TK4) komutacyjne z których dwa tyrystory (TK1, TK2) komutacyjne połączone są szeregowo w kierunku przewodzenia i włączone równolegle do połączonych szeregowo w kierunku przewodzenia pozostałych dwu tyrystorów (TK3 i TK4) komutacyjnych. Pomiedzy katodą tyrystora pierwszego (TK1) oraz katodą tyrystora trzeciego (TK3) ma włączone połączone szeregowo kondensator (CK1) komutacyjny z dławikiem (LK1) komutacyjnym.

Ponadto połączone są anody tyrystorów komutacyjnych pierwszego i trzeciego (TK1 i TK3) wspólnie z katodami diod (DMK2, DMK4, DMK6)...., (DMK18) matrycy komutacyjnej oraz katody tyrystorów (TK2 i TK4) komutacyjnych drugiego i czwartego połączone są wspólnie z anodami diod (DMK1, DMK3, DMK5 ...

DMK17) matrycy komutacyjnej. Natomiast anody diod (DMK2, DMK4, DMK6 ... DMK18) matrycy komutacyjnej są połączone z anodami tyrystorów (TK1...TK9) głównych, których katody są połączone z katodami diod (DMK1, DMK3, DMK5 ... DMK17) matrycy komutacyjnej.

Wariant układu wyróżnia się tym, że blok (BCK), centralnej komutacji zawiera połączone anody tyrystorów komutacyjnych (TK1, TK3) pierwszego i trzeciego wspólnie z katodami trzech diod (DMK2, DMK4, DMK6) matrycy komutacyjnej oraz katody tyrystorów (TK2 i TK4) komutacyjnych połączone wspólnie z anodami innych trzech diod (DMK1, DMK3, DMK5) matrycy komutacyjnej.

Natomiast anody pierwszych trzech diod (DMK2, DMK4, DMK6) matrycy komutacyjnej są połączone z anodami tyrystorów (TK1, TK2, TK3) głównych, zaś katody drugich trzech diod (DMK1, DMK3, DMK5) matrycy komutacyjnej są połączone z katodami tyrystorów (TK1, TK2, TK3) głównych. (2 zastrzeżenia)

H03K P. 217713 10.08.1979

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Pojazdów Szynowych, Poznań, Polska (Michał Smógór, Bogdan Adamczak).

Sposób i układ do generacji napięcia o trapezowej funkcji czasu

Przedmiotem wynalazku jest sposób generacji napięcia o trapezowej funkcji czasu oraz programowany cyfrowo generator napięcia o trapezowej funkcji czasu o częstotliwości ułamkowej, zwłaszcza do sterowania tyrystorowymi układami napędu elektrycznego.

Sposób według wynalazku polega na przetwarzaniu aktualnej liczby licznika rewersyjnego na proporcjonalną wartość napięcia generowanego. Zawartość licznika zmienia się przez zliczanie impulsów. Częstotliwość tych impulsów zależna jest od nastawy cyfrowej częstotliwości. Dodatni lub ujemny przyrost liczby ustala się zmianą kierunku zliczania. Ograniczenie zmiany zawartości licznika uzyskuje się nastawami amplitudy i czasu.

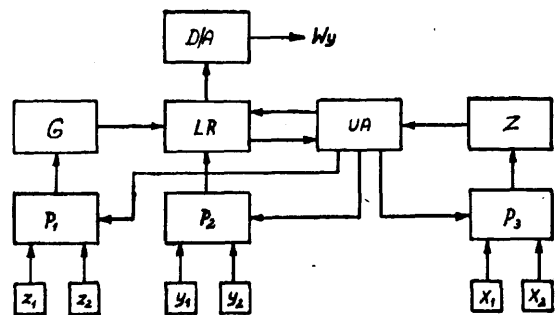

Fig. 1

Istota układu według wynalazku polega na tym, że posiada on nastawy cyfrowe częstotliwości (Z_1) i (Z_2), amplitudy (y_1) (y_2) i czasu (x_1) i (x_2), połączone z licznikiem rewersyjnym (LR) poprzez przełączniki elektroniczne (P_1), (P_2) i (P_3) sterowane z układu automatyki (UA), z tym, że nastawy (Z_1) i (Z_2) połączone są przez generator impulsów (G), a nastawy (x_1) i (x_2) poprzez zegar (Z) oraz układ automatyki (UA). Natomiast licznik rewersyjny (LR) połączony jest z przetwornikiem cyfrowo-analogowym (DA) posiadającym wyjście napięcia generowanego. (2 zastrzeżenia)

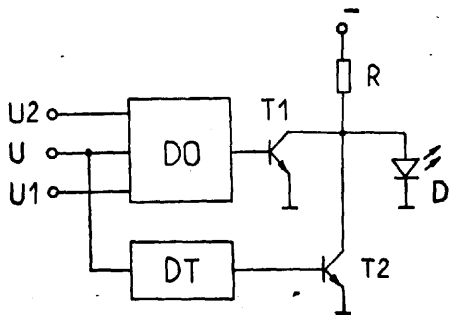
H03L P. 218216 10.09.1979

Ośrodek **Badawczo-Rozwojowy** Technik Komputerowych i Pomiarów, Warszawa, Polska (Tadeusz Siemienowicz, Andrzej Dąbrowski, Jacek Borowy).

Wskaźnik **synchronizmu**

Wskaźnik zbudowany jest z dyskryminatora okienkowego (DO) z podłączonym na wyjściu pierwszym tranzystorem (T1) sterującym diodę elektroluminescencyjną (D), w którym wejście dyskryminatora okienkowego (DO) połączone jest z detektorem (DT) sterującym drugi tranzystor (T2) podłączony równolegle do pierwszego tranzystora (T1).

Wynalazek znajduje zastosowanie zwłaszcza w konstrukcji generatorów z pętlą synchronizacji fazowej. (1 zastrzeżenie)

H04M P. 218150 06.09.1979

Zakłady Teleelektronczne „Telkom-Telfa”, Bydgoszcz, Polska (Wiktor Pujanek, Szymon Olachowski).

Układ aparatu **głośnomówiącego**

Przedmiotem wynalazku jest układ aparatu głośnomówiącego. Istota wynalazku polega na tym, że układ zawiera dodatkową stałą czasową regulowaną (14) połączoną z komparatorem (12) drugim tłumikiem regulowanym (18) kanału nadawczego, tłumikiem regulowanym (22) kanału odbiorczego oraz poprzez stałą czasową nieregulowaną (15) z dodatkowym tłumikiem regulowanym (4) włączonym między istniejące tłumiki regulowane (3) i (18) kanału nadawczego. Tłumik ten połączony jest poprzez stałą czasową nieregulowaną (6) z stałą czasową regulowaną (7), której jedno wejście połączone jest z kanałem odbiorczym, a drugie z wzmacniaczem głośnikowym (23) tego kanału.

Układ ma zastosowanie w telefonicznych aparatach głośnomówiących. (1 zastrzeżenie)

H04M P. 218289 12.09.1979

Akademia **Górnictwo-Hutnicza** im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Stanisław Kuta, Tadeusz Płate, Ryszard Golański).

Układ **sterująco-komutujący** telefonicznych aparatów zespołowych

W układzie sterująco-komutującym telefonicznych aparatów zespołowych, według wynalazku, linia abonencka (1) jest doprowadzona do wejścia bloku polaryzacji linii (2), którego jedno wyjście jest połączone z dodatnim wejściem bloku sygnalizacji akustycznej (3). Drugie wyjście bloku polaryzacji linii (2), stanowiące dodatni biegun spolaryzowanej linii abonenckiej (4) jest połączone z ujemnym wyjściem bloku pomocniczego zasilania (5) i z blokiem podtrzymania (6), przy czym blok pomocniczego zasilania (5) zasilą część wyjściową bloku optoizolatorów (7) i blok dekodujący (8). Trzecie wyjście bloku polaryzacji linii (2), stanowiące ujemny biegun spolaryzowanej linii abonenckiej (9) jest połączone z ujemnym wyjściem bloku pomocniczego zasilania (10) oraz poprzez klucz elektroniczny (11) z blokiem podtrzymania (6) a ponadto poprzez klucze elektroniczne (12) z ujemnymi wejściami bloków **rozmówczych** (13) i poprzez klucz elektroniczny (14) z ujemnym wejściem bloku sygnalizacji akustycznej (3), przy czym blok pomocniczego zasilania (10) zasilą część wyjściową bloku optoizolatorów (15) i blok dekodujący (16). Wyjście ($+U_k$) bloku **pomocniczego zasilania** jest połączone poprzez klucze elektroniczne (17) z dodatnimi wejściami bloków **rozmówczych** (13). Kolejne wyjścia bloku kodującego (18) są połączone kolejno z wejściami części wyjściowych bloków optoizolatorów (19) i (20), a wyjścia części **wyjściowych** bloków optoizolatorów (7) i (15) są połączone poprzez klucze elektroniczne (8) i (16) z wejściami sterującymi kluczy elektronicznych (11), (12), (14) i (17).

(3 zastrzeżenia)

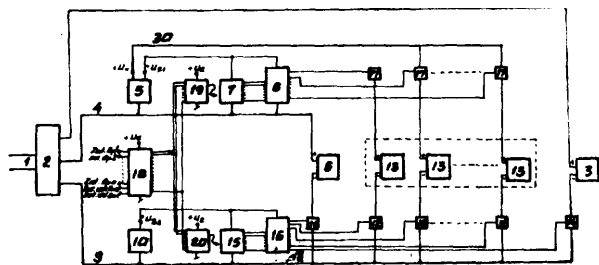

Fig. 1.

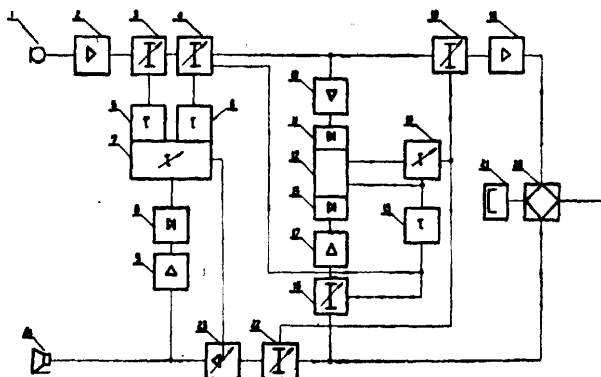
H04N P. 223269 04.04.198

Pierwszeństwo: 05.04.1979 - Wielka Brytania (nr 79-12023)

RCA Corporation, Nowy Jork, St. Zjedn. Am. (Felix Aschwanden).

Sposób automatycznej regulacji dewiacji sygnału SECAM i układ do automatycznej regulacji dewiacji sygnału SECAM

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania sposobu i układu zapewniających automatyczną regulację granic dewiacji sygnału SECAM, zwłaszcza w kadrze systemu SECAM.

Sposób według wynalazku polega na tym, że porównuje się odchyloną częstotliwość podnośną impulsów identyfikacji pola, występujących w sygnale SECAM, z częstotliwością sygnału odniesienia, wytwarza się sygnał regulacji dewiacji zgodnie z różnicą między impulsami identyfikacji i sygnałem odniesienia, który doprowadza się do układu ogranicznika dewiacji;

Układ według wynalazku zawiera elementy układowe (38, 58), do porównywania odchylonej częstotliwości podnośnej impulsów identyfikacji pola z częstotliwością sygnału odniesienia oraz układ ogranicznika (44) dewiacji. Układ zawiera też licznik-dekoder (80) do dzielenia impulsów identyfikacji, dzielnik sygnału odniesienia (82), parę detektorów koincydencyjnych (84, 86), przełącznik (89) oraz parę układów całkujących (88, 90). (9 zastrzeżeń)

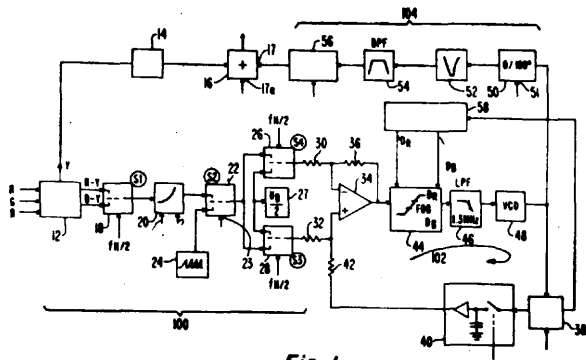

Fig. 1.

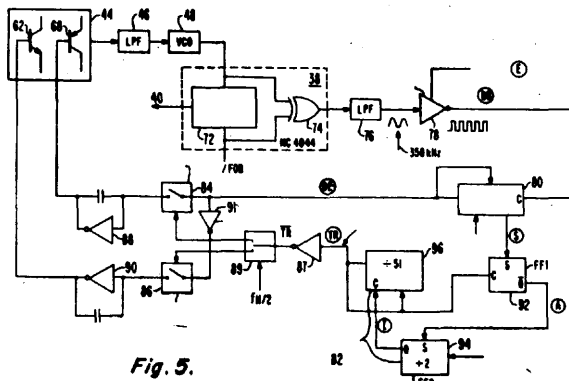

Fig. 5.

H04N
H01R

P. 223610 T

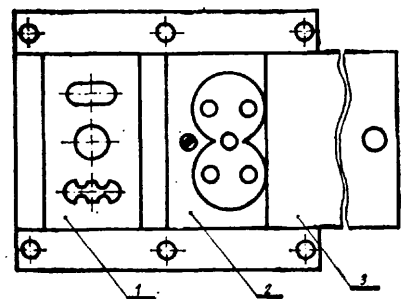
17.04.1980

Zespół Szkół Mechanicznych, Bolesław 1., Polska (Henryk Jakubczyc, Krzysztof Pietras, Ryszard Posacki).

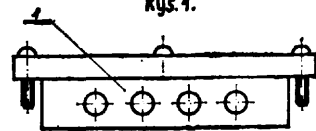
Urządzenie do podłączania odbiorników radio-telewizyjnych

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie podłączania odbiorników telewizyjnych do urządzenia trwale zamontowanego w tylnej ścianie meblowego segmentu telewizorowego.

Urządzenie składa się z gniazda wtykowego (1) anteny, gniazda sieciowego (2), zasuw (3) oraz puszek łączeniowej (4). (2 zastrzeżenia)

Rys. 1.

Rys. 2.

H05B
F27D

P. 216834

02.07.1979

Biuro Projektów i Realizacji Inwestycji Przemysłu Syntezy Chemicznej „Prosynchem”, Gliwice, Polska (Janusz Witkowicki, Franciszek Kern, Maria Stankiewicz, Danuta Kawulok, Alfons Kensbok, Józef Machoń, Leszek Rakowski, Andrzej Wiśniewski).

Piec oporowo-łukowy

Wynalazek rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji pieca oporowo-łukowego, która pozwoliłaby na zmniejszenie strat mocy biernej, zapewniłaby dobre warunki spiekania się elektrod i praktycznie jednakowe warunki tworzenia się produktu pod każdą elektrodą.

Piec oporowo-łukowy, zasilany prądem z dwóch źródeł trójfazowych, charakteryzuje się tym, że prądy trójfazowe dopływające z pierwszego źródła (1) mają fazy przesunięte o kąt równy lub bliski U rad w stosunku do faz prądów z drugiego źródła (5). Elektrody (2), (3) i (4) zasilane z pierwszego źródła są rozmieszczone naprzeciw lub prawie naprzeciw pozostałych trzech elektrod (6), (7) i (8).

Dwa trójfazowe tory wielkopiędrowe (9) i (10) z przeciwnymi kierunkami prądu są prowadzone blisko siebie w taki sposób, że wiązki przewodów z przeciwnymi kierunkami prądu mają jednakowe lub prawie te same długości, przy czym im dłuższe są wiązki, tym bardziej są do siebie zbliżone. (4 zastrzeżenia)

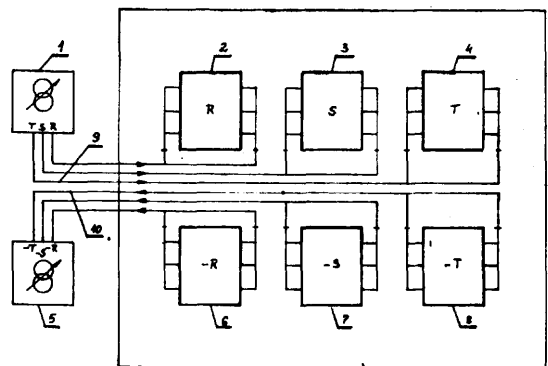

fig. 1

H05B
H01J

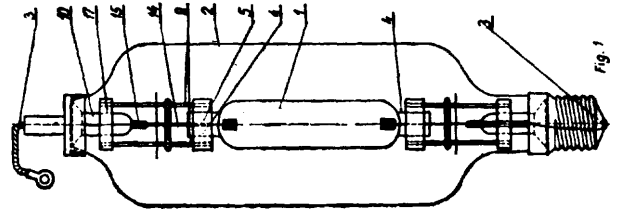
P. 218108

03.09.1979

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „Polam”, Warszawa, Polska (Janusz Dombrowski, Zbigniew Galiński, Bogdan Lesiuk).

Lampa **wyładowcza**

Lampa wyładowcza halogenkowa według wynalazku składa się z jarznika i bańki zewnętrznej z dwustronnym doprowadzeniem prądowym. Oba **splaszce** (4) jarznika (1) są mocowane w jednakowych obejmach (5), korzystnie z **wykrępowanej** taśmy metalowej, przy czym obejmmy (5) są połączone, korzystnie zgrzewane ze wspornikami (14) doprowadników **prądu** (15) i/lub dodatkowymi wspornikami (9) zamocowanymi do nóżek (10) lampy. (2 zastrzeżenia)

II. WZORY UŻYTKOWE

Dział A PODSTAWOWE POTRZEBY LUDZKIE

A61B W. 64185 18.04.1980

Centralny Ośrodek Techniki Medycznej, Warszawa, Polska (Stanisław Augustynowicz, Zofia Sochacka, Włodzimierz Szmurło, Bonifacy Pawtel).

Urządzenie krioterapeutyczne na ciekły azot

Przedmiotem wzoru użytkowego jest urządzenie krioterapeutyczne na ciekły azot, które składa się ze zbiornika (1) ciekłego azotu, układu wytwarzania i regulacji ciśnienia w zbiorniku oraz przewodu giętkiego (13) z uchwytem (14) do mocowania krioapliktorów. Zbiornik (1) umieszczony jest na wózku (2) na kółkach (18) wyposażonym w hydrauliczną wagę (3) złożoną z uchylnej platformy (4), sprężystego mieszka (5) napełnionego olejem i połączonego przewodem (6) z manometrem (7) oraz w sprężynę (8), natomiast grzałka (15) umieszczona w zbiorniku (1) połączona jest z termisterem (16). (1 zastrzeżenie)

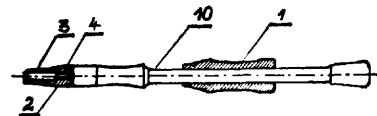

Fig. 1

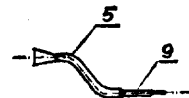

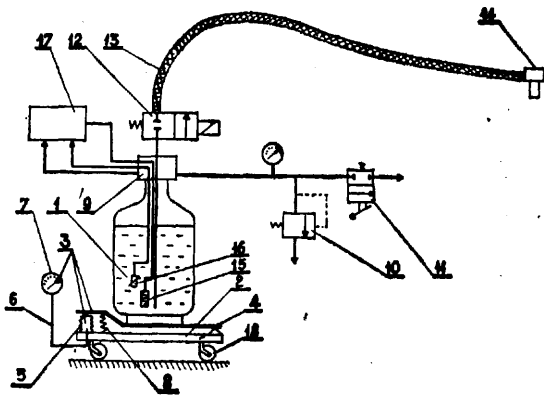
Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

A61B W. 64579 27.05.1980

Śląska Akademia Medyczna, Katowice, Polska (Stefan Knapik, Irena Knapik, Piotr Pałuszny, Władysław Gajówka, Franciszek Grossman, Jan Łukowski).

Instrumentarium do zabiegu implantacji wszczepów **śródkostnych**

Instrumentarium według wzoru użytkowego składa się z uchwyty uniwersalnego 10 z osadzoną na rękojeści ruchomą tuleją 1, a jeden z końców uchwyty jest wyposażony w zakończenie 2 z otworem 3 z gwintem 4, w którym mocowane są: końcówka do wprowadzania wszczepów jednofilarowych 5, końcówka do wprowadzania wszczepów dwufilarowych 6, końcówka do lokalnego korygowania ustawienia wszczepu oraz końcówka do wyjmowania wszczepu 8. Końcówki 5, 6, 7 i 8 wyposażone są w trzpienie 9 wkręcane w otworze 3. W skład instrumentarium wchodzi głębokościomierz dwustronny 12. Całość instrumentarium umieszczona jest w metalowym pojemniku 11 umożliwiającym kompleksową sterylizację.

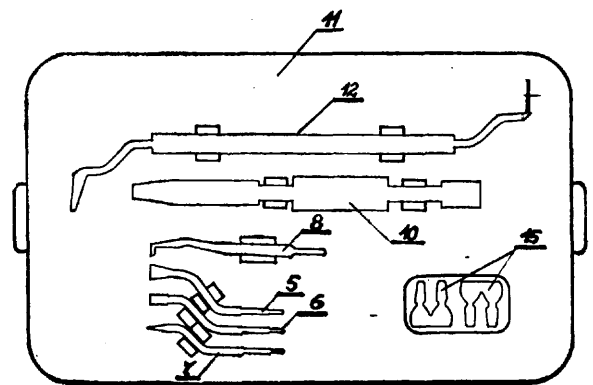

Fig. 11

Instrumentarium według wzoru użytkowego gwarantuje prawidłowe prowadzenie zabiegu implantacji wszczepów śródkostnych i znacznie skraca czas operacyjny. (1 zastrzeżenie)

A61B W. 64580 27.05.1980

Śląska Akademia Medyczna, Katowice, Polska (Stefan Knapik, Franciszek Grossman, Anna Waśnik, Jan Łukowski, Piotr Pałuszny).

Instrumentarium do zabiegu osteosyntezy stabilnej z użyciem płytek

Instrumentarium według wzoru użytkowego jest wyposażone w śrubokręt krzyżowy 1 z ruchomą tuleją z wycięciami 2 i posiada prowadnicę 3 z zaostrzoną końcówką 4 oraz posiada przyrząd do modelowania płytek 5 wyposażony w ramiona 6 połączone przegubem 7 zaopatrzone w kołki 8 i występy 9.

Instrumentarium wyposażone jest w uchwyt 10 do wprowadzania i dokręcania śrub. Zabieg osteosyntezy stabilnej dzięki wzorowi użytkowemu jest mniej pracochłonne, wprowadzenie wkrętów w kości odbywa się prostopadle. (1 zastrzeżenie)

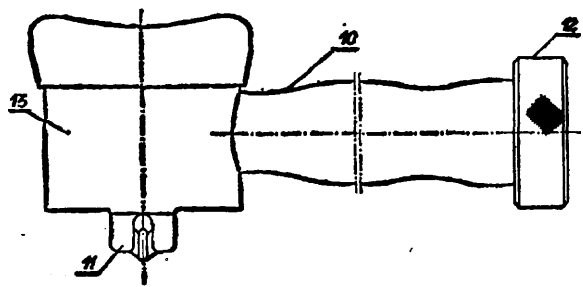

Fig. 1

Fig. 2

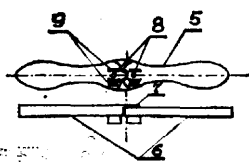

Fig. 3

A61F W. 64119 3.04.1980

Przedsiębiorstwo Energomontażowe Przemysłu Węglowego, Chorzów, Polska (Jan Mikos, Andrzej Pawłowski).

Uchwyt mocujący okulary zwłaszcza spawalnicze do hełmu ochronnego

Okulary (1) umocowane są obrotowo do suwaka (2) przesuwanego się w prowadnicy (3). Prowadnica (3) połączona jest z obejmą (5) za pośrednictwem kątownika nośnego (4). Uchwyt mocowany jest do hełmu przez śrubę dociskową (6). Zastosowanie w uchwycie trzech połączeń obrotowych: połączenia okularów (1) z suwakiem (2), prowadnicy (3) z kątownikiem nośnym (4) i kątownika nośnego (4) z obejmą (5), oraz

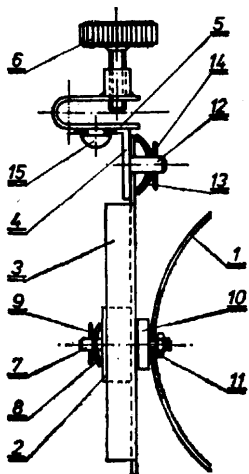

fig. 1

jednego połączenia przesuwnego - suwaka (2) z prowadnicą (3) - pozwala na założenie uchwytu na hełm ochronny dowolnego typu oraz umożliwia ustawienie okularów (1) w każdym położeniu. (1 zastrzeżenie)

A61F W. 64152 11.04.1980

Huta „Florian” Świętochłowice, Polska (Leon Pukocz, Jan Grund).

Maska spawalnicza

Maska spawalnicza według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że - na zewnątrz osłony (1) w przegubie (5) osadzona jest rama wychylna (6) z przydymioną szybą (7). Rama wychylna (6) jest połączona z układem dźwigni (8) przechodzącym przez otwór (9) w osłonie (1) do wewnątrz osłony (1), w której jest osadzony za pomocą przegubu (10), a zakończenie tego układu dźwigni (8), znajduje się w obrębie uchwytu (2). W stałej ramie (3) w osłonie (1) jest osadzona przezroczysta szyba (4). (1 zastrzeżenie)

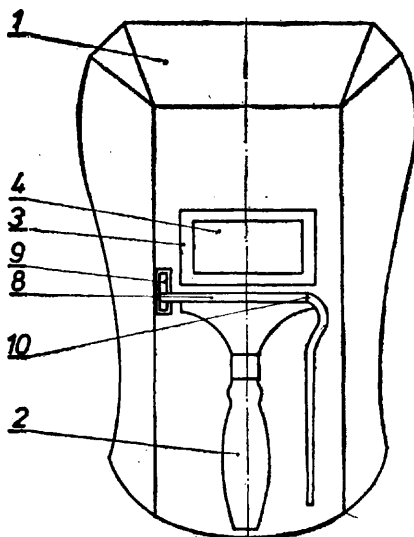

Fig. 1

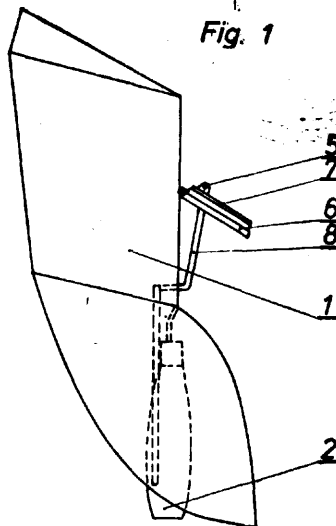

Fig. 2

A61F W. 64189 18.04.1980

Centralny Ośrodek Techniki Medycznej, Warszawa, Polska (Elżbieta Rutkowska, Andrzej Zaleszczuk, Jerzy Łaś).

Poduszka podciśnieniowa do korekacji dłoni i stóp

Przedmiotem wzoru użytkowego jest poduszka podciśnieniowa do korekacji dłoni i stóp, składająca się

z pokrowca (1) wyposażonego w wentyl i wypełnionego granulatem. Pokrowiec (1) ma kształt trapezu o zaokrąglonych narożach i najkrótszym boku, a w części środkowej wyposażony jest w ukośne przegrrody (2). (1 zastrzeżenie)

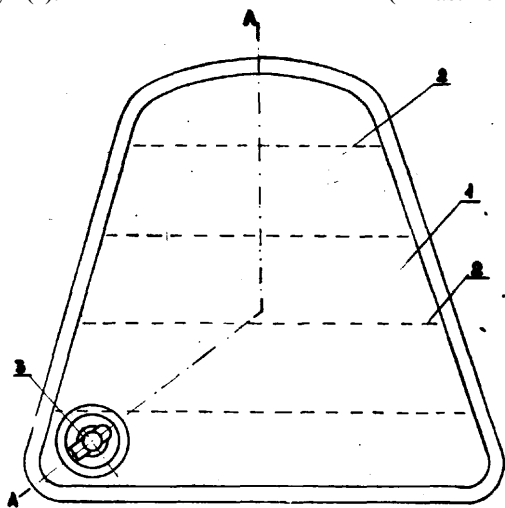

Fig. 1

A61F W. 64190 18.04.1980

Centralny Ośrodek Techniki Medycznej, Warszawa, Polska (Marian Weiss, Elżbieta Dragowska, Jerzy Łaś, Stanisław Zych).

Stabilizator podciśnieniowy tułowia

Przedmiotem wzoru użytkowego jest stabilizator podciśnieniowy tułowia, składający się z pokrowca wyposażonego w wentyl, wypełnionego granulatem, który posiada kształt fotela z oparciem (1) posiadającym wydłużone i podwyższone boczne podparcia (3) dla rąk, a z tyłu podwyższenie (2) dla szyi. Wszystkie części wypełnione są w pełni granulatem. Siedzeniową część (4) fotela podzieloną jest szczeliną (5) na dwie części, wypełniona mniejszą ilością granulatu. (1 zastrzeżenie)

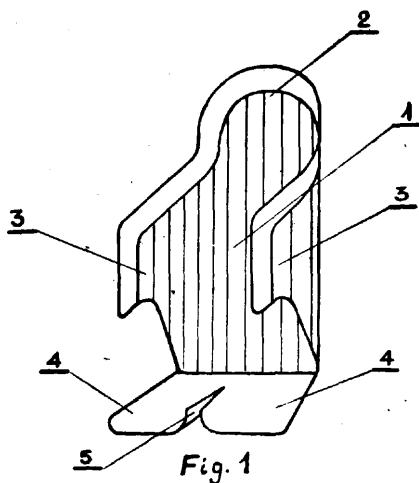

Fig. 1

A61G B60K W. 64583 29.05.1980

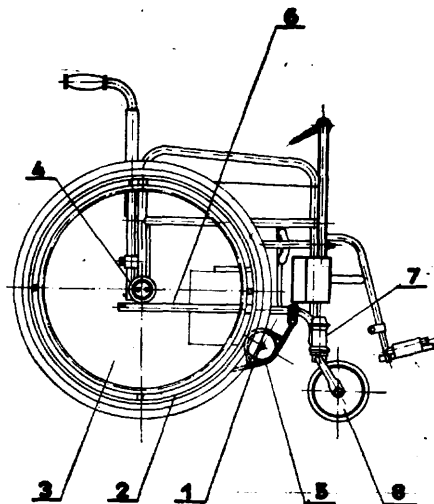
Zgłoszenie dodatkowe do W. 63912.

Zakład Doświadczalny Regionalnego Związku Spółdzielni Inwalidów, Łódź, Polska (Marian Gącik, Włodzimierz Dachniewski, Tadeusz Wysocki, Władysław Ciecielski, Lucjan Piekarski).

Wózek inwalidzki o napędzie elektrycznym

Wózek inwalidzki według wzoru ma silniki elektryczne sprzężone z napędzającymi rolkami 1 umieszczone na dwóch tylnych dużych kołach 3 jezdnych nieskrętnych. Silniki te z rolkami są usytuowane poniżej osi 4 kół 3.

Wózek ma zastosowanie w sanatoriach, szpitalach i w warunkach domowych. (1 zastrzeżenie)

A61H W. 64212 23.04.1980

Filip Kowalczyk, Radom, Polska (Filip Kowalczyk).

Aparat do ręcznego masażu ciała

Przedmiotem wzoru użytkowego jest aparat do ręcznego masażu ciała przez osobę poddającą się masażowi. Aparat według wzoru posiada uchwyt (1) połączony na stałe z wyprofilowaniem z drutu trójkątem równoramiennym (2) którego podstawę stanowi spirala (3) wyprofilowana bezpośrednio z drutu lub nawinięta i trwale połączona z rurką 4 obracającą się na szkieletcie trójkąta 2. (3 zastrzeżenia)

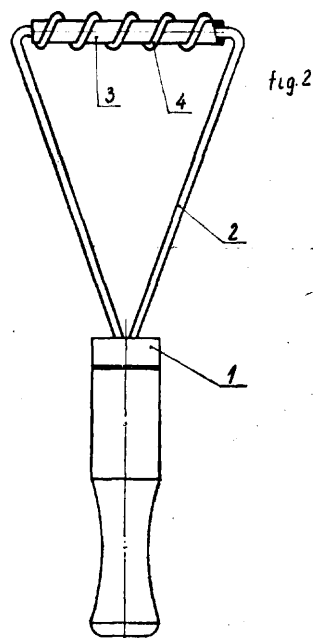

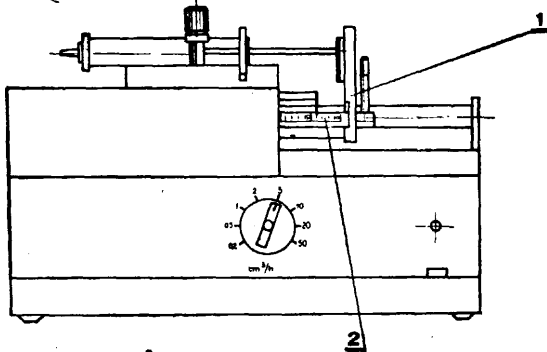
Fig. 2

A61M W. 64137 8.04.1980

Polska Akademia Nauk, Zakład Doświadczalny „Medipan” przy Centrum Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej, Warszawa, Polska (Jan Gonstał).

Pompa infuzyjna

Pompa infuzyjna według wzoru zaopatrzona jest w mechanizm rozłączania śruby pociągowej z dwudzielną nakrętką złożony z dźwigni (8) i wałka (9) zakończonego krzywką spełniającego dodatkowo rolę przewodnicy po której przesuwają się człon działający na tłok strzykawki oraz posiadającego **podziałkę** do nastawiania objętości dawki, po której wytłoczeniu pompa zostanie wyłączona. (1 zastrzeżenie)

A61M

W. 64477

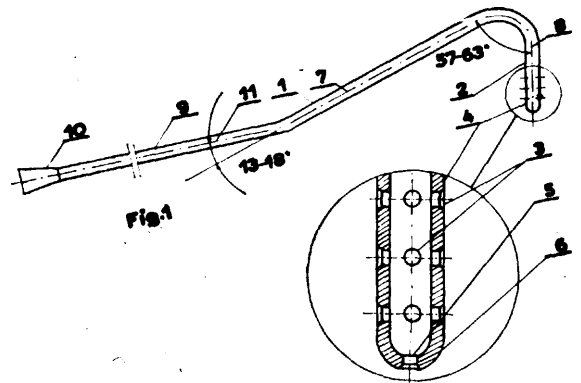
14.05.1980

Zgłoszenie dodatkowe do W. 63771

Akademia Medyczna, Łódź, Polska (Kazimierz **Kłoczowski**).

Przyrząd do płukania nerek

Przyrząd do płukania nerek systemem kielichowo-miedniczkowym w celu usuwania złogów moczowych, zwłaszcza z kielichów nerkowych ma kształt rury dwukrotnie wygiętej, której skrajny odcinek (2) zakończony perforacją ma kąt wygięcia, w stosunku do środkowego odcinka (1) tej rury, wynoszący $57-63^\circ$ od osi (7) do osi (8) odcinka (2). (1 zastrzeżenie)

Dział B

RÓŻNE PROCESY PRZEMYSŁOWE; TRANSPORT

B01F

W. 64213

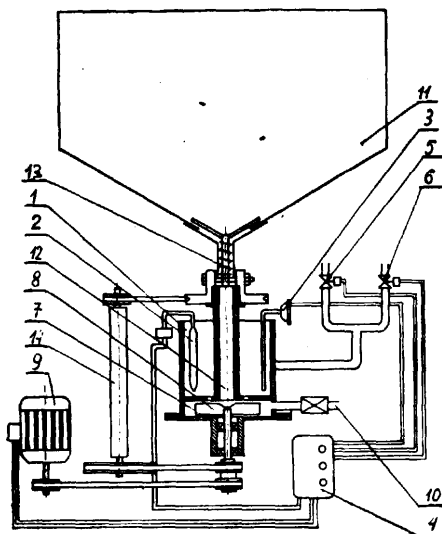
23.04.1980

Instytut Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, Warszawa, Polska (Edward Uruski).

Mieszalnik do przygotowania roztworu z preparatów **mlekozastępczych**

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji mieszalnika wydajniejszego niż znane mieszalniki, łatwego do obsługi i utrzymywania w czystości.

Mieszalnik według wzoru przeznaczony do wytworzenia mlekozastępczego roztworu, **którym** karmione są młode cielęta, jagnięta itp., zawiera wyrównawczy zbiornik (1) wyposażony w czujnik (2) temperatury i czujnik (3) poziomu wody, sterujące zaworami (5) i (6) dopływu ciepłej i zimnej wody do zbiornika (1).

B01C

W. 64611

02.06.1980

Pod zbiornikiem (1) umieszczona jest mieszająca komora (7), połączona otworami ze zbiornikiem (1), w której umieszczony jest **wirnik** (8). Komora (7) poprzez zsypaną rurę (12) i dozownik ślimakowy (13) połączona jest z pojemnikiem (11) na preparat mlekozastępczy. Wirnik (8) oraz dozownik (13) **napędzane** są od wspólnego silnika (9) elektrycznego. (4 zastrzeżenia)

B02C

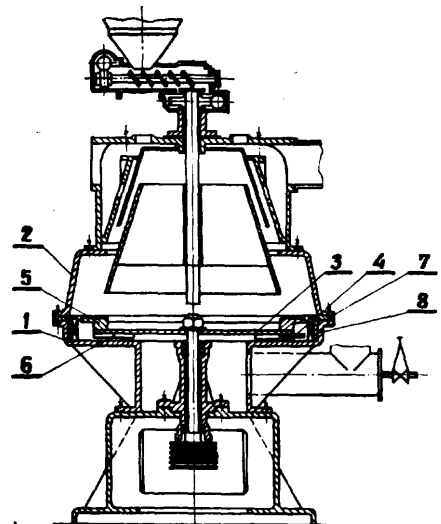
W. 64611

02.06.1980

Kopalnie i Zakłady Przetwórcze Siarki „Siarkopol”, Tarnobrzeg, Polska (Marian Plebankiewicz, Zbigniew Bargieł).

Młyn do mielenia siarki

Wzór użytkowy stanowi młyn stosowany do mielenia siarki. W tym celu tarcza obrotowa (3) z **młot-**

karni (4) została zaopatrzona w dwa młotki (5) ze stopkami podwyższającymi położenie tych elementów względem również podwyższonego pierścienia roboczego (8). Pomędzy kołnierzami korpusów (1) i (2) znajduje się pierścień dystansowy (7) powiększający komorę mielenia. (1 zastrzeżenie)

B22D W. 64594 30.05.1980

Fabryka Maszyn Odlewniczych, **Kraków, Polska**
(Andrzej Żmuda, Kazimierz Szklarczyk).

Krystalizator do półciągnego odlewania rur cienkościennych żeliwnych dużych średnic

Krystalizator do półciągnego odlewania rur cienkościennych żeliwnych dużych średnic, składający się z płaszczka, rdzenia i kielicha, posiada cienkościenną tuleję wewnętrzną (6) płaszczka krystalizatora (1) oraz cienkościenną tuleję zewnętrzną (14) rdzenia krystalizatora (10), które zaopatrzone są w kształtki (7) i (15) wykonane z grafitu.

Kształtki (7) i (15) są przymocowane segmentowymi pierścieniami górnymi (8) i (16) oraz dolnymi (17) i (9). (1 zastrzeżenie)

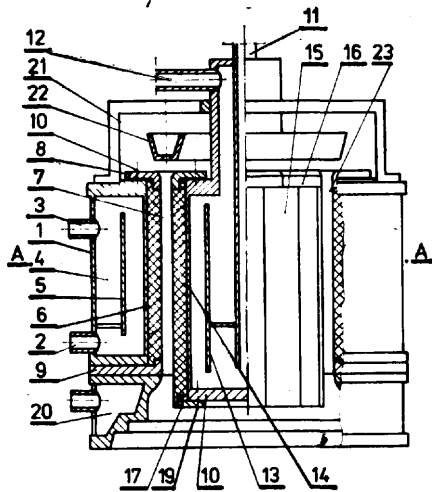

fig.1

B23B W. 64120 03.04.1980

Śląska Fabryka Urządzeń Górniczych „MONTANA”,
Katowice, Polska (Romuald Słota, Witold Drytkiewicz,
Jan Jędrusiewicz, Bogusław Wilczek).

Szczęki mocujące do obróbki kół biegowych

Szczęki mocujące do obróbki kół biegowych są przeznaczone do stosowania w obrabiarkach albo tokarkach rewolwerowych. Szczęki mocujące składają się z kolistego uchwytu (1) do którego za pomocą śrub (2) są przykręcone trzy części chwytowe (3).

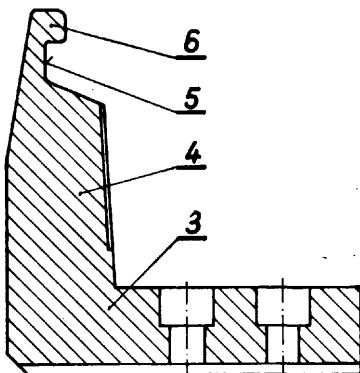

Fig.1.

Każda część chwytowa (3) ma ukształtowane części mocujące (4) zaopatrzone w prowadzące rowki (5) i w zabezpieczające występy (6). (1 zastrzeżenie)

B23B W. 64291 26.04.1980

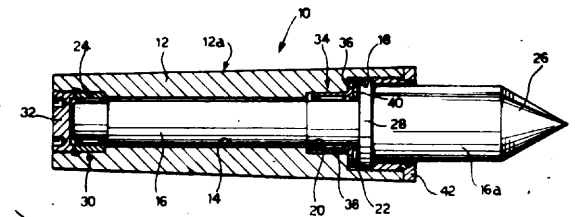
Pierwszeństwo: 26.04.1979 - Włochy (nr 53216-B/79)

CAMS S.p.A., Turin, Włochy (Ezic Quargnal).

Kieł obrabiarki

Kieł obrabiarki zawiera korpus wsporczy, w którego walcowym otworze jest ułożyskowany obrotowo wałek z wystającym ostrym końcem, osadzony w pobliżu swych końców na łożyskach tocznych przenoszących obciążenia poprzeczne i podłużne.

Kieł charakteryzuje się tym, że korpus wsporczy (12) ma powierzchnię zewnętrzną stożka ściętego na całej swej długości a przedni koniec wału (16) jest ułożyskowany w złożonym podwójnym łożysku tocznym (34), które jest łożyskiem igiełkowym. (3 zastrzeżenia)

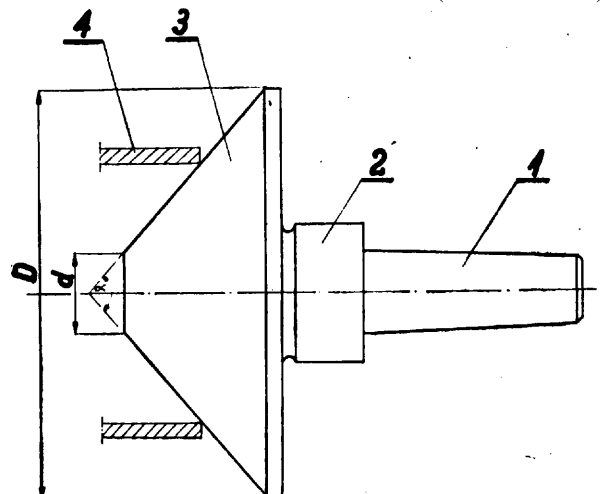
B23B W. 64518 20.05.1980

Dębickie Zakłady Opon Samochodowych „Stomil”,
Dębica, Polska (Zdzisław Szewczyk).

Kieł konika tokarki
do zewnętrznego toczenia cylindrów

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie kłków koników tokarek do zewnętrznego toczenia cylindrów o dużej rozpiętości średnic.

Kieł według wzoru użytkowego stanowi trzpień (1) z cylindrycznym zgrubieniem (2) oraz stożkowym zgrubieniem (3) z tym, że stożkowe zgrubienie (3) stanowi stożek ścięty o kącie wierzchołkowym a wynoszącym 90—100°, stosunek zaś średnicy (d) mniejszej podstawy do średnicy (D) większej podstawy stożkowego zgrubienia (3) wynosi 0,2—0,25. (1 zastrzeżenie)

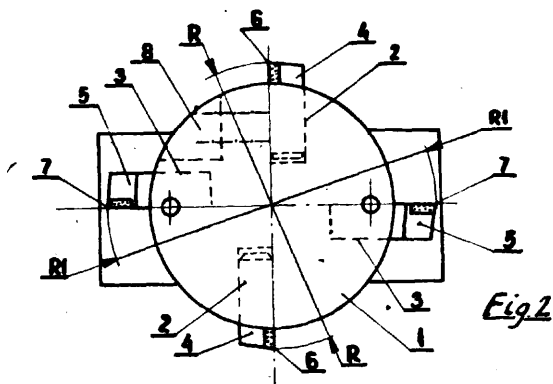

B23B W. 64529 21.05.1980

Huta Stalowa Wola - Kombinat Przemysłowy w
Stalowej Woli, Fabryka Maszyn w Strzyżowie, Strzyżów,
Polska (Kazimierz Oparowski).

Głowica wytaczarska

Głowica wytaczarska jest przeznaczona do wysoko-wydajnej obróbki otworów w tulejach żeliwnych z dużymi nadłatkami. Część nożowa (11) głowicy zawiera po dwie pary noży (4 i 5), które są przesunięte parami względem siebie wzdłuż osi podłużnej. Wierzchołki krawędzi **tnących** (6 i 7) każdej pary noży (4 i 5) są ustawione na jednakowe promienie (**R** i **r**). Część nożowa (1) jest połączona z trzonem (10) mocowanym w gnieździe narzędziowym obrabiarki przez część chwytową (15). (2 zastrzeżenia)

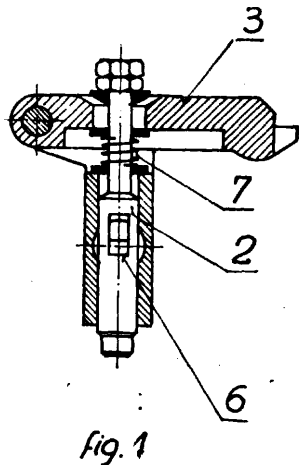
B23B W. 64645 07.06.1980

Fabryka Silników Elektrycznych „EMA-TAMEL”, Tarnów, Polska (Czesław Jeż).

Urządzenie do ustalania
i mocowania przedmiotów obrabianych

Urządzenie według wzoru użytkowego jest urządzeniem ustalająco-mocującym przedmioty do obróbki mechanicznej, szczególnie przedmioty, które bazowane są obrotowo w płaszczyźnie pionowej, a ustalane i mocowane w płaszczyźnie poziomej. Urządzenie zawiera płytę dociskową (3) działającą jak dźwignia jednoramienna, którą przesuwają połączony z nią trzpień pionowy (2). Trzpień ten posiada w swej dolnej części wycięcie (6) z powierzchnią skośną, po której przesuwają się stycznie swą skośną powierzchnią wkładka pozioma (1), wprowadzana prostopadle w wycięcie (6) trzpienia pionowego (2) poprzez wkręcany trzpień poziomy (5) z rękojścią (4). Wykręcanie trzpienia poziomego (5) powoduje wycofanie wkładki (1) z wycięcia (6) i przesuw trzpienia pionowego (2) wraz z płytą dociskową (3) w górę dzięki sprężynie (7), co daje odmocowanie przedmiotu obrabianego.

Urządzenie nadaje się szczególnie do ustalania i mocowania cylindrycznych korpusów maszyn elektrycznych podczas operacji wiercenia otworów w łapach korpusu, wykonywanej przed operacją frezowania powierzchni łap. (3 zastrzeżenia)

B23D
B26B

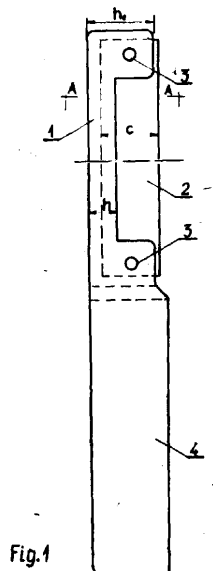
W. 64485

15.05.1980

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Łódzkiego, Łódź, Polska (Włodzimierz Pszczółski).

Piła ręczna

Piła ręczna przeznaczona zwłaszcza do cięcia metalu w trudnodostępnych miejscach, ma zaopatrzoną w trzonkową rękojeść (4) ramkę (1) w kształcie ceownika, w którym jest osadzony i rozłącznie trzpieniami (3) zamocowany brzeszczot (2) przy czym wysokość (**h**) ramion ceownika ramki (1) jest mniejsza od szerokości brzeszczota (2), a takie ukształtowanie piły czyni łatwym posługiwanie się nią w niewielkich przestrzeniach, a także wielokrotną wymianę zużytych brzeszczotów (2). (1 zastrzeżenie)

B23D W. 64584 30.05.1980

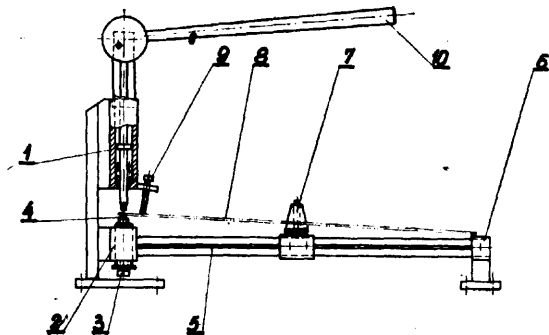
Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Huta Miedzi, „Legnica”, Legnica, Polska (Roman Bolesta).

Urządzenie do rozwierania zębów piły tarczowej

Przedmiotem wzoru użytkowego jest urządzenie do rozwierania zębów piły tarczowej przeznaczonej do obróbki drewna.

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania konstrukcji urządzenia, które umożliwia rozwieranie zębów piły tarczowej o żądanym kącie w sposób prosty i bezpieczny, przy użyciu małej siły fizycznej.

Urządzenie według wzoru wyposażone jest w prasę (1), której dolna część tłoczniaka (2) zaopatrzona jest w element regulacyjny (3) dociskacza (4) wbudowanego w dolną część tłoczniaka (2) i która z jednej strony zamocowana jest trwale do korpusu prasy (1),

z drugiej połączona sztywno z prowadnicą (5), zamocowaną swoim końcem na wsporniku (6), po której przemieszcza się suwniwe ustawiacz (7) wraz z osadzoną na nim piłą tarczową (8).

(1 zastrzeżenie)

B23G

W. 63914

10.03.1980

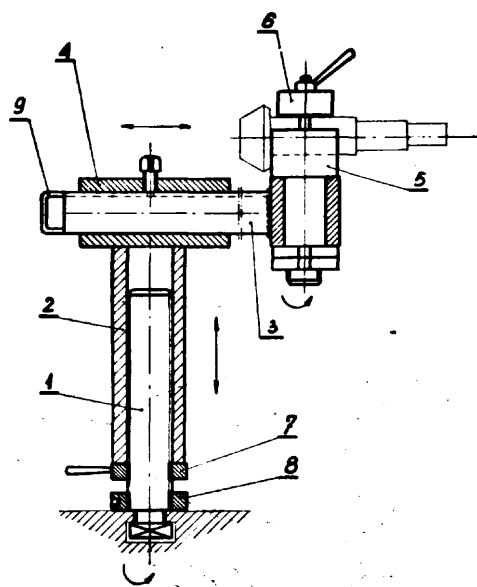
„Agromet-Archimedes” Fabryka Maszyn Rolniczych, Wrocław, Polska (Franciszek Kromplewski, Tadeusz Bondaryk, Zbigniew Miczek).

Zespołowe narzędzie skrawające

Zespołowe narzędzie skrawające (1) składa się z części wierzącej (2), części gwintującej (3) i części chwytywnej (4). Na części gwintującej (3) umieszczony jest przesuwnie nawiertak (5) oparty o sprężynę (8).

Zespołowe narzędzie skrawające znajduje głównie zastosowanie przy wykonywaniu gwintowanych otworów w materiałach o małej wytrzymałości.

(1 zastrzeżenie)

B23G

W. 64510

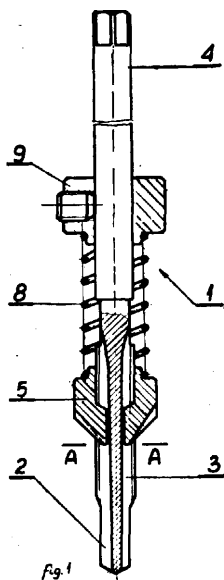
19.05.1980

Zakłady Elektrotechniki Motoryzacyjnej, Świdnica, Polska (Janusz Szpitalak, Stanisław Rajkowski, Jan Budny).

Głowica wielowrzecionowa wiertarsko-gwinciarzka

Przedmiotem wzoru użytkowego jest głowica wielowrzecionowa wiertarsko-gwinciarzka mająca główne zastosowanie w obrabiarkach zespołowych do wiercenia, nawiercania i gwintowania detali typu korpus lub tarcza. Głowica według wynalazku składa się z korpusu (16) w którym osadzony jest wałek (1) napędzający za pośrednictwem przekładni zębatej wrzeciona wierzące (12) i wrzeciona (13) gwintujące. Na wałku (1) w górnej jego części osadzona jest tuleja wielowypustowa (2) z rolką (3) i popychaczem ze sprężyną (4) stanowiące z kołem zębatym (23) sprzęgło jednokierunkowego działania. Koło zębate z pokrywą (23) zazębione jest za pośrednictwem koła zębatego (6) z wieńcem zębatym wrzeciona wierzącego (12).

(1 zastrzeżenie)

B23G
B65G

W. 64434

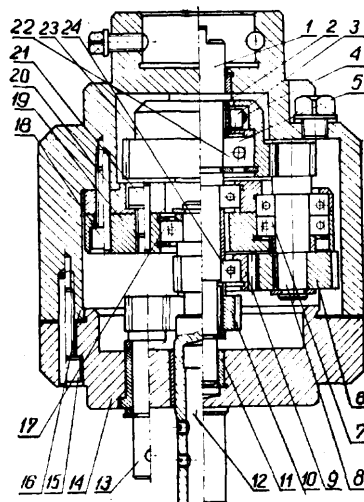
08.05.1980

Piotrowicka Fabryka Maszyn „FAMUR”, Katowice, Polska (Ludwik Banert, Józef Kubis, Czesław Nietupski).

Podajnik materiału

Podajnik do otoczek wałków stożkowych podawanych do uchwytu mocującego frezarki kół zębatach składa się z nagwintowanego trzpienia (1), obrotowej prowadnicy (2), przesuwne ramienia (3) w podtrzymce (4). Otoczkę włożoną w uchwyt (5) i przykręconą przyciskiem (6) można bez wysiłku obracać, przesunąć i prowadzić do uchwytu mocującego frezarki. Pierścień ustalający (7) reguluje podnoszenie obrotowej prowadnicy (2) na odpowiednią wysokość. Trzpień (1) przykręcony jest do stołu frezarki za pomocą nakrętki (8).

(1 zastrzeżenie)

B23K

W. 64588

29.05.1980

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr W. 63749

Zakład Doskonalenia Zawodowego, Łódź, Polska (Wiesław Stanisławski, Piotr Janicki).

Lutownica transformatorowa

Lutownica transformatorowa rozwiązuje zagadnienie rozszerzenia używalności lutownicy w zakresie dwóch zakresów temperatur.

Lutownica ma dodatkowy mikrowyłącznik (1) umieszczony obok istniejącego mikrowyłącznika (3) we wnętrzu rękojeści (2), oraz ma dodatkowy włącznik (4) suwakowy umieszczony pod istniejącym włącznikiem (5) przyciskowym. Włącznik (4) przylega przesuwnie częścią wewnętrzną do mikrowyłącznika (1).

Lutownica ma zastosowanie do łączenia elementów metalowych za pomocą niskotopliwych lutów.

(1 zastrzeżenie)

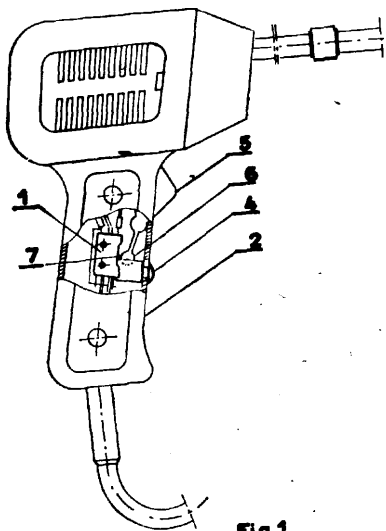

Fig.1

B23K
A61F

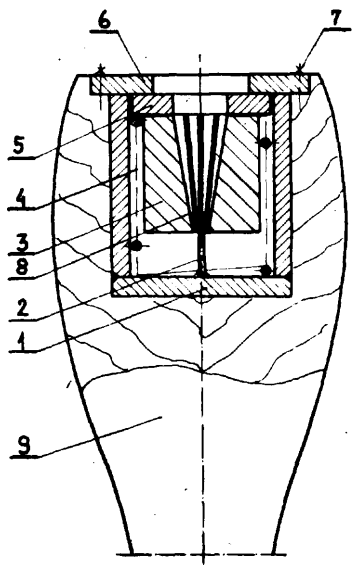
W. 64609

02.06.1980

Kombinat Metalurgiczny „Huta Katowice”, Dąbrowa Górnicza, Polska (Jerzy Malciak).

Objak do elektrod

Objak do elektrod według wzoru użytkowego ma zastosowanie przy spawaniu ręcznym elektrodami otulonymi. Objak umieszczony w uchwycie maski spawalniczej składa się z obudowy (1), zaostrego trzpienia (2), freza (3), sprężyny (4), pierścienia (6) i elementów złącznych (7).

Objak zapewnia bezpieczną pracę spawaczowi, chroni przed oślnieniem i odpryskami podczas czynności usuwania żużla z elektrody, podnosi kulturę spawania, umożliwia ostrzenie otuliny i zabezpiecza ją przed odpadaniem co miało miejsce przy objaniu elektrody o metalową część maski lub o przypadkowe przedmioty znajdujące się w zasięgu ręki spawacza.

Stosowanie objaka wpływa również korzystnie na własności wytrzymałościowe przez eliminację zajarzania łuku w pobliżu rowka spawalniczego.

(1 zastrzeżenie)

B24B

P.64173

21.04.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Obróbki Ściernej, Łódź, Polska (Henryk Karoń, Andrzej Szmuland, Mirosław Zaborowski).

Urządzenie zapadkowe do mechanizmu dosuwu obrabiarek zwłaszcza szlifierek

Urządzenie zapadkowe do mechanizmu dosuwu obrabiarek, zwłaszcza szlifierek rozwiązuje zagadnienie realizacji bardzo drobnych skoków dosuwu przy niewielkich wymiarach urządzenia.

Urządzenie zapadkowe, umieszczone w łańcuchu kinematycznym mechanizmu dosuwu obrabiarki, zawierające co najmniej jedno koło zapadkowe zębate (7 i 8) współpracujące z co najmniej jedną wahadłową zapadką (9 i 10), charakteryzuje się tym, że zapadka (9 i 10) posiada większą od jedności ilość zębów współpracujących jednocześnie z odpowiadającą ilością zębów koła zapadkowego (7 i 8), przy czym zapadka (9 i 10) jest wykonana z materiału bardziej podatnego i sprężystego niż materiał zapadki (9 i 10).

(1 zastrzeżenie)

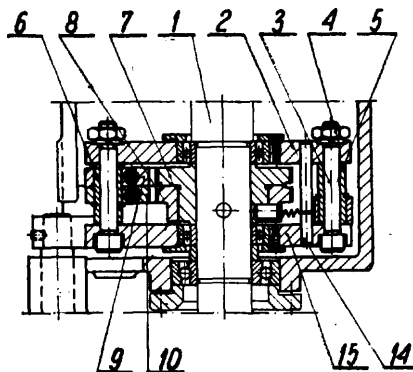

fig2

B24B

W. 64195

21.04.1980

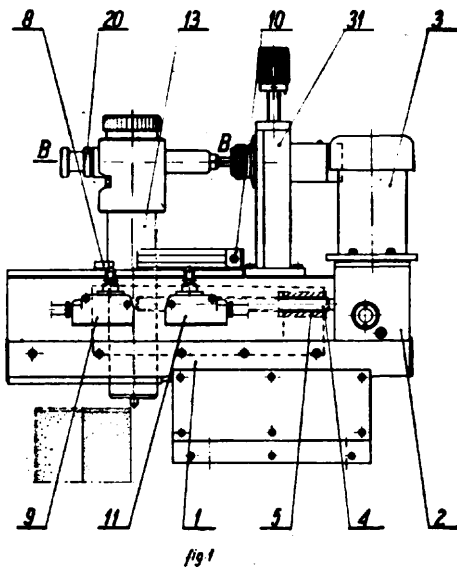
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Obróbki Ściernej, Łódź, Polska (Leonard Ociński, Andrzej Szmuland).

Automatyczne urządzenie do obciążania ściernicy zwłaszcza do szlifierek do płaszczyzn

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie uproszczenia konstrukcji automatycznych urządzeń obciążających, zwłaszcza do szlifierek do płaszczyzn.

Urządzenie według wzoru zawiera znany mechanizm sań dla realizacji ruchu wzdłuż tworzącej ściernicy, w którym to zespole sań mocowany jest znany zespół pinoli (13) dla realizacji ruchu wzdłuż promienia ściernicy. Mechanizm pinoli (13) wyposażony jest w mechanizm zapadkowy (20) składający się z koła zapadkowego związanego ze śrubą dosuwu diamentu, ząbionego z zapadką umieszczoną w wycięciu trzpienia zapadkowego, przesuwnego w tulei związanej na stałe z korpusem pinoli (13), w osi którego to trzpienia zapadkowego umieszczony jest zde- rzak.

(1 zastrzeżenie)

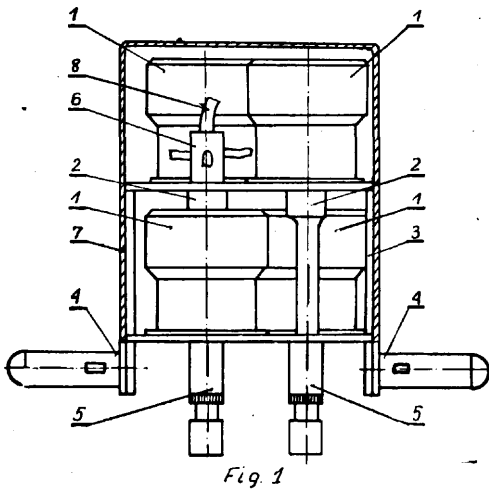

B25B W. 64151 11.04.1980

Zakład Naprawy Mechanizacji Rolnictwa, Poznań, Polska (Czesław Marek, Roman Dyczkowski, Zbigniew Skiba, Piotr Suchanek).

Mechaniczna dokręćarka nakrętek

Przedmiotem wzoru użytkowego jest mechaniczna dokręćarka nakrętek na śruby na dowolnych urządzeniach lub ich zespołach w procesach wieloseryjnego montażu, charakteryzująca się tym, że posiada cztery silniki hydrauliczne (1) rozmieszczone w korpusie (3) i osłonie (7) w ten sposób, że ich punkty osiowe tworzą narożniki prostokąta. Dwa z tych silników leżące na przekąt, usytuowane są na poziomie wyższym i posiadają przedłużone wrzeciona (2) na których podobnie jak na pozostałych umieszczone są suwliwie na wielowypustkach nasadki (5). W przestrzeniach wolnych nad silnikami usytuowanymi na niższym poziomie osadzone są dwa kolektory (6) z wyprowadzonymi przewodami hydraulicznymi (8). (1 zastrzeżenie)

B25B W. 64433 5.1980

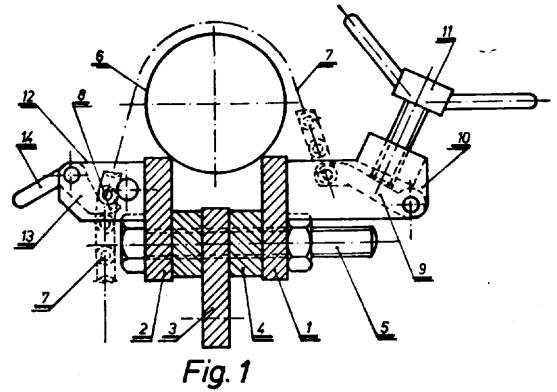
Przedsiębiorstwo Energomontażowe Przemysłu Węglowego, Chorzów, Polska (Mieczysław Cyrań).

Uchwyt łańcuchowy

Uchwyt łańcuchowy jest przeznaczony do mocowania przedmiotów o różnych kształtach i rozmiarach obrabianych w imadle ślusarskim.

Uchwyt łańcuchowy składa się z dwóch bocznych belek krawędziowych (1, 2) połączonych z sobą za pomocą śrub (5) i pierścieni dystansowych (4). Do obu belek krawędziowych (1, 2) są przyspawane korpusy (10, 12) z zamontowanymi obrotowo dźwigniami (9, 13) połączonymi łańcuchem (7) opasującym mocowany przedmiot (6). Jeden koniec łańcucha (7) jest przewleczony przez otwór w korpusie (12) i unieruchomiony zębem (8) dźwigni (13).

Przyrząd umożliwia dokładną regulację oraz pewne uchwycenie obrabianego przedmiotu bez jego deformacji i uszkodzenia. (1 zastrzeżenie)

B25H W. 64144 09.04.1980
B26B

Huta im. M. Buczka, Sosnowiec, Polska. (Jerzy Zarzycki).

Przyrząd do przecinania rur

Przedmiotem wzoru użytkowego jest przyrząd do przecinania rur stosowanych zwłaszcza na materiał panewkowy.

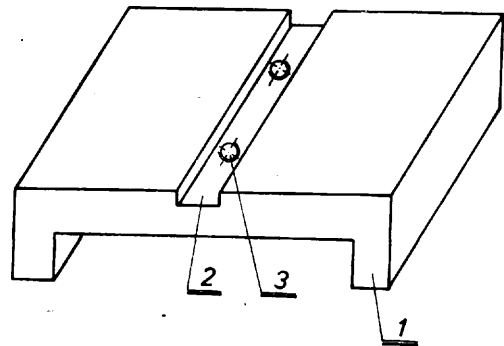

Fig. 1.

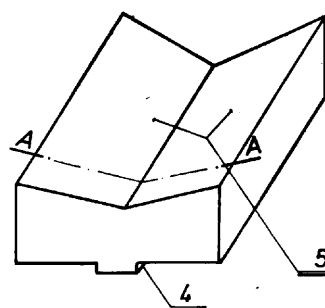

Fig. 2.

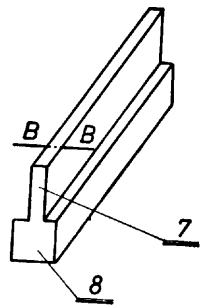

Fig. 4.

Przyrząd składa się z trzech części: podstawy, wymiennej wkładki do pierwszego cięcia, wymiennej wkładki do drugiego cięcia. Podstawa składa się z następujących elementów: (1) stopy podstawy, wycięcia prostokątnego (2) oraz nagwintowanych dwóch otworów (3). Wymienna wkładka do pierwszego cięcia składa się z dwóch płaszczyzn (5) zawartych pod kątem w zakresie $120^{\circ} \div 150^{\circ}$, prostokątnego wygarbienia (4) oraz nagwintowanych dwóch otworów (6). Wymienna wkładka do drugiego cięcia składa się z części górnej (7), części dolnej (8), w której są dwa nagwintowane otwory (9). (1 zastrzeżenie)

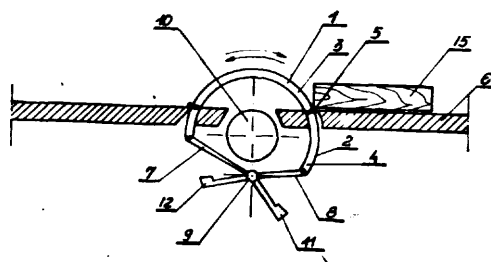

Fig. 1

B27C W. 64095 01.04.1980

Spółdzielnia Inwalidów „Odra”, Opole, Polska (Franciszek Jakubowski).

Obrabiarka do drewna

Przedmiotem wzoru użytkowego jest obrabiarka do drewna oraz materiałów o podobnych właściwościach, np. płyty wiórowe czy pilśniowe, umożliwiające wykonanie następujących operacji takich jak cięcie, toczenie, struganie, wiercenie czy frezowanie rowków.

Obrabiarka zawiera wałek narzędziowy (2), który w środkowej części ma zamocowaną oprawkę, w której osadza się noże, a na jednym końcu osadzona jest oprawka (17), z frezem (18), natomiast na drugim końcu piła tarczowa (15). Do prowadnicy przytwierdzony jest trzpień przesuwny (11) zakończony listwą i osłoną (12) oraz stolik (16) w przypadku operacji frezowania i wiercenia. Od strony piły na prowadnicach umocowana jest podtrzymka (19) i korpus (20) z kłębem obrotowym (21) w przypadku operacji toczenia. (3 zastrzeżenia)

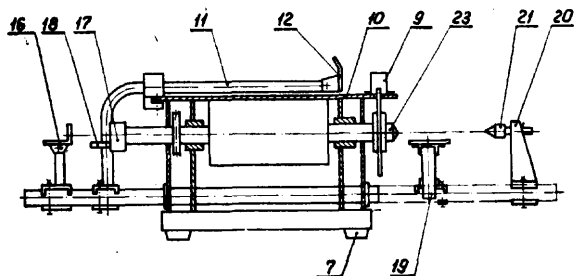

Fig. 3

B27G W. 64466 14.05.1980

Zakład Produkcji Elementów Budowlanych, Ciechanów, Polska (Maria Antoni Hikiert, Mirosław Łuczak).

Osłona wału nożowego, zwłaszcza w strugarce wyrówniarce

Wzór rozwiązuje zagadnienie opracowania takiej konstrukcji osłony, która by całkowicie wyeliminowała niebezpieczeństwo wypadku podczas pracy.

Osłona wału nożowego, zwłaszcza w strugarce wyrówniarce ma segment górny (1) i dolny (2) utworzony z wycinków pierścienia kołowego (3 i 4), które zamocowane są na drążkach (7 i 8) z przeciwcieżarami (11 i 12), osadzonych na wspólnym sworzniu (9) umieszczonym w osi pionowej wału nożowego (10). Takie umieszczenie wycinków pozwala na wykonywanie samodzielnych ruchów poszczególnych odcinków segmentów w zależności od wymiarów obrabianego elementu i jego uytuowaniu na stole obrabiarki. (2 zastrzeżenia)

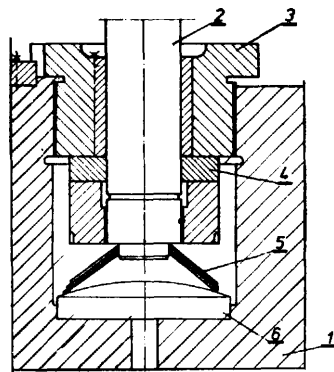
B30B W. 64177 18.04.1980

Biuro Projektów Przemysłu Wyrobów Metalowych, Kraków, Polska (Kazimierz Łagan, Eugeniusz Łudzki).

Tłumik hałasu wytwarzanego przy pracy suwaka prasy czarnej

Wzór użytkowy rozwiązuje problem zmniejszenia hałasu pras ciernych, powodując zmniejszenie naprężeń występujących w ich mechanizmach i korpusie.

Tłumik składa się z talerzowych sprężyn (5) umieszczonych pomiędzy śrubą (2) a kamieniem (6) zespołu suwaka prasy czarnej. (1 zastrzeżenie)

- 1 -- Korpus
- 2 -- Śruba
- 3 -- Talerzowa naprężona
- 4 -- Przecieżnica
- 5 -- Sprężyny talerzowe
- 6 -- Kamień

B30B W. 64589 29.05.1980

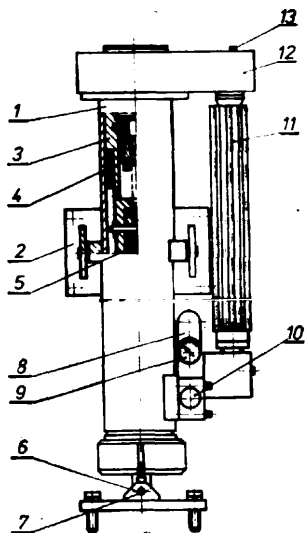
Fabryka Wtryskarek „PONAR-ŻYWIEC”, Żywiec, Polska (Jerzy Bury, Antoni Cierniak, Jerzy Dyrka, Józef Górny, Stanisław Lach, Stanisław Pułka, Andrzej Urbański).

Hydrauliczna podpora zwłaszcza do stołów pras w układzie pionowym

Hydrauliczna podpora bezpieczeństwa zwłaszcza do stołów pras w układzie pionowym montowana jest pomiędzy ruchomy stół a korpus prasy w celu zmniejszenia zagrożenia w przypadku uszkodzenia głównych układów napędowych.

Urządzenie składa się z cylindra (1) z uchwytemi (2) tłoka (3) zaopatrzonego w zawór przelewowy (4), tłoczyska (5) z uchwytem (6) oraz umieszczonego na zewnątrz regulowanego zaworu przelewowego (8), który przez chłodnicę (11) łączy się ze zbiornikiem cieczy (12).

Stałą siłę podporową uzyskuje się przez regulację ciśnienia otwarcia zewnętrznego zaworu przelewowego (8). (1 zastrzeżenie)

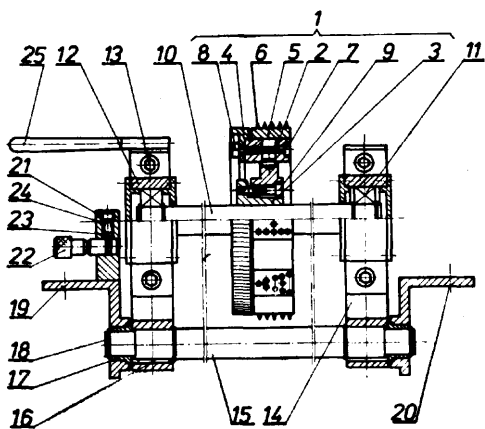

B41K W. 64531 21.05.1980

Sanockie Zakłady Przemysłu Gumowego „Stomil”, Sanok, Polska (Piotr Dałętko).

Przyrząd do nanoszenia znaków na materiałach miękkich

Przedmiotem wzoru użytkowego jest przyrząd do nanoszenia znaków na materiałach miękkich wyposażony w zespół znakujący (1) który ma tarczą (2) ze znacznikami (6) i umocowany jest na wałku głównym (10). Przyrząd ma wałek pomocniczy (15), przy czym oprawy łożysk (12) znajdujące się na wałku głównym połączone są wahaczami (14) z wałkiem pomocniczym (15). Do wyłączenia zespołu znakującego (1) z pracy służy zatrzask (21). (2 zastrzeżenia)

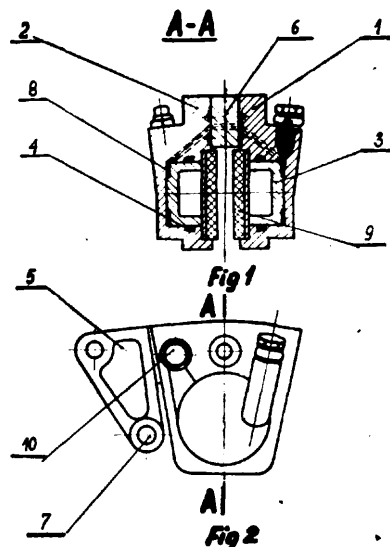
B60T W. 64363 03.05.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik”, Świdnik, Polska (Edward Frańczak, Edmund Chadała).

Mechanizm zaciskowy hamulca tarczowego, zwłaszcza pojazdów jednośladowych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest mechanizm zaciskowy hamulca tarczowego, zwłaszcza pojazdów jednośladowych zestawiony z dwudzielnym strzemieniem (1, 2), wkładkami ciernymi (9), dwóch tłoczków (3) oraz przewodów hydraulicznych łączących oba cylindry (8), charakteryzujący się tym, że posiada element środkowy (5) w kształcie prostokątnego trójkąta zaopatrzonego w otwory (7) do mocowania mechanizmu zaciskowego ze stałym elementem pojazdu oraz

w występ (6). Występ (6) element (5) jest osadzony między częściami (1, 2) dwudzielnego strzemienia. (1 zastrzeżenie)

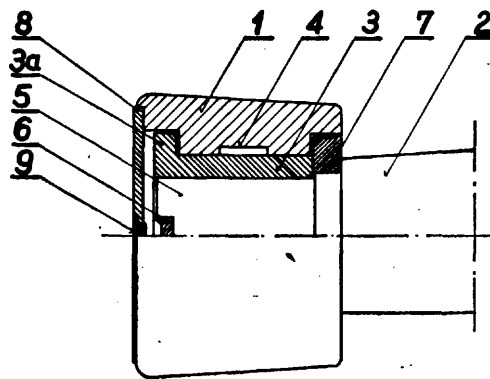

B61J W. 64674 11.06.1980

Śląska Fabryka Urządzeń Górniczych „Montana”, Katowice, Polska (Korneliusz Szybiak, Zbigniew Styś).

Zespół wyładowniczy wozu kopalnianego

Zespół wyładowniczy wozu kopalnianego jest wyposażony w wyładowniczą rolkę (1), osadzoną na ramieniu (2) rozłącznie mocowanym do skrzyni wozu, będącą jednocześnie łożyskiem ślizgowym. Tulejka (3) spełnia rolę panewki w układzie łożyska ślizgowego i jest zakończona kołnierzem (3a). Tulejka (3) ma osadzenie na czopie (5) z tolerancją pasowania lekko wciśkanego. Obrót tulejki (3) na czopie (5) jest uniemożliwiony przez płaskownik (6), który jednocześnie zabezpiecza przed wysunięciem się wyładowniczej rolki (1) z czopa (5). Z jednej strony wyładowniczej rolki (1) znajduje się uszczelniający pierścień dociskowy (7), który uszczelnia łożysko ślizgowe, a z drugiej strony jest pokrywa (8) wyposażona w otwór dla okresowego smarowania zabezpieczony korkiem (9). Wyładownicza rolka (1) jest zaopatrzona w smarowniczy rowek (4). (1 zastrzeżenie)

B62B W. 64214 24.04.1980

Zakłady Sprzętu Sportowego i Turystycznego „Pol-sport”, Toruń, Polska (Piotr Mochecki, Henryk Jan-ka, Aleksandra Demska, Czesław Szczygieł).

Sanki skorupowe z tworzywa sztucznego

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania sanek skorupowych z tworzywa sztucznego.

Sanki według wzoru odznaczają się tym, że płoza (1) mająca ukształtowane występy ślizgowe (3) i siedzenie (4) połączona jest rozłącznie z osłoną przednią (2) i wyposażona w dźwignie sterująco-hamujące (6). Dźwignie sterująco-hamujące (6) mają odłączalne uchwyty (7) zakończone zatrzaskami (9) współdziałającymi z otworami (10) umieszczonymi na obrzeżu płozy (1), przy czym zatrzaski (9) zaopatrzone są co najmniej z jednej strony w występy blokujące (11). Osłona przednia (2) ma kształt aerodynamiczny i osadzona jest swymi otworami (12) na występach (13) płozy (1) oraz połączona z nią wkrętami (14).

(4 zastrzeżenia)

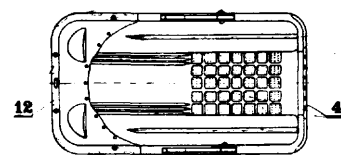
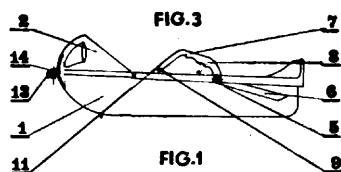
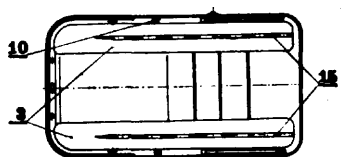

FIG. 2

B62D W. 64377 08.05.1980

Wrocławskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego Nr 2, Wrocław, Polska (Adam Słowiński, Tadeusz Jaworowski, Tadeusz Graczyk).

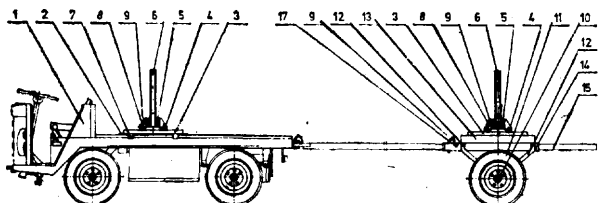
Wózek akumulatorowy z przyczepą dwukołową

Wzór rozwiązuje zagadnienie transportu wewnątrz-zakładowego długich i ciężkich przedmiotów, a zwłaszcza wyrobów hutniczych o długości do 15 m.

Istota wzoru polega na umieszczeniu na platformie (1) wózka akumulatorowego płyty (2) o szerokości równej szerokości platformy (1) i połączeniu tej płyty trwale z pierścieniem (3) stanowiącym bieżnię rolek (4) obrotnicy (5) zaopatrzonej w odchylane kłonicie (6), jak i na zastosowaniu dwukołowej przyczepy mającej prostokątną ramę (13), przez którą przeprowadzona jest prowadnica (14) rozwory (15). Na ramie tej umocowana jest obrotnica (5) z elementami jak na platformie (1) wózka.

Prowadnica (14) ma otwór a rozwora (15) na prawie całej długości ma otwory umożliwiające blokowanie jej w wymaganym położeniu za pomocą sworznia (17).

(3 zastrzeżenia)

B63B W. 64280 23.04.1980

Żegluga Warszawska, Warszawa, Polska (Kazimierz Rutowski, Kazimierz Zegler, Zdzisław Kotarski, Tadeusz Stępień, Ludwik Gościński).

Składany dok pływający

Przedmiotem wzoru użytkowego jest składany dok pływający przeznaczony do remontu statków żeglugi śródlądowej.

Dok jest złożony z kilku członów, z których każdy zawiera dno podwójne i boczne baszty. Baszty (1) składają się z dwóch części, dolnej (2) mającej w przekroju pionowym kształt trapezu i części górnej (3) o pionowym przekroju prostokątnym, oddzielonych od siebie wodoszczelnym, wytrzymałościowym pokładem (4). Dwa sąsiednie człony doku są ze sobą połączone w obrębie wież (1) za pomocą kątowników (5) i śrub, w obrębie dna za pomocą płaskowników (6) i (7) oraz śrub, przy czym w płaskowniku (6) jest wykonany otwór (8), a naprzeciwko niego jest zamocowany do płaskownika (7) wprowadzający klin (9).

(3 zastrzeżenia)

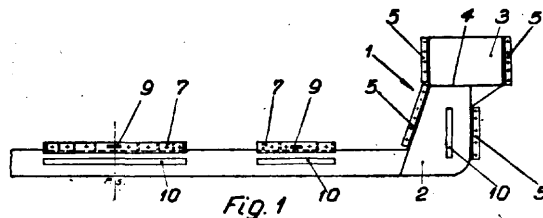

Fig. 1

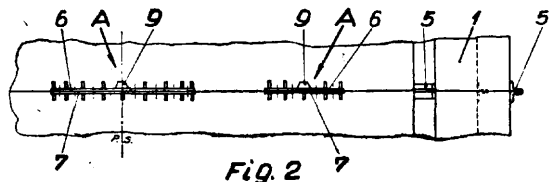

Fig. 2

B65B W. 64614 04.06.1980
B25B

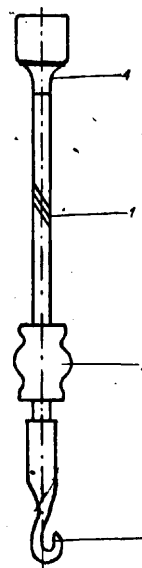
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego - Akademia Rolnicza, Warszawa, Polska (Edward Kamiński, Zbigniew Laurow, Andrzej Grygier, Jerzy Sławoń, Zygmunt Dębski).

Przyrząd do wiązania drutem worków

Przyrząd do wiązania drutem worków składa się z nagwintowanego pręta (1). Na pręcie tym osadzone jest przesuwne i obrotowo wyprofilowany uchwyt (2) z naciętym wewnątrz gwintem odpowiadającym gwintowi pręta (1). Na jednym końcu pręta (1) zamocowany jest trwale i nieruchomo hak (3), a na drugim końcu osadzony jest nieruchomo inny uchwyt (4).

Przyrząd według wzoru użytkowego posiada konstrukcję umożliwiającą łatwe, trwałe i szybkie zamknięcie worków.

(1 zastrzeżenie)

B65D

W. 64621

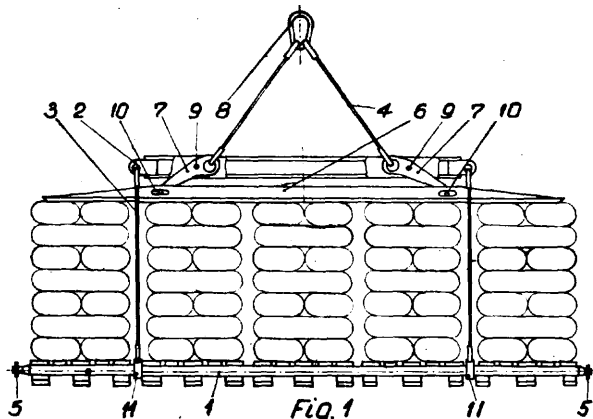
04.06.1980

Centrum **Badawczo-Projektowe Żelugli Śródlądowej „NAVICENTRUM”**, Wrocław, Polska (Ryszard Płaszowiecki).

Zawieszanie wielopaletowe

Zawieszanie wielopaletowe stosuje się do **przeładunku** dźwigiem towarów sypkich zapakowanych w worki.

Zawieszanie zawiera nośne belki (1), nośną ramę (2), ciągną (3) i (4), ściągacze (5), dociskową ramę (6), dźwignie (7) i ogniwo (8). Do boków nośnej ramy (2) są przymocowane obrotowo na przegubach (9) dźwignie (7), których jedno ramię jest połączone ciągnem (4) z ogniwem (8), a drugie posiada na swym końcu czop (10) umieszczony w podłużnym otworze dociskowej ramy (6), która naciska od góry na elastyczne pojemniki. (1 zastrzeżenie)

B65D

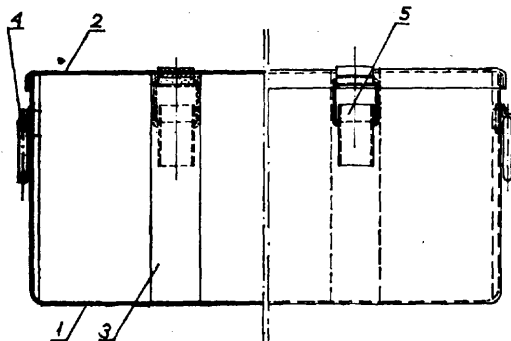
W. 64656

11.06.1980

Zakłady Tworzyw Sztucznych „**Gamrat-Egr**”, Jasło, Polska (Adam Stefański, Mieczysław Fomaszewski, Józef **Domeradski**, Jerzy Mazur, Aleksander Krężałek, Mieczysław Biedroń).

Skrzynka opakowaniowa

Skrzynka wykonana jest z laminatu uformowanego w kształcie prostopadłościanu z maty szklanej i żywicy syntetycznej chemoutwardzalnej, którego warstwy zewnętrzne zawierają rozproszony w żywicy wypełniacz przewodzący prąd elektryczny w ilości obniżającej oporność właściwą laminatu poniżej 10³ cm. Skrzynka składa się z pojemnika (1) i wieka (2) i ma zastosowanie jako opakowanie z tworzyw sztucznych dla materiałów wrażliwych pożarowo i wybuchowo. (3 zastrzeżenia)

B65D

W. 64657

11.06.1980

Zakłady Tworzyw Sztucznych „**Gamrat-Erg**”, Jasło, Polska (Adam Stefański, Mieczysław Tomaszewski, Józef **Domeradski**, Jerzy Mazur, Aleksander Krężałek, Mieczysław Biedroń, Stanisław Rocznik).

Pojemnik z tworzywa sztucznego

Wzór użytkowy ma zastosowanie jako opakowanie z tworzyw sztucznych dla materiałów stałych łatwopalnych lub wybuchowych.

Pojemnik (1) ma postać naczynia z laminatu uformowanego w kształcie prostopadłościanu z maty szklanej, żywicy chemoutwardzalnej i materiału przewodzącego prąd elektryczny. (3 zastrzeżenia)

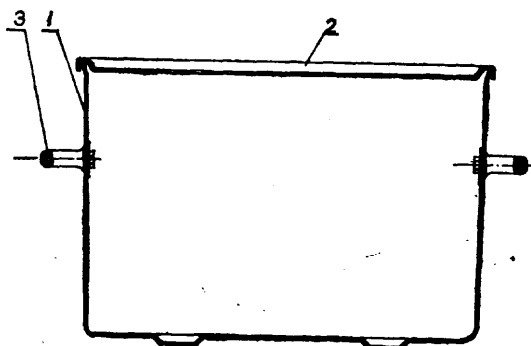

Fig. 1

B66B

W. 64159

12.04.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Dźwignic i Urządzeń Transportowych, Bytom, Polska (Edward **Burmen-da**).

Prowadnica stopni przy stacji zwrotnej schodów ruchomych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest prowadnica stopni przy stacji zwrotnej schodów ruchomych.

Zgodnie z wzorem użytkowym prowadnica o przekroju ceowym, zawierająca ścianki boczne (3 i 4) i ścianę pionową (5) charakteryzuje się tym, że na części łukowej (1) jest dzielona i posiada łukowy segment (10) mocowany rozłącznie do ścianki pionowej (5). (1 zastrzeżenie)

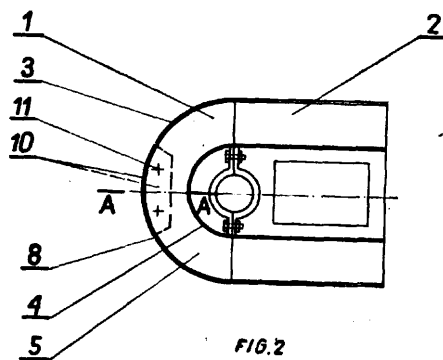

FIG. 2

B66C

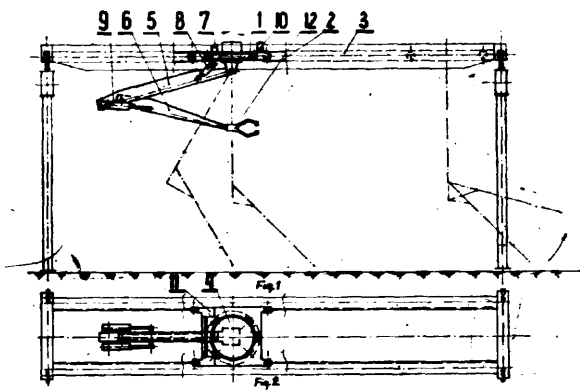
W. 64515

20.05.1980

Biuro Studiów i Projektów Urzędzeń Hutniczych „**Hutmaszprojekt**”, Katowice, Polska (Andrzej Mijałski, Tadeusz **Roźniewski**, Józef Pawolka).

Urządzenie suwnicowe

Urządzenie suwnicowe ma wózek (1) w prowadnicach (2), osadzonych na przejeźdnym ustroju (3) nośnym, przy czym wózek (1), ma zamocowany wahliwie do obrotowej ramy (4) układ dźwigni (5 i 6), poruszany hydraulicznymi siłownikami (8 i 9). (3 zastrzeżenia)

B66C

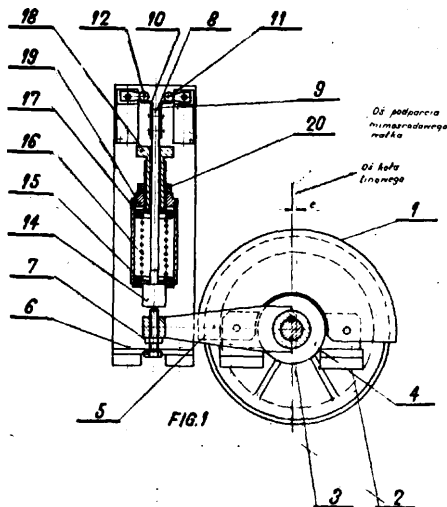
W. 64536

22.05.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Dźwignic i Urządzeń Transportowych, Bytom, Polska (Wojciech Agolzer, Henryk Krzywank).

Urządzenie zabezpieczające przed przeciążeniem, zwłaszcza dla wciągarek

Przedmiotem wzoru użytkowego jest urządzenie zabezpieczające przed przeciążeniem, zwłaszcza dla wciągarek, zabudowane na zbloczu górnym zawierającym co najmniej jeden krążek linowy osadzony obrotowo na mimośrodowej osi. Urządzenie według wzoru charakteryzuje się tym, że na końcu dźwigni (5) osadzonej nieobrotowo na mimośrodowym wałku (3) posiada regulacyjną śrubę (6), o którą wspiera się trzpień (8) z przymocowanymi do niego dwoma krzywkami (9, 10) oddziałyującymi bezpośrednio na łącznik sygnalizacyjny (11) i łącznik wyłączający (12). Krzywki (9, 10) posiadają podłużne otwory (13), do regulacji ich położenia na trzpieniu. (2 zastrzeżenia)

B66C

W. 64570

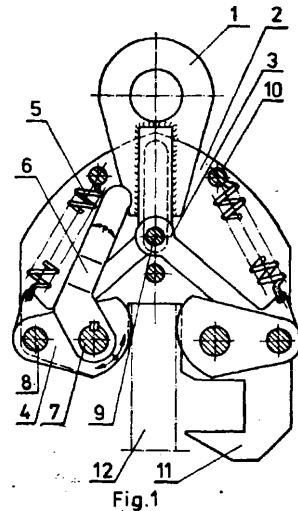
28.05.1980

Kombinat Produkcji Kotłów i Urządzeń Kotłowych „RAFAKO” - Raciborska Fabryka Kotłów „RAFAKO”, Zakład wiodący, Racibórz, Polska (Bogumił Płaczek).

Uchwyt do przenoszenia blach w położeniu pionowym i obracania ich z położenia pionowego w poziome i odwrotnie

Przedmiotem wzoru użytkowego jest uchwyt do przenoszenia blach w położeniu pionowym i obracaniu ich z położenia pionowego w poziome i odwrotnie, mający mimośrodowe zaciskowe szczęki, zawieszony na haku suwnicy, wyróżniający się tym, że mimośro-

dowe zaciskowe szczęki (4) osadzone są w korpusie (2) i są dociskowe do przenoszonej blachy (12) siłą wstępną pochodzącą od sprężyn (5) i siłą proporcjonalną od ciężaru przenoszonej blachy, oraz ma cięgna (3) jednymi końcami zamocowane do mimośrodowych zaciskowych szczęk (4) a drugimi końcami ze sobą i szalką (1) zawieszoną na haku suwnicy. Uchwyt ma, do jednego sworznia (7) przymocowaną dźwignię (6) do odchylenia mimośrodowych szczęk (4), i ma jedną stronę korpusu przedłużoną na dół tak, że stanowi hak (11) pomocny do zakładania uchwytu na blasze (12). (3 zastrzeżenia)

B66D
F16D

W. 64132

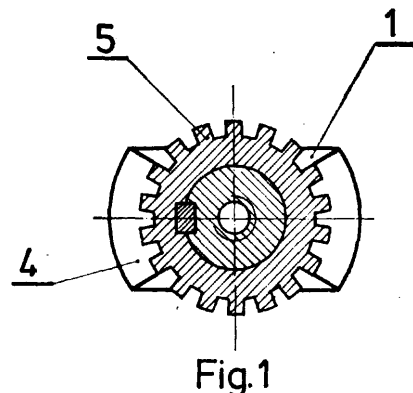
08.04.1980

Kombinat Budowy Maszyn „Częstochowa”, Zakład Budowy Maszyn w Kłobucku, Kłobuck, Polska (Zygmunt Nurkowski).

Kształtka zabezpieczająca wieloklin hamulca

Jednolita kształtka zabezpieczająca osadzona jest na wieloklinie hamulca i zabezpieczana jest śrubą i podkładką.

Jednolita kształtka zabezpieczająca od strony czołowej posiada płaską powierzchnię z umieszczonym centralnie otworem do mocowania. Kształtka od strony roboczej ma powierzchnię uzębioną w ten sposób, że zęby kształtka (4) wchodzą w wybrania między zębami wieloklina (5) na taką głębokość, jaka wynika z wytrzymałości materiału i bezpieczeństwa pracy urządzenia. Tak osadzona jednolita kształtka na wieloklinie dociągnięta śrubą mocującą i podkładką zabezpieczającą spełnia wymogi bezpiecznej i awaryjnej pracy elektrowciągu. (1 zastrzeżenie)

Dział E
BUDOWNICTWO; GÓRNICITWO

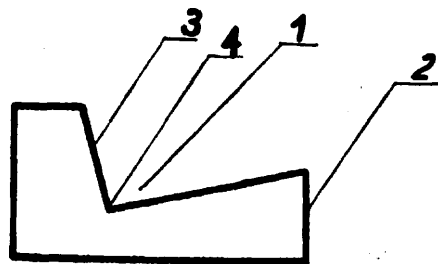
E01B   **W. 64121**   05.04.1980

Polskie Koleje Państwowe Centralny Ośrodek Badań i Rozwoju Techniki Kolejnictwa, Warszawa, Polska (Marek Salwowski, Grzegorz Gawriluk).

Urządzenie mocujące płyty przejazdowe do nawierzchni kolejowej

Urządzenie mocujące płyty przejazdowe do nawierzchni kolejowej służy do mocowania płyt przejazdowych na skrzyżowaniu dróg kołowych z torami kolejowymi w celu zabezpieczenia tych płyt przed unoszeniem się do góry oraz przemieszczaniem wzdłuż toru.

Urządzenie według wzoru użytkowego składa się z zewnętrznej opórki (1) i wewnętrznej opórki (6). Zewnętrzną opórkę (1) stanowi kątownik z przyspawanymi na końcach uchwyty (2) wyposażonymi w wkładki izolacyjne (3), które są przytwierdzone śrubami stopowymi (5) do podkładek (4). Wewnętrzna opórka (6) umieszczona jest między dwiema kolejnymi płytami (9), a zbudowana jest z dwóch kątowników zespalanych na kształt teownika i z dwóch uchwyty (2) przyspawanych na jego końcach. Uchwyty (2) wyposażone są w wkładki izolacyjne (3), które są przytwierdzone śrubami stopowymi (5) do podkładek (4). (1 zastrzeżenie)

E01F   **W. 64626**   03.06.1980

Biuro Projektów Kolejowych, Kraków, Polska (Antoni Gara, Jerzy Mianowicz, Zenon Gara).

Prefabrykowana żelbetowa peronowa ścianka

Przedmiotem wzoru użytkowego jest prefabrykowana żelbetowa ścianka peronowa.

Ścianka według wzoru użytkowego składa się z prefabrykowanego żelbetowego elementu stanowiącego fundament (1) wykonany w kształcie litery „U” z poprzeczną przewiązką (2), który przykryty jest płytą krawędziową (3). Płyta krawędziowa posiada dwa zaczepy (4 i 5). Zaczep (4) stabilizujący położenie płyty oparty jest o boczną ściankę (6) fundamentu, natomiast zaczep (5) w formie zamka kotwiącego jest w gnieździe drugiej bocznej ścianki (8) fundamentu od strony peronu (12).

Płyta krawędziowa (3) nie jest związana spoiwem z fundamentem (1). Budowa peronów z prefabrykowanych żelbetowych peronowych ścianek umożliwi pracę przy naprawach torów przy użyciu ciężkich maszyn torowych.

Przed wykonywaniem prac płyty krawędziowe są zdejmowane, wówczas jest zachowana minimalna odległość 2200 mm pomiędzy ścianką peronu, a osią toru (10). Przy nałożonych płytach zachowana jest odległość pomiędzy krawędzią płyty a osią toru dla peronów niskich 1600 mm a dla peronów wysokich 1725 mm. (1 zastrzeżenie)

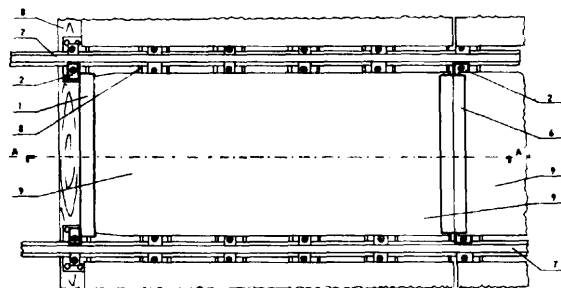

Fig. 1

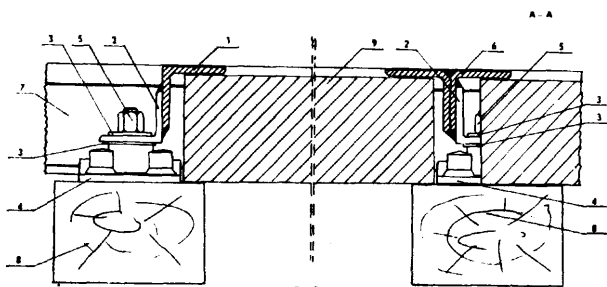

Fig. 2

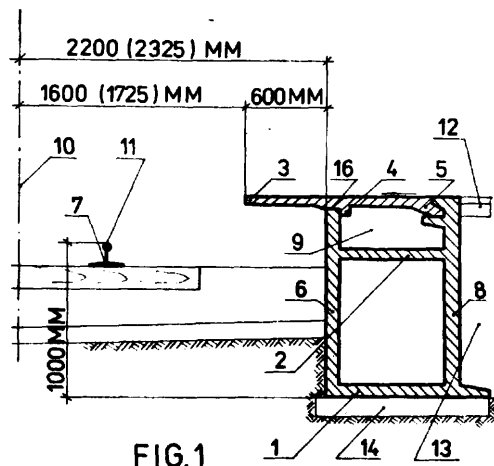
E01C   **W. 64603**   02.06.1980

Centralne Biuro Projektowo-Badawcze Dróg i Mostów, Warszawa, Polska (Jerzy Jurkowski).

Element krawężnikowo-ściekowy

Przedmiotem wzoru użytkowego jest prefabrykowany element krawężnikowo-ściekowy, przeznaczony do odprowadzania wody opadowej z powierzchni jezdni, zwłaszcza w wysokich nasypach drogowych.

Element posiada w przekroju poprzecznym kształt zbliżony do litery L. Linia ściekowa (4) rowka ściekowego (1) ukształtowanego przez jej ramiona usytuowane jest od 1 do 20 centymetrów poniżej górnej krawędzi ścianki czołowej (2), a ścianka tylna (3) jest wyższa od ścianki czołowej (2) co najmniej o 5 centymetrów. Wysokość ścianki czołowej (2) jest równa sumie grubości warstwy ścieralnej, warstwy wiążącej i górnej warstwy podbudowy drogi. (2 zastrzeżenia)

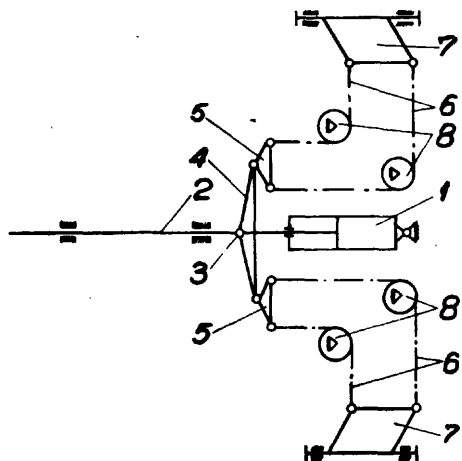
E02F   **W. 64494**   16.05.1980

Centrum Badawczo-Projektowe Żeglugi Śródlądowej „Navicentrum”, Wrocław, Polska (Marian Władyka, Ryszard Niedziela).

Mechanizm do zamykania klap szaland i pogłębiarek i pogłębiarek

Mechanizm do zamykania klap szaland i pogłębiarek, według wzoru użytkowego rozwiązuje zagadnienie wyeliminowania obciążeń tłoczyska siłownika hydraulicznego momentami gnącymi i zapobieżenia przeciekom przez uszczelnienie oleju hydraulicznego.

Mechanizm charakteryzuje się tym, że na wspólnym przegubie (3) jest zamocowany prostowodzący drąg (2), wahacz (4) i tłoczysko hydraulicznego siłownika (1), przy czym na wahaczu (4) są zamocowane przegubowo mniejsze wahacze (5), od których są odprowadzone cięgna (6) zamykające kłapy (7). Część ciśnieniowa hydraulicznego siłownika (1) znajduje się od strony przeciwnej względem tłoczyska. (1 zastrzeżenie)

E04C

W. 64597

30.05.1980

Biuro **Projektowo-Badawcze** Budownictwa Ogólnego „Miastoprojekt-Białystok”, Białystok, Polska (Marian Najmowicz).

Wielofunkcyjny prefabrykat do budowy obiektów małej architektury

Przedmiotem wzoru użytkowego jest wielofunkcyjny prefabrykat do budowy obiektów małej architektury między innymi piaskownic, baseników, obudowy fontan, itp.

Prefabrykat stanowi żelbetowy krąg (1) z pogrubioną na zewnątrz krawędzią w postaci okalającej go półki (2) z umiejscowionymi na niej otworami (3) do mocowania na przykład szczeblin siedzisk. (1 zastrzeżenie)

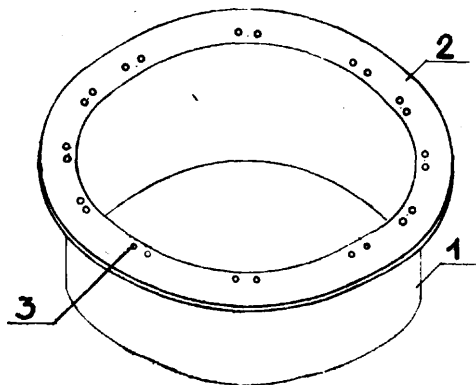

FIG.1

E04C

W. 64554

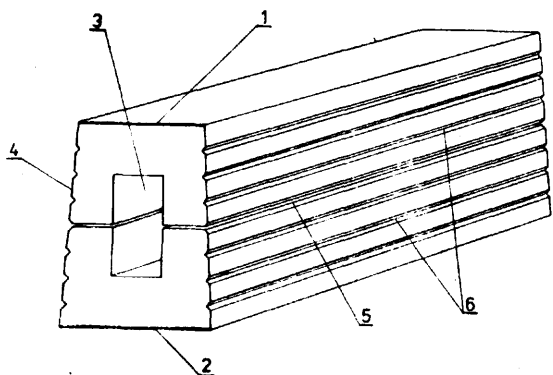
23.05.1980

Czesław Bocianowski, Łódź, Polska (Czesław Bocianowski).

Klinkier trapezowy dzielony

Przedmiotem wzoru użytkowego jest klinkier trapezowy dzielony do wykładania wewnętrznych powierzchni kanałów kanalizacji miejskich i przemysłowych oraz powierzchni wewnętrznych osadników i zbiorników na stacjach oczyszczania ścieków.

Klinkier trapezowy dzielony charakterystyczny tym, że stanowi go bryła w kształcie graniastosłupa o podstawie trapezu, której płaszczyzna (1) i płaszczyzna (2) stanowiące podstawy trapezu są glazurowane, a bryła ma wybranie prostokątne (3), usytuowane tak, że krótsze boki prostokąta są równoległe do podstawy trapezu a boczne powierzchnie tworzące (4), (5) są szorstkie i mają kątowne równoległe kanałki (6) przechodzące przez całą powierzchnię, przy czym bryła jest przecięta w środku wysokości trapezu w płaszczyźnie równoległej do podstawy. (1 zastrzeżenie)

E04C

W. 64607

02.06.1980

Biuro **Projektowo-Badawcze** Budownictwa Ogólnego „Miastoprojekt-Białystok”, Białystok, Polska (Marian Najmowicz).

Wielofunkcyjny prefabrykat małej architektury

Przedmiotem wzoru użytkowego jest wielofunkcyjny prefabrykat małej architektury.

Prefabrykat ten nadaje się szczególnie do budowy murków oporowych.

Stanowi go dyl (1) cienkościenny którego boki (2) są odchylone pod kątem 45 stopni w stosunku do płaszczyzny. Zewnętrzne krawędzie pionowe (3) są ścięte i posiadają marki stalowe (4). (1 zastrzeżenie)

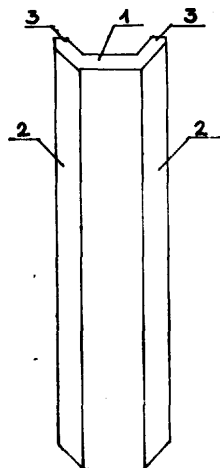

FIG.1

E04C W. 64639 07.06.1980

Biuro **Projektowo-Badawcze** Budownictwa Ogólnego „Miastoprojekt-Białystok”, Białystok, Polska (Marian Najmowicz).

Element budowlany małej **architektury**

Przedmiotem wzoru użytkowego jest element budowlany małej architektury z którego mogą być wykonane ażurowe obudowy, trejaże, wazy kwiatowe, murki kwiatowe i inne obiekty małej architektury.

Element budowlany prefabrykowany z betonu zbrojonego ma postać skrzynki kwadratowej bez dna lub pół tej skrzynki (1) i (2) z otworami przelotowymi (3) wzdłuż boków.

Otwory przelotowe są przeznaczone dla prętów stalowych, które po ich wprowadzeniu zespalają wykonaną z tych elementów konstrukcję. (1 zastrzeżenie)

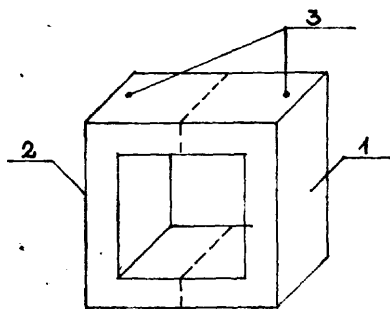

FIG. 1

E04C W. 64640 07.06.1980

Biuro **Projektowo-Badawcze** Budownictwa Ogólnego „Miastoprojekt-Białystok”, Białystok, Polska (Marian Najmowicz).

Element budowlany małej architektury

Przedmiotem wzoru użytkowego jest element budowlany małej architektury z którego mogą być wykonane piaskownice, schody na ciągach pieszych, ławki i inne podobne obiekty.

Element prefabrykowany z betonu zbrojonego (1) ma postać nierównomiernego kątownika o określonej długości którego końce posiadają wystające pręty zbrojenia stalowego (2) lub marki stalowe (2).

(1 zastrzeżenie)

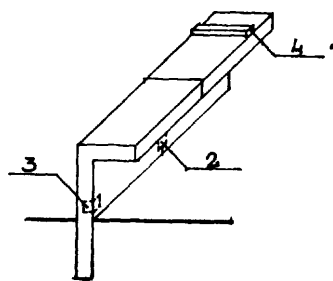

FIG. 2

E04F W. 64316 29.04.1980

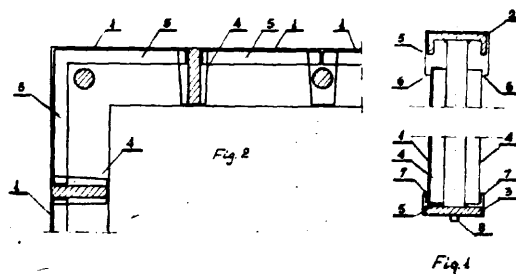
Przedsiębiorstwo Przetwórstwa Blach „Bistyp”, Legionowo, Polska (Remigiusz Baraniewicz).

Osłona balkonowa

Przedmiotem wzoru użytkowego jest osłona balkonowa, która składa się z osłonowych elementów (1) o kształcie panwi, o odgiętych pod kątem prostym

obrzeżach (5), dystansowych elementów (4) posiadających w przekroju poprzecznym kształt blokowy litery „U”, o wysokości równej odległości między odgiętymi obrzeżami (5) osłonowego elementu (1), górnego cokołu (2) o kształcie koryta o wygiętych do wewnątrz pod kątem prostym obrzeżach (6) oraz dolnego cokołu (3) o kształcie koryta o wygiętych równoległe do wewnątrz obrzeżach (7). Odległości między końcami odgiętych do środka obrzeży (6) górnego cokołu (2) i między płaszczyznami wygiętych równoległe do wewnątrz obrzeży (7) dolnego cokołu (3) są równe grubości osłonowego elementu (1) wraz z wprowadzonym weń elementem dystansowym (4).

(1 zastrzeżenie)

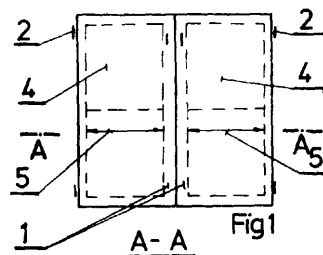
E04G W. 64210 22.04.1980

Biuro **Projektów Przemysłu Hutniczego** „Biprohut”, Przedsiębiorstwo Państwowe, Gliwice, Polska (Janusz Kuśmierz, Lech Leszczyński).

Otwór montażowy

Przedmiotem wzoru użytkowego jest otwór montażowy w roboczych pomostach.

Otwór montażowy mający dwie zamykające go klapki (4) na zawiasach (2) charakteryzuje się tym, że pod klapkami (4) ma na zawiasach (6) umocowane barrierki (5), które po otwarciu klap (4) i rozłożeniu, są mocowane zaczepami (3) tworząc razem osłonę montażowego otworu. (1 zastrzeżenie)

E21D W. 64637 06.06.1980

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Stanisław Łaboński, Jan Neugebauer, Andrzej Raczynski, Jan Perek, Rufin Wojtyczka).

Prostokątna obudowa górniczych wyrobisk korytarzowych

Obudowa wykonana jest z kształtowników o profilu „V” i składa się ze stojaków (1) oraz osadzonych na nich stropnic (2). Stojaki (1) mają w górnej części gniazda w postaci ukośnego ścięcia w linii (6) wznoszącej się ukośnie od dna (3) do kołnierzy (5) profilu „V” pod kątem (a) w granicach od 20° do 50°; Dno (3) stanowi wsporcza krawędź dla stropnicy (2) usta-

wionej kołnierzami (5) w kierunku stropu i obejmowanej ściętymi ramionami (4) stojaka (1).
(2 zastrzeżenia)

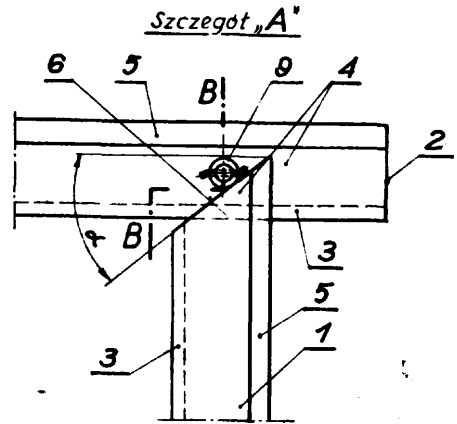
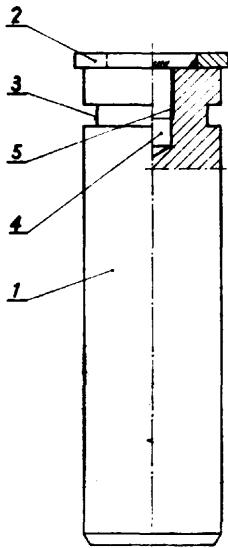

Fig. 2

Głowica sworznia do obudowy górniczej

Głowica sworznia do obudowy górniczej przeznaczona do mocowania złącz obudowy z zastawkami przenośnika transportowego składa się z korpusu (1) wykonanego z pręta, mającego średnicę mniejszą od otworów łącz, zaopatrzonego w rowek (3) dla przetknięcia w nim sprężynowej zawleczki, do którego jest przyspawana główka (2) z blachy w kształcie pierścienia. W główce (2), oraz w górnej części korpusu (1) jest wykonany otwór (4) z wewnętrznym gwintem (5). (1 zastrzeżenie)

E21D W. 64673 11.06.1980
F16B

Śląska Fabryka Urządzeń Górniczych „Montana”, Katowice, Polska (Edward Denkowski, Ewald Bereska).

Dział F

MECHANIKA; OŚWIETLENIE; OGRZEWANIE; UZBROJENIE; TECHNIKA MINERSKA

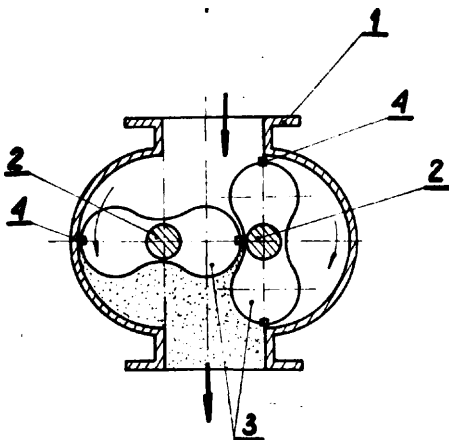
F04B W. 64142 08.04.1980
F25B

Zakład Produkcyjno-Naprawczy Mechanizacji Rolnictwa, Tczew, Polska (Alojzy Gawroński, Roman Kaczyński, Jerzy Wutkowski, Henryk Zamrzycki, Brunon Zieliński).

Sprężarka rotacyjna

Przedmiotem wzoru użytkowego jest sprężarka rotacyjna.

Sprężarka rotacyjna charakteryzuje się tym, że na górnych krawędziach rotorów (3) osadzone są rozłączanie uszczelniające listwy (4). (1 zastrzeżenie)

F04B W. 64475 14.05.1980

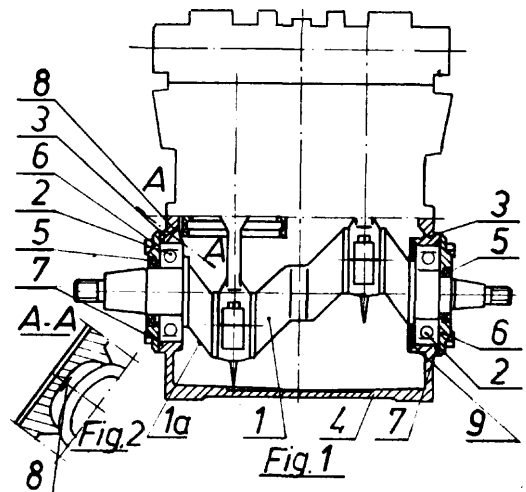
Fabryka Osprzętu Samochodowego POLMO, Łódź, Polska (Adam Adamiec).

Sprężarka powietrza

Przedmiotem wzoru użytkowego jest sprężarka powietrza.

Konstrukcja według wzoru umożliwia demontaż wału korbowego w sprężarkach powietrza, posiadających niedzielone obudowy.

Sprężarka według wzoru charakteryzuje się tym, że przynajmniej jedna piasta łożyska (2) skrzyni (4) korbowej posiada w górnej swej części, od strony wewnętrznej

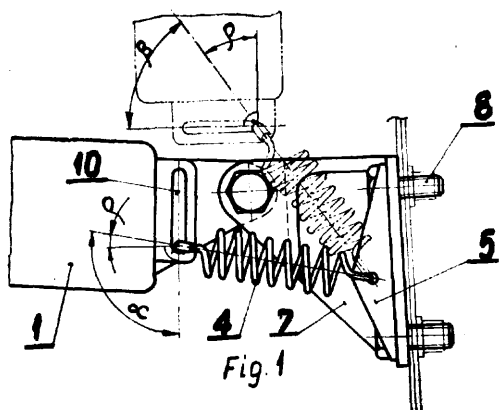
wewnętrznej, ścięcie (8) o kącie i profilu odpowiadającym kątowi i profilowi górnej powierzchni ramienia (1a) wykorbienia wału (1) korbowego przy położeniu tłoka w zewnętrznym zwrotnym punkcie. Ścięcie (8) posiada odpowiednią głębokość, pozwalającą na wysunięcie wału (1) korbowego wraz z łożyskiem (2) lewym z piasty (3) skrzyni (4) korbowej. (1 zastrzeżenie)

F16B W. 64618 03.06.1980
B64C
 B60N

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Swidnik”, Swidnik, Polska (Czesław Romanowski).

Mechanizm ustalający położenie siedzenia zwłaszcza w statkach powietrznych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest mechanizm ustalający położenie siedzenia, zwłaszcza w statkach powietrznych, który charakteryzuje się tym, że jest umieszczony w punkcie obrotu (3) siedzenia (1) i jest zestawiony ze sprężyny (4). Jeden koniec sprężyny (4) współpracuje z otworem ucha (5), które jest przymocowane do ścianki kadłuba (9) za pomocą śrub (8) zaś drugi koniec zaopatrzony w nakładkę (6) odporną na ścieranie np. teflonową jest połączony z otworem wzdłużnym (10) wspornika (2) zawieszenia siedzenia (1). (2 zastrzeżenia)

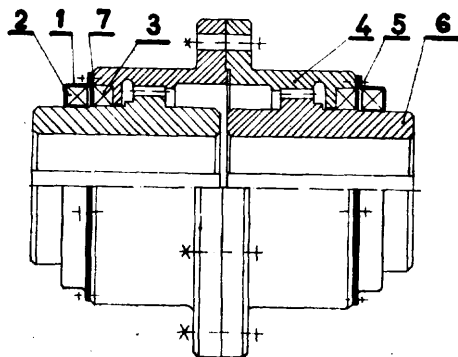

F16D W. 64651 09.06.1980

Biuro Studiów i Projektów Urządzeń Hutniczych „Hutmaszprojekt”, Katowice, Polska (Andrzej Mijałski, Edmund Kokot, Bernard Liszka, Florian Szmidt).

Sprzęgło zębate

Przedmiotem wzoru użytkowego jest sprzęgło zębate mające zastosowanie w napędach wielu rodzajów mechanizmów, zwłaszcza będących w ruchu ciągłym.

Sprzęgło zębate według wzoru ma w pojemniku (1) zapasowe pierścienie (2) uszczelniające usytuowane obok pracującego pierścienia (3), przy czym pojemnik (1) zamocowany jest rozłącznie do tulei (4) zewnętrznej. (2 zastrzeżenia)

F16G W. 64160 12.04.1980
 F23G

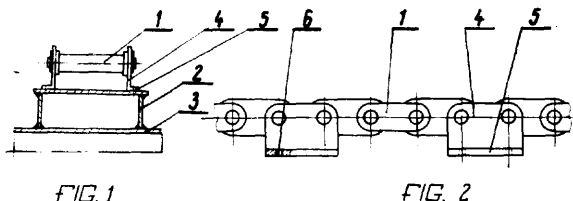
Biuro Projektów Gospodarki Wodnej i Ściekowej „Biprowod”, Oddział w Zabrze, Zabrze, Polska (Tadeusz Roszak, Tadeusz Hanak).

Wieniec łańcuchowy, zwłaszcza do napędu obrotowych pieców spalania odpadów

Przedmiotem wzoru użytkowego jest wieniec łańcuchowy, zwłaszcza do napędu obrotowych pieców spalania odpadów.

Wieniec łańcuchowy zwłaszcza do napędu obrotowych pieców spalania odpadów znamienny tym, że stanowi go sworzniowy łańcuch (1) mocowany rozłącznie do sprężynującej poduszki (2) na obwodzie płaszcza pieca (3).

Boczne płytki (4) sworzniowego łańcucha (1) co drugie mają odgięta pod kątem 90° stopę (5), w której równoległe do osi łańcucha są symetrycznie rozmieszczone dwa otwory (6). (1 zastrzeżenie)

F16G W. 64566 25.05.1980
 A01B

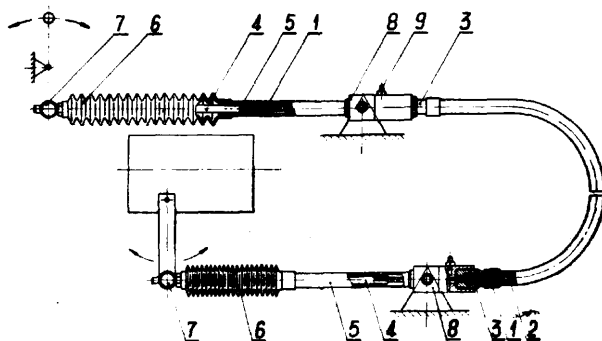
Kombinat Maszyn Rolniczych AGROMET, Poznańska Fabryka Maszyn Żniwnych, Poznań, Polska (Janusz Nowak).

Cięgno giętkie sterujące

Przedmiotem wzoru użytkowego jest giętkie cięgno sterujące, zwłaszcza do maszyn rolniczych.

Cięgno giętkie sterujące zwłaszcza do maszyn rolniczych służy do zmiany położenia dźwigni sterujących w wielu położeniach przy wykorzystaniu ruchu roboczego w obu kierunkach.

Cięgno składa się z linki ciągną Bowdena (1) umieszczonej w osłonie (2). Na końcach osłony (2) zacisknięte są tuleje zaciskowe (3). Linka ciągną Bowdena (1) zakończona jest z obu stron popychaczami (4) prowadzonymi w tulejach prowadzących (5). Część popychaczy (4) wysuniętych z tulei prowadzących (5) osłonięta jest teleskopowymi osłonami gumowymi (6). Na końcach teleskopowych osłon gumowych (6) znajdują się przeguby (7) połączone z jednej strony

z dźwignią sterującą, zaś z drugiej strony z dźwignią sterowniczą. Tuleje prowadzące (5) wyposażone są w kostki (8).

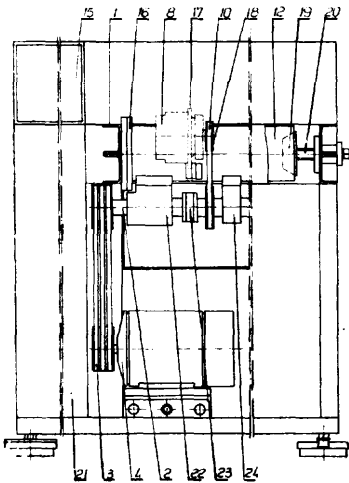
W tuleje prowadzące (5) wkręcane są tuleje zaciskowe (3) i smarownice (9). (3 zastrzeżenia)

F16H W. 64562 26.05.1980

Zakłady Elektrotechniki Motoryzacyjnej „Polmo”, Świdnica, Polska (Bolesław Parafinowicz, Jan Szeliga).

Przekładnia wielopasowa

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie szybkiej wymiany pasów w przekładniach wielopasowych równoległych. Zdejmowanie i zakładanie pasów można szybko dokonywać zarówno na wszystkich stanowiskach, jak również na stanowiskach indywidualnych, bez odmocowywania obudów łożysk wraz z wałami. Belka nośna (12) trwale zamocowana jest kołnierzem belki nośnej (16) do ramy nośnej (1) z jej lewej strony, natomiast z prawej strony belka nośna (12) podparta jest przesuwaną podporą stożkową (19) regulowaną przy pomocy śruby (20). Na belce nośnej (12) znajdują się: zacisk z przegubem (11) wspornik rolki (14) z rolką pasową (13) i wał napędowy (2), przez które po trójkącie nałożony jest pas napędowy (10). (1 zastrzeżenie)

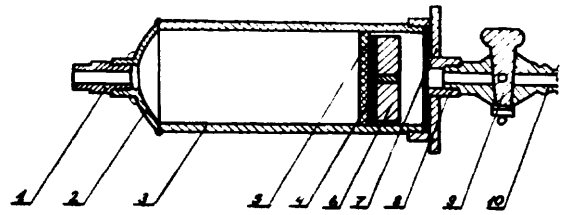
F16J W. 64537 22.05.1980
E04F

Komunalne Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane, Zielona Góra, Polska (Jan Michalski).

Urządzenie do mechanicznego nakładania masy uszczelniającej

Urządzenie służy do mechanicznego nakładania masy uszczelniającej. Urządzenie składa się w swej przedniej części z wymiennej dyszy formującej (1) osadzonej w pokrywie (2) połączonej na sztywno z cylindrem (3), w którym znajduje się tłok (4) zaopatrzony w uszczelkę gumową tłoka (5) oraz przewodnice tłoka (6). Cylinder ponadto w swej tylnej części posiada zakrętkę cylindra (7) z osadzonym w niej króćcem (8) oraz zaworem (9) zakończonym końcówką przewodu elastycznego (10).

Urządzenie nadaje się szczególnie do uszczelniania dużych złączy np. Polkitem. (1 zastrzeżenie)

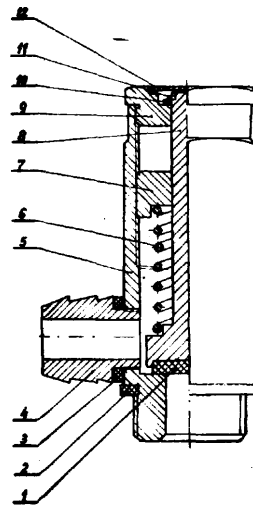

F16K W. 64581 28.05.1980
F24H

Robotnicza Spółdzielnia Pracy „Współpraca”, Inowrocław, Polska (Irena Ożmina, Stanisław Barański).

Zawór bezpieczeństwa

Przedmiotem wzoru użytkowego jest zawór bezpieczeństwa. Istota wzoru użytkowego polega na tym, że zawór składa się z korpusu (5) o przekroju sześciokątnym, nagwintowanego na końcu przyległym do tulei (4), w którego wnętrzu wmontowany jest trzpień (8) zakończony od strony czołowej uszczelką (1). Pomiędzy powierzchnią oporową trzpienia (8) a wkrętem regulacyjnym (7) znajduje się sprężyna (6) a w górnej części korpusu (5) wkręcony jest kapturek (9), w którego gnieździe znajduje się podkładka (10) i pierścień sprężynująco-ściskający (11) zamontowany w końcówce trzpienia (8). Podtoczenie w kapturku (9) zakrywa krążkowa plomba (12) a z boku korpusu (5) wmontowana jest tuleja wylotowa (4) uszczelniona z korpusem (5) za pomocą uszczelki (3) a w części nagwintowanej korpusu (5) w wycięciu umieszczona jest uszczelka (2). Przedmiot wzoru użytkowego może znaleźć zastosowanie w c.o. (1 zastrzeżenie)

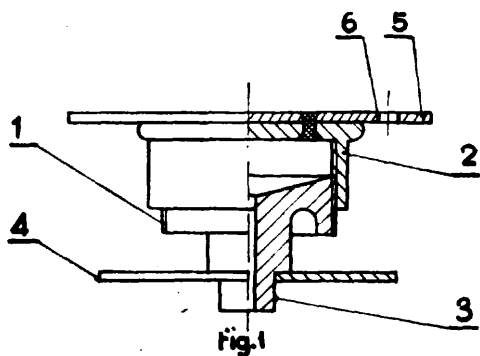
F16N W. 64550 23.05.1980

Huta „Baildon”, Katowice, Polska (Marian Majchrzak).

Smarownica kapturowa

Przedmiotem wzoru użytkowego jest smarownica kapturowa.

Smarownica kapturowa stosowana jest do smarowania smarem stałym zwłaszcza łożysk tocznych pomp wirowych. Konstrukcja jej charakteryzuje się tym, że na wkręcie smarownicy do gniazdka (3) ma osadzoną tarczę (4) z naniesionymi na obwodzie kolejnymi znakami, a do kaptura (1) zamocowany jest płaskownik (5) z wyciętym otworem (6). Otwór (6) i oznaczenia na tarczy (4) znajdują się w tej samej odległości od osi smarownicy. (2 zastrzeżenia)

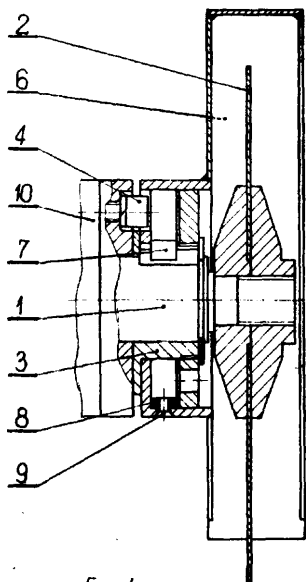

F16P W. 64664 11.06.1980

Fabryka Sprzętu i Narzędzi Górniczych im. Generała Karola Świerczewskiego, Katowice, Polska (Gustaw Opałka, Aleksander Misiąg, Edward Urbanek, Czesław Dziedzic).

Ośłona narzędzia wirującego

Ośłona narzędzia wirującego, na przykład piły tarczowej, ściernicy szlifierskiej, dla zabezpieczenia obsługującego w czasie pracy urządzenia składa się z tulejki (3) osadzonej współosiowo na wirującym wałku (1) urządzenia, stanowiącą oś obrotu narzędzia wirującego (2) i zabezpieczoną przed obrotem za pomocą wystającego łba walcowej śruby (4), a który jest jednocześnie ogranicznikiem (5) ruchu osłony (6). Osłona (6) jest zamocowana obrotowo na tulejce (3) i ma wycięcie dla rozłącznego mocowania jednego końca spiralnej sprężyny (7), zamocowanej drugostronnie do osłony (6) za pomocą wkładki (8) i wkrętów (9). Kąt obrotu osłony (6) jest uzależniony od wielkości wycięcia (11) w ścianie osłony w kształcie zbliżonym do nerki. Całość osadzenia zespołu osłony jest zabezpieczona nakrętką (10) nakręconą na wirujący wałek (11). (1 zastrzeżenie)

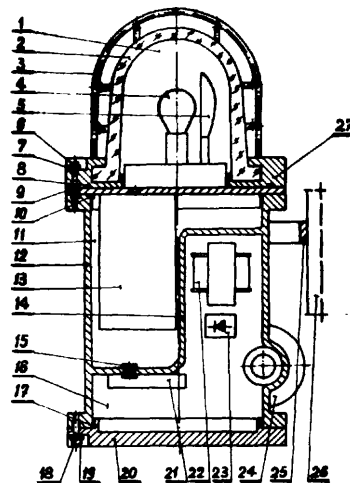
F21L W. 64187 18.04.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Systemów Mechanizacji, Elektrotechnika i Automatyki Górniczej, Katowice, Polska (Marian Hajduk, Helmut Giebel, Tadeusz Skolik, Maksymilian Łabus).

Górnicza lampa ostrzegawcza

Górnicza lampa ostrzegawcza ma komorę (1) źródła światła, w której jest umieszczona żarówka (4) i wirujący wokół niej odbłyśnik (5) napędzany silnikiem

elektrycznym (13). Pomiedzy komorą (1) a korpusem (12) jest zabudowana przegroda (9), natomiast wewnątrz korpusu jest rozdzielona przegroda (14) na dwie komory: napędową (11), w której umieszczony jest silnik (13) i zaciskowo-przylączową (16) zawierającą zaciskową listwę (21), przekładnik napięciowy (22) i prostownik (23). (1 zastrzeżenie)

F21L W. 64493 16.05.1980

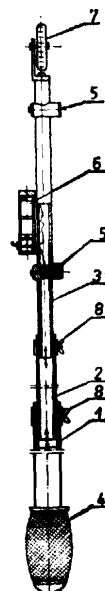
Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Franciszek Rośiek, Zbigniew Nęcza, Marek Sikora, Jacek Urbański, Jerzy Miękus, Jan Patkowski, Zbigniew Podosek).

Oświetlacz konturów wyrobisk górniczych

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zwiększenia zakresu zastosowań oświetlacza, do oświetlania wyrobisk o wysokościach przekraczających 3,5 m.

Oświetlacz według wzoru użytkowego, wykonany w postaci rury nośnej, zakończonej rękojeścią (4) i wodzącym kółkiem (7), oraz wyposażonej w źródło (6) zasilania połączone z oświetlającymi lampkami (5), charakteryzuje się tym, że rura nośna jest wykonana w postaci rurowych odcinków (1, 2, 3) połączonych ze sobą teleskopowo.

Wzór użytkowy znajduje zastosowanie do oświetlania wyrobisk podczas fotografowania ich konturów w celu pomiaru pola przekroju poprzecznego, zwłaszcza wyrobisk w kopalniach o filarowo-komorowym lub komorowym systemie eksploatacji. (1 zastrzeżenie)

F21M

W. 64652

10.06.1980

Adam **Smoliński**, Zielonka, Polska (Adam Smoliński).

Ośłona reflektora halogenowego

Przedmiotem wzoru użytkowego jest osłona reflektora halogenowego, która składa się z czołowej płytki (1) posiadającej kształt prostokąta o zaokrąglonych krótszych bokach i narożach oraz bocznych ścianek (2) uformowanych na obrzeżu czołowej płytki (1) i łączących się z nią po krzywiznie (3), wyposażonych od środka w występy (4) oraz od zewnątrz w występ (5). (1 zastrzeżenie)

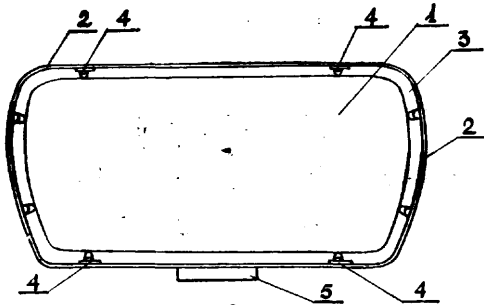

Fig. 2

F21V

W. 64634

06.06.1980

Zakłady Sprzętu Oświetleniowego „Polam-Wilkasy”, Wilkasy k. Giżycka, Polska (Henryk Szarejko, Leszek Moro, Bogdan Czartoryski).

Oprawa oświetleniowa przemysłowa

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie opracowania oprawy oświetleniowej o zwiększonej niezawodności, zmniejszonym zagrożeniu porażeniem prądem oraz zmniejszonym koszcie jej wytwarzania.

Oprawa oświetleniowa według wzoru charakteryzuje się tym, że posiada oprawkę (22) żarówki (23) skojarzoną z osłoną dolną (2) komory osprzętu (1) za pośrednictwem przegrody izolacyjnej (19).

Umieszczony w komorze osprzętu (1) osprzęt elektryczny oddzielony jest od oprawki (22) wykonaną korzystnie z tworzywa sztucznego przegrodą termiczną (29), a osłona górna (3) i osłona dolna (2) komory osprzętu (1) połączone są ze sobą przy pomocy śrub (4) które mocują również odbłyśnik (9) do komory osprzętu (1).

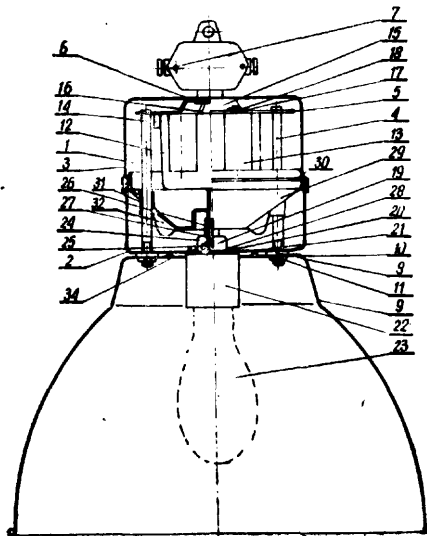

Fig. 1.

Przegroda izolacyjna (19) osłania styki przyłączeniowe (25) oprawki (22), oddziela przewody (27) oraz posiada noskowe występy (28) do wstępnego umocowania jej w otworze osłony dolnej (2).

Przegroda termiczna (29) posiada kołnierz, którym zawieszona jest na górnej krawędzi osłony dolnej (2) oraz tulejkowe prowadnice (31) śrub (4). Płytką montażowa posiada podłoczenie (15) umożliwiające przeprowadzenie przewodów przyłączeniowych (27) i skojarzenie komory osprzętu (1) z zawieszeniem (7). Specjalne nakrętki (8) posiadają grubość równą wymaganej szerokości szczeliny pomiędzy odbłyśnikiem (9) i komorą osprzętu (1). (1 zastrzeżenie)

F21V

W. 64007

20.03.1980

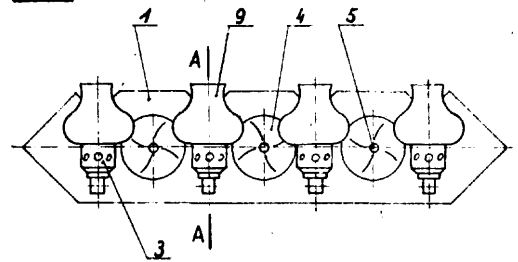
Spółdzielnia Inwalidów „Delam”, Zakłady Elektro-techniczne, Dąbrowa Górnicza, Polska (Zdzisław Kotula, Wit Miłek).

Kinkiet drewniany - ława

Kinkiet składa się z korpusu (1), do którego z jednej strony umocowane są ramiona (2). W ramionach zamocowana jest oprawka żarówki (7) za pomocą rurki mocującej, stalowej (6). Oprawka (7) znajduje się wewnątrz ozdobnego kubka drewnianego (3), w którym spoczywa klosz (9) z matowego białego szkła. Punkty świetlne stanowią żarówki (8). Pomiedzy ramionami (2) w korpusie (1) wykonane są otwory, na których można umieszczać elementy ozdobne (4) na przykład ze szkła, mocując je do korpusu (1) za pomocą nakrętki ozdobnej mosiężnej (5). (1 zastrzeżenie)

(1 zastrzeżenie)

Fig. 1

F21V

W. 64008

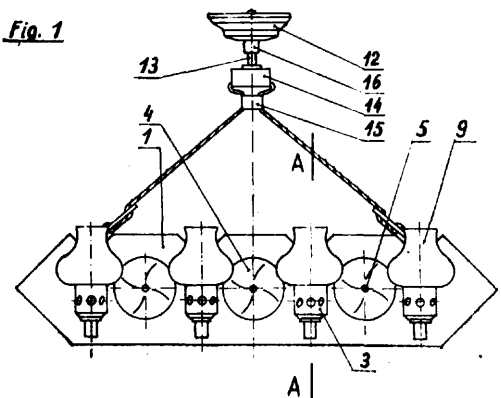
20.03.1980

Spółdzielnia Inwalidów „Delam”, Zakłady Elektro-techniczne, Dąbrowa Górnicza, Polska (Zdzisław Kotula, Wit Miłek).

Żyrandol drewniany - ława

Żyrandol składa się z korpusu (1), do którego po obu stronach umocowane są ramiona (2). W ramionach zamocowana jest oprawka żarówki (7) za pomocą rurki mocującej stalowej (6). Oprawka (7) znajduje się wewnątrz ozdobnego kubka drewniane-

Fig. 1

go (3), w którym spoczywa klosz (9) z matowego białego szkła. Punkty świetlne stanowią żarówki (8). Pomiedzy ramionami (2) w korpusie (1) wykonane są otwory, na których można **umieszczać** elementy ozdobne (4), na przykład ze szkła, mocując je do korpusu (1) za pomocą nakrętki ozdobnej mosiężnej (5). **Zyrandol** zawieszony jest na ozdobnym sznurze (10) z wplecionym przewodem elektrycznym. Sznur zamocowany jest z jednej strony do wieszaka specjalnego (11), a z drugiej przepleciony przez tulejkę zaciskową mosiężną (15) a tulejkę nośną (14).

(1 zastrzeżenie)

wody zasilające łączone są wewnątrz korpusu (1) po zdjęciu pokrywy (16). Do korpusu (1) od dołu przykręcona jest przy pomocy rurki aluminiowej (8) drewniana nakrętka ozdobna (9), a od góry wkręcona jest rurka nośna (10). Rurka nośna (10) znajduje się wewnątrz drewnianych tulejek stożkowych (11) i (12), pomiędzy którymi umieszczony jest regulator podsufitówki (13).

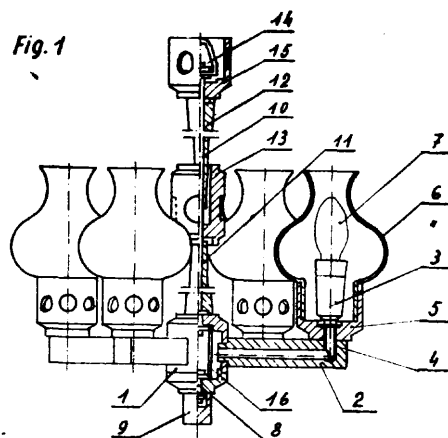
Zyrandol zawieszony jest na wieszaku metalowym (14) umieszczonym wewnątrz drewnianej osłony podsufitowej (15). (1 zastrzeżenie)

F21V W. 64015 22.03.1980

Spółdzielnia Inwalidów „Delam”, Zakłady Elektrotechniczne, Dąbrowa Górnicza, Polska (Zdzisław Kotula, Wit Miłek).

Zyrandol drewniany sześciopłomienny

Zyrandol składa się z korpusu (1), do którego promieniowo umocowane są ramiona (2). W ramionach zamocowana jest oprawka żarówki (3) za pomocą rurki mocującej (4). Oprawka (3) znajduje się wewnątrz ozdobnego kubka drewnianego (5), na którym spoczywa klosz (6) wykonany z matowego białego szkła. Punkty świetlne stanowią żarówki (7). Prze-

Dział G FIZYKA

G01B W. 64650 09.06.1980

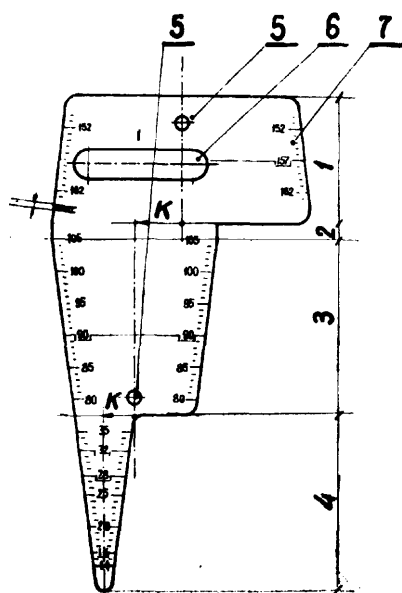
Morski Instytut Rybacki, Gdynia, Polska (Wojciech Szymański).

Wzornik prześwitów oczek sieci rybackich

Przedmiotem wzoru użytkowego jest wzornik prześwitów oczek sieci rybackich stosowany w gospodarce rybnej oraz przez producentów sieci rybackich i kontrolerów sprzętu połowowego.

Wzornik według wzoru użytkowego stanowi jednolitą wieloboczną płytkę, będącą trwałym skojarzeniem czterech figur geometrycznych, z których pierwsza figura (1) i trzecia figura (3) obie o kształcie trapezu przylegają dłuższymi podstawami do usytuowanego między nimi prostokąta stanowiącego drugą figurę (2) układu, zaś czwarta figura (4) przyle-

gająca podstawą do krótszej podstawy figury (3) ma kształt trójkąta równoramiennego, przy czym osie symetrii figur (1, 3, 4) są przesunięte względem siebie o jednakową odległość (K) w jednym kierunku a na osi symetrii figury (1 i 3) są usytuowane otwory (5) o przekroju kołowym i dodatkowo figura (1) jest wyposażona w uchwyty w postaci otworu (6). Figury (1, 3, 4) o zaokrąglonych wierzchołkach są wyposażone w trwale kontrastowo do tła usytuowane na obrzeżach w lustrzanym odbiciu pomiarowe skale (7), przy czym figura (1) ma skale pomiarowe najkorzystniej mieszczące się w przedziałach 150 do 165 jednostek pomiarowych długości, z wyróżnionym wymiarem 157 jednostek pomiarowych długości, figura (3) ma skale pomiarowe najkorzystniej mieszczące się w przedziałach 80 do 105 jednostek pomiarowych długości z wyróżnionym wymiarem 90 jednostek pomiarowych długości, zaś figura (4) ma skale pomiarowe najkorzystniej mieszczące się w przedziałach 14 do 35 jednostek pomiarowych długości z wyróżnionymi wymiarami 16, 28, 32 jednostek pomiarowych długości a krawędzie boczne figury (1, 3, 4) są pochylone względem dłuższych podstaw ze zbieżnością 1:4. (2 zastrzeżenia)

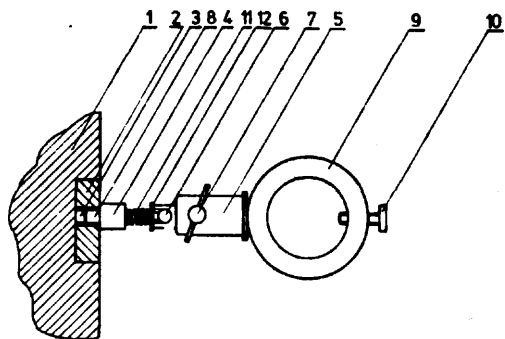
G01C W. 64355 03.05.1980

Akademia Rolniczo-Techniczna w Olsztynie, Olsztyn, Polska (Władysław Dąbrowski, Andrzej Wanic).

Uchwyty do tyczki współpracujący ze ściennym znakiem geodezyjnym

Przedmiotem wzoru użytkowego jest uchwyt do tyczki współpracujący ze ściennym znakiem geodezyjnym umożliwiającym zasygnalizowanie prostej pionowej przechodzącej przez ścienny punkt geodezyjny.

Według wzoru uchwyt składający się z dwóch ramion połączonych kulistym przegubem z blokującym zaciskiem, charakteryzuje się tym, że ramię (4) ma sprężynę (11) i podkładkę blokującą (12), a ramię (5) zakończone jest pierścieniem (9) ze śrubą blokującą (10) służącym do mocowania i zaciśnięcia tyczki geodezyjnej. (1 zastrzeżenie)

G01M

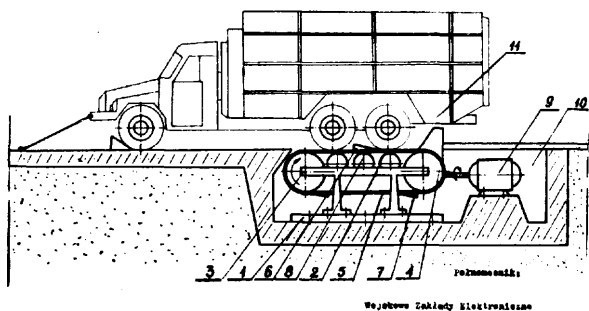
W. 64184

18.04.1980

Wojskowe Zakłady Elektroniczne, Zielonka k. Warszawy, Polska (Zenon Michalski, Aleksander Sielski).

Urządzenie do wytrząsania sprzętu znajdującego się szczególnie w pojazdach samochodowych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest urządzenie do wytrząsania sprzętu znajdującego się szczególnie w pojazdach samochodowych, które stanowi podstawa (2), na której wsparta jest wsporcza rama (2), na końcach której osadzone są pasowe koła (3 i 4) z nałożonym napędowym pasem (5) wyposażonym na całym obwodzie w występy (6 i 7) o zróżnicowanej wysokości, przy czym pomiędzy kołami (3 i 4) pod pasem (5) osadzone są rolki (8). (1 zastrzeżenie)

G01M

W. 64654

10.06.1980

Wrocławskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich Budownictwa Przemysłowego, Wrocław, Polska (Bolesław Drożdż, Tadeusz Wertelecki).

Przyrząd do sprawdzania szczelności dętek

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie sprawdzania szczelności dętek, zwłaszcza dętek opon samochodowych różnych średnic bez wysiłku fizycznego i w krótkim czasie.

Przyrząd zawiera cylindryczny pojemnik (1), do zewnętrznej powierzchni którego umocowana jest rama (3). Przez poziomą belkę (4) ramy (3) przechodzi nagwintowana tuleja (5), w której osadzona jest śruba (6). Śruba zakończona jest od góry obrotowym uchwytem (7), a od dołu elementem dociskowym (8) w kształcie krzyżaka. (2 zastrzeżenia)

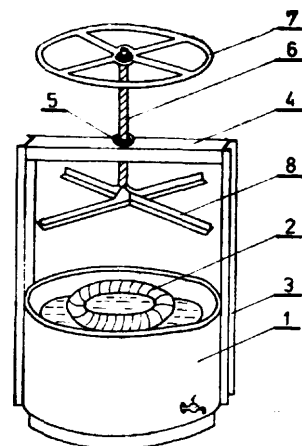

FIG.1

G01R

W. 64753

08.04.1980

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Ludwik Spirański, Andrzej Tylman, Zenon Zdybel).

Głowica pomiarowa urządzenia do wobulskopowego testowania niedopasowania układów elektronicznych

Przedmiotem wzoru jest głowica pomiarowa urządzenia do wobulskopowego testowania niedopasowania układów elektronicznych składająca się z obudowy metalowej (1) z umieszczonymi na zewnątrz jednego boku tej obudowy wtykami koncentrycznymi (2) i zamocowanym wewnątrz niej wspornikiem (3), do którego obrzeży przylutowane są płytki drukowane sprzęgacza kierunkowego (4), do których z kolei przylutowana jest płytka drukowana (5), zawierająca klucz elektroniczny i obciążenie wzorcowe.

Zaletą głowicy pomiarowej jest umożliwienie dużej dokładności pomiaru, eliminacja zakłóceń, a także wygodne i funkcjonalne podłączenie do układu badanego, który może być w czasie pomiaru ustawiony w dowolnym położeniu, co jest szczególnie wygodne w czasie regulacji i strojenia. (1 zastrzeżenie)

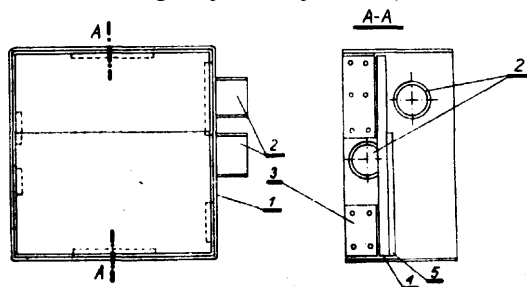

Fig.1

Fig.2

G06F

W. 64147

11.04.1980

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urzędzeń Informatyki „Mera-Błonie”, Błonie k. Warszawy, Polska (Jan Matraś, Andrzej Socha, Edward Siekierski, Jan Broda).

Klawiatura do urządzeń wejściowych systemów komputerowych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest klawiatura do urządzeń wejściowych systemów komputerowych, która ma przesuwany pulpit (1) z wystającą częścią podpórkową (2) posiadającą listwę podpórkową (3) usytuowaną poniżej części alfanumerycznej (5) klawiatury,

Poniżej części numeryczno-funkcyjnej (6) klawiatury ma podpórkę (4).

Konstrukcja klawiatury ułatwia jej obsługę. (3 zastrzeżenia)

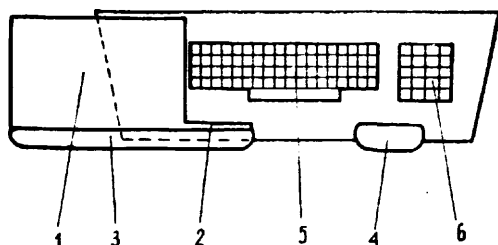

Fig. 1

G06G

W. 64431

07.05.1980

Stocznia Szczecińska, im. Adolfa Warskiego, Szczecin, Polska (Sławomir Gajda).

Dział H ELEKTROTECHNIKA

H01H

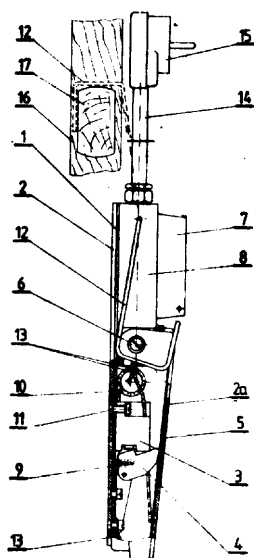
W. 64622

04.06.1980

Poznańskie Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjnych, Poznań, Polska (Bogdan Majchrzak).

Elektryczny wyłącznik noży

Przedmiotem wzoru użytkowego jest elektryczny wyłącznik noży do włączania i wyłączania urządzeń z napędem elektrycznym zwłaszcza elektronarzędzi. Wyłącznik składa się z podstawy (1) z osadzonym na niej wahliwie pedałem (5) uruchamiającym dźwignię (4) miniaturowego wyłącznika (3), który przewodami (13) jest połączony z przeciwbryzgowym gniazdem (7) osadzonym również na tej podstawie (1) i z trójżyłowym przewodem (14) zakończonym wtyczką (15). Przeciwbryzgowe gniazdo (7) jest osłonięte obudową (8) w której wahliwie jest osadzony wieszak (12) umożliwiający zahaczenie na szczeblu (17) drabiny (16) wyłącznika. (2 zastrzeżenia)

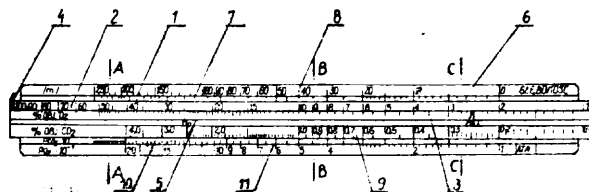

Logarytmiczny suwak rachunkowy

Suwak według wzoru przeznaczony jest do szybkiego dokonywania obliczeń mających na celu ustalenie składu mieszanki oddechowej przy pracach podwodnych.

Suwak składa się z korpusu (1), w którym osadzona jest przesuwnie w prowadnicach wysuwka (2), która zaopatrzona jest we wskaźnik (4) zwrócony ku podziałce (7) korpusu. W wysuwce (2) osadzona jest z kolei również przesuwnie wysuwki wewnętrzna (3) wyposażona w umieszczone na jej końcówkach przeciwnie do siebie wskaźniki (5) i (6), z których jeden zwrócony jest do podziałek (10) i (11) korpusu, a drugi ku podziałkom (8) i (9) wysuwki (2).

(1 zastrzeżenie)

H02M

W. 64178

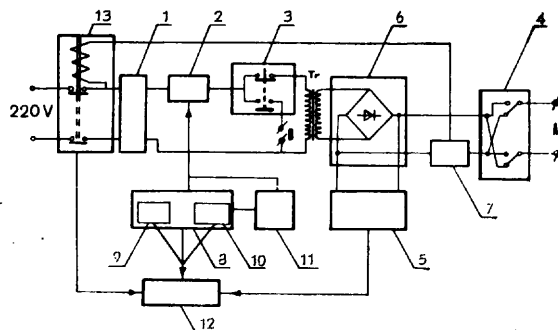
18.04.1980

Zespół Szkół Chemicznych, Warszawa, Polska (Krystyna Lipkowska, Witold Dąbrowski, Robert Sadura).

Wielofunkcyjne urządzenie do zasilania prądem elektrycznym

Wielofunkcyjne urządzenie do zasilania prądem elektrycznym stałym lub zmiennym o regulowanych parametrach, nadające się szczególnie do stosowania w warunkach laboratoryjnych, a także do ładowania akumulatorów oraz regulowania napięcia doprowadzanego do instalacji domowych, zbudowane jest z typowych podzespołów tzn. z bloku prostującego połączonego poprzez transformator z tyrystorowym regulatorem mocy.

Urządzenie wyróżnia się tym, że ma przełącznik funkcji oraz przełącznik zmiany biegunowości prądu współpracujący z układem prostującym, przy czym tyrystorowy regulator mocy połączony jest z blokiem sterującym. Urządzenie ma zabezpieczenie przeciwzwarciowe. (3 zastrzeżenia)

H05B

W. 64635

06.06.1980

Biuro Projektowo-Konstrukcyjne Przemysłu Materiałów Budowlanych „ZREMB”, Wrocław, Polska (Czesław Jaworski, Jerzy Nitka).

Grzejnik

Wzór użytkowy rozwiązuje zagadnienie zwiększenia trwałości, ułatwienia wymiany i ograniczenia strat energii cieplnej grzejnika.

Grzejnik składa się z płyty (1), do której są przymocowane elementy grzejne (2) połączone z kolektorem (3) rozprowadzającym czynnik grzewczy w postaci pary i kolektorem (4) zbiorczym *skroplin*, przy czym całość jest osadzona w komorze grzejnej (5). Podłoże (7) zawiera warstwę izolacyjną (8), a połączenia komory grzejnej (5) z kanałami (11) są wypełnione izolacją (14).

Grzejnik jest przeznaczony do rozmrażania materiałów sypkich, zwłaszcza kruszywa, magazynowanego na składowisku w hałdach, na wolnej przestrzeni lub pod zadaszeniem, skąd jest transportowane do betonowni.
(2 zastrzeżenia)

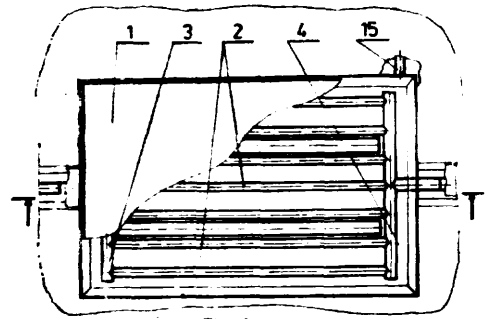

Fig. 1

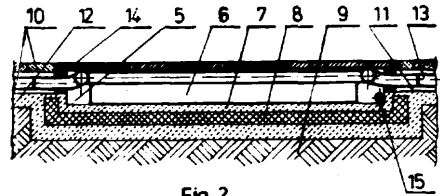

Fig. 2

Wykaz numerowy zgłoszeń wynalazków opublikowanych w BUP 6/1981

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
1	2	3
209002	G06F	81
211080	G01L	74
211929	B26D	19
212897	A01N	1
213184	B65D	23
215846	B65G	24
216243	B23K	10
216432	B23D	9
216782	B23F	10
216834	H05B	97
216968	B25J	18
216987	G01S	76
217054	G01N	74
217058	C09K	34
217059	C09K	35
217067	F16B	56
217069	C02F	27
217075	C07D	30
217084	C08F	31
217110	B23D	9
217122	C05F	28
217145	F28D	68
217150	F01B	51
217151	F01B	52
217156	B22C	6
217157	F26B	67
217163	B01D	3
217164	B21F	5
217167	F27D	67
217168	B65G	24
217177	B01D	4
217178	F28F	68
217184	C07C	28
217186	F25D	67
217187	D01D	41
217198	F16C	58
217199	E04F	46
217200	C10B	36
217201	C10B	36
217203	C09B	34
217204	C07D	30
217209	G01C	72
217210	G05D	79
217235	D01H	42
217239	C07G	31
217243	B27B	19
217246	C08L	33
217255	G09B	85
217259	C08G	31
217263	G02B	78
217264	G05B	78
217273	B01J	4
217289	B21D	5

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
1	2	3
217294	E21C	47
217297	F16K	61
217298	C07C	28
217301	C09D	34
217307	C09K	35
217311	B01F	4
217324	G02B	78
217324	G02B	78
217325	G02B	78
217333	G01N	74
217335	E21D	47
217340	C07C	29
217344	C04B	28
217345	A61J	2
217347	C07C	29
217349	G05B	79
217352	G01N	75
217357	B05B	4
217359	C25C	40
217364	C01B	27
217370	G07B	84
217399	C07C	29
217404	G05D	80
217410	C07D	30
217416	C04B	28
217423	B23P	13
217426	B25J	18
217427	G01N	75
217438	C11B	36
217442	G01B	70
217448	D06P	43
217453	C01B	27
217457	C07D	30
217458	C07D	30
217459	C07C	29
217463	F16D	58
217464	F16L	63
217467	C09K	35
217470	C07C	29
217471	C09K	35
217481	C01G	27
217493	C25C	40
217503	H02P	93
217514	B60K	20
217517	H02M	92
217530	G06G	83
217541	B23Q	15
217543	B23Q	15
217554	C08K	32
217561	H02M	92
217567	H01R	89
217577	H02K	91
217578	B23B	

1	2	3
217584	D06P	43
217585	D06P	43
217586	F15B	55
217590	B63C	22
217615	B23P	13
217616	H02K	91
217624	A61B	1
217627	C08L	33
217639	B66C	26
217640	G01B	70
217644	A61K	3
217649	E01B	44
217668	F16F	59
217669	E04F	46
217677	C08J	32
217678	D06P	44
217698	H02P	94
217709	G01B	70
217710	C07C	29
217713	H03K	95
217717	H02M	93
217723	F03B	53
217724	H02J	91
217742	B64C	22
217744	H02P	94
217755	B23B	8
217763	B23C	8
217772	F04C	54
217774	B23F	10
217780	G06F	82
217784	F04C	54
217798	C08J	32
217799	C08L	33
217800	C08G	31
217801	C08J	32
217803	C08L	33
217810	H02K	93
217825	H02M	93
217835	H02K	92
217836	H02K	92
217841	C08L	33
217844	E02F	45
217858	F03C	53
217861	G01B	70
217863	C25C	41
217864	C25C	41
217873	B66C	27
217874	F15B	56
217899	H02P	94
217900	A61K	3
217901	A61J	2
217904	D06P	44
217910	C08F	31
217914	C21C	38
217919	D06F	42
217932	A61B	2
217933	A61B	2
217938	F16H	60
217957	G05F	81
217961	C08L	33
217967	G05F	81
217968	D06M	43
217972	H02P	95
217984	F41C	69
217985	H02P	95

1	2	3
217994	G01B	70
218005	B65G	24
218007	G06F	82
218012	C25G	39
218020	B65G	24
218021	G01G	73
218022	F16H	60
218023	B23B	8
218032	B23P	13
218033	B23P	14
218034	F04C	54
218037	F27D	68
218041	C21B	37
218042	B64C	23
218048	B23Q	15
218049	C22C	39
218052	B65D	23
218053	G05D	80
218054	F03B	53
218055	B23K	11
218059	C08L	33
218064	H01F	87
218065	B21D	5
218067	F16D	56
218069	F02N	52
218070	B22F	7
218072	C25D	41
218075	G05D	80
218077	G06M	84
218083	G06F	82
218087	B02C	4
218091	B63B	21
218092	E21D	48
218095	C08G	32
218100	B65H	26
218102	G01B	71
218104	B23K	11
218108	H05B	97
218109	B62M	21
218111	F15B	56
218112	H01F	87
218113	H01F	87
218114	C08G	32
218121	B66B	26
218122	F16B	57
218125	F16M	64
218137	F16C	58
218138	F21L	64
218140	E01B	44
218141	E21D	48
218142	E21D	48
218143	H02G	90
218145	F16B	57
218146	F16K	61
218148	E21F	50
218150	H04M	96
218151	H01H	88
218158	B22D	7
218159	G06F	83
218161	B60C	20
218162	C21C	38
218164	H01H	88
218165	E21F	50
218166	C21D	38
218184	C08G	31

1	2	3
218186	B60S	20
218188	F16K	61
218192	G06K	84
218196	B23P	14
218197	B65G	25
218201	C12N	37
218202	E21F	51
218213	B21H	6
218216	H03L	96
218234	H01F	88
218237	G05D	81
218252	F41C	69
218255	C08L	34
218256	C05G	28
218265	F16L	63
218268	B65G	25
218269	G10K	85
218270	C23C	39
218289	H04M	96
218290	F16L	63
218291	C23C	39
218293	B61K	21
218299	E21D	48
218300	F16K	61
218312	D06B	42
220370 T	G05B	79
222383 T	G01R	76
222410 T	H01R	89
222435 T	F24J	65
222436 T	F24J	65
222437 T	F24J	66
222438 T	F24J	66
222439 T	F24J	66
222583	G01B	71
222609 T	F24H	65
222614 T	B23K	11
222615 T	B23K	11
222640 T	G01G	73
222641 T	G01D	72
222648 T	G01K	73
222660	E21D	48
222661 T	H02J	91
222665 T	H0U	89
222686 T	G10K	85
222688 T	B23K	11
222689 T	B23K	12
222690 T	G10K	86
222691 T	G10K	86
222692 T	B23C	9
222699 T	B23K	12
222715 T	B21K	6
222728	C21C	38
222744 T	F16L	64
222760 T	F16D	59
222802 T	E21D	49
222808 T	G01G	73
222810 T	G06F	83
222841 T	F16K	62
222858 T	F16K	62
222882 T	B23Q	16
222883 T	B23Q	16
222884 T	B23Q	16
222885 T	B23Q	16
222886 T	B23Q	17
222894 T	F16D	59

1	2	3
222899 T	H01R	90
222919 T	F16K	62
222920 T	B23B	8
222922 T	G01B	71
222928 T	G01K	74
222931 T	F16D	59
222935 T	G01B	72
222942 T	E21D	49
223053 T	B23Q	17
223058 T	G01R	76
223060 T	E21D	49
223089 T	G01R	77
223090 T	G01R	77
223131 T	E21D	50
223157 T	B23K	12
223170 T	B23Q	17
223175 T	G01R	77
223204 T	E21D	50
223206 T	A42B	1
223269	H04N	96
223301 T	H02G	91
223354 T	B24B	18
223355 T	B21D	5
223397 T	B23P	14
223407	E21C	47
223492 T	E04B	46
223586	B30B	19
223610 T	H04N	97
223668 T	E02F	45
223686 T	B24B	18
223847	F04C	55
223848	F04C	55
223849 T	C21D	39
223872 T	H01L	89
223889 T	E02B	44
223890 T	E02B	45
223910 T	H01R	90
223924 T	H01H	88
223975 T	H01B	86
223991 T	F01N	52
223993 T	H63B	22
223995 T	E21F	51
224035 T	D04B	42
224042 T	C12N	37
224067 T	G01P	76
224076 T	F16L	64
224136 T	G01N	75
224143 T	C25C	41
224147 T	C22B	39
224179 T	A61K	3
224194 T	C12P	37
224196 T	C09B	34
224363	B41M	20
224365	B23K	12
224520	F16B	57
224774	C12P	37
224809	C01F	27
224922	B65B	23
224943	A61K	3
224967	C12G	36
225118	C22B	39
225121	B22D	7
225357	B65G	25
226239	B23P	15

**Wykaz numerowy zgłoszeń wzorów
użytkowych opublikowanych w BUP nr 6/1981**

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
1	2	3
63914	B23G	105
64007	F21V	120
64008	F21V	120
64015	F21V	121
64095	B27C	108
64119	A61F	100
64120	B23B	103
64121	E01B	113
64132	B66D	112
64137	A61M	101
64142	F04B	116
64144	B25H	107
64147	G06F	122
64151	B25B	107
64152	A61F	100
64159	B66D	111
64160	F16G	117
64173	B24B	106
64177	B30B	108
64178	H02M	123
64184	G01M	122
64185	A61B	99
64187	F21L	119
64189	A61F	100
64190	A61F	101
64195	B24B	106
64210	E04G	115
64212	A61H	101
64213	B01F	102
64214	B62B	109
64280	B63B	110
64291	B23B	103
64316	E04F	115
64355	G01C	121
64363	B60T	109
64377	B62D	110
64431	G06G	123
64433	B25B	107
64434	B23G	105
64466	B27G	108
64475	F04B	116
64477	A61M	102
64485	B23D	104
64493	F21L	119
64494	E02F	113
64510	B23G	105

Nr zgłoszenia	Int. Cl. ³	Strona
1	2	3
64515	B66C	111
64518	B23B	103
64529	B23B	103
64531	B41K	109
64536	B66C	112
64537	F16J	118
64550	F16N	118
64554	E04C	114
64562	F16H	118
64566	F16G	117
64570	B66C	112
64579	A61B	99
64580	A61B	99
64581	F16K	118
64583	A61G	101
64584	B23D	104
64588	B23K	105
64589	B30B	108
64594	B22D	103
64597	E04C	114
64603	E01C	113
64607	E04C	114
64609	B23K	106
64611	B02C	102
64614	B65B	110
64618	F16B	117
64621	B65D	111
64622	H01H	123
64626	E01F	113
64626	F21V	120
64634	H05B	124
64635	E21D	115
64637	E04C	115
64639	E04C	115
64640	B23B	104
64645	G01B	121
64650	F16D	117
64652	F21M	120
64654	G01M	122
64656	B65D	111
64657	B65D	111
64664	F16P	119
64673	E21D	116
64674	B61J	109
64753	G01R	122

SPROSTOWANIA

Nr BUP str.	Jest			Powinno być		
5/1980 str. 15	B23O	P. 212464 T	30.12.1978	B23Q	P. 212464	30.12.1978
7/1980 str. 86	F23L F27B	P. 208914	07.08.1970	F23L F27B	P. 208914	07.08.1978
7/1980 str. 28	B29T	P. 209205	23.08.1978	B29F	P. 209205	23.08.1978
7/1980 str. 66	C10D	P. 212824	16.01.1979	C07D	P. 212824	16.01.1979
str. 5 7/1980	A01N C07C Pierwszeństwo: 03.06.1979 Republika Federalna Niemiec	P. 216029	01.06.1979	A01N C07C Pierwszeństwo: 03.06.1978 Republika Federalna Niemiec	P. 216029	01.06.1979
12/1980 str. 126	A16D A61G	W. 62228	20.07.1979	A61D A61G	W. 62228	20.07.1979
12/1980 str. 82	D05G	P. 209953	28.09.1978	D05C	P. 209953	28.09.1978
12/1980 str. 56	B65K	P. 210145	09.10.1978	B65G	P. 210145	09.10.1978
12/1980 str. 17	B11B	P. 211278	27.11.1978	B41B	P. 211278	27.11.1978
12/1980 str. 20	H21J	P. 216864 T	03.07.1979	B21J	P. 216864 T	03.07.1979
14/1980 str. 136	B32P	W. 62484	01.09.1979	B32B	W. 62484	01.09.1979
14/1980 str. 83	F21B	P. 212094	23.12.1978	E21B	P. 212094	23.12.197
16/1980 str. 102	B47J	W. 62695	01.10.1979	B41J	W. 62695	01.10.1979
16/1980 str. 29	C04P	P. 211032	16.11.1978	C04B	P. 211032	16.11.1978
16/1980 str. 36	C13K C12G Pierwszeństwo: 17.10.1970 USA (nr 952071)	P. 219016	17.10.1979	C13K C12G Pierwszeństwo: 17.10.1978 USA (nr 952071)	P. 219016	17.10.1979
18/1980 str. 107	G02G	W. 63425	10.01.1980	G02B	W. 63425	10.01.1980
18/1980 str. 18	B66G	P. 218825 T	08.10.1979	B66D	P. 218825 T	08.10.1979
15/1980 str. 114	B60O	W. 61790	30.10.1978	B60Q	W. 61790	30.10.1978
15/1980 str. 113	B60O	W. 62571	13.09.1979	B60Q	W. 62571	13.09.1979
15/1980 str. 20	B23O	P. 212418	30.12.1978	B23Q	P. 212418	30.12.1978
15/1980 str. 32	B63H Pierwszeństwo: 30.11.1968 RFN (nr P. 2851733.1)	P. 219951	28.11.1979	B63H Pierwszeństwo: 30.11.1978 - RFN (nr P. 2851733.1)	P. 219951	28.11.1979
17/1980 str. 59	C01M	P. 218353 T	15.09.1979	C10M	P. 218353 T	15.09.1979
17/1980 str. 42	C01J	P. 218552 T	27.09.1979	C10J	P. 218552 T	27.09.1979
7/1980 str. 49	C07D Uniwersytet Łódzki, Łódź, Polska	P. 193745 T	16.11.1976	C07D Uniwersytet Łódzki, Łódź oraz Instytut Przemysłu Farmaceutycznego Warszawa, Polska	P. 193745 T	16.11.1976
15/1980 str. 78	G01R Politechnika Wrocławska, Polska	P. 218144 T	04.09.1979	G01R Politechnika Wrocławska, Wrocław, oraz Przedsiębiorstwo Geofizyki Górniczego Naftowego Kraków, Polska	P. 218144	04.09.1979
18/1980 str. 103	F16K Bogdan Trzeciński	W. 63038	19.11.1979	F16K Bogdan Trzeciński	W. 63038	19.11.1979
18/1980 str. 25	B61L Antoni Boncol	P. 221078	31.12.1979	B61L Antoni Boncol	P. 221078	31.12.1979
18/1980 str. 74	G01T Instytut Technologii Materiałów Elektrycznych, Warszawa, Polska	P. 220839 T	28.12.1979	G01T Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych Warszawa, Polska	P. 220839 T	28.12.1979

SPIS TRESCI

I. Wynalazki

	Str.
Dział A - Podstawowe potrzeby ludzkie.....	1
Dział B - Różne procesy przemysłowe: Transport	3
Dział C - Chemia i metalurgia	27
Dział D - Włókiennictwo i papiernictwo.	41
Dział E - Budownictwo; Górnictwo.	44
Dział F - Mechanika; Oświetlenie; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska	51
Dział G - Fizyka	70
Dział H - Elektrotechnika	86
Wykaz numerowy zgłoszonych wynalazków.	125

II. Wzory użytkowe

Dział A - Podstawowe potrzeby ludzkie.	99
Dział B - Różne procesy przemysłowe: Transport	102
Dział E - Budownictwo; Górnictwo.	113
Dział F - Mechanika; Oświetlenie; Ogrzewanie; Uzbrojenie; Technika minerska	118
Dział G - Fizyka	121
Dział H - Elektrotechnika	123
Wykaz numerowy zgłoszonych wzorów użytkowych	128
Sprostowania	159